

Bruxelles, 19. travnja 2021.
(OR. en)

5198/21
ADD 5

Međuinstitucijski predmet:
2020/0382 (NLE)

UK 6

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet:	Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane
----------	--

PROTOKOL
O ADMINISTRATIVNOJ SURADNJI I SUZBIJANJU PRIJEVARA
U PODRUČJU POREZA NA DODANU VRIJEDNOST
I O UZAJAMNOJ POMOĆI PRI NAPLATI TRAŽBINA
POVEZANIH S POREZIMA I DAVANJIMA

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

ČLANAK PVAT.1.

Cilj

Svrha je ovog Protokola uspostaviti okvir za administrativnu suradnju između država članica i Ujedinjene Kraljevine kako bi se njihovim tijelima omogućilo da si međusobno pomažu pri osiguravanju usklađenosti sa zakonodavstvom o PDV-u i zaštiti prihoda od PDV-a te pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima.

ČLANAK PVAT.2.

Područje primjene

1. Ovim se Protokolom utvrđuju pravila i postupci za suradnju:

- (a) radi razmjene svih informacija koje bi mogle doprinijeti izvršavanju pravilne procjene PDV-a, praćenju pravilne primjene PDV-a i suzbijanju prijevара u području PDV-a; i
- (b) radi naplate:
 - i. tražbina koje se odnose na PDV, carine i trošarine koje je uvela država ili koje su uvedene u njezino ime ili u ime njezinih teritorijalnih ili upravnih podjedinica, isključujući lokalna tijela, ili u ime Unije;
 - ii. upravnih sankcija, novčanih kazni, pristojbi i dodatnih pristojbi povezanih s tražbinama iz podtočke i. koje su uvela upravna tijela nadležna za uvođenje dotičnih poreza ili davanja ili za obavljanje s njima povezanih upravnih istražnih radnji ili koje su na zahtjev tih upravnih tijela potvrdila upravna ili sudska tijela; i
 - iii. kamata i troškova povezanih s tražbinama iz podtočaka i. i ii.
- 2. Ovim se Protokolom ne utječe na primjenu pravilâ o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području PDV-a te pomoći pri naplati tražbina među državama članicama.
- 3. Ovim se Protokolom ne utječe na primjenu pravilâ o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima.

ČLANAK PVAT.3.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „upravna istražna radnja” znači sve kontrole, provjere i druge radnje koje poduzimaju države pri izvršavanju svojih dužnosti radi osiguravanja pravilne primjene zakonodavstva o PDV-u;
- (b) „tijelo podnositelj zahtjeva” znači središnji ured za vezu ili služba za vezu države koja podnosi zahtjev na temelju glave III.;
- (c) „automatska razmjena” znači sustavno priopćavanje unaprijed definiranih informacija drugoj državi, bez prethodnog zahtjeva;
- (d) „elektroničkim putem” znači upotrebljavajući elektroničku opremu za obradu (uključujući digitalno sažimanje) i pohranu podataka te s pomoću žica, radijskog prijenosa, optičkih tehnologija ili drugih elektromagnetskih sredstava;
- (e) „mreža CCN/CSI” znači zajednička platforma koja se temelji na zajedničkoj komunikacijskoj mreži („CCN”) i zajedničkom sustavu sučelja („CSI”) koju je Unija razvila kako bi omogućila sve prijenose elektroničkim putem među nadležnim tijelima u području oporezivanja;
- (f) „središnji ured za vezu” znači ured određen na temelju članka PVAT.4. stavka 2., čija je glavna odgovornost održavanje kontakata u svrhu primjene glave II. ili glave III.;

- (g) „nadležno tijelo” znači tijelo određeno na temelju članka PVAT.4. stavka 1.;
- (h) „nadležni službenik” znači bilo koji službenik određen na temelju članka PVAT.4. stavka 4. koji može izravno razmjenjivati informacije na temelju glave II.;
- (i) „carine” znači davanje koje se plaća na robu koja ulazi na ili napušta carinsko područje svake stranke u skladu s pravilima navedenima u odnosnom carinskom zakonodavstvu stranaka;
- (j) „trošarine” znači davanja i pristojbe koji su kao takvi definirani na temelju domaćeg zakonodavstva države u kojoj se nalazi tijelo podnositelj zahtjeva;
- (k) „služba za vezu” znači bilo koji ured koji nije središnji ured za vezu koji je kao takav određen na temelju članka PVAT.4. stavka 3. za traženje ili odobravanje uzajamne pomoći na temelju glave II. ili glave III.;
- (l) „osoba” znači bilo koja osoba kako je definirana u članku 512. točki (l) ovog Sporazuma;¹
- (m) „tijelo koje prima zahtjev” znači središnji ured za vezu, služba za vezu ili, u mjeri u kojoj se to odnosi na suradnju na temelju glave II., nadležni službenik koji prima zahtjev tijela koje podnosi zahtjev ili tijela podnositelja zahtjeva;

¹ Posebice za potrebe ovog Protokola podrazumijeva se da pojam „osoba” obuhvaća svako udruženje osoba koje nemaju pravni status pravne osobe, ali im je na temelju primjenjivog prava priznata sposobnost obavljanja pravnih radnji. Obuhvaća i svaki drugi pravni aranžman bilo koje prirode i oblika, bez obzira na to ima li pravnu osobnost ili nema, kojim se obavljaju transakcije na koje se obračunava PDV ili je odgovoran za plaćanje potraživanja iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (b) ovog Protokola.

- (n) „tijelo koje podnosi zahtjev” znači središnji ured za vezu, služba za vezu ili nadležni službenik koji podnosi zahtjev za pomoć na temelju glave II. u ime nadležnog tijela;
- (o) „usporedni nadzor” znači usklađene provjere poreznog položaja jednog ili više povezanih poreznih obveznika koje organiziraju najmanje dvije države sa zajedničkim ili komplementarnim interesima;
- (p) „Posebni odbor” znači Posebni trgovinski odbor za administrativnu suradnju u području PDV-a te naplatu poreza i davanja;
- (q) „spontana razmjena” znači nesustavno priopćavanje informacija drugoj državi u bilo kojem trenutku i bez prethodnog zahtjeva;
- (r) „država” znači država članica ili Ujedinjena Kraljevina, ovisno o kontekstu;
- (s) „treća zemlja” znači zemlja koja nije ni država članica ni Ujedinjena Kraljevina;
- (t) „PDV” znači, za Uniju, porez na dodanu vrijednost na temelju Direktive Vijeća 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, a za Ujedinjenu Kraljevinu znači porez na dodanu vrijednost na temelju Zakona o porezu na dodanu vrijednost iz 1994.

ČLANAK PVAT.4.

Organizacija

1. Svaka država određuje nadležno tijelo odgovorno za primjenu ovog Protokola.

2. Svaka država određuje:
 - (a) jedan središnji ured za vezu čija je glavna odgovornost primjena glave II. ovog Protokola; i
 - (b) jedan središnji ured za vezu čija je glavna odgovornost primjena glave III. ovog Protokola.
3. Svako nadležno tijelo može odrediti, izravno ili delegiranjem:
 - (a) službe za vezu za izravnu razmjenu informacija na temelju glave II. ovog Protokola;
 - (b) službe za vezu za traženje ili odobravanje uzajamne pomoći na temelju glave III. ovog Protokola, u odnosu na svoje specifične teritorijalne ili operativne nadležnosti.
4. Svako nadležno tijelo može odrediti, izravno ili na temelju delegiranja, nadležne službenike koji mogu izravno razmjenjivati informacije na temelju glave II. ovog Protokola.
5. Svaki središnji ured za vezu ažurira popis službi za vezu i nadležnih službenika te ga stavlja na raspolaganje ostalim središnjim uredima za vezu.
6. Ako služba za vezu ili nadležni službenik pošalje ili primi zahtjev za pomoć na temelju ovog Protokola, o tome obavješćuje svoj središnji ured za vezu.

7. Ako središnji ured za vezu, služba za vezu ili nadležni službenik prime zahtjev za uzajamnu pomoć kojim se zahtijeva postupanje izvan njihove nadležnosti, bez odgode prosljeđuju taj zahtjev nadležnom središnjem uredu za vezu ili službi za vezu i o tome obavješćuju tijelo koje podnosi zahtjev ili tijelo podnositelja zahtjeva. U takvom slučaju rok utvrđen u članku PVAT.8. počinje dan nakon što se zahtjev za pomoć proslijedi nadležnom središnjem uredu za vezu ili nadležnoj službi za vezu.

8. Svaka država obavješćuje Posebni odbor o svojim nadležnim tijelima za potrebe ovog Protokola u roku od mjesec dana od potpisivanja ovog Sporazuma te o svakoj promjeni tih nadležnih tijela bez odgode. Posebni odbor ažurira popis nadležnih tijela.

ČLANAK PVAT.5.

Sporazum o uslugama

Sporazum o uslugama kojim se osiguravaju tehnička kvaliteta i opseg usluga za potrebe funkcioniranja sustava za komunikaciju i razmjenu informacija sklapa se prema postupku koji uspostavlja Posebni odbor.

ČLANAK PVAT.6.

Povjerljivost

1. Sve informacije koje država dobiva na temelju ovog Protokola smatraju se povjerljivima i štite se kao informacije dobivene na temelju njezina domaćeg prava.
2. Takve se informacije mogu otkriti osobama ili tijelima (uključujući sudove i upravna ili nadzorna tijela) koji se bave primjenom propisa o PDV-u za potrebe pravilne procjene PDV-a te za potrebe primjene mjera izvršenja, uključujući mjere naplate ili mjere predostrožnosti u pogledu tražbinâ iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (b).
3. Informacije iz stavka 1. mogu se upotrijebiti i za procjenu drugih poreza te procjenu i izvršenje, uključujući mjere naplate ili mjere predostrožnosti, u pogledu tražbina povezanih s obveznim doprinosima za socijalnu sigurnost. Ako se na temelju razmijenjenih informacija otkrije kršenje poreznog propisa ili olakša dokazivanje takvog kršenja, one se mogu iskoristiti i za izricanje upravnih ili kaznenopravnih sankcija. Samo se osobe ili tijela navedeni u stavku 2. mogu koristiti tim informacijama, i to samo za potrebe navedene u prethodnim rečenicama ovog stavka. One ih mogu otkriti u javnim sudskim postupcima ili sudskim odlukama.
4. Neovisno o stavcima 1. i 2. država koja pruža informacije na temelju obrazloženog zahtjeva dopušta da se te informacije u državi koja ih prima iskoriste u svrhe koje nisu svrhe iz članka PVAT.2. stavka 1., uz uvjet da se te informacije mogu upotrebljavati u slične svrhe na temelju zakonodavstva države koja ih pruža. Tijelo koje prima zahtjev prihvaća ili odbija svaki takav zahtjev u roku od mjesec dana.

5. Izvješća, izjave i svi drugi dokumenti ili njihove ovjerene preslike ili izvadci koje država dobiva u okviru pomoći predviđene ovim Protokolom mogu se u toj državi upotrebljavati kao dokaz na istoj osnovi kao slični dokumenti koje pruži drugo tijelo te države.
6. Informacije koje jedna država pruži drugoj potonja država može dostaviti trećoj državi uz prethodno odobrenje nadležnog tijela od kojeg su potekle informacije. Država iz koje su potekle informacije može se usprotiviti takvom dijeljenju informacija u roku od deset radnih dana od datuma primitka priopćenja države koja želi dijeliti informacije.
7. Države mogu dostaviti trećim zemljama informacije dobivene u skladu s ovim Protokolom podložno sljedećim uvjetima:
- (a) nadležno tijelo od kojeg su potekle informacije pristalo je na njihovu dostavu; i
 - (b) dostava je dopuštena u skladu s aranžmanima o pomoći između države koja dostavlja informacije i dotične treće zemlje.
8. Ako država primi informacije od treće zemlje, države mogu razmjenjivati te informacije u mjeri u kojoj je to dopušteno aranžmanima o pomoći s dotičnom trećom zemljom.
9. Svaka država odmah obavješćuje druge države kojih se to tiče o svakom kršenju povjerljivosti i o svim sankcijama koje su zbog toga izrečene i poduzetim korektivnim mjerama.

10. Osobe koje je za to propisno ovlastio Ured Europske komisije za sigurnosnu akreditaciju mogu imati pristup tim informacijama samo u mjeri u kojoj je to potrebno za pravilno djelovanje, održavanje i razvoj elektroničkih sustava koji su smješteni u Komisiji i koje države upotrebljavaju za provedbu ovog Protokola.

GLAVA II.

ADMINISTRATIVNA SURADNJA I SUZBIJANJE PRIJEVARA U PODRUČJU PDV-A

POGLAVLJE PRVO

RAZMJENA INFORMACIJA NA ZAHTJEV

ČLANAK PVAT.7.

Razmjena informacija i upravne istražne radnje

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, tijelo koje prima zahtjev priopćuje informacije iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (a), uključujući sve informacije povezane s posebnim slučajem ili slučajevima.
2. Za potrebe prosljeđivanja informacija iz stavka 1. tijelo koje prima zahtjev dogovara provedbu svih upravnih istražnih radnji potrebnih za dobivanje takvih informacija.

3. Zahtjev iz stavka 1. može sadržavati obrazložen zahtjev za posebnu upravnu istražnu radnju. Tijelo koje prima zahtjev provodi upravnu istražnu radnju, pri čemu se, ako je to potrebno, savjetuje s tijelom koje podnosi zahtjev. Ako tijelo koje prima zahtjev smatra da upravna istražna radnja nije potrebna, ono odmah obavješćuje tijelo koje podnosi zahtjev o razlozima takvog stajališta.
4. Ako tijelo koje prima zahtjev odbije provesti upravnu istražnu radnju nad iznosima koje je porezni obveznik s poslovnim nastanom u državi tijela koje prima zahtjev prijavio ili trebao prijaviti, u vezi s isporukom robe ili pružanjem usluga te uvozom robe koje je taj porezni obveznik izvršio i koji su oporezivi u državi tijela koje podnosi zahtjev, tijelo koje prima zahtjev dužno je tijelu koje podnosi zahtjev dostaviti barem datume i vrijednosti relevantnih isporuka i uvoza koje je porezni obveznik izvršio u državi tijela koje podnosi zahtjev tijekom prethodne dvije godine, osim ako tijelo koje prima zahtjev ne čuva te informacije te se od njega ne zahtijeva da ih čuva na temelju domaćeg zakonodavstva.
5. Kako bi dobilo tražene informacije ili provelo zatraženu upravnu istražnu radnju, tijelo koje prima zahtjev ili upravno tijelo na koje se poziva postupa kao da postupa za vlastiti račun ili na zahtjev drugog tijela u vlastitoj državi.
6. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev priopćuje sve korisne informacije koje dobije ili ima u svojem posjedu kao i rezultate upravnih istražnih radnji, u obliku izvješća, izjava i ostalih dokumenata ili ovjerenih preslika ili izvadaka.

7. Izvorni se dokumenti dostavljaju samo ako to nije u suprotnosti s odredbama na snazi u državi tijela koje prima zahtjev.

ČLANAK PVAT.8.

Rok za pružanje informacija

1. Tijelo koje prima zahtjev dostavlja informacije iz članka PVAT.7. što je prije moguće, a najkasnije 90 dana od datuma primitka zahtjeva. Međutim, ako je tijelo koje prima zahtjev već u posjedu tih informacija, rok se skraćuje na najviše 30 dana.
2. U određenim posebnim kategorijama slučajeva tijelo koje prima zahtjev i tijelo koje podnosi zahtjev mogu dogovoriti rokove drukčije od onih predviđenih u stavku 1.
3. Ako tijelo koje prima zahtjev nije u mogućnosti odgovoriti na zahtjev u rokovima iz stavaka 1. i 2., u pisanom obliku odmah obavješćuje tijelo koje podnosi zahtjev o razlozima i datumu do kojeg bi moglo poslati odgovor.

POGLAVLJE DRUGO

RAZMJENA INFORMACIJA BEZ PRETHODNOG ZAHTJEVA

ČLANAK PVAT.9.

Vrste razmjena informacija

Razmjena informacija bez prethodnog zahtjeva spontana je razmjena, kako je predviđeno člankom PVAT.10., ili automatska razmjena, kako je predviđeno člankom PVAT.11.

ČLANAK PVAT.10.

Spontana razmjena informacija

Nadležno tijelo države, bez prethodnog zahtjeva, prosljeđuje nadležnom tijelu druge države informacije iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (a) koje nisu proslijeđene u okviru automatske razmjene iz članka PVAT.11. i s kojima je upoznato u sljedećim slučajevima:

- (a) ako se smatra da je oporezivanje izvršeno u drugoj državi te su informacije potrebne za djelotvornost nadzornog sustava te države;
- (b) ako država ima razloga vjerovati da se kršilo zakonodavstvo o PDV-u u drugoj državi ili postoji vjerojatnost za takvo kršenje;

- (c) ako postoji rizik od gubitka poreza u drugoj državi.

ČLANAK PVAT.11.

Automatska razmjena informacija

1. Posebni odbor utvrđuje kategorije informacija koje podliježu automatskoj razmjeni u skladu s člankom PVAT.39.
2. Država se može suzdržati od sudjelovanja u automatskoj razmjeni informacija iz jedne ili više kategorija iz stavka 1. ako bi za prikupljanje informacija u svrhu takve razmjene bilo nužno uvođenje novih obveza obveznicima PDV-a ili bi se toj državi nametnulo nerazmjerno administrativno opterećenje.
3. Svaka država u pisanom obliku obavješćuje Posebni odbor o odluci koju donese u skladu s prethodnim stavkom.

POGLAVLJE TREĆE

DRUGI OBLICI SURADNJE

ČLANAK PVAT.12.

Dostava upravnih obavijesti

1. Tijelo koje prima zahtjev, na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev i u skladu s pravilima kojima je uređena dostava sličnih instrumenata i odluka u državi tijela koje prima zahtjev, dostavlja primatelju sve instrumente i odluke koje su poslala tijela koja podnose zahtjev i odnose se na primjenu zakonodavstva o PDV-u u državi tijela koje podnosi zahtjev.
2. Zahtjevi za dostavu, u kojima se navodi predmet instrumenta ili odluke koje treba dostaviti, sadržavaju ime, adresu i sve druge relevantne informacije za identifikaciju primatelja.
3. Tijelo koje prima zahtjev odmah obavještuje tijelo koje podnosi zahtjev o svojem odgovoru na zahtjev za dostavu i obavještuje ga posebno o datumu dostave odluke ili instrumenta primatelju.

ČLANAK PVAT.13.

Prisutnost u službenim prostorijama i sudjelovanje u upravnim istražnim radnjama

1. Na temelju dogovora tijela koje podnosi zahtjev i tijela koje prima zahtjev te u skladu s aranžmanima koje je utvrdilo tijelo koje prima zahtjev, tijelo koje prima zahtjev može u svrhu razmjene informacija iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (a) omogućiti službenicima koje ovlasti tijelo koje podnosi zahtjev da budu prisutni u službenim prostorijama tijela koje prima zahtjev ili na bilo kojem drugom mjestu na kojem ta tijela obavljaju svoje dužnosti. Ako su zatražene informacije sadržane u dokumentaciji kojoj službenici tijela koje prima zahtjev imaju pristup, službenici tijela koje podnosi zahtjev dobivaju preslike navedene dokumentacije.
2. Na temelju dogovora tijela koje podnosi zahtjev i tijela koje prima zahtjev te u skladu s aranžmanima koje je utvrdilo tijelo koje prima zahtjev, tijelo koje prima zahtjev može u svrhu razmjene informacija iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (a) omogućiti službenicima koje ovlasti tijelo koje podnosi zahtjev da budu prisutni tijekom upravnih istražnih radnji koje se obavljaju na državnom području države tijela koje prima zahtjev. Takve upravne istražne radnje obavljaju isključivo službenici tijela koje prima zahtjev. Službenici tijela koje podnosi zahtjev ne izvršavaju ovlasti inspekcije prenesene na službenike tijela koje prima zahtjev. Međutim, oni mogu imati pristup istim prostorijama i dokumentima tijela koje prima zahtjev putem posredovanja službenika tijela koje prima zahtjev i isključivo u svrhu obavljanja upravne istražne radnje.

3. Na temelju dogovora tijela koja podnose zahtjev i tijela koje prima zahtjev te u skladu s aranžmanima koje je utvrdilo tijelo koje prima zahtjev, službenici koje su ovlastila tijela koja podnose zahtjev mogu sudjelovati u upravnim istražnim radnjama koje se obavljaju na državnom području države koja prima zahtjev s ciljem prikupljanja i razmjene informacija iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (a). Takve upravne istražne radnje zajednički obavljaju službenici tijela koja podnose zahtjev i tijela koja primaju zahtjev te se provode pod vodstvom i prema zakonodavstvu države koja prima zahtjev. Službenici tijela koja podnose zahtjev imaju pristup istim prostorijama i dokumentima kao i službenici tijela koje prima zahtjev te, u mjeri u kojoj je na temelju zakonodavstva države koja prima zahtjev to dopušteno službenicima te države, imaju mogućnost obaviti razgovor s poreznim obveznicima.

Ako je to dopušteno na temelju zakonodavstva države koja prima zahtjev, službenici država koje podnose zahtjev izvršavaju iste inspekcijske ovlasti koje su dodijeljene službenicima države koja prima zahtjev.

Inspekcijske ovlasti službenika tijela koja podnose zahtjev izvršavaju se isključivo u svrhu obavljanja upravne istražne radnje.

Na temelju dogovora tijela koja podnose zahtjev i tijela koje prima zahtjev te u skladu s aranžmanima koje je utvrdilo tijelo koje prima zahtjev, sudjelujuća tijela mogu sastaviti zajedničko izvješće o istražnim radnjama.

4. Službenici tijela koje podnosi zahtjev koji su prisutni u drugoj državi u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. moraju u svakom trenutku moći predložiti ovlaštenje u pisanom obliku u kojem su navedeni njihov identitet i službena dužnost.

ČLANAK PVAT.14.

Usporedni nadzori

1. Države se mogu dogovoriti o provedbi usporednih nadzora kad god smatraju da je takav nadzor djelotvorniji od nadzora koji obavlja samo jedna država.
2. Država neovisno utvrđuje porezne obveznike koje namjerava predložiti za usporedni nadzor. Nadležno tijelo navedene države obavještuje dotično nadležno tijelo druge države o slučajevima koji su predloženi za usporedni nadzor. Ono obrazlaže svoj izbor, u najvećoj mogućoj mjeri, pružanjem informacija koje su dovele do te odluke. To tijelo navodi rok u kojem se takav nadzor treba provesti.
3. Nadležno tijelo države koje primi prijedlog za usporedni nadzor odgovarajućem nadležnom tijelu potvrđuje svoju suglasnost s prijedlogom ili ga odbija uz obrazloženje, načelno u roku dva tjedna od primitka prijedloga, ali najkasnije u roku mjesec dana od primitka prijedloga.
4. Svako dotično nadležno tijelo imenuje predstavnika koji je odgovoran za nadgledanje i koordinaciju operacije nadzora.

POGLAVLJE ČETVRTO

OPĆE ODREDBE

ČLANAK PVAT.15.

Uvjeti razmjene informacija

1. Tijelo koje prima zahtjev pruža tijelu koje podnosi zahtjev informacije iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (a) ili obavlja dostavu upravnih obavijesti iz članka PVAT.12., uz uvjet da:
 - (a) zbog broja i vrste zahtjeva za informacije ili dostavu upravnih obavijesti koje je podnijelo tijelo koje podnosi zahtjev ne nameće se nerazmjerno administrativno opterećenje tijelu koje prima zahtjev; i
 - (b) tijelo koje podnosi zahtjev iscrpilo je uobičajene izvore informacija koje je u tim okolnostima moglo upotrijebiti za dobivanje zatraženih informacija ili mjere koje bi opravdano moglo poduzeti radi obavljanja dostave upravnih obavijesti a da pritom ne ugrozi postizanje željenog cilja.
2. Ovim se Protokolom ne nameće obveza obavljanja istražnih radnji ili pružanja informacija o određenom predmetu ako se zakonima i drugim propisima ili upravnim praksama države koja bi trebala dostaviti informacije ne ovlasti tu državu za obavljanje tih istražnih radnji ili prikupljanje ili upotrebu navedenih informacija za vlastite potrebe.

3. Tijelo koje prima zahtjev može odbiti pružanje informacija ako tijelo koje podnosi zahtjev zbog pravnih razloga ne može pružiti slične informacije. Tijelo koje prima zahtjev obavješćuje Posebni odbor o razlozima za odbijanje.
4. Pružanje informacija može se odbiti ako bi to dovelo do otkrivanja komercijalne, industrijske ili profesionalne tajne ili komercijalnog postupka ili ako bi otkrivanje tih informacija bilo protivno javnom poretku.
5. Stavke 2., 3. i 4. ni u kojem slučaju ne bi trebalo tumačiti kao odobrenje tijelu koje prima zahtjev da odbije dostaviti informacije samo zato što te informacije posjeduje banka, druga financijska institucija, ovlaštenik ili osoba koja djeluje kao zastupnik ili fiducijar ili zato što se odnose na vlasničke udjele u pravnoj osobi.
6. Tijelo koje prima zahtjev obavješćuje tijelo koje podnosi zahtjev o razlozima za odbijanje zahtjeva za pomoć.

ČLANAK PVAT.16.

Povratna informacija

Ako nadležno tijelo pruži informacije na temelju članka PVAT.7. ili PVAT.10., ono može zatražiti od nadležnog tijela koje prima te informacije da o njima pošalje povratnu informaciju. Ako se to zatraži, nadležno tijelo koje prima informacije, ne dovodeći u pitanje pravila o poreznoj tajni i zaštiti podataka primjenjiva u njegovoj državi, šalje povratnu informaciju što prije, uz uvjet da mu to ne predstavlja nerazmjerno administrativno opterećenje.

ČLANAK PVAT.17.

Jezik

Zahtjevi za pomoć, uključujući zahtjeve za dostavu i sve priložene dokumente, sastavljaju se na jeziku o kojem se dogovore tijelo koje prima zahtjev i tijelo koje podnosi zahtjev.

ČLANAK PVAT.18.

Statistički podaci

1. Stranke do 30. lipnja svake godine elektroničkim putem priopćuju Posebnom odboru statističke podatke o primjeni ove glave.
2. Posebni odbor utvrđuje sadržaj i oblik statističkih podataka koje treba priopćiti na temelju stavka 1.

ČLANAK PVAT.19.

Standardni obrasci i načini komunikacije

1. Svaka informacija priopćena na temelju članaka PVAT.7., PVAT.10., PVAT.11., PVAT.12. i PVAT.16. te statistički podaci na temelju članka PVAT.18. pružaju se upotrebom standardnog obrasca iz članka PVAT.39. stavka 2. točke (d), osim u slučajevima iz članka PVAT.6. stavaka 7. i 8. ili u posebnim slučajevima kada odgovarajuća nadležna tijela smatraju druga sigurna sredstva primjerenijima i pristanu na upotrebu tih sredstava.

2. Standardni obrasci dostavljaju se, u najvećoj mogućoj mjeri, elektroničkim putem.
3. Ako zahtjev nije u cijelosti podnesen putem elektroničkih sustava, tijelo koje prima zahtjev potvrđuje primitak zahtjeva elektroničkim putem bez odgode, a u svakom slučaju najkasnije pet radnih dana nakon primitka.
4. Ako nadležno tijelo primi zahtjev ili informacije koje mu nisu namijenjene, ono elektroničkim putem o tome šalje poruku pošiljatelju bez odgode, a u svakom slučaju najkasnije pet radnih dana nakon primitka.
5. Dok Posebni odbor ne donese odluke iz članka PVAT.39. stavka 2. nadležna tijela primjenjuju pravila utvrđena u Prilogu ovom Protokolu, uključujući standardne obrasce.

GLAVA III.

POMOĆ PRI NAPLATI

POGLAVLJE PRVO

RAZMJENA INFORMACIJA

ČLANAK PVAT.20.

Zahtjev za informacije

1. Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva, tijelo koje prima zahtjev pruža sve informacije za koje se može predvidjeti da su relevantne tijelu podnositelju zahtjeva za naplatu svojih tražbina kako je navedeno u članku PVAT.2. stavku 1. točki (b). Zahtjev za informacije uključuje, ako su dostupni, ime i sve druge podatke relevantne za identifikaciju dotičnih osoba.

Za potrebe pružanja tih informacija tijelo koje prima zahtjev dogovara obavljanje svih upravnih istražnih radnji potrebnih za njihovo dobivanje.

2. Tijelo koje prima zahtjev nije obvezno dostaviti informacije:

(a) koje ne bi moglo dobiti za potrebe naplate sličnih tražbina u svoje ime;

- (b) kojima bi se otkrile komercijalne, industrijske ili profesionalne tajne; ili
- (c) čijim bi se otkrivanjem moglo dovesti u pitanje nacionalnu sigurnost ili bi bilo protivno javnom poretku države tijela koje prima zahtjev.

3. Stavak 2. ni u kojem se slučaju ne smije tumačiti kao odobrenje tijelu koje prima zahtjev da odbije dostaviti informacije samo zato što te informacije posjeduje banka, druga financijska institucija, ovlaštenik ili osoba koja djeluje kao zastupnik ili fiducijar ili zato što se odnose na vlasničke udjele u pravnoj osobi.

4. Tijelo koje prima zahtjev obavješćuje tijelo podnositelja zahtjeva o razlozima za odbijanje zahtjeva za informacije.

ČLANAK PVAT.21.

Razmjena informacija bez prethodnog zahtjeva

Ako se povrat poreza ili davanja odnosi na osobu s poslovnim nastanom ili boravištem u drugoj državi, država iz koje treba izvršiti povrat može obavijestiti državu poslovnog nastana ili boravišta o tom povratu.

ČLANAK PVAT.22.

Prisutnost u službenim prostorijama i sudjelovanje u upravnim istražnim radnjama

1. Na temelju dogovora tijela podnositelja zahtjeva i tijela koje prima zahtjev te u skladu s aranžmanima koje je utvrdilo tijelo koje prima zahtjev, službenici koje je ovlastilo tijelo podnositelja zahtjeva mogu radi promicanja uzajamne pomoći predviđene ovom glavom:
 - (a) biti prisutni u službenim prostorijama u kojima službenici države koja prima zahtjev obavljaju svoje dužnosti;
 - (b) biti prisutni tijekom upravnih istražnih radnji koje se obavljaju na državnom području države koja prima zahtjev; i
 - (c) pomoći nadležnim službenicima države koja prima zahtjev tijekom sudskih postupaka u toj državi.
2. U mjeri u kojoj je to dopušteno na temelju primjenjivog zakonodavstva u državi koja prima zahtjev, dogovorom iz stavka 1. točke (b) može se predvidjeti da službenici tijela podnositelja zahtjeva mogu ispitivati pojedince i pregledavati dokumentaciju.
3. Službenici s ovlaštenjem tijela podnositelja zahtjeva koji se koriste mogućnošću iz stavaka 1. i 2. moraju u svakom trenutku moći predočiti ovlaštenje u pisanom obliku u kojem su navedeni njihov identitet i službena dužnost.

POGLAVLJE DRUGO

POMOĆ PRI DOSTAVI DOKUMENATA

ČLANAK PVAT.23.

Zahtjev za dostavu određenih dokumenata povezanih s tražbinama

1. Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva, tijelo koje prima zahtjev dostavlja primatelju sve dokumente, među ostalim one sudske naravi, koji su poslani iz države tijela podnositelja zahtjeva i odnose se na tražbinu iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (b) ili na njegovu naplatu.

Zahtjevu za dostavu prilaže se standardni obrazac koji sadržava najmanje sljedeće informacije:

- (a) ime, adresu i druge podatke relevantne za identifikaciju primatelja;
- (b) svrhu dostave i rok u kojem bi dostava trebala biti izvršena;
- (c) opis priloženog dokumenta te vrstu i iznos dotične tražbine; i
- (d) ime, adresu i druge podatke za kontakt koji se odnose na:
 - i. ured koji je odgovoran u pogledu priloženog dokumenta; i

- ii. ako se razlikuje, ured u kojem se mogu dobiti dodatne informacije o dostavljenom dokumentu ili o mogućnostima osporavanja obveze plaćanja.

2. Tijelo podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev za dostavu na temelju ovog članka samo ako, u skladu s pravilima u državi iz koje potječe kojima se uređuje dostava dotičnog dokumenta, taj dokument nije u mogućnosti dostaviti ili ako bi takva dostava uzrokovala nerazmjerne poteškoće.

3. Tijelo koje prima zahtjev odmah obavještuje tijelo podnositelja zahtjeva o svakoj radnji poduzetoj na njegov zahtjev za dostavu dokumenta, a posebno o datumu dostave dokumenta primatelju.

ČLANAK PVAT.24.

Načini dostave

1. Tijelo koje prima zahtjev osigurava da se dostava u državi koja prima zahtjev izvrši u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonima i drugim propisima i upravnim praksama.

2. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje ni jedan drugi oblik dostave koji nadležno tijelo države podnositeljice zahtjeva upotrijebi u skladu s pravilima na snazi u toj državi.

Nadležno tijelo uspostavljeno u državi podnositeljici zahtjeva može dostaviti svaki dokument izravno preporučenom poštom ili elektroničkim putem osobi na državnom području druge države.

POGLAVLJE TREĆE

MJERE NAPLATE ILI MJERE PREDOSTROŽNOSTI

ČLANAK PVAT.25.

Zahtjev za naplatu

1. Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva, tijelo koje prima zahtjev naplaćuje tražbine koje su predmet instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela podnositelja zahtjeva.
2. Čim tijelo podnositelj zahtjeva sazna za bilo koje relevantne informacije povezane s predmetom zbog kojeg je podnesen zahtjev za naplatu, ono ih prosljeđuje tijelu koje prima zahtjev.

ČLANAK PVAT.26.

Uvjeti zahtjeva za naplatu

1. Tijelo podnositelj zahtjeva ne može podnijeti zahtjev za naplatu ako i sve dok se tražbina ili instrument kojim se omogućuje izvršenje osporava u državi tijela podnositelja zahtjeva, osim u slučajevima na koje se primjenjuje članak PVAT.29. stavak 4. treći podstavak.

2. Prije nego što tijelo podnositelj zahtjeva podnese zahtjev za naplatu, primjenjuju se odgovarajući postupci za naplatu dostupni u državi tijela podnositelja zahtjeva, osim u sljedećim slučajevima:

- (a) ako je očito da nema imovine za naplatu u toj državi ili da se takvim postupcima neće uspjeti naplatiti znatan iznos i ako tijelo podnositelj zahtjeva ima posebne informacije koje ukazuju na to da dotična osoba ima imovinu u državi tijela koje prima zahtjev;
- (b) ako bi primjena takvih postupaka u državi tijela podnositelja zahtjeva uzrokovala nerazmjerne poteškoće.

ČLANAK PVAT.27.

Instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev i drugi popratni dokumenti

1. Svakom zahtjevu za naplatu prilaže se jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev.

Taj jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje odražava bitan sadržaj početnog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela podnositelja zahtjeva te čini isključivu osnovu za mjere naplate i mjere predostrožnosti u državi tijela koje prima zahtjev. U toj državi ne zahtijevaju se priznavanje, dopuna ili zamjena.

Jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje sadržava najmanje sljedeće informacije:

- (a) informacije relevantne za identifikaciju početnog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje, opis tražbine, uključujući njezinu vrstu, razdoblje tražbine, sve datume bitne za postupak izvršenja te iznos tražbine i njegove različite sastavnice kao što su glavnica, obračunane kamate itd.;
 - (b) ime i druge podatke relevantne za identifikaciju dužnika; i
 - (c) ime, adresu i druge podatke za kontakt koji se odnose na:
 - i. ured nadležan za procjenu tražbine; i
 - ii. ako se razlikuje, ured u kojem se mogu dobiti dodatne informacije o tražbini ili mogućnostima osporavanja obveze plaćanja.
2. Zahtjevu za naplatu tražbine mogu se priložiti drugi dokumenti koji se odnose na tražbinu, a izdani su u državi tijela podnositelja zahtjeva.

ČLANAK PVAT.28.

Izvršenje zahtjeva za naplatu

1. Za potrebe naplate u državi tijela koje prima zahtjev, svaka tražbina u vezi s kojom je podnesen zahtjev za naplatu smatra se tražbinom te države, ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije. Tijelo koje prima zahtjev primjenjuje ovlasti i postupke predviđene na temelju zakonâ i drugih propisa te države koji se primjenjuju na njegove tražbine, ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije.

Za tražbine čija se naplata traži, država tijela koje prima zahtjev nije obvezna odobriti povlastice koje se priznaju sličnim tražbinama u državi tijela koje prima zahtjev, ako drukčije nije dogovoreno ili predviđeno na temelju prava te države.

Država tijela koje prima zahtjev naplaćuje tražbinu u vlastitoj valuti.

2. Tijelo koje prima zahtjev obavješćuje tijelo podnositelja zahtjeva uz dužnu pažnju o svim mjerama koje je poduzelo u pogledu zahtjeva za naplatu.

3. Od datuma primitka zahtjeva za naplatu tijelo koje prima zahtjev naplaćuje kamate na zakašnjela plaćanja u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju na njegove tražbine.

4. Ako se to dopušta primjenjivim zakonima i drugim propisima, tijelo koje prima zahtjev može omogućiti dužniku rok za plaćanje ili odobriti obročno plaćanje i u tom smislu može naplatiti kamate. To tijelo o takvoj odluci obavješćuje tijelo podnositelja zahtjeva.

5. Ne dovodeći u pitanje članak PVAT.35. stavak 1., tijelo koje prima zahtjev uplaćuje tijelu podnositelju zahtjeva iznose naplaćene u vezi s tražbinom i kamate iz stavaka 3. i 4. ovog članka.

ČLANAK PVAT.29.

Sporne tražbine i mjere izvršenja

1. Sporovi koji se odnose na tražbinu, početni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela podnositelja zahtjeva ili jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev i sporovi koji se odnose na valjanost dostave koju provodi tijelo podnositelj zahtjeva nalaze se u nadležnosti nadležnih tijela države tijela podnositelja zahtjeva. Ako tijekom postupka naplate tražbine zainteresirana strana ospori tražbinu, početni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela podnositelja zahtjeva ili jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev, tijelo koje prima zahtjev obavješćuje tu stranu da mora pokrenuti postupak pred nadležnim tijelom države tijela podnositelja zahtjeva u skladu sa zakonima na snazi u toj državi.
2. Sporovi koji se odnose na mjere izvršenja poduzete u državi tijela koje prima zahtjev ili na valjanost dostave koju provodi tijelo države koja prima zahtjev pokreću se pred nadležnim tijelom navedene države u skladu s njezinim zakonima i drugim propisima.
3. Ako se pokrene postupak iz stavka 1., tijelo podnositelj zahtjeva o tome obavješćuje tijelo koje prima zahtjev i navodi opseg u kojem se tražbina ne osporava.

4. Čim tijelo koje prima zahtjev primi informacije iz stavka 3., bilo od tijela podnositelja zahtjeva ili od zainteresirane strane, ono suspendira postupak izvršenja u mjeri u kojoj se to odnosi na osporavani dio tražbine, sve dok nadležno tijelo ne donese odluku u tom predmetu, ako tijelo podnositelj zahtjeva nije zatražilo drukčije u skladu s trećim podstavkom ovog stavka.

Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva ili ako tijelo koje prima zahtjev to smatra potrebnim, a ne dovodeći u pitanje članak PVAT.31., tijelo koje prima zahtjev može poduzeti mjere predostrožnosti kako bi osiguralo naplatu u mjeri u kojoj se to omogućuje primjenjivim zakonima ili drugim propisima.

Tijelo podnositelj zahtjeva može, u skladu sa zakonima i drugim propisima i upravnim praksama na snazi u njegovoj državi, zatražiti od tijela koje prima zahtjev da naplati osporavanu tražbinu ili osporavani dio tražbine u mjeri u kojoj se to omogućuje zakonima i drugim propisima i upravnim praksama na snazi u državi tijela koje prima zahtjev. Svaki takav zahtjev se obrazlaže. Ako je potom rezultat osporavanja povoljan za dužnika, tijelo podnositelj zahtjeva odgovorno je za izvršenje povrata svih naplaćenih iznosa, zajedno sa svim dospjelim nadoknadama, u skladu sa zakonima na snazi u državi tijela koje prima zahtjev.

Ako je pokrenut sporazumni postupak između države tijela podnositelja zahtjeva i države tijela koje prima zahtjev, a ishod tog postupka može utjecati na tražbinu u pogledu koje je zatražena pomoć, mjere naplate suspendiraju se ili zaustavljaju dok se taj postupak ne zaključi, ako se ne radi o iznimno hitnom slučaju prijevare ili nesolventnosti. Ako se mjere naplate suspendiraju ili zaustave, primjenjuje se drugi podstavak.

ČLANAK PVAT.30.

Izmjena ili povlačenje zahtjeva za pomoć pri naplati

1. Tijelo podnositelj zahtjeva obavještuje odmah tijelo koje prima zahtjev o svakoj naknadnoj izmjeni svojeg zahtjeva za naplatu ili povlačenju svojeg zahtjeva, navodeći razloge za tu izmjenu ili povlačenje.
2. Ako je do izmjene zahtjeva došlo zbog odluke nadležnog tijela iz članka PVAT.29. stavka 1., tijelo podnositelj zahtjeva priopćuje tu odluku i revidirani jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev. Tijelo koje prima zahtjev zatim nastavlja s daljnjim mjerama naplate na temelju revidiranog instrumenta.

Mjere naplate ili mjere predostrožnosti koje su već poduzete na temelju izvornog jedinstvenog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev mogu se nastaviti na temelju revidiranog instrumenta ako izmjena zahtjeva nije potrebna radi nevaljanosti početnog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela podnositelja zahtjeva ili izvornog jedinstvenog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev.

Članci PVAT.27. i PVAT.29. primjenjuju se u odnosu na revidirani instrument.

ČLANAK PVAT.31.

Zahtjev za mjere predostrožnosti

1. Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva tijelo koje prima zahtjev poduzima mjere predostrožnosti ako je to dopušteno njegovim nacionalnim pravom i u skladu je s njegovim upravnim praksama, kako bi osiguralo naplatu u slučaju osporavanja tražbine ili instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela podnositelja zahtjeva u trenutku podnošenja zahtjeva ili dok tražbina još nije predmet instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela podnositelja zahtjeva, u mjeri u kojoj su mjere predostrožnosti moguće u sličnoj situaciji na temelju prava i upravnih praksi države tijela podnositelja zahtjeva.

Dokument koji se sastavlja za dopuštanje mjera predostrožnosti u državi tijela podnositelja zahtjeva i koji se odnosi na tražbinu za koju se traži uzajamna pomoć, ako postoji, prilaže se zahtjevu za mjere predostrožnosti u državi tijela koje prima zahtjev. Taj dokument ne podliježe priznavanju, dopuni ni zamjeni u državi tijela koje prima zahtjev.

2. Zahtjevu za mjere predostrožnosti mogu se priložiti drugi dokumenti koji se odnose na tražbinu.

ČLANAK PVAT.32.

Pravila o zahtjevu za mjere predostrožnosti

U cilju izvršavanja članka PVAT.31., članak PVAT.25. stavak 2., članak PVAT.28. stavci 1. i 2. te članci PVAT.29. i primjenjuju se *mutatis mutandis* na zahtjeve u skladu s člankom PVAT.31.

ČLANAK PVAT.33.

Ograničenja obveze tijela koje prima zahtjev

1. Tijelo koje prima zahtjev nije obvezno odobriti pomoć predviđenu u člancima od PVAT.25. do PVAT.31. ako bi naplata tražbine, zbog situacije dužnika, uzrokovala ozbiljne gospodarske ili socijalne poteškoće u državi tijela koje prima zahtjev, u mjeri u kojoj je takva iznimka u pogledu nacionalnih tražbina dopuštena zakonima i drugim propisima i upravnim praksama na snazi u toj državi.
2. Tijelo koje prima zahtjev nije obvezno odobriti pomoć predviđenu člancima od PVAT.25. do PVAT.31. ako bi troškovi ili administrativno opterećenje za državu koja prima zahtjev očito bili nerazmjerni novčanoj koristi koju treba ostvariti država podnositeljica zahtjeva.
3. Tijelo koje prima zahtjev nije obvezno odobriti pomoć predviđenu člankom PVAT.20. i člancima od PVAT.22. do PVAT.31. ako je početni zahtjev za pomoć na temelju članka PVAT.20., PVAT.22., PVAT.23., PVAT.25. ili PVAT.31. podnesen za tražbine koje su starije od pet godina, počevši od datuma dospelja tražbine u državi tijela podnositelja zahtjeva do datuma početnog zahtjeva za pomoć.

Međutim, u slučajevima u kojima se osporava tražbina ili početni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela podnositelja zahtjeva smatra se da petogodišnje razdoblje počinje teći u trenutku kada je u državi tijela podnositelja zahtjeva ustanovljeno da se tražbina ili instrument kojim se omogućuje izvršenje više ne mogu osporiti.

Povrh toga, u slučajevima kad država tijela podnositelja zahtjeva odobri odgodu plaćanja ili obročno plaćanje, smatra se da petogodišnji rok počinje teći od trenutka isteka cijelog produljenog roka za plaćanje.

Međutim, tijelo koje prima zahtjev nije u tim slučajevima obvezno odobriti pomoć u pogledu tražbina koje su starije od 10 godina, počevši od datuma dospijeca tražbine u državi tijela podnositelja zahtjeva.

4. Država nije dužna odobriti pomoć ako je ukupni iznos u pogledu kojeg se traži pomoć manji od 5 000 GBP.

5. Tijelo koje prima zahtjev obavješćuje tijelo podnositelja zahtjeva o razlozima za odbijanje zahtjeva za pomoć.

ČLANAK PVAT.34.

Pitanja zastare

1. Pitanja koja se odnose na rokove zastare uređena su isključivo zakonima na snazi u državi tijela podnositelja zahtjeva.

2. U odnosu na zastoj, prekid ili produljenje rokova zastare sve mjere koje u naplati tražbina i pri provedbi zahtjeva za pomoć poduzme tijelo koje prima zahtjev ili koje se poduzmu u njegovo ime, a koje imaju učinak zastoja, prekida ili produljenja roka zastare prema zakonima na snazi u državi tijela koje prima zahtjev imaju isti učinak u državi tijela podnositelja zahtjeva, uz uvjet da je odgovarajući učinak predviđen na temelju prava potonje države.

Ako zastoj, prekid ili produljenje roka zastare nisu mogući na temelju zakonâ na snazi u državi tijela koje prima zahtjev, za sve mjere koje tijelo koje prima zahtjev poduzme u naplati tražbina pri provedbi zahtjeva za pomoć ili za sve takve mjere koje su poduzete u njegovo ime, koje bi, da ih je u vlastitoj državi obavilo tijelo podnositelj zahtjeva ili da su obavljene u ime tog tijela, imale učinak zastoja, prekida ili produljenja roka zastare prema zakonima te države, smatra se da su mjere poduzete u potonjoj državi, u opsegu u kojem se to odnosi na navedeni učinak.

Prvi i drugi podstavak ne utječu na pravo države tijela podnositelja zahtjeva da poduzme mjere koje imaju učinak zastoja, prekida ili produljenja roka zastare u skladu sa zakonima na snazi u toj državi.

3. Tijelo podnositelj zahtjeva i tijelo koje prima zahtjev međusobno se obavješćuju o svakoj mjeri koja dovodi do zastoja, prekida ili produljenja roka zastare tražbine u pogledu koje su zatražene mjere naplate ili mjere predostrožnosti, ili o svakoj mjeri koja može imati takav učinak.

ČLANAK PVAT.35.

Troškovi

1. Uz iznose iz članka PVAT.28. stavka 5. tijelo koje prima zahtjev nastoji od dotične osobe namiriti i naplatiti troškove koje je imalo u vezi s naplatom, u skladu sa zakonima i drugim propisima svoje države. Države se odriču svih međusobnih tražbina za nadoknadu troškova nastalih u svakom postupku uzajamne pomoći koju si međusobno odobre na temelju ovog Protokola.
2. Međutim, ako naplata uzrokuje specifične poteškoće, odnosi se na vrlo velik iznos troškova ili je povezana s organiziranim kriminalom, tijelo podnositelj zahtjeva i tijelo koje prima zahtjev mogu se dogovoriti o načinima nadoknade troškova kojima se uvažavaju posebnosti dotičnih slučajeva.
3. Neovisno o stavku 2., država tijela podnositelja zahtjeva dužna je podmiriti državi tijela koje prima zahtjev sve troškove i gubitke nastale kao posljedica mjera koje se smatraju neutemeljenima, u mjeri u kojoj se to odnosi na sadržaj tražbine ili valjanost instrumenta kojim se omogućuje izvršenje i/ili mjera predostrožnosti koje odredi tijelo podnositelj zahtjeva.

POGLAVLJE ČETVRTO

OPĆA PRAVILA KOJIMA SE UREĐUJU SVE VRSTE ZAHTJEVA ZA POMOĆ PRI NAPLATI

ČLANAK PVAT.36.

Upotreba jezika

1. Svi zahtjevi za pomoć, standardni obrasci za dostavu i jedinstveni instrumenti kojima se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev šalju se na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika države tijela koje prima zahtjev ili im se prilaže prijevod na taj jezik ili te jezike. Činjenica da su određeni dijelovi tih dokumenata napisani na jeziku koji nije službeni jezik ili jedan od službenih jezika te države ne utječe na njihovu valjanost ni na valjanost postupka, u mjeri u kojoj su se dotične države dogovorile o tom jeziku.
2. Dokumenti u pogledu kojih se zahtijeva dostava na temelju članka PVAT.23. mogu se poslati tijelu koje prima zahtjev na službenom jeziku države tijela podnositelja zahtjeva.
3. Ako su zahtjevu priloženi dokumenti koji nisu dokumenti iz stavaka 1. i 2., tijelo koje prima zahtjev može, prema potrebi, zahtijevati od tijela podnositelja zahtjeva prijevod tih dokumenata na službeni jezik ili jedan od službenih jezika države tijela koje prima zahtjev ili na bilo koji drugi jezik o kojem se dotične države dogovore.

ČLANAK PVAT.37.

Statistički podaci o pomoći pri naplati

1. Stranke do 30. lipnja svake godine elektroničkim putem priopćuju Posebnom odboru statističke podatke o primjeni ove glave.
2. Posebni odbor utvrđuje sadržaj i oblik statističkih podataka koje treba priopćiti na temelju stavka 1.

ČLANAK PVAT.38.

Standardni obrasci i načini komunikacije za pomoć pri naplati

1. Zahtjevi za informacije na temelju članka PVAT.20. stavka 1., zahtjevi za dostavu na temelju članka PVAT.23. stavka 1., zahtjevi za naplatu na temelju članka PVAT.25. stavka 1. ili zahtjevi za mjere predostrožnosti na temelju članka PVAT.31. stavka 1. te priopćavanje statističkih podataka na temelju članka PVAT.37. šalju se elektroničkim putem, uz upotrebu standardnog obrasca, osim ako to nije praktično zbog tehničkih razloga. Ti se obrasci, u najvećoj mogućoj mjeri, upotrebljavaju i za svu daljnju komunikaciju u pogledu zahtjeva.

Jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi tijela koje prima zahtjev, dokument kojim se omogućuju mjere predostrožnosti u državi tijela podnositelja zahtjeva i drugi dokumenti iz članaka PVAT.27. i PVAT.31. također se šalju elektroničkim putem, osim ako to nije praktično zbog tehničkih razloga.

Ako je to primjereno, standardnim obrascima mogu se priložiti izvješća, izjave i svi drugi dokumenti ili ovjerene preslike ili izvadci iz tih dokumenata, koji se također šalju elektroničkim putem, osim ako to nije praktično zbog tehničkih razloga.

Standardni obrasci i komunikacija elektroničkim putem mogu se upotrebljavati i za razmjenu informacija na temelju članka PVAT.21.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na informacije i dokumente dobivene na temelju prisutnosti službenika u službenim prostorijama u drugoj državi ili sudjelovanjem u upravnim istražnim radnjama u drugoj državi, u skladu s člankom PVAT.22.
3. Ako se komunikacija ne odvija elektroničkim putem ili upotrebom standardnih obrazaca, to ne utječe na valjanost dobivenih informacija ni mjera poduzetih pri izvršenju zahtjeva za pomoć.
4. Elektronička komunikacijska mreža i standardni obrasci doneseni za provedbu ovog Protokola mogu se upotrebljavati i za pomoć pri naplati tražbina koje nisu tražbine iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (b) ako je takva pomoć pri naplati moguća na temelju drugih bilateralnih ili multilateralnih pravno obvezujućih instrumenata o administrativnoj suradnji među državama.
5. Dok Posebni odbor ne donese odluke iz članka PVAT.39. stavka 2. nadležna tijela primjenjuju pravila utvrđena u Prilogu ovom Protokolu, uključujući standardne obrasce.
6. Država tijela koje prima zahtjev upotrebljava svoju službenu valutu kao valutu za prijenos naplaćenih iznosa državi tijela podnositelja zahtjeva, ako se dotične države ne dogovore drukčije.

GLAVA IV.

PROVEDBA I PRIMJENA

ČLANAK PVAT.39.

Posebni trgovinski odbor za administrativnu suradnju u području PDV-a
te naplatu poreza i davanja

1. Posebni odbor:
 - (a) održava redovita savjetovanja; i
 - (b) preispituje funkcioniranje i učinkovitost ovog Protokola barem svakih 5 godina.
2. Posebni odbor donosi odluke ili preporuke o sljedećem:
 - (a) utvrđivanju učestalosti, praktičnih aranžmana i preciznih kategorija u pogledu informacija koje su predmet automatske razmjene iz članka PVAT.11.;
 - (b) preispitivanju rezultata automatske razmjene informacija za svaku kategoriju utvrđenu na temelju točke (a) kako bi se osiguralo da se ta vrsta razmjene odvija samo ako je to najučinkovitiji način razmjene informacija;
 - (c) utvrđivanju novih kategorija informacija za razmjenu na temelju članka PVAT.11. ako je automatska razmjena najučinkovitiji način suradnje;

- (d) definiranju standardnih obrazaca za priopćenja na temelju članka PVAT.19. stavka 1. i članka PVAT.38. stavka 1.;
- (e) preispitivanju dostupnosti, prikupljanja i obrade statističkih podataka iz članaka PVAT.18. i PVAT.37. kako bi se osiguralo da se obvezama navedenima u tim člancima ne nameće nerazmjerno administrativno opterećenje strankama;
- (f) utvrđivanju informacija koje se prenose mrežom CCN/CSI ili drugim sredstvima;
- (g) utvrđivanju iznosa i vrsta financijskog doprinosa Ujedinjene Kraljevine općem proračunu Unije s obzirom na troškove nastale njezinim sudjelovanjem u europskim informacijskim sustavima, uzimajući u obzir odluke iz točaka (d) i (f);
- (h) donošenju provedbenih pravila o praktičnim aranžmanima u pogledu organizacije kontakata između središnjih ureda za vezu i službi za vezu iz članka PVAT.4. stavaka 2. i 3.;
- (i) utvrđivanju praktičnih aranžmana među središnjim uredima za vezu u svrhu provedbe članka PVAT.4. stavka 5.;
- (j) uspostavljanju provedbenih pravila za glavu III., uključujući pravila o konverziji iznosa koje treba naplatiti i prijenosu naplaćenih iznosa; i
- (k) utvrđivanju postupka za sklapanje sporazuma o uslugama iz članka PVAT.5. i sklapanju tog sporazuma o uslugama.

GLAVA V.

ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK PVAT.40.

Izvršenje tekućih zahtjeva

1. Ako zahtjevi za informacije i za upravne istražne radnje poslani u skladu s Uredbom (EU) br. 904/2010 u odnosu na transakcije obuhvaćene člankom 99. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju još nisu zatvoreni u roku od četiri godine nakon isteka prijelaznog razdoblja, država koja prima zahtjev osigurava izvršenje tih zahtjeva u skladu s pravilima ovog Protokola.
2. Ako zahtjevi za pomoć povezani s porezima i davanjima iz područja primjene članka PVAT.2. ovog Protokola poslani u skladu s Direktivom 2010/24/EU u odnosu na tražbine iz članka 100. stavka 1. Sporazuma o povlačenju nisu zatvoreni u roku od pet godina nakon isteka prijelaznog razdoblja, država koja prima zahtjev osigurava izvršenje tih zahtjeva za pomoć u skladu s pravilima ovog Protokola. Standardni jedinstveni obrazac za dostavu ili instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev izrađen u skladu sa zakonodavstvom iz ovog stavka zadržava valjanost za potrebe tog izvršenja. Nakon isteka tog petogodišnjeg razdoblja može se izraditi revidirani jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev, u odnosu na tražbine za koje je pomoć zatražena prije tog trenutka. U takvim revidiranim jedinstvenim instrumentima upućuje se na pravnu osnovu koja je upotrijebljena za početni zahtjev za pomoć.

ČLANAK PVAT.41.

Odnos prema drugim sporazumima ili dogovorima

Ovaj Protokol ima prednost pred odredbama svih bilateralnih ili multilateralnih sporazuma ili dogovora o administrativnoj suradnji u području PDV-a ili o pomoći pri naplati koja se odnosi na tražbine obuhvaćene ovim Protokolom, a koji su sklopljeni između država članica i Ujedinjene Kraljevine, u mjeri u kojoj njihove odredbe nisu usklađene s odredbama ovog Protokola.

PROTOKOLU O ADMINISTRATIVNOJ SURADNJI
I SUZBIJANJU PRIJEVARA U PODRUČJU POREZA NA DODANU VRIJEDNOST
I O UZAJAMNOJ POMOĆI PRI NAPLATI TRAŽBINA
POVEZANIH S POREZIMA I DAVANJIMA

ODJELJAK 1.

Dok Posebni odbor ne donese odluke iz članka PVAT.39. stavka 2. ovog Protokola, primjenjuju se sljedeća pravila i standardni obrasci.

ODJELJAK 2.

ORGANIZACIJA KONTAKATA

2.1. Do daljnjega, središnji uredi za vezu, čija je glavna odgovornost primjena glave II. ovog Protokola, jesu:

- (a) za Ujedinjenu Kraljevinu: Her Majesty's Revenue and Customs (Porezna i carinska uprava Ujedinjene Kraljevine), UK VAT Central Liaison Office (Središnji ured za vezu Ujedinjene Kraljevine za PDV);
- (b) za države članice: središnji uredi za vezu koji su određeni za administrativnu suradnju među državama članicama u području PDV-a.

2.2. Do daljnjega, središnji uredi za vezu, čija je glavna odgovornost primjena glave III. ovog Protokola, jesu:

- (a) za Ujedinjenu Kraljevinu: Her Majesty's Revenue and Customs (Porezna i carinska uprava Ujedinjene Kraljevine), Debt Management (Ured za upravljanje dugom);
- (b) za države članice: središnji uredi za vezu koji su određeni za pomoć pri naplati među državama članicama.

ODJELJAK 3.

ADMINISTRATIVNA SURADNJA I SUZBIJANJE PRIJEVARA U PODRUČJU POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

3.1. Komunikacija

Priopćavanje informacija na temelju glave II. ovog Protokola obavlja se, u najvećoj mogućoj mjeri, elektroničkim putem i putem Zajedničke komunikacijske mreže (CCN), među odgovarajućim poštanskim pretincima država za razmjenu informacija o administrativnoj suradnji ili poštanskim pretincima za suzbijanje prijevara u području PDV-a.

3.2. Standardni obrazac

Za razmjenu informacija na temelju glave II. ovog Protokola države se koriste sljedećim obrascem:

Standardni obrazac zahtjeva za informacije, spontanu razmjenu informacija i povratne informacije
između država članica EU-a i Ujedinjene Kraljevine na temelju Protokola o administrativnoj
suradnji i suzbijanju prijevара u području PDV-a

Referentna oznaka za razmjenu informacija:

A) OSNOVNE INFORMACIJE	
A1	
Država koja podnosi zahtjev:	Država koja prima zahtjev:
Tijelo koje podnosi zahtjev:	Tijelo koje prima zahtjev:
A2	
Službenik koji obrađuje zahtjev/razmjenu u tijelu koje podnosi zahtjev:	Službenik koji obrađuje odgovor na zahtjev/razmjenu u tijelu koje prima zahtjev:
Ime:	Ime:
E-pošta:	E-pošta:
Telefon:	Telefon:
Jezik:	Jezik:
A3	
Nacionalna referentna oznaka tijela koje podnosi zahtjev:	Nacionalna referentna oznaka tijela koje prima zahtjev:
Prostor za tijelo koje podnosi zahtjev:	Prostor za tijelo koje prima zahtjev:
A4	
Datum dostave zahtjeva/razmjene:	Datum dostave odgovora:

A5	
Broj priloga zahtjevu/razmjeni:	Broj priloga odgovoru:
A6	A7
○ Opći zahtjev/razmjena	☐ Kao tijelo koje prima zahtjev ne možemo odgovoriti unutar sljedećih rokova:
○ Zahtjev za informacije	○ 3 mjeseca
○ Spontana razmjena informacija	○ 1 mjesec za informacije koje su već u našem posjedu
☐ Zatražene su povratne informacije o spontanoj razmjeni informacija	Razlog kašnjenja:
○ Zahtjev/razmjena radi suzbijanja prijevare	
○ Zahtjev za informacije	
○ Prijevarama s nepostojećim trgovcem – Provjera registracije / Poslovna aktivnost	
○ Spontano pružanje informacija	
☐ Zatražene su povratne informacije o spontanom pružanju informacija	
	☐ Očekivano vrijeme odgovora:
	☐ Tijelo koje prima zahtjev jedne države odobrava prijenos informacija drugoj državi (članak PVAT.6. stavak 6. Protokola o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevarama u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima) ☐ Zatražene su povratne informacije o odgovoru

Na temelju članka PVAT.6. stavka 4. Protokola o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima, država koja pruža informacije na osnovi obrazloženog zahtjeva dopušta upotrebu primljenih informacija u svrhe koje nisu svrhe iz članka 2. stavka 1. tog protokola.

B) ZAHTJEV ZA OPĆE INFORMACIJE

Tijelo koje podnosi zahtjev	Tijelo koje prima zahtjev	Tijelo koje prima zahtjev ¹
B1 PDV identifikacijski broj (ako ga nema, porezni identifikacijski broj) PDV broj:	B1 PDV identifikacijski broj (ako ga nema, porezni identifikacijski broj) ○ Molimo ispuniti ○ Molimo potvrditi PDV broj:	○ Potvrđujemo ○ Ne potvrđujemo PDV broj:
☐ PDV broj nije dostupan	☐ PDV broj nije dostupan	☐ PDV broj nije dostupan
Porezni identifikacijski broj:	Porezni identifikacijski broj:	Porezni identifikacijski broj:
B2 Ime	B2 Ime ○ Molimo ispuniti ○ Molimo potvrditi	○ Potvrđujemo ○ Ne potvrđujemo Ime:
B3 Poslovno ime	B3 Poslovno ime ○ Molimo ispuniti ○ Molimo potvrditi	○ Potvrđujemo ○ Ne potvrđujemo Poslovno ime:

¹ Tijelo koje prima zahtjev upisuje u ovaj treći stupac informacije koje je zatražilo tijelo koje podnosi zahtjev (opcija „Molimo ispuniti” u drugom stupcu označena križićem) ili potvrđuje točnost informacija koje je pružilo tijelo koje podnosi zahtjev (opcija „Molimo potvrditi” označena križićem s pruženim informacijama upisanima u drugom stupcu).

B4 Adresa	B4 Adresa ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo Adresa:
B5 Sljedeći datumi u obliku (GGGG/MM/DD):	B5 Sljedeći datumi u obliku (GGGG/MM/DD): ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo
(a) Izdavanje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(a) Izdavanje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(a) Izdavanje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja
(b) Poništenje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(b) Poništenje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(b) Poništenje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja
(c) Osnivanje	(c) Osnivanje	(c) Osnivanje
B6 Datum početka djelatnosti	B6 Datum početka djelatnosti ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi Datum početka djelatnosti:	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo Datum početka djelatnosti:

B7 Datum prestanka djelatnosti	B7 Datum prestanka djelatnosti ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi Datum prestanka djelatnosti	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo Datum prestanka djelatnosti
B8 Imena rukovoditelja/direktora	B8 Imena rukovoditelja/direktora ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo
B9 Imena vlasnika, povezanih članova, partnera, zastupnika, dionika ili osoba s drugim pravima u poduzeću	B9 Imena vlasnika, povezanih članova, partnera, zastupnika, dionika ili osoba s drugim pravima u poduzeću ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo
B10 Vrsta djelatnosti	B10 Vrsta djelatnosti ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo
(a) Pravni status poduzeća	(a) Pravni status poduzeća	(a) Pravni status poduzeća
(b) Stvarna osnovna djelatnost ¹	(b) Stvarna osnovna djelatnost	(b) Stvarna osnovna djelatnost

¹ Stvarna osnovna djelatnost znači stvarna glavna djelatnost koju poduzeće obavlja (za razliku od drugih djelatnosti koje je možda prijavilo).

B11 Vrsta transakcije	Vrsta transakcije B11 Uključena roba/usluge ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	Vrsta transakcije B11 Uključena roba/usluge ☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo
Razdoblje i iznos na koji se odnosi zahtjev/razmjena B12 Isporuka robe iz jedne zemlje u drugu		
Od	Razdoblje	Razdoblje
Do	Iznos	Iznos
Izvori: ☐ Sustav razmjene informacija o PDV-u (VIES) ☐ Ostalo		
B13 Pružanje usluga iz jedne zemlje u drugu		
Od	Razdoblje	Razdoblje
Do	Iznos	Iznos
Izvori: ☐ VIES ☐ Ostalo		

C) DODATNE INFORMACIJE
Registracija ☐ C1 Porezni obveznik u državi koja prima zahtjev (☐) / porezni obveznik u državi koja podnosi zahtjev (☐) trenutno nije utvrđen za potrebe PDV-a. Prema podacima iz VIES-a ili drugih izvora isporuka je obavljena nakon datuma prestanka djelatnosti. Molimo objasniti. ☐ C2 Porezni obveznik u državi koja prima zahtjev (☐) / porezni obveznik u državi koja podnosi zahtjev (☐) nije utvrđen za potrebe PDV-a. Prema podacima iz VIES-a ili drugih izvora isporuka je obavljena prije datuma registracije. Molimo objasniti.
Transakcije robe/usluga Roba ☐ C3 Prema podacima iz VIES-a ili drugih izvora porezni obveznik u državi koja prima zahtjev isporučio je robu, ali porezni obveznik u državi koja podnosi zahtjev: ☐ nije prijavio kupnju robe; ☐ tvrdi da nije primio robu; ☐ prijavio je kupnju u drugoj vrijednosti, a prijavljeni je iznos: Molimo istražiti i objasniti. ☐ Prilažemo preslike dokumenata koje su u našem posjedu. ☐ C4 Kupnja koju je prijavio porezni obveznik u državi koja podnosi zahtjev ne odgovara informacijama iz VIES-a ili drugih izvora. Molimo istražiti i objasniti. ☐ C5 Molimo navesti adrese na koje je dostavljena roba.

Adrese:	
☐ C6 Porezni obveznik u državi koja podnosi zahtjev tvrdi da je isporučio robu osobi u državi koja prima zahtjev. Molimo potvrditi da je roba primljena i:	
☐ knjižena:	☐ Da ☐ Ne
☐ prijavljena/plaćena od strane poreznog obveznika u državi koja prima zahtjev:	☐ Da ☐ Ne
Ime i/ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika u državi koja prima zahtjev.	
Prethodno/daljnje kretanje robe	
☐ C7 Od koga je kupljena roba? Molimo navesti imena, poslovna imena i PDV brojeve u okvir C41.	
☐ C8 Kome je prodana roba? Molimo navesti imena, poslovna imena i PDV brojeve u okvir C41.	
Usluge	
☐ C9 Prema podacima iz VIES-a ili drugih izvora porezni obveznik u državi koja prima zahtjev pružio je usluge oporezive u državi koja podnosi zahtjev, ali porezni obveznik u državi koja podnosi zahtjev:	
☐ nije prijavio uslugu;	
☐ tvrdi da nije primio uslugu;	
☐ prijavio je primitak usluge u drugoj vrijednosti, a prijavljeni je iznos:	
Molimo istražiti i objasniti.	
☐ Prilažemo preslike dokumenata koje su u našem posjedu.	
☐ C10 Kupnja koju je prijavio porezni obveznik u državi koja podnosi zahtjev ne odgovara informacijama iz VIES-a ili drugih izvora. Molimo istražiti i objasniti.	
☐ C11 Molimo navesti adrese na kojima su pružene usluge.	

Adrese:	
☐ C12 Porezni obveznik u državi koja podnosi zahtjev tvrdi da je pružio uslugu osobi u državi koja prima zahtjev. Molimo potvrditi da su usluge pružene i:	
☐ knjižene:	☐ Da ☐ Ne
☐ prijavljene/plaćene od strane poreznog obveznika u državi koja prima zahtjev:	☐ Da ☐ Ne
Ime i/ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika u državi koja prima zahtjev.	
Prijevoz robe	
☐ C13 Molimo navesti ime / PDV identifikacijski broj i adresu prijevoznika.	
Ime i/ili PDV identifikacijski broj i adresa:	
☐ C14 Tko je naručio i platio prijevoz robe?	
Ime i/ili PDV identifikacijski broj i adresa:	
☐ C15 Tko je vlasnik korištenog prijevoznog sredstva?	
Ime i/ili PDV identifikacijski broj i adresa:	
Fakture	
☐ C16 Molimo navesti iznos fakture i valutu.	

Plaćanje ☐ C17 Molimo navesti iznos plaćanja i valutu.
☐ C18 Molimo navesti ime imatelja bankovnog računa i broj računa s kojeg i/ili na koji je obavljeno plaćanje.
od: Ime imatelja računa: IBAN ili broj računa: Banka: za: Ime imatelja računa: IBAN ili broj računa: Banka:
☐ C19 Molimo navesti sljedeće podatke u slučaju da je plaćanje bilo u gotovini: ☐ Tko je kome, gdje i kada predao novac? ☐ Kakav je dokument (potvrda o gotovinskom primitku i sl.) izdan kao potvrda plaćanja? ☐ C20 Postoje li dokazi o plaćanjima treće strane? Ako postoje, molimo navesti dodatne informacije u okvir C41 ☐ Da ☐ Ne
Narudžba ☐ C21 Molimo navesti sve dostupne pojedinosti o osobi koja je dala narudžbu te o tome kako je narudžba dana i kako je uspostavljen kontakt između dobavljača i kupca.

Roba obuhvaćena posebnim odredbama/postupcima

Molimo označiti odgovarajuću opciju i upisati pitanje u okvir C40

- ☐ C22 Trostrane transakcije
- ☐ C23 Maržni sustav
- ☐ C24 Prodaja robe na daljinu
 - ☐ obuhvaćeno odredbom za Uniju
 - ☐ obuhvaćeno odredbom za uvoz
- ☐ C25 Nova prijevozna sredstva prodana osobama koje nisu porezni obveznici
- ☐ C26 Izuzeće na temelju carinskog postupka 42XX / 63XX
- ☐ C27 Plin i električna energija
- ☐ C28 Aranžmani za premještanje dobara
- ☐ C29 Drugo:

Usluge obuhvaćene posebnim odredbama

Molimo označiti odgovarajuću opciju i upisati pitanje u okvir C40

- ☐ C30 Pružanje usluga posrednika
- ☐ C31 Pružanje usluga povezanih s nekretninama
- ☐ C32 Obavljanje putničkog prijevoza
- ☐ C33 Obavljanje prijevoza robe
- ☐ C34 Pružanje kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih, obrazovnih, zabavnih i sličnih usluga, usluga pomoćnog prijevoza te procjena pokretne imovine i rad na pokretnoj imovini
- ☐ C35 Pružanje usluga restorana i opskrbe pripremljenom hranom i pićima, osim usluga predviđenih opcijom C37
- ☐ C36 Obavljanje najma prijevoza
- ☐ C37 Pružanje usluga restorana i opskrbe pripremljenom hranom i pićima za potrošnju na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima
- ☐ C38 Pružanje usluga
 - ☐ obuhvaćeno odredbom za ne-Uniju
 - ☐ obuhvaćeno odredbom za Uniju
- ☐ C39 Usluge za koje se primjenjuju pravila stvarne upotrebe i uživanja
- ☐ C40 Temeljne informacije i dodatna pitanja

C41 Okvir za slobodan tekst odgovora		
D) ZAHTJEV ZA DOSTAVU DOKUMENTACIJE		
Molimo dostaviti preslike sljedećih dokumenata (ako je to primjenjivo, vidjeti iznos i razdoblje u dijelovima B12 i B13)		
☐ D1 Fakture	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D2 Ugovori	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D3 Narudžbe	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D4 Dokaz plaćanja	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D5 Prijevozna dokumentacija	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D6 Evidencija vjerovnika o poreznom obvezniku u državi koja prima zahtjev	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D7 Evidencija dužnika o poreznom obvezniku u državi koja prima zahtjev	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D8 Evidencije aranžmana za premještanje dobara Od _____ Do _____	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D9 Evidencija sustava za pružanje usluga „sve na jednom mjestu” (OSS) / sustava za pružanje usluga „sve na jednom mjestu” za uvoz (IOSS) Od _____ Do _____	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D10 Izvadci s bankovnog računa Od _____ Do _____	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno
☐ D11 Ostalo:	☐ dostavljeno	☐ nije dostupno

E) SPONTANA DOSTAVA INFORMACIJA (OPĆENITO)

- ☐ E1 Na temelju evidencije poreznog obveznika u državi pošiljateljici čini se da bi trebao biti registriran u državi primateljici.
- ☐ E2 Prema evidenciji poreznog obveznika u državi pošiljateljici porezni obveznik u državi primateljici isporučio mu je odnosno pružio mu je ☐ robu / ☐ usluge, ali informacije o tome ne mogu se pronaći u bazi VIES/Carina ni drugim izvornima podataka.
- ☐ E3 Prema evidenciji poreznog obveznika u državi pošiljateljici potrebno je platiti PDV na robu isporučenu poreznom obvezniku u državi primateljici, ali podaci nisu uneseni u bazu VIES/Carina ni druge izvore podataka.
- ☐ E4 Prema podacima iz baze VIES/Carina ili drugih izvora podataka porezni obveznik u državi primateljici obavio je isporuku poreznom obvezniku u državi pošiljateljici, ali potonji porezni obveznik:
 - ☐ nije prijavio kupnju ☐ robe / primitak ☐ usluga
 - ☐ tvrdi da nije kupio ☐ robu / primio ☐ usluge.
- ☐ E5 Prema evidenciji poreznog obveznika u državi pošiljateljici potrebno je platiti PDV na usluge pružene u državi primateljici.
- ☐ E6 Osnovne i dodatne informacije:
- ☐ E7 Prilažemo preslike faktura koje su u našem posjedu.

F) PRIJEVARA S NEPOSTOJEĆIM TRGOVCEM: PROVJERA REGISTRACIJE / POSLOVNE AKTIVNOSTI		
(A) Identifikacija poduzeća		
Tijelo koje podnosi zahtjev	Tijelo koje prima zahtjev	Tijelo koje prima zahtjev ¹
F1 PDV identifikacijski broj (ako ga nema, porezni identifikacijski broj) PDV broj:	F1 PDV identifikacijski broj (ako ga nema, porezni identifikacijski broj) ○ Molimo ispuniti ○ Molimo potvrditi PDV broj:	○ Potvrđujemo ○ Ne potvrđujemo PDV broj:
☐ PDV broj nije dostupan	☐ PDV broj nije dostupan	☐ PDV broj nije dostupan
Porezni identifikacijski broj:	Porezni identifikacijski broj:	Porezni identifikacijski broj:
F2 Ime	F2 Ime ○ Molimo ispuniti ○ Molimo potvrditi	○ Potvrđujemo ○ Ne potvrđujemo Ime:
F3 Adresa	F3 Adresa ○ Molimo ispuniti ○ Molimo potvrditi	○ Potvrđujemo ○ Ne potvrđujemo Adresa:

¹ Tijelo koje prima zahtjev upisuje u ovaj treći stupac informacije koje je zatražilo tijelo koje podnosi zahtjev (opcija „Molimo ispuniti” u drugom stupcu označena križićem) ili potvrđuje točnost informacija koje je pružilo tijelo koje podnosi zahtjev (opcija „Molimo potvrditi” označena križićem s pruženim informacijama upisanima u drugom stupcu).

F4 Sljedeći datumi u obliku (GGGG/MM/DD):	F4 Sljedeći datumi u obliku (GGGG/MM/DD): ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo
(a) Izdavanje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(a) Izdavanje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(a) Izdavanje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja
(b) Poništenje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(b) Poništenje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(b) Poništenje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja
(c) Osnivanje	(c) Osnivanje	(c) Osnivanje
F5 Vlasnici, povezani članovi, partneri, zastupnici, dionici ili osobe s drugim pravima u poduzeću	F5 Vlasnici, povezani članovi, partneri, zastupnici, dionici ili osobe s drugim pravima u poduzeću ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo
(a) Ime	(a) Ime	(a) Ime
(b) Adresa	(b) Adresa	(b) Adresa
(c) Datum rođenja	(c) Datum rođenja	(c) Datum rođenja
(d) Državljanstvo	(d) Državljanstvo	(d) Državljanstvo
F6 Rukovoditelji/direktori	F6 Rukovoditelji/direktori ☐ Molimo ispuniti ☐ Molimo potvrditi	☐ Potvrđujemo ☐ Ne potvrđujemo
(a) Ime	(a) Ime	(a) Ime

(b) Adresa	(b) Adresa	(b) Adresa
(c) Datum rođenja	(c) Datum rođenja	(c) Datum rođenja
(d) Državljanstvo	(d) Državljanstvo	(d) Državljanstvo
(B) Tražene informacije		
☐ F7 Jesu li osobe iz F5 i F6 (i njihov datum rođenja ako je poznat) sadržani u nekoj od vaših baza podataka?	☐ Da ☐ Ne	
☐ F8 Jesu li osobe iz F5 i F6 upisane u financijsku kaznenu evidenciju?	☐ Informacije se ne mogu dati zbog pravnih razloga. ☐ Da ☐ Ne	
☐ F9 Jesu li osobe iz F5 i F6 u prošlosti bile upletene u prijevare s nepostojećim trgovcem ili druge oblike prijevare?	☐ Informacije se ne mogu dati zbog pravnih razloga. ☐ Da ☐ Ne	
☐ F10 Borave li osobe iz F5 i F6 na navedenoj adresi ili su s njom povezane?	☐ Da ☐ Ne	
☐ F11 Je li navedena adresa stanovanja / radnog mjesta / privremenog smještaja / računovodstva / drugo?	☐ Da ☐ Ne	
☐ F12 Koja je poslovna djelatnost?		
☐ F13 Je li upitno ispunjavanje poreznih obveza poduzeća?	☐ Da ☐ Ne	

☐ F14 Koji je razlog za poništenje PDV broja?	
☐ F15 Molimo navesti moguća povezana poduzeća ¹ i njihove PDV identifikacijske brojeve te eventualno mišljenje o njihovoj vjerodostojnosti.	
☐ F16 Molimo navesti pojedinosti o poznatim bankovnim računima poduzeća u državi koja prima zahtjev i svih povezanih poduzeća.	
☐ F17 Molimo navesti informacije iz rekapitulacijskih izvješća ili iz carinskih deklaracija o isporuci odnosno pružanju/kupnji robe/usluga za godinu (godine):	
☐ F18 Molimo navesti informacije iz prijava PDV-a / o plaćanjima za godinu (godine):	
☐ F19 Dodatne napomene:	
G) SPONTANA DOSTAVA INFORMACIJA (PRIJEVARA S NEPOSTOJEĆIM TRGOVCEM)	
Tijelo pošiljatelj	Tijelo primatelj
Identifikacija poduzeća G1 PDV identifikacijski broj (ako ga nema, porezni identifikacijski broj) PDV broj:	Identifikacija poduzeća G1 PDV identifikacijski broj (ako ga nema, porezni identifikacijski broj) PDV broj:
☐ PDV broj nije dostupan	☐ PDV broj nije dostupan
Porezni identifikacijski broj:	Porezni identifikacijski broj:

¹ Svako poduzeće koje ima zajedničke direktore ili druge pravne, gospodarske ili financijske veze s poduzećem iz naslova A.

G2 Ime	G2 Ime
G3 Adresa	G3 Adresa
G4 Sljedeći datumi u obliku (GGGG/MM/DD):	G4 Sljedeći datumi u obliku (GGGG/MM/DD):
(a) Izdavanje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(a) Izdavanje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja
(b) Poništenje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja	(b) Poništenje PDV broja / poreznog identifikacijskog broja
(c) Osnivanje	(c) Osnivanje
G5 Vlasnici, povezani članovi, partneri, zastupnici, dionici ili osobe s drugim pravima u poduzeću	G5 Vlasnici, povezani članovi, partneri, zastupnici, dionici ili osobe s drugim pravima u poduzeću
(a) Ime	(a) Ime
(b) Adresa	(b) Adresa
(c) Datum rođenja	(c) Datum rođenja
(d) Državljanstvo	(d) Državljanstvo
G6 Rukovoditelji, direktori	G6 Rukovoditelji, direktori
(a) Ime	(a) Ime

(b) Adresa	(b) Adresa
(c) Datum rođenja	(c) Datum rođenja
(d) Državljanstvo	(d) Državljanstvo
Dodatne napomene	
H) POVRATNE INFORMACIJE ¹	
Rezultati povezani s pruženim informacijama: 1) Pružene informacije: ☐ Dodatna procjena PDV-a ili drugih poreza. Molimo navesti pojedinosti o vrsti i iznosu procijenjenog poreza: Vrsta poreza: Dodatna procjena: Sankcije: ☐ Upis u registar obveznika PDV-a ☐ Brisanje iz registra obveznika PDV-a ☐ Poništenje PDV broja iz VIES-a ili iz baze podataka poreznih obveznika PDV-a ☐ Ispravak prijava PDV-a	

¹ Dostavlja ih nadležno tijelo koje prima informacije.

- ☐ Pokretanje administrativne provjere
- ☐ Pokretanje novog postupka revizije ili upotreba informacija u okviru tekuće revizije
- ☐ Pokretanje istrage o prijevari
- ☐ Zahtjev za informacije
- ☐ Prisutnost u službenim prostorijama ili sudjelovanje u upravnoj istražnoj radnji
- ☐ Multilateralni nadzor (MLC)
- ☐ Ostale mjere:

- ☐ Nije bilo značajnih mjera.

2) Druge napomene:

Datum dostave:

ODJELJAK 4.

POMOĆ PRI NAPLATI

ČLANAK 4.1.

Komunikacija

Zahtjev poslan elektroničkim putem za primjenu glave III. ovog Protokola šalje se između poštanskih pretinaca CCN-a koji su uspostavljeni za vrstu poreza ili davanja na koju se zahtjev odnosi, ako se središnji uredi za vezu države podnositeljice zahtjeva i države koja prima zahtjev ne dogovore da se jedan od poštanskih pretinaca može upotrebljavati za zahtjeve koji se odnose na različite vrste poreza ili davanja.

Međutim, ako je zahtjev za dostavu dokumenata povezan s više vrsta poreza ili davanja, tijelo podnositelj zahtjeva šalje ga u poštanski pretinac uspostavljen za barem jednu od vrsta tražbina navedenih u dokumentima koje treba dostaviti.

ČLANAK 4.2.

Provedbena pravila koja se odnose na jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev

1. Upravne sankcije, novčane kazne, pristojbe i dodatne pristojbe te kamate i troškovi iz članka PVAT.2. stavka 1. točke (b) ovog Protokola koji, u skladu s pravilima na snazi u državi podnositeljici zahtjeva, mogu dospijevati od datuma početnog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje do dana koji prethodi datumu slanja zahtjeva za naplatu mogu se dodati jedinstvenom instrumentu kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev.
2. Jedan jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev može se izdati za više tražbina i više osoba u skladu s početnim instrumentom ili početnim instrumentima kojima se omogućuje izvršenje u državi podnositeljici zahtjeva.
3. U mjeri u kojoj su početni instrumenti kojima se omogućuje izvršenje za više tražbina u državi podnositeljici zahtjeva već zamijenjeni općim instrumentom kojim se omogućuje izvršenje za sve te tražbine u toj državi, jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev može se temeljiti na početnim instrumentima kojima se omogućuje izvršenje u državi podnositeljici zahtjeva ili na tom općem instrumentu koji obuhvaća navedene početne instrumente u državi podnositeljici zahtjeva.
4. Ako početni instrument iz stavka 2. ili opći instrument iz stavka 3. sadržava više tražbina, od kojih je jedna ili njih više već naplaćena, jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev odnosi se samo na one tražbine u pogledu kojih je zatražena pomoć pri njihovoj naplati.

5. Ako početni instrument iz stavka 2. ili opći instrument iz stavka 3. sadržava više tražbina, tijelo podnositelj zahtjeva može navesti te tražbine u različitim jedinstvenim instrumentima kojima se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev, u skladu s podjelom nadležnosti odnosnih ureda za naplaćivanja temeljenom na vrsti poreza u državi koja prima zahtjev.
6. Ako se zahtjev ne može poslati unutar mreže CCN te se šalje poštom, propisno ovlašteni službenik tijela podnositelja zahtjeva potpisuje jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev.

ČLANAK 4.3.

Konverzija iznosa koje treba naplatiti

1. Tijelo podnositelj zahtjeva iskazuje iznos tražbine koju treba naplatiti u valuti države podnositeljice zahtjeva i u valuti države koja prima zahtjev.
2. Za zahtjeve poslane Ujedinjenoj Kraljevini tečaj koji se primjenjuje za potrebe pomoći pri naplati jest tečaj koji je Europska središnja banka objavila na dan koji prethodi datumu slanja zahtjeva. Ako takav tečaj nije dostupan na taj dan, primjenjuje se zadnji tečaj koji je Europska središnja banka objavila prije datuma na koji je poslan zahtjev.

Za zahtjeve poslane državi članici, tečaj koji se primjenjuje za potrebe pomoći pri naplati jest tečaj koji je Središnja banka Ujedinjene Kraljevine (*Bank of England*) objavila na dan koji prethodi datumu slanja zahtjeva. Ako takav tečaj nije dostupan na taj dan, primjenjuje se zadnji tečaj koji je Središnja banka Ujedinjene Kraljevine (*Bank of England*) objavila prije dana na koji je poslan zahtjev.

3. Kako bi se iznos tražbine koji proizlazi iz prilagodbe, iz članka PVAT.30. stavka 2. ovog Protokola, konvertirao u valutu države tijela koje prima zahtjev, tijelo podnositelj zahtjeva primjenjuje tečaj koji je primijenilo u svojem početnom zahtjevu.

ČLANAK 4.4.

Prijenos naplaćenih iznosa

1. Prijenos naplaćenih iznosa izvršava se u roku od dva mjeseca od datuma izvršenja naplate, ako se države ne dogovore drukčije.
2. Međutim, ako se mjere naplate koje je poduzelo tijelo koje prima zahtjev osporavaju zbog razloga koji nije pod nadležnošću države podnositeljice zahtjeva, tijelo koje prima zahtjev može pričekati s prijenosom iznosa naplaćenih u pogledu tražbine države podnositeljice zahtjeva dok se spor ne riješi, ako su istodobno ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) tijelo koje prima zahtjev smatra da će ishod osporavanja vjerojatno biti povoljan za dotičnu stranku; i

(b) tijelo podnositelj zahtjeva nije izjavilo da će izvršiti povrat već prenesenih iznosa ako ishod osporavanja bude povoljan za dotičnu stranku.

3. Ako je tijelo podnositelj zahtjeva izjavilo da će u skladu sa stavkom 2. točkom (b) izvršiti povrat, ono unutar mjesec dana od primitka zahtjeva za povrat vraća naplaćene iznose koje je tijelo koje prima zahtjev već prenijelo. Svaku drugu dospjelu nadoknadu u tom slučaju snosi isključivo tijelo koje prima zahtjev.

ČLANAK 4.5.

Povrat naplaćenih iznosa

Tijelo koje prima zahtjev obavještuje tijelo podnositelja zahtjeva o svim mjerama poduzetima u državi koja prima zahtjev radi izvršenja povrata naplaćenih iznosa ili radi nadoknade u odnosu na naplatu osporenih tražbina odmah nakon što je tijelo koje prima zahtjev obaviješteno o takvoj mjeri.

Tijelo koje prima zahtjev u najvećoj mogućoj mjeri uključuje tijelo podnositelja zahtjeva u postupke utvrđivanja iznosa povrata i dospjele nadoknade. Po primitku obrazloženog zahtjeva od tijela koje prima zahtjev, tijelo podnositelj zahtjeva unutar dva mjeseca od primitka tog zahtjeva prenosi iznose povrata i plaćenu nadoknadu.

ČLANAK 4.6.

Standardni obrasci

1. Za jedinstveni obrazac za dostavu koji se prilaže uz zahtjev za dostavu iz članka PVAT.23. ovog Protokola države upotrebljavaju obrazac utvrđen u skladu s predloškom A.
2. Za jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev iz članka PVAT.27. ovog Protokola, koji se prilaže uz zahtjev za naplatu ili zahtjev za mjere predostrožnosti, ili za revidirani jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev iz članka PVAT.30. stavka 2. ovog Protokola, države upotrebljavaju obrazac utvrđen u skladu s predloškom B.
3. Za zahtjev za informacije iz članka PVAT.20. ovog Protokola države upotrebljavaju obrazac utvrđen u skladu s predloškom C.
4. Za zahtjev za dostavu iz članka PVAT.23. ovog Protokola države upotrebljavaju obrazac utvrđen u skladu s predloškom D.
5. Za zahtjev za naplatu ili za mjere predostrožnosti iz članaka PVAT.25. i PVAT.31. ovog Protokola države upotrebljavaju obrazac utvrđen u skladu s predloškom E.

6. Ako se obrasci šalju elektroničkim putem, njihova se struktura i izgled mogu prilagoditi zahtjevima i mogućnostima sustava elektroničke komunikacije, uz uvjet da se sadržani podaci i informacije bitno ne izmijene u odnosu na predloške u nastavku.

Predložak A

Jedinstveni obrazac za dostavu kojim se pružaju informacije o dostavljenom dokumentu
(dostavljenim dokumentima)

(šalje se primatelju dostave)⁽¹⁾

Ovaj dokument prilaže se dokumentu (dokumentima) koji (koje) dostavlja nadležno tijelo sljedeće države: [ime države koja prima zahtjev].

Ova se dostava odnosi na dokumente nadležnih tijela sljedeće države: [ime države podnositeljice zahtjeva], koja je zatražila pomoć pri dostavi, u skladu s člankom PVAT.23. Protokola o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine.

A. PRIMATELJ DOSTAVE

- *Ime*
- *Adresa (poznata ili pretpostavljena)*
- *Ostali podaci relevantni za identifikaciju primatelja*

B. SVRHA DOSTAVE

Cilj je ove dostave:

- ☐ obavijestiti primatelja o dokumentu (dokumentima) kojem je (kojima je) priložen ovaj dokument.
- ☐ prekinuti rok zastare u odnosu na tražbinu (tražbine) navedenu (navedene) u dostavljenom dokumentu (dostavljenim dokumentima).
- ☐ primatelju potvrditi njegovu obvezu plaćanja iznosa navedenih u točki D.

Napominjemo da nadležna tijela u slučaju neplaćanja mogu poduzeti mjere izvršenja i/ili predostrožnosti kako bi osigurala naplatu tražbine odnosno tražbina. To može prouzročiti dodatne troškove na teret primatelja.

Vi ste primatelj ove dostave jer se smatrate:

- ☐ glavnim dužnikom
- ☐ sudužnikom
- ☐ osobom koja nije (su)dužnik, a odgovorna je za namirenje poreza, davanja i drugih mjera ili za druge tražbine koje se odnose na te poreze, davanja i druge mjere na temelju zakonâ na snazi u državi podnositeljici zahtjeva
- ☐ osobom koja nije (su)dužnik, a drži imovinu koja pripada ili ima dugove prema (su)dužniku ili bilo kojoj drugoj odgovornoj osobi
- ☐ trećom stranom na koju bi mogle utjecati mjere izvršenja koje se odnose na druge osobe.

(Sljedeća informacija pojavljuje se ako je primatelj dostave osoba koja nije (su)dužnik, a koja drži imovinu koja pripada ili ima dugove prema (su)dužniku ili bilo kojoj drugoj odgovornoj osobi, ili je treća strana na koju bi mogle utjecati mjere izvršenja koje se odnose na druge osobe:

Dostavljeni dokumenti odnose se na tražbine povezane s porezima i davanjima za koje je odgovorna (su odgovorne) sljedeća osoba (sljedeće osobe)

- ☐ *glavni dužnik: [ime i adresa (poznata ili pretpostavljena)]*
- ☐ *sudužnik: [ime i adresa (poznata ili pretpostavljena)]*
- ☐ *osoba koja nije (su)dužnik, a odgovorna je za namirenje poreza, davanja i drugih mjera ili za druge tražbine koje se odnose na te poreze, davanja i druge mjere na temelju zakonâ na snazi u državi podnositeljici zahtjeva: [ime i adresa (poznata ili pretpostavljena)].*

Tijelo podnositelj zahtjeva iz države podnositeljice zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva], pozvalo je nadležna tijela države koja prima zahtjev, to jest [ime države koja prima zahtjev], da ovu dostavu izvrše prije [datum]. Napominjemo da se taj datum ne odnosi specifično na bilo koji rok zastare.

C. URED (URED I) ODGOVORAN (ODGOVORNI) ZA DOSTAVLJENI DOKUMENT (DOSTAVLJENE DOKUMENTE)

Ured odgovoran za priloženi dokument (priložene dokumente):

- *Ime:*
- *Adresa:*
- *Ostali podaci za kontakt:*
- *Jezici na kojima se može obratiti tom uredu:*

Dodatne informacije o ☐ *dostavljenim dokumentima* ☐ *i/ili mogućnosti osporavanja obveza* mogu se dobiti od

- ☐ *prethodno navedenog ureda odgovornog za priložene dokumente, i/ili*
- ☐ *sljedećeg ureda:*
 - *Ime:*
 - *Adresa:*
 - *Ostali podaci za kontakt:*
 - *Jezici na kojima se može obratiti tom uredu:*

D. OPIS DOSTAVLJENOG DOKUMENTA (DOSTAVLJENIH DOKUMENATA)

Dokument [broj]

- Referentni broj:
- Datum izdavanja:
- Vrsta dostavljenog dokumenta:
 - ☐ *Porezno rješenje*
 - ☐ *Platni nalog*
 - ☐ *Odluka donesena nakon upravne žalbe*
 - ☐ *Drugi upravni dokument:*
 - ☐ *Presuda ili nalog:*
 - ☐ *Drugi sudski dokumenti:*
- Naziv dotičnih tražbina (na jeziku države podnositeljice zahtjeva):
- Vrsta dotičnih tražbina:
- *Iznos dotičnih tražbina:*
 - ☐ *Glavnica:*
 - ☐ *Upravne sankcije i novčane kazne:*
 - ☐ *Kamata dospjela do [datum]:*
 - ☐ *Troškovi dospjeli do [datum]:*
 - ☐ *Pristojbe za potvrde i slične dokumente koji se izdaju u vezi s upravnim postupcima u odnosu na tražbine navedene u točki [x]:*
 - ☐ *Ukupni iznos tih tražbina:*

- *Iznos naveden pod točkom [x] treba uplatiti:*
 - ☐ *prije:*
 - ☐ *unutar [broj] kalendarskih dana od datuma ove dostave*
 - ☐ *bez odgode*
- *Ovo plaćanje treba izvršiti u korist:*
 - *Ime imatelja bankovnog računa:*
 - *Međunarodni broj bankovnog računa (IBAN):*
 - *Međunarodna oznaka banke (BIC):*
 - *Ime banke:*
- *Opis plaćanja/poziv na broj:*
- *Primatelj može odgovoriti na dokumente koji se ovim putem dostavljaju.*
 - ☐ *Posljednji dan za odgovor:*
 - ☐ *Rok za odgovor:*
 - *Ime i adresa tijela kojemu se može poslati odgovor:*
- *Mogućnost osporavanja:*
 - ☐ *Rok za osporavanje tražbine ili dostavljenih dokumenata već je istekao.*
 - ☐ *Posljednji dan za osporavanje tražbine:*
 - ☐ *Rok za osporavanje tražbine: [broj kalendarskih dana] od*
 - ☐ *datuma ove dostave.*
 - ☐ *izdavanja dostavljenih dokumenata*
 - ☐ *drugog datuma:*
 - *Ime i adresa tijela kojemu treba podnijeti osporavanje:*

Napominjemo da su u skladu s člankom PVAT.29. prethodno navedenog Protokola između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine sporovi koji se odnose na tražbinu, instrument kojim se omogućuje izvršenje ili sve ostale dokumente koje izdaju tijela države podnositeljice zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva], u nadležnosti nadležnih tijela države podnositeljice zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva].

Takvi sporovi uređuju se postupovnim i jezičnim pravilima koja se primjenjuju u državi podnositeljici zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva].

□ *Napominjemo da naplata može započeti prije isteka roka za osporavanje tražbine.*

– *Ostale informacije:*

⁽¹⁾ Navodi u kurzivu nisu obvezni.

Predložak B

Jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje tražbina obuhvaćenih člankom PVAT.27. Protokola o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine⁽¹⁾

☐ *JEDINSTVENI INSTRUMENT KOJIM SE OMOGUĆUJE IZVRŠENJE TRAŽBINA*

– *Datum izdavanja:*

– *Referentni broj:*

☐ *REVIDIRANI JEDINSTVENI INSTRUMENT KOJIM SE OMOGUĆUJE IZVRŠENJE TRAŽBINA*

– *Datum izdavanja izvornog jedinstvenog instrumenta:*

– *Datum revizije:*

– *Razlog revizije:*

☐ *presuda ili nalog [ime suda] od [datum]*

☐ *upravna odluka od [datum]*

– *Referentni broj:*

Država u kojoj se izdaje ovaj dokument: [ime države podnositeljice zahtjeva]

Mjere naplate koje poduzima država koja prima zahtjev temelje se na:

- *jedinstvenom instrumentu kojim se omogućuje izvršenje, u skladu s člankom PVAT.27. prethodno navedenog protokola.*
- *revidiranom jedinstvenom instrumentu kojim se omogućuje izvršenje, u skladu s člankom PVAT.30. prethodno navedenog protokola (kako bi se uzela u obzir odluka nadležnog tijela iz članka PVAT.29. stavka 1. tog protokola).*

Ovaj je dokument jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje (uključujući mjere predostrožnosti). Odnosi se na tražbine navedene u nastavku koje ostaju neplaćene u državi podnositeljici zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva]. Početni instrument kojim se omogućuje izvršenje naplate ovih tražbina dostavljen je u mjeri u kojoj se to zahtijeva nacionalnim pravom države podnositeljice zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva].

U skladu s člankom PVAT.29. prethodno navedenog protokola sporovi koji se odnose na tražbine u isključivoj su nadležnosti nadležnih tijela države podnositeljice zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva]. Takvi postupci pokreću se pred tim tijelima u skladu s postupovnim i jezičnim pravilima koja se primjenjuju u državi podnositeljici zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva].

OPIS TRAZBINA I DOTICNIH OSOBA

Identifikacija tražbina [broj]

1. Referentna oznaka:
2. Vrsta dotičnih tražbina:
3. Naziv dotičnog poreza/davanja:
4. Dotični rok ili datum:
5. Datum utvrđivanja tražbine:

6. Datum od kojeg je moguće izvršenje:
7. Iznos tražbine koja još nije podmirena:
- ☐ *glavnica:*
 - ☐ *upravne sankcije i novčane kazne:*
 - ☐ *kamata dospjela do datuma prije dana kada je poslan zahtjev:*
 - ☐ *troškovi dospjeli do datuma prije dana kada je poslan zahtjev:*

 - ☐ *ukupni iznos te tražbine:*
8. Datum dostave početnog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi podnositeljici zahtjeva, to jest [ime države podnositeljice zahtjeva]:
- ☐ *Datum:*
 - ☐ *Podaci nisu dostupni*
9. Ured odgovoran za procjenu tražbine:
- *Ime:*
 - *Adresa:*
 - *Ostali podaci za kontakt:*
 - *Jezici na kojima se može obratiti tom uredu:*
10. Daljnje informacije o tražbini ili o mogućnostima osporavanja obveze plaćanja mogu se dobiti od:
- ☐ *prethodno navedenog ureda*
 - ☐ *sljedećeg ureda odgovornog za jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje:*
 - *Ime:*
 - *Adresa:*
 - *Ostali podaci za kontakt:*
 - *Jezici na kojima se može obratiti tom uredu:*

Identifikacija osoba na koje se odnose nacionalni instrumenti kojima se omogućuje izvršenje

(a) Sljedeća osoba navedena je u nacionalnim instrumentima kojima se omogućuje izvršenje

- ☐ *fizička osoba*
- ☐ *drugo*
 - Ime
 - Adresa (poznata ili pretpostavljena)
 - Ostali podaci relevantni za identifikaciju primatelja
- ☐ *pravni zastupnik*
 - Ime
 - Adresa (poznata ili pretpostavljena)
 - Ostali podaci relevantni za identifikaciju primatelja

Uzrok odgovornosti:

- ☐ *glavni dužnik*
- ☐ *sudužnik*
- ☐ *osoba koja nije (su)dužnik, a odgovorna je za namirenje poreza, davanja i drugih mjera ili za druge tražbine koje se odnose na te poreze, davanja i druge mjere na temelju zakonâ na snazi u državi podnositeljici zahtjeva*

(b) Sljedeće osobe također su navedene u nacionalnim instrumentima kojima se omogućuje izvršenje:

- ☐ *fizička osoba*
- ☐ *drugo*
 - Ime:
 - Adresa (poznata ili pretpostavljena):
 - Ostali podaci relevantni za identifikaciju primatelja:

- ☐ *pravni zastupnik*
 - *Ime:*
 - *Adresa (poznata ili pretpostavljena):*
 - *Ostali podaci relevantni za identifikaciju primatelja:*

Uzrok odgovornosti:

- ☐ *glavni dužnik*
- ☐ *sudužnik*
- ☐ *osoba koja nije (su)dužnik, a odgovorna je za namirenje poreza, davanja i drugih mjera ili za druge tražbine koje se odnose na te poreze, davanja i druge mjere na temelju zakonâ na snazi u državi podnositeljici zahtjeva*

Ostale informacije:

Sveukupni iznos tražbina

- u valuti države podnositeljice zahtjeva:
- u valuti države koja prima zahtjev:

⁽¹⁾ Navodi u kurzivu nisu obvezni.

Predložak obrasca C – zahtjev za informacije

ZAHTJEV ZA INFORMACIJE

Na temelju članka PVAT.20. Protokola između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine

Referentna oznaka: AA_RA_aaaaaaaaa_rrrrrrrrrrr_20GGMMDD_xxxxxxx_RI

Vrsta tražbina:

1. DRŽAVA TIJELA PODNOSITELJA ZAHTJEVA		
A. Tijelo podnositelj zahtjeva		B. Ured koji pokreće zahtjev
Zemlja:		Ime:
Ime:		Adresa:
Telefon:		Poštanski broj:
Referentna oznaka predmeta:		Grad:
Ime službenika koji obrađuje zahtjev:		Telefon:
Poznavanje jezika		E-pošta:
		Referentna oznaka predmeta:
		Ime službenika koji obrađuje zahtjev:

2. DRŽAVA TIJELA KOJE PRIMA ZAHTJEV		
A. Tijelo koje prima zahtjev Zemlja: Ime: Telefon: Referentna oznaka predmeta: Ime službenika koji obrađuje zahtjev: Poznavanje jezika		B. Ured koji obrađuje zahtjev Ime: Adresa: Poštanski broj: Grad: Telefon: E-pošta: Referentna oznaka predmeta: Ime službenika koji obrađuje zahtjev:

3. INFORMACIJE POVEZANE SA ZAHTJEVOM
☐ Kao tijelo podnositelj zahtjeva tražimo od tijela koje prima zahtjev da osobe na koje se zahtjev odnosi ne obavijesti o zahtjevu. ☐ Kao tijelo podnositelj zahtjeva potvrđujemo da će se na informacije koje treba dostaviti primjenjivati odredbe o povjerljivosti definirane u prethodno navedenoj pravnoj osnovi.

4. INFORMACIJE POVEZANE S DOTIČNOM OSOBOM
A. Traže se informacije o: ☐ Za fizičke osobe: Ime (imena): Prezime: Djevojačko ime: Datum rođenja:

Mjesto rođenja:

PDV broj:

Porezni identifikacijski broj:

Ostali identifikacijski podaci:

Adresa osobe: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena

– Ulica i broj:

– Pojediniosti o adresi:

– Poštanski broj i mjesto:

– Zemlja:

☐ Ili za pravne subjekte:

Tvrtka društva:

Pravni status:

PDV broj:

Porezni identifikacijski broj:

Ostali identifikacijski podaci:

Adresa ovog pravnog subjekta: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena

– Ulica i broj:

– Pojediniosti o adresi:

– Poštanski broj i mjesto:

– Zemlja:

☐ pravni zastupnik

Ime:

Adresa pravnog zastupnika: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena

– Ulica i broj:

– Pojediniosti o adresi:

– Poštanski broj i mjesto:

– Zemlja:

B. Odgovornost: dotična osoba je: ☐ glavni dužnik ☐ sudužnik ☐ osoba koja nije (su)dužnik, a odgovorna je za namirenje poreza, davanja i drugih mjera ili za druge tražbine koje se odnose na te poreze, davanja i druge mjere na temelju zakonâ na snazi u državi podnositeljici zahtjeva; ☐ osoba koja nije (su)dužnik, a drži imovinu koja pripada ili ima dugove prema (su)dužniku ili bilo kojoj drugoj odgovornoj osobi; ☐ treća strana na koju bi mogle utjecati mjere izvršenja koje se odnose na druge osobe.
C. Ostale relevantne informacije o prethodno navedenim osobama: ☐ Broj ili brojevi bankovnog računa – Broj bankovnog računa (IBAN): – Međunarodna oznaka banke (BIC): – Ime banke: ☐ Informacije o automobilu na dan 20GG/MM/DD – broj registarske pločice: – marka automobila: – boja automobila: ☐ Procijenjeni ili privremeni ili ☐ točan iznos tražbina: ☐ Ostalo:

5. TRAŽENE INFORMACIJE
☐ Informacije o identitetu dotične osobe (za fizičke osobe: puno ime, datum i mjesto rođenja; za pravne subjekte: tvrtka i pravni status društva)
☐ Informacije o adresi
☐ Informacije o dohotku/prihodima i imovini za naplatu
☐ Informacije o nasljednicima i/ili pravnim sljednicima
☐ Ostalo:

datum	7. Kao tijelo podnositelj zahtjeva tražimo da nas se obavijesti o trenutačnom statusu našeg zahtjeva. ☐
datum	8. Kao tijelo koje prima zahtjev trenutačno ne možemo dostaviti informacije jer: ☐ smo zatražili informacije od drugih javnih tijela. ☐ smo zatražili informacije od treće strane. ☐ pripremamo osobni poziv. ☐ drugi razlog:
datum	9. Tražene informacije ne mogu se dobiti jer: ☐ (a) dotična osoba nije poznata. ☐ (b) podaci za identifikaciju dotične osobe nisu dostatni. ☐ (c) dotična osoba preselila se na nepoznatu adresu. ☐ (d) tražene informacije nisu dostupne. ☐ (e) drugi razlog:
datum	10. ☐ Kao tijelo koje prima zahtjev dostavljamo sljedeći dio traženih informacija:
datum	11. Kao tijelo koje prima zahtjev dostavljamo sve tražene informacije (ili njihov konačni dio): ☐ (a) Identitet potvrđen ☐ (b) Adresa potvrđena ☐ (c) Sljedeći podaci o identitetu dotične osobe izmijenjeni su (ili dodani): Za fizičke osobe: ☐ Ime (imena): ☐ Prezime: ☐ Djevojačko prezime: ☐ Datum rođenja: ☐ Mjesto rođenja:

Za pravne subjekte:

- ☐ Pravni status:
- ☐ Tvrtka društva:
- ☐ (d) Sljedeći podaci o adresi izmijenjeni su (ili dodani):
 - ☐ Ulica i broj:
 - ☐ Pojediniosti o adresi:
 - ☐ Poštanski broj i mjesto:
 - ☐ Zemlja:
 - ☐ Telefon:
 - ☐ Telefaks:
 - ☐ E-pošta:
- ☐ (e) Financijsko stanje:
 - ☐ Poznati bankovni račun(i):
Broj bankovnog računa (IBAN): ...
Međunarodna oznaka banke (BIC): ...
Ime banke: ...
 - ☐ Pojediniosti o zaposlenju: ☐ Zaposlena osoba — ☐ Samozaposlena osoba — ☐ Nezaposlena osoba
 - ☐ Čini se da dotična osoba nema sredstava za namiru duga/imovine za pokriće naplate
 - ☐ Dotična je osoba u stečaju/nesolventna:
 - Datum naloga:
 - Datum objave:
 - Pojediniosti o stečajnom upravitelju ili upraviteljima:
Ime:
Ulica i broj:
Pojediniosti o adresi:
Poštanski broj i mjesto:
Zemlja:

	☐ Čini se da dotična osoba ima: ☐ ograničena sredstva za djelomičnu namiru duga ☐ dostatna sredstva/imovinu za naplatu ☐ Napomene:
	☐ (f) Dug se osporava ☐ dotičnoj je osobi savjetovano da ospori tražbinu u državi tijela podnositelja zahtjeva ☐ referentne oznake u vezi sa sporom, ako su dostupne: ☐ dodatne pojedinosti u prilogu
	☐ (g) Dužnik je preminuo GGGG/MM/DD
	☐ (h) Ime i adresa nasljednika/izvršitelja oporuke:
	☐ (i) Druge napomene:
	☐ (j) Preporučujemo da se postupci naplate pokrenu
	☐ (k) Preporučujemo da se postupci naplate ne pokrenu
datum	12. ☐ Kao tijelo podnositelj zahtjeva povlačimo svoj zahtjev za informacije.
datum	13. ☐ Ostalo: napomena ☐ tijela podnositelja zahtjeva ili ☐ tijela koje prima zahtjev

Predložak obrasca D – zahtjev za dostavu

ZAHTJEV ZA DOSTAVU

Na temelju članka PVAT.23. Protokola o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine

Referentna oznaka: AA_RA_aaaaaaaaaa_rrrrrrrrrrrr_20GMMDD_xxxxxxx_RN

Vrsta tražbina:

1. DRŽAVA TIJELA PODNOSITELJA ZAHTJEVA		
A. Tijelo podnositelj zahtjeva		B. Ured koji pokreće zahtjev
Zemlja:		Ime:
Ime:		Adresa:
Telefon:		Poštanski broj:
Referentna oznaka predmeta:		Grad:
		Telefon:
Ime službenika koji obrađuje zahtjev:		E-pošta:
Poznavanje jezika:		Referentna oznaka predmeta:
		Ime službenika koji obrađuje zahtjev:

2. DRŽAVA TIJELA KOJE PRIMA ZAHTEJEV		
A. Tijelo koje prima zahtjev Zemlja: Ime: Telefon: Referentna oznaka predmeta: Ime službenika koji obrađuje zahtjev: Poznavanje jezika:		B. Ured koji obrađuje zahtjev Ime: Adresa: Poštanski broj: Grad: Telefon: E-pošta: Referentna oznaka predmeta: Ime službenika koji obrađuje zahtjev:

3. INFORMACIJE POVEZANE SA ZAHTEJEVOM	
☐	Konačni datum za dostavu tih dokumenata kako bi se izbjegli problemi povezani s rokom zastare (ako je potrebno): 20GG/MM/DD
☐	Druge napomene:

4. IDENTIFIKACIJA PRIMATELJA DOSTAVE	
A.	Dostava trebala bi se izvršiti u korist: ☐ Za fizičke osobe: Ime (imena): Prezime: Djevojačko ime: Datum rođenja: Mjesto rođenja:

PDV broj:

Porezni identifikacijski broj:

Ostali identifikacijski podaci:

Adresa osobe: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena

Ulica i broj:

Pojedinosti o adresi:

Poštanski broj i mjesto:

Zemlja:

- ☐ Ili za pravne subjekte:

Tvrtka društva:

Pravni status:

PDV broj:

Porezni identifikacijski broj:

Ostali identifikacijski podaci:

Adresa ovog pravnog subjekta: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena

Ulica i broj:

Pojedinosti o adresi:

Poštanski broj i mjesto:

Zemlja:

- ☐ pravni zastupnik

Ime:

Adresa pravnog zastupnika: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena

Ulica i broj:

Pojedinosti o adresi:

Poštanski broj i mjesto:

Zemlja:

B.	Ostale relevantne informacije o prethodno navedenim osobama:
----	--

5.	SVRHA DOSTAVE: vidjeti priloženi jedinstveni obrazac za dostavu.
----	--

6.	OPIS DOSTAVLJENOG DOKUMENTA (DOSTAVLJENIH DOKUMENATA): vidjeti priloženi jedinstveni obrazac za dostavu.
----	--

7. POSTUPANJE U SKLADU SA ZAHTJEVOM ZA DOSTAVU				
Datum	Br.	Poruka	Tijelo podnositelj zahtjeva	Tijelo koje prima zahtjev
datum	1.	☐ Kao tijelo koje prima zahtjev potvrđujemo primitak zahtjeva.		
datum	2.	☐ Kao tijelo koje prima zahtjev pozivamo tijelo podnositelja zahtjeva da u zahtjev unese sljedeće dodatne informacije:		
datum	3.	☐ Kao tijelo koje prima zahtjev još nismo primili tražene dodatne informacije te ćemo zatvoriti zahtjev ako te informacije ne primimo do 20GG/MM/DD.		
datum	4.	☐ Kao tijelo podnositelj zahtjeva, ☐ (a) na zahtjev dostavljamo sljedeće dodatne informacije: ☐ (b) ne možemo dostaviti tražene dodatne informacije (razlog za navedeno:)		
datum	5.	☐ Kao tijelo koje prima zahtjev potvrđujemo primitak dodatnih informacija i možemo početi s postupanjem.		

datum	6. Kao tijelo koje prima zahtjev ne pružamo pomoć i zatvaramo predmet jer: ☐ (a) nismo nadležni za bilo koji od poreza na koji se zahtjev odnosi. (b) tražbine su starije nego što je to predviđeno Protokolom. ☐ (c) iznos tražbina manji je od praga. ☐ (d) tijelo podnositelj zahtjeva nije dostavilo sve zatražene dodatne informacije. ☐ (e) drugi razlog: ☐
datum	7. Kao tijelo podnositelj zahtjeva tražimo da nas se obavijesti o trenutačnom statusu našeg zahtjeva. ☐
datum	8. Kao tijelo koje prima zahtjev potvrđujemo: ☐ (a) da su dokumenti dostavljeni primatelju, s pravnim učinkom prema nacionalnom zakonodavstvu države tijela koje prima zahtjev, dana 20GG/MM/DD. Dokumenti su dostavljeni na sljedeći način: ☐ osobno primatelju ☐ poštom ☐ elektroničkom poštom ☐ preporučenom poštom ☐ po sudskom izvršitelju ☐ drugim putem

	☐ (b) da se prethodno navedeni dokumenti nisu mogli dostaviti dotičnoj osobi zbog sljedećih razloga: ☐ primatelj nije poznat ☐ primatelj je preminuo ☐ primatelj je napustio državu. Nova adresa: ☐ ostalo:
datum	9. ☐ Kao tijelo podnositelj zahtjeva povlačimo svoj zahtjev za dostavu.
datum	10. ☐ Ostalo: napomena ☐ tijela podnositelja zahtjeva ili ☐ tijela koje prima zahtjev

Predložak obrasca E – zahtjev za mjere naplate ili za mjere predostrožnosti

ZAHTJEV ZA ☐ MJERE NAPLATE Na temelju članka PVAT.25. Protokola o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima I/ILI ☐ MJERE PREDOSTROŽNOSTI Na temelju članka PVAT.31. Protokola o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Referentna oznaka: AA_RA_aaaaaaaaaa_rrrrrrrrrrrr_20GGMMDD_xxxxxxx_RR(RP)
--

Vrsta tražbina:

1. DRŽAVA TIJELA PODNOSITELJA ZAHTJEVA		
A. Tijelo podnositelj zahtjeva Zemlja: Ime: Telefon: Referentna oznaka predmeta: Ime službenika koji obrađuje zahtjev: Poznavanje jezika:		B. Ured koji pokreće zahtjev Ime: Adresa: Poštanski broj: Grad: Telefon: E-pošta: Referentna oznaka predmeta: Ime službenika koji obrađuje zahtjev:

2. DRŽAVA TIJELA KOJE PRIMA ZAHTEJEV		
A. Tijelo koje prima zahtjev Zemlja: Ime: Telefon: Referentna oznaka predmeta: Ime službenika koji obrađuje zahtjev: Poznavanje jezika:		B. Ured koji obrađuje zahtjev Ime: Adresa: Poštanski broj: Grad: Telefon: E-pošta: Referentna oznaka predmeta: Ime službenika koji obrađuje zahtjev:

3. INFORMACIJE O ZAHTEJUVU
☐ Tražbine su predmet jedinstvenog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi podnositeljici zahtjeva. ☐ Tražbine još nisu predmet jedinstvenog instrumenta kojim se omogućuje izvršenje u državi podnositeljici zahtjeva. ☐ Tražbine se ne osporavaju. ☐ Tražbine se više ne mogu osporavati upravnom žalbom ni žalbom na sudovima. ☐ Iako se tražbine osporavaju, zakonima i drugim propisima i upravnim praksama na snazi u državi tijela podnositelja zahtjeva omogućuje se naplata osporavanih tražbina.
☐ Ukupni iznos tražbina za koje se traži pomoć nije manji od 5 000 GBP. ☐ Ovaj zahtjev odnosi se na tražbine koje ispunjavaju zahtjev u pogledu starosti u skladu s ovim Protokolom.

☐	Ovaj se zahtjev za mjere predostrožnosti temelji na razlozima navedenima u priloženim dokumentima.
☐	Ovom zahtjevu priložen je instrument kojim se omogućuju mjere predostrožnosti u državi podnositeljici zahtjeva.
☐	Tražimo da se dužnika/dругu osobu na koju se zahtjev odnosi ne obavijesti prije poduzimanja mjera predostrožnosti.
☐	Molimo da nam se obratite ako nastupi sljedeća specifična situacija (s pomoću polja za slobodan unos teksta na kraju obrasca):
☐	Kao tijelo podnositelj zahtjeva izvršit ćemo povrat već prebačenih iznosa ako ishod osporavanja bude povoljan za dotičnu stranku.
☐	Osjetljiv slučaj:

4. UPUTE ZA PLAĆANJE	
A.	Molimo uplatiti iznos naplaćene tražbine na: – Broj bankovnog računa (IBAN): – Međunarodna oznaka banke (BIC): – Ime banke: – Ime imatelja računa: – Adresa imatelja računa: – Poziv na broj koji treba upotrijebiti pri prijenosu novca:
B.	Obročno plaćanje: ☐ prihvatljivo je bez daljnjeg savjetovanja ☐ prihvatljivo je samo uz savjetovanje (za savjetovanje upotrijebiti polje 7 u točki 20) ☐ nije prihvatljivo

5. INFORMACIJE O OSOBI NA KOJU SE ZAHTJEV ODNOSI	
A	Traže se mjere naplate/predostrožnosti u odnosu na: ☐ Za fizičke osobe: Ime (imena): Prezime: Djevojačko ime: Datum rođenja: Mjesto rođenja: PDV broj: Porezni identifikacijski broj: Ostali identifikacijski podaci: Adresa ove osobe / ovog pravnog subjekta: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: ☐ Ili za pravne subjekte: Pravni status: Tvrtka društva: PDV broj: Porezni identifikacijski broj: Ostali identifikacijski podaci: Adresa ove osobe / ovog pravnog subjekta: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: – ostale informacije o toj osobi:

	– ☐ pravni zastupnik Ime: Pojedinosti o adresi: ☐ poznata — ☐ pretpostavljena Ulica i broj: Poštanski broj i mjesto: Zemlja:
B	Druge relevantne informacije o ovom zahtjevu i/ili osobi
1. ☐	Sljedeće osobe su sudužnici: [Trebalo bi omogućiti dodavanje više imena takvih osoba] – Identitet navedene osobe: ☐ Za fizičke osobe: Ime: Datum rođenja: PDV broj: Porezni identifikacijski broj: Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: ☐ Ili za pravne subjekte: Pravni status: Tvrtka društva: PDV broj: Porezni identifikacijski broj: Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: – Ostale informacije o tim sudužnicima:

2. □	Sljedeća osoba (sljedeće osobe) drži (drže) imovinu koja pripada osobi na koju se zahtjev odnosi: [Trebalo bi omogućiti dodavanje više imena takvih osoba] – Identitet navedene osobe: □ Za fizičke osobe: Ime: Datum rođenja: PDV broj: Porezni identifikacijski broj: Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: □ Ili za pravne subjekte: Pravni status: Tvrtka društva: PDV broj: Porezni identifikacijski broj: Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: – imovina koju posjeduje ta druga osoba:
3. □	Sljedeće osobe imaju dugove prema osobi na koju se zahtjev odnosi: [Trebalo bi omogućiti dodavanje više imena takvih osoba] – Identitet navedene osobe: □ Za fizičke osobe: Ime: Datum rođenja: PDV broj:

		Porezni identifikacijski broj: Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: ☐ Ili za pravne subjekte: Pravni status: Tvrtka društva: PDV broj Porezni identifikacijski broj: Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: – (budući) dugovi navedene druge osobe:
4.	☐	Postoje druge osobe koje nisu osoba na koju se odnosi ovaj zahtjev, a odgovorne su za namirenje poreza, davanja i drugih mjera ili za druge tražbine koje se odnose na te poreze, davanja i druge mjere na temelju zakonâ države podnositeljice zahtjeva. [Trebalo bi omogućiti dodavanje više imena takvih osoba] – Identitet navedene osobe: ☐ Za fizičke osobe: Ime: Datum rođenja: PDV broj: Porezni identifikacijski broj: Ulica i broj: Pojedinosti o adresi: Poštanski broj i mjesto:

	☐ Ili za pravne subjekte: Pravni status: Tvrtka društva: PDV broj: Porezni identifikacijski broj: Ulica i broj: Pojediniosti o adresi: Poštanski broj i mjesto: – Razlog ili priroda odgovornosti te druge osobe:
--	--

6. OPIS TRAŽBINA: vidjeti priloženi jedinstveni instrument kojim se omogućuje izvršenje u državi koja prima zahtjev.

7. POSTUPANJE U SKLADU SA ZAHTJEVOM		Tijelo podnositelj zahtjeva	Tijelo koje prima zahtjev
datum	1.	☐ Kao tijelo koje prima zahtjev potvrđujemo primitak zahtjeva.	
datum ☐ U kombinaciji s potvrdom	2.	☐ Kao tijelo koje prima zahtjev pozivamo tijelo podnositelja zahtjeva da u zahtjev unese sljedeće dodatne informacije:	
datum	3.	☐ Kao tijelo koje prima zahtjev još nismo primili tražene dodatne informacije te ćemo zatvoriti zahtjev ako te informacije ne primimo do 20GG/MM/DD.	

datum	4.	Kao tijelo podnositelj zahtjeva, ☐ (a) na zahtjev dostavljamo sljedeće dodatne informacije: ☐ (b) ne može dostaviti tražene dodatne informacije (razlog za navedeno:)
datum	5.	Kao tijelo koje prima zahtjev potvrđujemo primitak dodatnih informacija i možemo početi s postupanjem. ☐
datum	6.	Kao tijelo koje prima zahtjev ne pružamo pomoć i zatvaramo predmet jer: ☐ (a) nismo nadležni za tražbine na koje se zahtjev odnosi. ☐ (b) nismo nadležni za sljedeće tražbine iz zahtjeva: ☐ (c) tražbine su starije nego što je to predviđeno Protokolom. ☐ (d) ukupni iznos manji je od praga predviđenog Protokolom. ☐ (e) tijelo podnositelj zahtjeva nije dostavilo sve zatražene dodatne informacije. ☐ (f) drugi razlog:
datum	7.	Kao tijelo podnositelj zahtjeva tražimo da nas se obavijesti o trenutačnom statusu našeg zahtjeva. ☐
datum	8.	Kao tijelo koje prima zahtjev nećemo poduzeti tražene radnje zbog sljedećih razloga: ☐ (a) nacionalnim zakonodavstvom i praksom koji se odnose na naše tijelo ne omogućuju se mjere naplate za tražbine koje se osporavaju. ☐ (b) nacionalnim zakonodavstvom i praksom koji se odnose na naše tijelo ne omogućuju se mjere predostrožnosti za tražbine koje se osporavaju.
	9.	Kao tijelo koje prima zahtjev poduzeli smo sljedeće postupke za mjere naplate i/ili predostrožnosti:
datum	☐	(a) Stupili smo u kontakt s dužnikom i zatražili plaćanje dana 20GG/MM/DD.
datum	☐	(b) Pregovaramo o obročnom plaćanju.
datum	☐	(c) Pokrenuli smo postupak izvršenja dana 20GG/MM/DD. Poduzete su sljedeće radnje:

	☐ (d) Pokrenuli smo mjere predostrožnosti dana 20GG/MM/DD. Poduzete su sljedeće radnje:		
	☐ (e) Kao tijelo koje prima zahtjev obavješćujemo tijelo podnositelja zahtjeva da mjere koje smo poduzeli (opisane u prethodnim točkama (c) i/ili (d)) imaju sljedeći učinak na rok zastare: ☐ zastoj ☐ prekid ☐ produljenje ☐ do 20GG/MM/DD – ☐ za xx godina/mjeseci/tjedana/dana Molimo državu podnositeljicu zahtjeva da nas obavijesti ako isti učinak nije predviđen na temelju zakonâ na snazi u državi podnositeljici zahtjeva.		
	☐ (f) Kao tijelo koje prima zahtjev obavješćujemo tijelo podnositelja zahtjeva da zastoj, prekid ili produljenje roka zastare nisu mogući na temelju zakonâ države koja prima zahtjev. Molimo državu podnositeljicu zahtjeva da potvrdi jesu li mjere koje smo poduzeli (opisane u prethodnim točkama (c) i/ili (d)) uzrokovale prekid, zastoj ili produljenje roka za povrat i, ako jesu, koji je novi rok.		
datum	10. ☐ Postupci još traju. Kao tijelo koje prima zahtjev obavijestit ćemo tijelo podnositelja zahtjeva o nastalim promjenama.		
datum	11. Kao tijelo podnositelj zahtjeva potvrđujemo sljedeće: <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td> ☐ (a) uslijed radnje navedene u točki 9. došlo je promjene roka. Novi rok je: ... </td> </tr> <tr> <td> ☐ (b) Našim nacionalnim zakonima nisu predviđeni zastoj, prekid ili produljenje roka zastare. </td> </tr> </table>	☐ (a) uslijed radnje navedene u točki 9. došlo je promjene roka. Novi rok je: ...	☐ (b) Našim nacionalnim zakonima nisu predviđeni zastoj, prekid ili produljenje roka zastare.
☐ (a) uslijed radnje navedene u točki 9. došlo je promjene roka. Novi rok je: ...			
☐ (b) Našim nacionalnim zakonima nisu predviđeni zastoj, prekid ili produljenje roka zastare.			
datum	12. Kao tijelo koje prima zahtjev obavješćujemo tijelo podnositelja zahtjeva o sljedećem: ☐ (a) tražbina je u cijelosti naplaćena dana 20GG/MM/DD – od čega se sljedeći iznos (navesti valutu države tijela koje prima zahtjev) odnosi na tražbinu kako je navedeno u zahtjevu:		

	– od čega se sljedeći iznos odnosi na kamate naplaćene na temelju zakonâ države tijela koje prima zahtjev:
datum	☐ (b) tražbina je djelomično naplaćena dana 20GG/MM/DD, – za iznos od (navesti valutu države tijela koje prima zahtjev): – od čega se sljedeći iznos odnosi na tražbinu navedenu u zahtjevu: – od čega se sljedeći iznos odnosi na kamate naplaćene na temelju zakonâ države tijela koje prima zahtjev: ☐ Nećemo poduzimati daljnje radnje. ☐ Nastavit ćemo postupak naplate.
datum	☐ (c) poduzete su mjere predostrožnosti. (Tijelo koje prima zahtjev poziva se da navede vrstu tih mjera:)
datum	☐ (d) dogovoreno je sljedeće obročno plaćanje:
datum	13. Kao tijelo koje prima zahtjev potvrđujemo da nije bilo moguće naplatiti cijelu tražbinu ili neki njezin dio / da se mjere predostrožnosti neće poduzeti i da će predmet biti zatvoren jer: ☐ (a) Dotična osoba je nepoznata. ☐ (b) Dotična osoba je poznata, ali se preselila na adresu: ☐ (c) Dotična osoba je poznata, ali se preselila na nepoznatu adresu. ☐ (d) Dotična osoba preminula je dana GGGG/MM/DD. ☐ (e) Dužnik/suđnik nije solventan. ☐ (f) Dužnik/suđnik je u stečaju i zahtjev za naplatu je podnesen. Datum naloga: ... --- Datum objave: ... ☐ (g) Dužnik/suđnik je u stečaju / naplata nije moguća. ☐ (h) Ostalo:
datum	14. ☐ Kao tijelo podnositelj zahtjeva potvrđujemo da je predmet zatvoren.

datum	15. Kao tijelo koje prima zahtjev obavješćujemo tijelo podnositelja zahtjeva da smo primili obavijest da je pokrenut postupak kojim se osporava tražbina ili instrument kojim se omogućuje njegovo izvršenje te ćemo suspendirati postupak izvršenja. Nadalje: ☐ (a) Poduzeli smo mjere predostrožnosti kako bismo osigurali naplatu tražbine dana ☐ (b) Molimo tijelo podnositelja zahtjeva da nas obavijesti o tome bismo li trebali naplatiti tražbinu. ☐ (c) Obavješćujemo tijelo podnositelja zahtjeva da se zakonima i drugim propisima i upravnim praksama na snazi u državi u kojoj se nalazimo ne omogućuje (daljnja) naplata tražbine dok se ona osporava.
datum	16. Kao tijelo podnositelj zahtjeva obaviješteni smo da je pokrenut postupak osporavanja tražbine ili instrumenta kojim se omogućuje njegovo izvršenje te ☐ (a) molimo tijelo koje prima zahtjev da suspendira sve postupke koje je pokrenulo. ☐ (b) molimo tijelo koje prima zahtjev da poduzme mjere predostrožnosti kako bi osiguralo naplatu tražbine. ☐ (c) molimo tijelo koje prima zahtjev da naplati odnosno nastavi naplaćivati tražbinu.
datum	17. Kao tijelo koje prima zahtjev obavješćujemo tijelo podnositelja zahtjeva da se zakonima i drugim propisima i upravnim praksama na snazi u državi u kojoj se nalazimo ne omogućuje radnja koja se zahtijeva: ☐ u točki 16. podtočki (b). ☐ u točki 16. podtočki (c).
datum	18. Kao tijelo podnositelj zahtjeva, ☐ (a) mijenjamo zahtjev za naplatu / mjere predostrožnosti ☐ u skladu s odlukom o osporavanoj tražbini [navedene informacije o odluci unose se u polje 6A] ☐ jer je dio tražbine plaćen izravno tijelu podnositelju zahtjeva; ☐ zbog drugog razloga:

	☐ (b) molimo tijelo koje prima zahtjev da nastavi s postupkom izvršenja jer ishod osporavanja nije bio povoljan za dužnika (odluka tijela nadležnog za ovaj predmet donesena dana ...).
datum	19. Kao tijelo podnositelj zahtjeva povlačimo ovaj zahtjev za naplatu / mjere predostrožnosti jer: ☐ (a) iznos je izravno plaćen tijelu podnositelju zahtjeva. ☐ (b) rok za postupak naplate je istekao. ☐ (c) tražbine je poništio nacionalni sud ili upravno tijelo. ☐ (d) poništen je instrument kojim se omogućuje izvršenje. ☐ (e) drugi razlog: ...
datum	20. Ostalo: napomena ☐ tijela podnositelja zahtjeva ili ☐ tijela koje prima zahtjev ☐ (Molimo navesti datum ispred svake napomene.)

PROTOKOL
O UZAJAMNOJ ADMINISTRATIVNOJ POMOĆI U CARINSKIM PITANJIMA

ČLANAK PCUST.1.

Definicije

1. Za potrebe ovog Protokola:

- (a) „tijelo koje podnosi zahtjev” znači nadležno upravno tijelo koje je stranka odredila u tu svrhu i koje podnosi zahtjev za pomoć na temelju ovog Protokola;
- (b) „postupci kojima se krši carinsko zakonodavstvo” znači svako kršenje ili pokušaj kršenja carinskog zakonodavstva;
- (c) „tijelo koje prima zahtjev” znači nadležno upravno tijelo koje je stranka odredila u tu svrhu i koje zaprima zahtjev za pomoć na temelju ovog Protokola.

2. Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, definicije iz dijela drugog naslova prvog glave I. poglavlja 5. ovog Sporazuma primjenjuju se i na ovaj Protokol.

ČLANAK PCUST.2.

Područje primjene

1. Stranke si međusobno pomažu u okviru svojih nadležnosti, na način i pod uvjetima utvrđenima u ovom Protokolu, kako bi osigurale pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, a posebno sprečavanjem, ispitivanjem i borbom protiv postupaka kojima se krši carinsko zakonodavstvo.
2. Odredbe o pomoći u carinskim pitanjima predviđene u ovom Protokolu primjenjuju se na svako upravno tijelo bilo koje stranke koje je nadležno za primjenu ovog Protokola. Tom pomoći ne dovode se u pitanje odredbe o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima niti ona obuhvaća informacije dobivene na temelju ovlaštenja koje se izvršavaju na zahtjev sudskog tijela, osim ako to tijelo odobri priopćavanje takvih informacija.
3. Pomoć pri naplati davanja, poreza ili novčanih kazni obuhvaćena je Protokolom o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevara u području poreza na dodanu vrijednost i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima.

ČLANAK PCUST.3.

Pomoć na zahtjev

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev pruža tijelu koje podnosi zahtjev sve relevantne informacije koje tijelu koje podnosi zahtjev mogu omogućiti da osigura pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, uključujući informacije koje se odnose na radnje, uočene ili planirane, koje jesu ili bi mogle biti postupci kojima se krši carinsko zakonodavstvo.

2. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev osobito ga obavješćuje o sljedećem:

- (a) je li roba izvezena iz područja jedne stranke propisno uvezena na područje druge stranke, navodeći, ako je to primjereno, carinski postupak koji se primjenjuje na tu robu;
- (b) je li roba uvezena na područje jedne od stranaka propisno izvezena iz područja druge stranke, navodeći, ako je to primjereno, carinski postupak koji se primjenjuje na tu robu.

3. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev poduzima potrebne mjere u skladu sa svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima kako bi osiguralo poseban nadzor nad sljedećim i o sljedećem pružilo informacije tijelu koje podnosi zahtjev:

- (a) fizičkim ili pravnim osobama za koje postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su uključene ili su bile uključene u postupke kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (b) robi koja se prevozi ili se može prevoziti na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je bila ili jest namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (c) mjestima na kojima je roba uskladištena ili sastavljena, ili može biti uskladištena ili sastavljena na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je ta roba bila ili jest namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;

- (d) prijevoznim sredstvima koja se upotrebljavaju ili bi se mogla upotrebljavati na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su ta prijevozna sredstva namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo; i
- (e) prostorijama za koje tijelo koje podnosi zahtjev sumnja da se upotrebljavaju za kršenje carinskog zakonodavstva.

ČLANAK PCUST.4.

Spontana pomoć

Kad god je to moguće, na vlastitu inicijativu, stranke si međusobno pomažu u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima pružajući informacije o zaključenim, planiranim ili tekućim aktivnostima koje čine ili naizgled čine postupke kojima se krši carinsko zakonodavstvo, a mogu biti od interesa drugoj stranci. Te informacije posebno uključuju:

- (a) robu za koju je poznato da podliježe postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (b) osobe za koje postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su uključene ili su bile uključene u postupke kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (c) prijevozna sredstva za koja postoje opravdani razlozi za pretpostavku da se njima služilo, služi ili bi se moglo služiti u postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo; i
- (d) nova sredstva ili metode koje se upotrebljavaju pri obavljanju postupaka kojima se krši carinsko zakonodavstvo.

ČLANAK PCUST.5.

Oblik i sadržaj zahtjevâ za pomoć

1. Zahtjevi na temelju ovog Protokola podnose se u pisanom obliku, i to tiskano ili elektronički. Uz njih se prilažu dokumenti potrebni za ispunjenje zahtjeva. U hitnim slučajevima tijelo koje prima zahtjev može prihvatiti i usmene zahtjeve, ali tijelo koje podnosi zahtjev te usmene zahtjeve odmah potvrđuje u pisanom obliku.

2. Zahtjevi na temelju stavka 1. uključuju sljedeće informacije:

- (a) tijelo koje podnosi zahtjev i službenika koji podnosi zahtjev;
- (b) informacije ili vrstu pomoći koje se traže;
- (c) predmet zahtjeva i razloge za njegovo podnošenje;
- (d) zakone i druge propise te druge povezane pravne elemente;
- (e) što točnije i opsežnije podatke o robi ili osobama koje su predmet istraga;
- (f) sažetak relevantnih činjenica i već obavljenih istražnih radnji; i
- (g) sve dodatne dostupne pojedinosti kako bi se tijelu koje prima zahtjev omogućilo ispunjenje zahtjeva.

3. Zahtjevi se podnose na službenom jeziku tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je tom tijelu prihvatljiv, pri čemu je engleski jezik uvijek prihvatljiv. Taj se uvjet ne odnosi na dokumente koji se prilažu zahtjevu na temelju stavka 1.

4. Ako zahtjev ne zadovoljava formalne zahtjeve navedene u ovom članku, tijelo koje prima zahtjev može zahtijevati ispravak ili dopunu zahtjeva; do izvršavanja takvog ispravka ili dopune može se naložiti primjena mjera predostrožnosti.

ČLANAK PCUST.6.

Izvršenje zahtjevâ

1. Kako bi ispunilo zahtjev za pomoć, tijelo koje prima zahtjev, u granicama svojih nadležnosti, odmah postupa kao da djeluje za vlastiti račun ili na zahtjev drugog tijela iste stranke dostavljanjem informacija koje već posjeduje, obavljanjem odgovarajućih istraga ili organiziranjem njihova obavljanja. Ova se odredba odnosi i na svako drugo tijelo kojem zahtjev upućuje tijelo koje prima zahtjev kada potonje tijelo ne može djelovati samo. Pri pružanju takve pomoći tijelo koje prima zahtjev na odgovarajući način razmatra hitnost zahtjeva.

2. Zahtjevi za pomoć izvršavaju se u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke koja prima zahtjev.

ČLANAK PCUST.7.

Oblik priopćavanja informacija

1. Tijelo koje prima zahtjev priopćuje u pisanom obliku tijelu koje podnosi zahtjev rezultate istraga provedenih na temelju zahtjeva podnesenog na temelju ovog Protokola, zajedno s relevantnim dokumentima, ovjerenim preslikama ili ostalim elementima. Te se informacije mogu dostaviti u elektroničkom obliku.
2. Izvorni dokumenti dostavljaju se prema pravnim ograničenjima svake stranke, i to isključivo na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, ako ovjerene preslike nisu dostatne. Tijelo koje podnosi zahtjev navedene izvorne dokumente vraća u najkraćem roku.
3. Na temelju odredaba iz stavka 2. tijelo koje prima zahtjev tijelu koje podnosi zahtjev dostavlja sve informacije o vjerodostojnosti dokumenata koje su izdale ili ovjerile službene agencije na njegovu području kao prilog deklaraciji za robu.

ČLANAK PCUST.8.

Prisutnost službenika jedne stranke na području druge stranke

1. Uz suglasnost druge stranke i podložno uvjetima koje je ta stranka utvrdila, propisno ovlašteni službenici jedne stranke mogu biti nazočni kako bi u prostorijama tijela koje prima zahtjev, ili drugog dotičnog tijela iz članka PCUST.6. stavka 1., dobili informacije povezane s radnjama koje jesu ili bi mogle biti postupci kojima se krši carinsko zakonodavstvo, a koje su za potrebe ovog Protokola potrebne tijelu koje podnosi zahtjev.

2. Uz suglasnost stranke koja prima zahtjev i podložno uvjetima koje ta stranka odredi, propisno ovlašteni službenici druge stranke mogu biti prisutni pri istražnim radnjama koje se obavljaju na području stranke koja prima zahtjev.

ČLANAK PCUST.9.

Dostava i obavješćivanje

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev poduzima sve potrebne mjere, u skladu sa svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima, kako bi primatelju s boravištem odnosno poslovnim nastanom na području tijela koje prima zahtjev dostavilo sve dokumente ili odluke tijela koje podnosi zahtjev i koje su obuhvaćene područjem primjene ovog Protokola.

2. Takvi zahtjevi za dostavu dokumenata ili odluka sastavljaju se u pisanom obliku na službenom jeziku tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je prihvatljiv tom tijelu.

ČLANAK PCUST.10.

Automatska razmjena informacija

1. Stranke mogu u okviru uzajamnog dogovora u skladu s člankom PCUST.15. ovog Protokola:

(a) automatski razmjenjivati sve informacije obuhvaćene ovim Protokolom;

(b) razmjenjivati posebne informacije prije dolaska pošiljki na područje druge stranke.

2. Stranke mogu utvrditi dogovore o vrsti informacija koje žele razmjenjivati te obliku i učestalosti prijenosa radi provedbe razmjena na temelju stavka 1. točaka (a) i (b).

ČLANAK PCUST.11.

Iznimke od obveze pružanja pomoći

1. Pomoć na temelju ovog Protokola može se odbiti ili može podlijevati ispunjenju određenih uvjeta ili zahtjeva ako jedna stranka smatra da bi takva pomoć:

(a) mogla dovesti u pitanje suverenitet Ujedinjene Kraljevine ili države članice od koje je zatraženo pružanje pomoći na temelju ovog Protokola;

(b) mogla dovesti u pitanje javni poredak, sigurnost ili druge bitne interese; ili

(c) povrijedila industrijsku, komercijalnu ili profesionalnu tajnu.

2. Tijelo koje prima zahtjev može odgoditi pružanje pomoći zbog razloga što će takva pomoć ometati tekuće istrage, progone ili postupke. U takvom slučaju tijelo koje prima zahtjev savjetuje se s tijelom koje podnosi zahtjev kako bi se utvrdilo može li se pomoć pružiti podložno uvjetima koje bi moglo zahtijevati tijelo koje prima zahtjev.

3. Ako tijelo koje podnosi zahtjev traži pomoć koju ne bi moglo samo pružiti da se to od njega zatraži, ono na to upozorava u svojem zahtjevu. Tada tijelo koje prima zahtjev odlučuje kako odgovoriti na takav zahtjev.

4. U slučajevima iz stavaka 1. i 2. tijelo koje prima zahtjev bez odgode priopćuje svoju odluku i razloge za nju tijelu koje podnosi zahtjev.

ČLANAK PCUST.12.

Razmjena informacija i povjerljivost

1. Informacije dobivene na temelju ovog Protokola upotrebljavaju se samo za potrebe utvrđene ovim Protokolom.

2. Upotreba informacija dobivenih na temelju ovog Protokola u upravnim ili sudskim postupcima pokrenutima u pogledu postupaka kojima se krši carinsko zakonodavstvo smatra se upotrebom za potrebe ovog Protokola. Stoga stranke mogu upotrijebiti dobivene informacije i dokumente u koje su imale uvid u skladu s odredbama ovog Protokola kao dokaz u evidenciji dokaza, izvješća i svjedočenja te u postupcima i optužbama pokrenutima pred sudovima. Tijelo koje prima zahtjev može dostavljanje informacija ili odobrenje pristupa dokumentima uvjetovati primanjem obavijesti o takvoj upotrebi.

3. Ako jedna stranka želi upotrijebiti te informacije u druge svrhe, potrebna joj je prethodna pisana suglasnost tijela koje je dostavilo informacije. Takva upotreba tada podliježe svim ograničenjima koja utvrdi to tijelo.

4. Sve informacije koje su na bilo koji način priopćene na temelju ovog Protokola smatraju se povjerljivima ili ograničenima u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u svakoj stranci. Te su informacije obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne i uživaju zaštitu koja se daje sličnim informacijama na temelju relevantnih zakona i drugih propisa stranke koja prima informacije, osim ako stranka koja je pružila informacije prethodno pristane na otkrivanje takvih informacija. Stranke jedna drugoj priopćuju informacije o svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima.

ČLANAK PCUST.13.

Vještaci i svjedoci

Službenik tijela koje prima zahtjev može se ovlastiti, u okviru danog ovlaštenja, za vještačenje ili svjedočenje u sudskim ili upravnim postupcima koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovim Protokolom te za predočenje predmeta, dokumenata ili njihovih povjerljivih ili ovjerenih preslika, ako su potrebni za postupke. U zahtjevu za vještačenje ili svjedočenje mora se posebice naznačiti sudsko ili upravno tijelo pred kojim se službenik mora pojaviti, u vezi s kojim predmetom te naslov ili kvalifikaciju na temelju kojih će se službenik ispitati.

ČLANAK PCUST.14.

Troškovi pružanja pomoći

1. Podložno stavcima 2. i 3., stranke se odriču svih međusobnih tražbina u pogledu povrata troškova nastalih tijekom izvršenja ovog Protokola.

2. Troškove i doplatke koji se isplaćuju vještacima, svjedocima, usmenim i pismenim prevoditeljima koji nisu zaposlenici javnih službi snosi, ovisno o slučaju, stranka koja podnosi zahtjev.
3. Ako se za izvršenje zahtjeva zahtijevaju ili će se zahtijevati znatni ili izvanredni troškovi, stranke se savjetuju kako bi utvrdile uvjete pod kojima zahtjev treba izvršiti kao i način snošenja troškova.

ČLANAK PCUST.15.

Provedba

1. Provedba ovog Protokola povjerava se, s jedne strane, carinskim tijelima Ujedinjene Kraljevine i, s druge strane, nadležnim službama Europske komisije i carinskim tijelima država članica Unije, ovisno o slučaju. Oni donose odluke o svim praktičnim mjerama i dogovorima potrebnima za provedbu ovog Protokola, uzimajući u obzir odnosne primjenjive zakone i druge propise, posebno u području zaštite osobnih podataka.
2. Svaka stranka obavješćuje drugu stranku o detaljnim provedbenim mjerama koje donosi u skladu s odredbama ovog Protokola, posebno u pogledu propisno ovlaštenih službi i službenika koji su određeni kao nadležni za slanje i primanje priopćenja predviđenih u ovom Protokolu.

3. U Uniji odredbe ovog Protokola ne utječu na priopćavanje bilo kojih informacija dobivenih na temelju ovog Protokola među nadležnim službama Europske komisije i carinskim tijelima država članica.

ČLANAK PCUST.16.

Drugi sporazumi

Odredbe ovog Protokola imaju prednost pred odredbama svim bilateralnih sporazuma o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima koji su sklopljeni ili bi mogli biti sklopljeni između pojedinačnih država članica Unije i Ujedinjene Kraljevine u mjeri u kojoj odredbe tih bilateralnih sporazuma nisu usklađene s odredbama ovog Protokola.

ČLANAK PCUST.17.

Savjetovanja

U pogledu tumačenja i provedbe ovog Protokola stranke se međusobno savjetuju o rješenju tog pitanja u okviru Posebnog trgovinskog odbora za carinsku suradnju i pravila o podrijetlu.

ČLANAK PCUST.18.

Budući razvoj događaja

S ciljem nadopune razina uzajamne pomoći predviđene ovim Protokolom Posebni trgovinski odbor za carinsku suradnju i pravila o podrijetlu može donijeti odluku o proširenju ovog Protokola utvrđivanjem dogovora o posebnim sektorima ili pitanjima u skladu s odnosnim carinskim zakonodavstvom stranaka.

PROTOKOL
O KOORDINACIJI SOCIJALNE SIGURNOSTI

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak SSC.1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „djelatnost kao zaposlena osoba” znači bilo koja djelatnost ili istovjetna situacija koja se takvom smatra u svrhu primjene zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti države u kojoj postoji takva djelatnost ili istovjetna situacija;
- (b) „djelatnost kao samozaposlena osoba” znači bilo koja djelatnost ili istovjetna situacija koja se takvom smatra u svrhu primjene zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti države u kojoj postoji takva djelatnost ili istovjetna situacija;
- (c) „usluge potpomognute oplodnje” znači sve medicinske, kirurške ili porodničke usluge koje se pružaju kako bi se osobi pomoglo u začeću djeteta;

- (d) „davanja u naravi” znači:
- i. za potrebe glave III. poglavlja 1., davanja u naravi predviđena na temelju zakonodavstva države kojima je svrha pružiti, staviti na raspolaganje ili izravno platiti trošak zdravstvene zaštite i proizvoda i usluga povezanih s tom zaštitom odnosno izvršiti povrat takvih troškova;
 - ii. za potrebe glave III. poglavlja 2., sva davanja u naravi koja se odnose na ozljede na radu i profesionalne bolesti, na način kako su definirane u podtočki i. i predviđene u sustavima osiguranja za slučaj ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u državama;
- (e) „razdoblje odgoja djeteta” odnosi se na svako razdoblje koje se priznaje na temelju mirovinskog zakonodavstva države ili na temelju kojeg se ostvaruje pravo na dodatak uz mirovinu izričito zbog toga što je osoba odgajala dijete, bez obzira na način izračuna tih razdoblja te jesu li ostvarena za vrijeme odgoja djeteta ili su priznata retroaktivno;
- (f) „državni službenik” znači osoba koju takvom smatra ili tako prema njoj postupa država uprave koja ga zapošljava;
- (g) „nadležno tijelo” znači, u odnosu na svaku državu, ministar, ministri ili drugo istovjetno tijelo odgovorno za sustave socijalne sigurnosti u dotičnoj državi u cjelini ili nekom njezinu dijelu;
- (h) „nadležna ustanova” znači:
- i. ustanova kod koje je dotična osoba osigurana u vrijeme podnošenja zahtjeva za davanje; ili

- ii. ustanova kod koje dotična osoba ima ili bi imala pravo na davanja ako dotična osoba ili član (članovi) njezine obitelji boravi u državi u kojoj se nalazi ustanova; ili
 - iii. ustanova koju je odredilo nadležno tijelo dotične države; ili
 - iv. u slučaju sustava koji se odnosi na obveze poslodavca s obzirom na davanja navedena u članku SSC.3. stavku 1. ili uključeni poslodavac ili osiguravatelj ili, u nedostatku navedenih, tijelo koje je odredilo nadležno tijelo dotične države;
-
- (i) „nadležna država” znači država u kojoj se nalazi nadležna ustanova;
 - (j) „posmrtna pripomoć” znači jednokratna isplata za slučaj smrti, osim paušalnih davanja iz točke (w);
 - (k) „obiteljsko davanje” znači sva davanja u naravi ili novčana davanja za podmirivanje obiteljskih troškova;
 - (l) „pogranični radnik” znači bilo koja osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u jednoj državi, a boravi u drugoj državi u koju se u pravilu vraća dnevno ili najmanje jednom tjedno;
 - (m) „domaća baza” znači mjesto iz kojeg član posade uobičajeno počinje i u kojem uobičajeno završava trajanje dužnosti ili niz takvih razdoblja i u kojem, pod uobičajenim uvjetima, prijevoznik/zračni prijevoznik nije nadležan za smještaj dotičnog člana posade;

- (n) „ustanova” znači, u odnosu na svaku državu, tijelo odgovorno za primjenu cjelokupnog zakonodavstva ili njegova dijela;
- (o) „ustanova mjesta boravišta” i „ustanova mjesta privremenog boravka” znači ustanova nadležna za pružanje davanja u mjestu gdje dotična osoba boravi odnosno ustanova nadležna za pružanje davanja u mjestu u kojem dotična osoba privremeno boravi, u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje ta ustanova ili, ako ne postoji takva ustanova, ustanova koju je odredilo nadležno tijelo dotične države;
- (p) „osigurana osoba”, u odnosu na grane socijalne sigurnosti obuhvaćene glavom III. poglavljima 1. i 3., znači bilo koja osoba koja udovoljava uvjetima zakonodavstva države nadležne na temelju glave II. za stjecanje prava na davanja, uzimajući u obzir odredbe ovog Protokola;
- (q) „zakonodavstvo” znači, u odnosu na svaku državu, zakoni i drugi propisi i druge zakonske odredbe te sve druge provedbene mjere koje se odnose na grane socijalne sigurnosti obuhvaćene člankom SSC.3. stavkom 1., ali isključuje ugovorne odredbe koje ne služe za provedbu obveze osiguranja koja proizlazi iz zakona i drugih propisa iz ove točke ili koje su predmet odluke tijela javne vlasti koja ih čini obveznim ili proširuje njihovo područje primjene, uz uvjet da dotična država o tome da izjavu i o njoj obavijesti Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti. Europska unija objavljuje takvu izjavu u *Službenom listu Europske unije*.

- (r) „davanje za dugotrajnu njegu” znači davanje u naravi ili novčano davanje čija je svrha rješavati potrebe za njegom osobe kojoj je zbog oštećenja potrebna znatna pomoć, među ostalim pomoć druge osobe ili osoba u obavljanju osnovnih aktivnosti svakodnevnog života tijekom duljeg razdoblja kako bi se poduprla njihova osobna autonomija; to uključuje davanja koja se u istu svrhu odobravaju osobi koja pruža takvu pomoć;
- (s) „član obitelji” znači:
- i. (A) bilo koja osoba definirana ili priznata kao član obitelji ili osoba određena kao član kućanstva zakonodavstvom na temelju kojeg se pružaju davanja;
 - (B) što se tiče davanja u naravi na temelju glave III. poglavlja 1., svaka osoba definirana ili priznata kao član obitelji ili osoba određena kao član kućanstva zakonodavstvom države u kojoj ta osoba boravi;
 - ii. ako se zakonodavstvom države koje se primjenjuje na temelju podtočke i. ne razlikuju članovi obitelji i ostale osobe na koje se primjenjuje, članovima obitelji smatraju se braćni drug, maloljetna djeca i uzdržavana djeca koja su punoljetna;
 - iii. ako se na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje na temelju podtočaka i. i ii. osoba smatra članom obitelji ili članom kućanstva samo ako živi u istom kućanstvu kao i osigurana osoba ili umirovljenik, ovaj se uvjet smatra ispunjenim ako osoba na koju se to odnosi uglavnom ovisi o osiguranoj osobi ili umirovljeniku;

- (t) „razdoblje zaposlenja” ili „razdoblje samozaposlenja” znači razdoblja koja zakonodavstvo na temelju kojeg su navršena određuje ili priznaje kao takva, kao i sva razdoblja koja se takvima smatraju, ako ih to zakonodavstvo smatra istovjetnima razdobljima zaposlenja ili razdobljima samozaposlenja;
- (u) „razdoblje osiguranja” znači razdoblja doprinosa, zaposlenja ili samozaposlenja, određena ili priznata kao razdoblja osiguranja prema zakonodavstvu na temelju kojih su navršena ili se smatraju navršenima, kao i sva razdoblja koja se takvima smatraju, ako se prema tom zakonodavstvu smatraju istovjetnima razdobljima osiguranja;
- (v) „razdoblje boravka” znači razdoblja koje zakonodavstvo na temelju kojih su navršena ili se smatraju navršenima određuje ili priznaje kao takva;
- (w) „mirovina” obuhvaća ne samo mirovine već i paušalna davanja koja ih mogu zamijeniti te davanja u obliku povrata doprinosa i, podložno odredbama glave III., povećanja na ime revalorizacije ili dodatne doplatke;
- (x) „predmirovinsko davanje” znači sva novčana davanja, osim davanja za nezaposlenost ili prijevremene starosne mirovine, koja od određene dobi stječu radnici koji su smanjili, prestali ili obustavili svoje plaćene djelatnosti do starosne dobi na osnovi koje stječu pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, čije ostvarivanje ne ovisi o tome da određena osoba mora biti na raspolaganju službama zapošljavanja nadležne države; „prijevremena starosna mirovina” znači mirovina koja se stječe prije uobičajene dobi za priznavanje prava na mirovinu i koja se dalje ostvaruje nakon što osoba napuni spomenutu dob ili se zamjenjuje drugom starosnom mirovinom;

- (y) „izbjeglica” ima značenje koje joj je dodijeljeno u članku 1. Konvencije o statusu izbjeglica, potpisane u Ženevi 28. srpnja 1951.;
- (z) „registrirano sjedište ili mjesto poslovanja” znači registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u kojem se donose temeljne odluke poduzeća i obavljaju funkcije njegove središnje uprave;
- (aa) „boravište” znači mjesto gdje osoba obično boravi;
- (bb) „posebna novčana nedoprinosna davanja” znači ona novčana nedoprinosna davanja:
 - i. čija je namjena pružiti:
 - (A) dopunsko, zamjensko ili pomoćno osiguranje za slučaj rizika koje obuhvaćaju grane socijalne sigurnosti iz članka SSC.3. stavka 1. i koje osobama na koje se odnosi jamči najniži prihod dohodak za životne troškove uzimajući u obzir gospodarsku i socijalnu situaciju u državi na koju se to odnosi; ili
 - (B) samo posebnu zaštitu osoba s invaliditetom, usko povezanu sa socijalnim okruženjem osobe na koju se to odnosi u određenoj državi; i
 - ii. ako se financiranje isključivo izvodi iz obveznog oporezivanja namijenjenog za pokriće općih javnih rashoda, a uvjeti za pružanje i izračun davanja ne ovise o doprinosima korisnika. Međutim, davanja koja se pružaju kako bi se dopunilo doprinosno davanje ne smatraju se doprinosnim davanjima samo zbog tog razloga;

- (cc) „posebni sustav za državne službenike” znači svaki sustav socijalne sigurnosti koji je različit od općeg sustava socijalne sigurnosti za zaposlene osobe u dotičnoj državi i kojim su izravno obuhvaćeni svi državni službenici ili određene kategorije državnih službenika;
- (dd) „osoba bez državljanstva” ima značenje koje joj je dodijeljeno u članku 1. Konvencije o statusu osoba bez državljanstva, potpisane u New Yorku 28. rujna 1954.;
- (ee) „privremeni boravak” znači boravak na određeno vrijeme.

ČLANAK SSC.2.

Obuhvaćene osobe

Ovaj se Protokol primjenjuje na osobe, uključujući osobe bez državljanstva i izbjeglice, na koje se primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo jedne ili više država, kao i na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe.

ČLANAK SSC.3.

Obuhvaćena pitanja

1. Ovaj se Protokol primjenjuje na sljedeće grane socijalne sigurnosti:
 - (a) davanja za slučaj bolesti;

- (b) davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo;
- (c) invalidska davanja;
- (d) davanja za slučaj starosti;
- (e) davanja za nadživjele osobe;
- (f) davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti;
- (g) posmrtnu pripomoć;
- (h) davanja za nezaposlenost;
- (i) predmirovinska davanja;

2. Ako Prilogom SSC-6. nije predviđeno drukčije, ovaj se Protokol primjenjuje na opće i posebne sustave socijalne sigurnosti, bilo da su doprinosni ili nedoprinosni, te na sustave koji se odnose na obveze poslodavca ili vlasnika broda.

3. Odredbe glave III. međutim ne utječu na zakonodavne odredbe bilo koje države koje se odnose na obveze vlasnika broda.

4. Ovaj se Protokol ne primjenjuje na:

- (a) posebna novčana nedoprinosna davanja navedena u dijelu 1. Priloga SSC-1.;

- (b) socijalnu i medicinsku skrb;
- (c) davanja u odnosu na koje država preuzima odgovornost za štetu prema osobama i predviđa nadoknadu, poput nadoknada za žrtve rata i vojnih djelovanja ili njihovih posljedica; žrtve zločina, ubojstva ili terorističkih djela; žrtve kojima su štetu nanijeli agenti države pri obavljanju svojih dužnosti ili žrtve koje su pretrpjele štetu zbog političkih ili vjerskih razloga ili zbog svog podrijetla;
- (d) davanja za dugotrajnu njegu koja su navedena u dijelu 2. Priloga SSC-1.;
- (e) usluge potpomognute oplodnje;
- (f) isplate koje su povezane s granom socijalne sigurnosti navedenom u stavku 1. i koje su:
 - i. plaćene radi pokrivanja troškova grijanja u hladnim vremenskim uvjetima; i
 - ii. navedene u dijelu 3. Priloga SSC-1;
- (g) obiteljska davanja.

ČLANAK SSC.4.

Nediskriminacija među državama članicama

1. Dogovori za koordinaciju socijalne sigurnosti uspostavljeni u ovom Protokolu temelje se na načelu nediskriminacije među državama članicama.
2. Ovim se člankom ne dovode u pitanje dogovori postignuti između Ujedinjene Kraljevine i Irske u vezi sa Zajedničkim putnim prostorom.

ČLANAK SSC.5.

Jednako postupanje

1. Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, kad je riječ o granama socijalne sigurnosti obuhvaćenima člankom SSC.3. stavkom 1., osobe na koje se ovaj Protokol primjenjuje uživaju ista prava i podliježu istim obvezama na temelju zakonodavstva bilo koje države kao i njezini državljani.
2. Ova se odredba ne primjenjuje na pitanja iz članka SSC.3. stavka 4.

ČLANAK SSC.6.

Jednako postupanje s davanjima, dohotkom, činjenicama ili događajima

Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, države osiguravaju primjenu načela jednakog postupanja s davanjima, dohotkom, činjenicama ili događajima kako slijedi:

- (a) ako, na temelju zakonodavstva nadležne države, primitak davanja iz sustava socijalne sigurnosti i drugog dohotka ima određene pravne učinke, relevantne odredbe tog zakonodavstva također se primjenjuju na primitak istovjetnih davanja stečenih na temelju zakonodavstva druge države ili na dohodak ostvaren u drugoj državi;
- (b) ako se na temelju zakonodavstva nadležne države pravni učinci pripisuju određenim činjenicama ili događajima, ta država uzima u obzir slične činjenice ili događaje koji nastanu u nekoj drugoj državi kao da su nastali na njezinu državnom području.

ČLANAK SSC.7.

Zbrajanje razdoblja

Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, nadležna ustanova države, u mjeri u kojoj je to potrebno, uzima u obzir razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozapošljavanja ili boravišta navršena na temelju zakonodavstva bilo koje druge države kao da je riječ o razdobljima navršenima na temelju zakonodavstva koje ona primjenjuje, ako se njezinim zakonodavstvom navršavanjem razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozapošljavanja ili boravišta uvjetuje:

- (a) stjecanje, zadržavanje, trajanje ili ponovna uspostava prava na davanja;
- (b) obuhvaćenost zakonodavstvom; ili
- (c) pristup obveznom, izbornom produženom ili dobrovoljnom osiguranju, odnosno izuzeću od njega.

ČLANAK SSC.8.

Odstupanje od pravila o boravištu

Države osiguravaju primjenu načela prenosivosti novčanih davanja u skladu s točkama (a) i (b):

- (a) Novčana davanja koja se isplaćuju na temelju zakonodavstva države ili na temelju ovog Protokola ne podliježu smanjenju, izmjeni, obustavi, ukidanju ili oduzimanju zbog činjenice da korisnik ili članovi njegove obitelji borave u državi različitoj od one u kojoj se nalazi ustanova odgovorna za pružanje davanja.
- (b) Točka (a) ne primjenjuje se na novčana davanja obuhvaćena člankom SSC.3. stavkom 1. točkama (c) i (h).

ČLANAK SSC.9.

Sprečavanje preklapanja davanja

Ako nije predviđeno drukčije, ovaj Protokol ne omogućuje stjecanje ni zadržavanje prava na više istovrsnih davanja na osnovi jednog te istog razdoblja obveznog osiguranja.

GLAVA II.

ODREĐIVANJE ZAKONODAVSTVA KOJE SE PRIMJENJUJE

ČLANAK SSC.10.

Opća pravila

1. Na osobe na koje se primjenjuje ovaj Protokol primjenjuje se zakonodavstvo samo jedne države. Takvo se zakonodavstvo utvrđuje u skladu s ovom glavom.

2. Za potrebe ove glave, za osobe koje primaju novčana davanja zbog ili kao posljedicu njihova obavljanja djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba, smatra se da obavljaju spomenutu djelatnost. To se ne primjenjuje na invalidske, starosne ili obiteljske mirovine, ili na mirovine za ozljede na radu ili profesionalne bolesti, ili na novčane davanja za slučaj bolesti kojima se pokrivaju troškovi liječenja na neograničeni rok.

3. Podložno člancima SSC.11., SSC.12. i SSC.13.:

- (a) na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u nekoj državi primjenjuje se zakonodavstvo te države;
- (b) na državnog službenika primjenjuje se zakonodavstvo države kojoj podliježe uprava koja ga zapošljava;
- (c) na ostale osobe na koje se točke (a) i (b) ne primjenjuju, primjenjuje se zakonodavstvo države boravišta, ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog Protokola koje joj jamče davanja na temelju zakonodavstva jedne ili više drugih država.

4. Za potrebe ove glave, djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba koja se uobičajeno obavlja na pomorskom brodu pod zastavom države smatra se kao djelatnost koja se obavlja u navedenoj državi. Međutim, na osobe zaposlene na brodu koji plovi pod zastavom neke države i prima naknadu za taj posao od poduzeća ili osobe čije je registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u drugoj državi, primjenjuje se zakonodavstvo potonje države ako ta osoba u toj državi boravi. Poduzeće ili osoba koja isplaćuje plaću smatra se poslodavcem u smislu navedenog zakonodavstva.

5. Djelatnost u svojstvu člana letačke ili kabinske posade koji obavlja usluge opsluživanja putnika ili usluge povezane s teretom smatra se djelatnošću koja se obavlja u državi u kojoj se nalazi domaća baza.

ČLANAK SSC.11.

Upućeni radnici

1. Odstupajući od članka SSC.10. stavka 3. i kao prijelazna mjera u odnosu na situaciju koja je postojala prije stupanja na snagu ovog Sporazuma, sljedeća pravila u pogledu primjenjivog zakonodavstva primjenjuju se između država članica navedenih u kategoriji A u Prilogu SSC-8. i Ujedinjene Kraljevine:

- (a) na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u državi za poslodavca koji ondje uobičajeno obavlja svoje djelatnosti i koju je taj poslodavac uputio u drugu državu radi obavljanja posla za tog poslodavca i nadalje se primjenjuje zakonodavstvo prve države, pod uvjetom da:
 - i. trajanje takvog posla nije dulje od 24 mjeseca; i
 - ii. ta osoba ne šalje se kako bi zamijenila drugog upućenog radnika.
- (b) na osobu koja uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba u jednoj državi i odlazi obavljati sličnu djelatnost u drugoj državi, i nadalje se primjenjuje zakonodavstvo prve države, pod uvjetom da predviđeno trajanje takve djelatnosti nije dulje od 24 mjeseca.

2. Do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma Unija obavješćuje Ujedinjenu Kraljevinu o tome u kojoj od sljedećih kategorija se nalazi svaka država članica:

- (a) Kategorija A: Država članica obavijestila je Uniju da želi odstupiti od članka SSC.10. u skladu s ovim člankom;
- (b) Kategorija B: Država članica obavijestila je Uniju da ne želi odstupiti od članka SSC.10.; ili
- (c) Kategorija C: Država članica nije navela želi li odstupiti od članka SSC.10.

3. Dokument iz stavka 2. postaje sadržaj Priloga SSC-8. na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma.

4. Za države članice koje su na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma navedene u kategoriji A primjenjuje se stavak 1. točke (a) i (b).

5. Za države članice koje su na datum stupanja na snagu ovog Sporazuma navedene u kategoriji C, stavak 1. točke (a) i (b) primjenjuju se kao da je ta država članica bila navedena u kategoriji A mjesec dana nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti premješta državu članicu iz kategorije C u kategoriju A ako Unija obavijesti Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti da ta država članica želi takvo premještanje.

6. Mjesec dana nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma kategorije B i C prestat će postojati. Stranke objavljuju ažurirani Prilog SSC-8. što je prije moguće nakon toga. Za potrebe stavka 1. smatra se da od datuma navedene objave Prilog SSC-8. sadržava samo države članice kategorije A.

7. Ako se osoba nalazi u situaciji iz stavka 1. koja uključuje državu članicu kategorije C prije objave ažuriranog Priloga SSC-8. u skladu sa stavkom 6., stavak 1. i dalje se primjenjuje na tu osobu tijekom obavljanja njezine djelatnosti na temelju stavka 1.

8. Unija obavješćuje Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti ako država članica želi biti uklonjena iz kategorije A Priloga SSC-8., a Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti na zahtjev Unije uklanja tu državu članicu iz kategorije A Priloga SSC-8. Stranke objavljuju ažurirani Prilog SSC-8. koji se primjenjuje od prvog dana drugog mjeseca nakon što Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti primi zahtjev.

9. Ako se osoba nalazi u situaciji iz stavka 1. prije objave ažuriranog Priloga SSC-8. u skladu sa stavkom 8., stavak 1. i dalje se primjenjuje na tu osobu tijekom obavljanja djelatnosti navedene osobe na temelju stavka 1.

ČLANAK SSC.12.

Obavljanje djelatnosti u dvije ili više država

1. Na osobu koja uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u jednoj državi članici ili više njih te u Ujedinjenoj Kraljevini primjenjuje se:
 - (a) zakonodavstvo države boravišta ako ta osoba obavlja znatan dio svoje djelatnosti u toj državi; ili
 - (b) ako ne obavlja znatan dio svoje djelatnosti u državi boravišta:
 - i. zakonodavstvo države u kojoj se nalazi registrirano sjedište ili mjesto poslovanja poduzeća ili poslodavca ako tu osobu zapošljava jedno poduzeće ili poslodavac; ili
 - ii. zakonodavstvo države u kojoj se nalazi registrirano sjedište ili mjesto poslovanja poduzeća ili poslodavaca ako tu osobu zapošljavaju dva ili više poduzeća ili poslodavaca koji imaju registrirano sjedište ili mjesto poslovanja samo u jednoj državi; ili
 - iii. zakonodavstvo države u kojoj se nalazi registrirano sjedište ili mjesto poslovanja poduzeća ili poslodavca, osim države boravišta, ako tu osobu zapošljavaju dva ili više poduzeća ili poslodavaca koji imaju registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u državi članici i u Ujedinjenoj Kraljevini, od kojih je jedna država boravišta; ili

iv. zakonodavstvo države boravišta ako je zapošljavaju dva ili više poduzeća ili poslodavaca, od kojih najmanje dva imaju registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u različitim državama koje nisu država boravišta.

2. Osoba koja uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba u jednoj državi članici ili više njih te u Ujedinjenoj Kraljevini podliježe:

(a) zakonodavstvu države boravišta ako ta osoba obavlja znatan dio svoje djelatnosti u toj državi; ili

(b) zakonodavstvu države u kojoj je središte interesa djelatnosti te osobe ako ta osoba nema boravište u jednoj od država u kojoj obavlja znatan dio svoje djelatnosti.

3. Osoba koja uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba i djelatnost kao samozaposlena osoba u najmanje dvije države podliježe zakonodavstvu države u kojoj obavlja djelatnost kao zaposlena osoba ili, ako obavlja takvu djelatnost u najmanje dvije države, zakonodavstvu utvrđenom u skladu sa stavkom 1.

4. Na osobu koja je kao državni službenik zaposlena od strane države te koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u jednoj ili više drugih država primjenjuje se zakonodavstvo države koje se primjenjuje i na upravu koja je zapošljava.

5. Osoba koja uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u dvije ili više država članica (a ne u Ujedinjenoj Kraljevini) podliježe zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine ako ta osoba ne obavlja znatan dio navedene djelatnosti u državi boravišta te:

- (a) tu osobu zapošljava jedno ili više poduzeća ili poslodavaca, od kojih svi imaju registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u Ujedinjenoj Kraljevini;
- (b) ta osoba ima boravište u državi članici i zapošljavaju je dva ili više poduzeća ili poslodavaca, od kojih svi imaju registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u Ujedinjenoj Kraljevini i državi članici boravišta;
- (c) ta osoba ima boravište u Ujedinjenoj Kraljevini i zapošljavaju je dva ili više poduzeća ili poslodavaca, od kojih najmanje dva imaju registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u različitim državama članicama; ili
- (d) ta osoba ima boravište u Ujedinjenoj Kraljevini i zapošljava je jedno ili više poduzeća ili poslodavaca, od kojih nijedan nema registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u drugoj državi.

6. Na osobu koja uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba u dvije ili više država članica (a ne u Ujedinjenoj Kraljevini) ne obavlja znatan dio te djelatnosti u državi boravišta primjenjuje se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine ako se središte interesa njezine djelatnosti nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini.

7. Stavak 6. ne primjenjuje se u slučaju osobe koja uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba i kao samozaposlena osoba u dvije ili više država članica.

8. S osobama iz stavaka od 1. do 6. se za potrebe zakonodavstva utvrđenog u skladu s ovim odredbama postupa kao da sve svoje djelatnosti obavljaju u svojstvu zaposlenih ili samozaposlenih osoba i kao da sav svoj dohodak ostvaruju u dotičnoj državi.

ČLANAK SSC.13.

Dobrovoljno osiguranje ili izborno produženo osiguranje

1. Članci SSC.10., SSC.11. i SSC.12. ne primjenjuju se na dobrovoljno osiguranje ili izborno produženo osiguranje ako, u pogledu jedne od grana iz članka SSC.3., u državi ne postoji isključivo dobrovoljni sustav osiguranja.

2. Ako na temelju zakonodavstva države osoba na koju se to odnosi podliježe obveznom osiguranju u toj državi, na nju se ne mora primjenjivati sustav dobrovoljnog osiguranja ili sustav izbornog produženog osiguranja u drugoj državi. U svim ostalim slučajevima u kojima za određenu granu postoji izbor između nekoliko sustava dobrovoljnog osiguranja ili izbornog produženog osiguranja, osoba na koju se to odnosi pridružuje se samo sustavu po svojem izboru.

3. Međutim, što se tiče invalidskih davanja, davanja za slučaj starosti ili davanja za nadživjele osobe, osoba na koju se to odnosi može se pridružiti sustavu dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja države čak i ako se na nju obvezno primjenjuje zakonodavstvo druge države, uz uvjet da se u jednoj fazi njezine karijere na nju primjenjivalo zakonodavstvo prve države zbog ili kao posljedica djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba i ako se takvo preklapanje izričito ili prešutno dozvoljava na temelju zakonodavstva prve države.

4. Ako zakonodavstvo države kao uvjet za dobrovoljno osiguranje ili izbornu produženo osiguranje odredi boravište u toj državi ili prethodno obavljanje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba, članak SSC.6. točka (b) primjenjuje se samo na osobe na koje se u nekoj ranijoj fazi primjenjivalo zakonodavstvo te države na temelju djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba.

ČLANAK SSC.14.

Obveze poslodavca

1. Poslodavac koji ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja izvan nadležne države ispunjava sve obveze utvrđene zakonodavstvom koje se primjenjuje na njegove zaposlenike, a posebno obvezu uplate doprinosa predviđenih tim zakonodavstvom, kao da ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u nadležnoj državi.
2. Poslodavac kojem mjesto poslovanja nije u onoj državi čije se zakonodavstvo primjenjuje i zaposlenik mogu se sporazumjeti da zaposlenik može ispunjavati poslodavčeve obveze uplate doprinosa u njegovo ime, ne dovodeći u pitanje poslodavčeve temeljne obveze. Poslodavac šalje obavijest o takvom dogovoru nadležnoj ustanovi te države.

GLAVA III.

POSEBNE ODREDBE O RAZLIČITIM KATEGORIJAMA DAVANJA

POGLAVLJE 1.

DAVANJA ZA SLUČAJ BOLESTI, DAVANJA ZA MAJČINSTVO I ISTOVJETNA DAVANJA ZA OČINSTVO

ODJELJAK 1.

OSIGURANE OSOBE I ČLANOVI NJIHOVIH OBITELJI, OSIM UMIROVLJENIKA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

ČLANAK SSC.15.

Boravište u državi koja nije nadležna država

Osigurana osoba ili članovi njezine obitelji koji borave u državi koja nije nadležna država ostvaruju u državi boravišta pravo na davanja u naravi koja, u ime nadležne ustanove, pruža ustanova mjesta boravišta, u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, kao da su dotične osobe osigurane na temelju navedenog zakonodavstva.

ČLANAK SSC.16.

Privremeni boravak u nadležnoj državi ako se boravište nalazi u drugoj državi – posebna pravila
za članove obitelji pograničnih radnika

1. Ako stavkom 2. nije predviđeno drukčije, osigurana osoba i članovi njezine obitelji iz članka SSC.15. također imaju pravo na davanja u naravi tijekom privremenog boravišta u nadležnoj državi. Davanja u naravi pruža nadležna ustanova o vlastitu trošku, u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, kao da dotične osobe borave u toj državi.
2. Članovi obitelji pograničnog radnika imaju pravo na davanja u naravi tijekom njihova privremenog boravka u nadležnoj državi.

Međutim, ako je nadležna država navedena u Prilogu SSC-2., članovi obitelji pograničnog radnika koji imaju boravište u istoj državi kao i pogranični radnik imaju pravo na davanja u naravi u nadležnoj državi isključivo pod uvjetima utvrđenima u članku SSC.17. stavku 1.

ČLANAK SSC.17.

Privremeni boravak izvan nadležne države

1. Ako stavkom 2. nije predviđeno drukčije, osigurana osoba i članovi njezine obitelji koji privremeno borave u državi koja nije nadležna država imaju pravo na davanja u naravi koje u ime nadležne ustanove pruža ustanova mjesta privremenog boravka u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje kao da su dotične osobe osigurane na temelju tog zakonodavstva ako:

- (a) davanja u naravi postanu nužna zbog medicinskih razloga tijekom njihova boravka, prema mišljenju pružatelja davanja u naravi, uzimajući u obzir prirodu davanja i očekivano trajanje privremenog boravka;
- (b) osoba nije otputovala u tu državu u svrhu ostvarivanja davanja u naravi, ako ta osoba nije putnik ili član posade na plovilu ili zrakoplovu koji putuje u tu državu i ako davanja u naravi nisu postala nužna zbog medicinskih razloga tijekom putovanja ili leta; i
- (c) valjan dokument o pravu predložen je u skladu s člankom SSCI.22 stavkom 1. Priloga SSC-7.

2. U dodatku SSCI-2. Prilogu SSC-7. navodi se popis davanja u naravi za koja je, da bi se mogla ostvariti tijekom privremenog boravka u drugoj državi, potreban prethodni dogovor između dotične osobe i ustanove koja pruža skrb.

ČLANAK SSC.18.

Putovanje s ciljem primanja davanja u naravi – odobrenje za primjereno liječenje izvan države boravišta

1. Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, osigurana osoba koja putuje u drugu državu s ciljem primanja davanja u naravi tijekom privremenog boravka traži odobrenje nadležne ustanove.
2. Osigurana osoba kojoj je nadležna ustanova odobrila odlazak u drugu državu radi liječenja primjerenog njezinu stanju, ostvaruje pravo na davanja u naravi koja joj u ime nadležne ustanove pruža ustanova mjesta privremenog boravka, u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, kao da je osigurana na temelju navedenog zakonodavstva. Odobrenje se izdaje ako je dotično liječenje uvršteno u davanja predviđena zakonodavstvom države u kojoj dotična osoba boravi i ako ga ne može ostvariti unutar medicinski opravdanog vremenskog razdoblja, uzimajući u obzir njezino aktualno zdravstveno stanje i vjerojatan tijek njezine bolesti.
3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se *mutatis mutandis* na članove obitelji osigurane osobe.
4. Ako članovi obitelji osigurane osobe borave u državi različitoj od države u kojoj osigurana osoba boravi, a ta je država izabrala izvršenje povrata na temelju fiksnih iznosa, trošak davanja u naravi iz stavka 2. snosi ustanova mjesta boravišta članova obitelji. U tom slučaju, za potrebe stavka 1., ustanova mjesta boravišta članova obitelji smatra se nadležnom ustanovom.

ČLANAK SSC.19.

Novčana davanja

1. Osigurana osoba i članovi njezine obitelji koji borave ili privremeno borave u državi različitoj od nadležne države imaju pravo na novčana davanja koja pruža nadležna ustanova u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje. Na temelju dogovora nadležne ustanove i ustanove mjesta boravišta ili privremenog boravka takva davanja može, međutim, pružiti ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravka na teret nadležne ustanove u skladu sa zakonodavstvom nadležne države.
2. Nadležna ustanova države čijim se zakonodavstvom propisuje da se izračun novčanih davanja temelji na prosječnom dohotku ili prosječnoj osnovici za plaćanje doprinosa utvrđuje takav prosječni dohodak ili prosječnu osnovicu za plaćanje doprinosa isključivo pozivanjem na dohotke koji su potvrđeni kao isplaćeni, ili na osnovice za plaćanje doprinosa koje se primjenjuju tijekom razdoblja navršenih na temelju navedenog zakonodavstva.
3. Nadležna ustanova države čijim se zakonodavstvom propisuje da se izračun novčanih davanja temelji na standardnom dohotku uzima u obzir isključivo standardni dohodak ili, ako je to primjereno, prosjek standardnih dohodaka za razdoblja navršena na temelju navedenog zakonodavstva.
4. Stavci 2. i 3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na slučajeve u kojima zakonodavstvo koje primjenjuje nadležna ustanova predviđa posebno referentno razdoblje koje odgovara u dotičnom slučaju u potpunosti ili djelomično razdobljima koje je određena osoba navršila na temelju zakonodavstva jedne ili više drugih država.

ČLANAK SSC.20.

Podnositelji zahtjeva za mirovinu

1. Osigurana osoba koja poslije podnošenja zahtjeva za mirovinu ili tijekom odlučivanja o njemu izgubi pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države koja je posljednja bila nadležna i nadalje ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države u kojoj boravi, uz uvjet da podnositelj zahtjeva za mirovinu ispunjava uvjete osiguranja prema zakonodavstvu države iz stavka 2. Pravo na davanja u naravi u državi boravišta također se primjenjuje na članove obitelji podnositelja zahtjeva za mirovinu.
2. Davanja u naravi naplativa su od ustanove države koja bi u slučaju priznavanja prava na mirovinu postala nadležna na temelju članaka SSC.21., SSC.22. i SSC.23.

ODJELJAK 2.

POSEBNE ODREDBE ZA UMIROVLJENIKE I ČLANOVE NJIHOVIH OBITELJI

ČLANAK SSC.21.

Pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države boravišta

Osoba koja primi mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva dviju ili više država, od kojih je jedna država boravišta, i koja ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva te države, prima, kao i članovi njezine obitelji, takva davanja u naravi od strane i na teret ustanove mjesta boravišta, kao da je ta osoba umirovljenik čija se mirovina isplaćuje isključivo na temelju zakonodavstva te države.

ČLANAK SSC.22.

Slučajevi kada nema prava na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države boravišta

1. Osoba koja:
 - (a) ima boravište u državi;
 - (b) prima mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država; i

(c) nema prava na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države boravišta,

ipak prima ta davanja za sebe i članove svoje obitelji, u mjeri u kojoj bi umirovljenik na njih imao pravo na temelju zakonodavstva države nadležne za njegovu mirovinu ili barem jedne od nadležnih država da je ta osoba imala boravište u toj državi. Davanja u naravi pruža ustanova mjesta boravišta na teret ustanove iz stavka 2., kao da dotična osoba ima pravo na mirovinu i davanja u naravi na temelju zakonodavstva te države.

2. U slučajevima obuhvaćenim stavkom 1., trošak davanja u naravi snosi ustanova kako je utvrđena u skladu sa sljedećim pravilima:

- (a) ako se smatra da umirovljenik ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva jedne države, trošak tih davanja snosi nadležna ustanova te države;
- (b) ako se smatra da umirovljenik ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva dviju ili više država, trošak tih davanja snosi nadležna ustanova države čije se zakonodavstvo na tu osobu najdulje primjenjivalo;
- (c) ako bi primjena pravila iz točke (b) dovela do toga da je nekoliko institucija odgovorno za trošak tih davanja, trošak snosi nadležna ustanova države čije se zakonodavstvo na umirovljenika posljednje primjenjivalo.

ČLANAK SSC.23.

Mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država
koje nisu država boravišta,
ako postoji pravo na davanja u naravi u potonjoj državi

Ako osoba koja koristi mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država boravi u državi na temelju čijeg zakonodavstva pravo na primitak davanja u naravi ne ovisi o uvjetima osiguranja ni o uvjetima djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba, a ta osoba ne prima mirovinu od države boravišta, trošak davanja u naravi koje se pružaju toj osobi i članovima njezine obitelji snosi ustanova jedne od država nadležnih za mirovine te osobe utvrđene u skladu s člankom SSC.22. stavkom 2., u mjeri u kojoj bi osoba i članovi njezine obitelji imali pravo na takva davanja da oni borave u toj državi.

ČLANAK SSC.24.

Boravište članova obitelji u državi
različitoj od države boravišta umirovljenika

Ako osoba:

- (a) prima mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država; i

(b) ima boravište u državi koja nije država boravišta članova njegove obitelji,

ti članovi obitelji navedene osobe imaju pravo na davanja u naravi od ustanove njihova mjesta boravišta u skladu sa zakonodavstvom koje ta ustanova primjenjuje u mjeri u kojoj umirovljenik ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države. Troškove snosi nadležna ustanova odgovorna za troškove davanja u naravi koja se umirovljeniku pružaju u državi njegova boravišta.

ČLANAK SSC.25.

Privremeni boravak umirovljenika ili članova njegove obitelji u državi koja nije država njihova boravišta – privremeni boravak u nadležnoj državi – odobrenje za primjereno liječenje izvan države boravišta

1. Članak SSC.17. primjenjuje se *mutatis mutandis* na:

- (a) osobu koja prima mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država i koja ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva jedne od država koje pružaju svoju mirovinu ili mirovine;
- (b) njezine članove obitelji;

koji privremeno borave u državi različitoj od države boravišta.

2. Članak SSC.16. stavak 1. primjenjuje se *mutatis mutandis* na osobe iz stavka 1. kada privremeno borave u državi u kojoj se nalazi nadležna ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi koja se umirovljeniku pružaju u državi njegovog boravišta, a ta država je to odabrala te je navedena u Prilogu SSC-3.
3. Članak SSC.18. primjenjuje se *mutatis mutandis* na umirovljenika ili članove njegove obitelji koji privremeno borave u državi različitoj od državi boravišta s ciljem da se u toj državi podvrgnu liječenju primjerenom njihovu stanju.
4. Ako u stavku 5. nije predviđeno drukčije, trošak davanja u naravi iz stavaka od 1. do 3. snosi nadležna ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi koja se umirovljeniku pružaju u njegovoj državi boravišta.
5. Trošak davanja u naravi iz stavka 3. snosi ustanova mjesta boravišta umirovljenika ili članova njegove obitelji ako te osobe borave u državi koja je odabrala izvršenje povrata na temelju fiksnih iznosa. U tim slučajevima, za potrebe stavka 3., ustanova mjesta boravišta umirovljenika ili članova njihove obitelji smatra se nadležnom ustanovom.

ČLANAK SSC.26.

Novčana davanja umirovljenicima

1. Novčana davanja osobama koje primaju mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država isplaćuje nadležna ustanova države u kojoj se nalazi nadležna ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi koja se pružaju umirovljeniku u državi njegova boravišta. Članak SSC.19. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

2. Stavak 1. primjenjuje se i na članove umirovljenikove obitelji.

ČLANAK SSC.27.

Doprinosi umirovljenika

1. Ustanova države koja je odgovorna na temelju zakonodavstva koje primjenjuje za odbitke na ime doprinosa za davanja za slučaj bolesti, davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo može zatražiti i naplatiti takve odbitke, izračunane u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, samo u mjeri u kojoj trošak davanja na temelju članaka od SSC.21. do SSC.24. snosi ustanova navedene države.

2. Ako u slučajevima iz članka SSC.23. stjecanje davanja za slučaj bolesti, davanja za majčinstvo i istovjetnih davanja za očinstvo podliježe uplati doprinosa ili sličnim uplatama na temelju zakonodavstva države u kojoj dotični umirovljenik boravi, takvi se doprinosi ne plaćaju na osnovi takvog boravišta.

ODJELJAK 3.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

ČLANAK SSC.28.

Opće odredbe

Članci od SSC.21. do SSC.27. ne primjenjuju se na umirovljenika ili članove obitelji umirovljenika koji imaju pravo na davanja na temelju zakonodavstva države na osnovi djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba. U takvim slučajevima, dotična osoba podliježe, za potrebe ovog poglavlja, člancima od SSC.15. do SSC.19.

ČLANAK SSC.29.

Prednost prava na davanja u naravi – posebno pravilo za pravo članova obitelji na davanja u državi boravišta

1. Ako stavicima 2. i 3. nije predviđeno drukčije, u slučaju da član obitelji ima samostalno pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države ili ovog poglavlja, takvo pravo ima prednost pred izvedenim pravom na davanja u naravi za članove obitelji.
2. Ako stavkom 3. nije predviđeno drukčije, u slučaju da neovisno pravo u državi boravišta postoji izravno i isključivo na temelju boravišta dotične osobe u toj državi, izvedeno pravo na davanja u naravi ima prednost pred neovisnim pravom.

3. Neovisno o stavcima 1. i 2., davanja u naravi pružaju se članovima obitelji osigurane osobe na trošak nadležne ustanove u njihovoj državi boravišta, ako:

- (a) ti članovi obitelji imaju boravište u državi na temelju čijeg zakonodavstva pravo na davanja u naravi ne podliježe uvjetima osiguranja ili djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba; i
- (b) supružnik ili osoba koja skrbi o djeci osigurane osobe obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u toj državi ili prima mirovinu od te države na temelju djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba.

ČLANAK SSC.30.

Povrat troškova među ustanovama

1. Za davanja u naravi koja je pružila ustanova države u ime ustanove druge države na temelju ovog poglavlja izvršava se povrat troškova u punom iznosu.
2. Povrat troškova iz stavka 1. utvrđuje se i izvršava u skladu s dogovorima navedenima u Prilogu SSC-7. nakon predocjenja dokaza o stvarnom trošku ili na temelju fiksnih iznosa za države čiji je pravni ili upravni ustroj takav da povrat na temelju stvarnih troškova nije primjeren.

3. Države i njihova nadležna tijela mogu predvidjeti druge metode povrata troškova ili se potpuno odreći povrata troškova među ustanovama u njihovoj nadležnosti.

POGLAVLJE 2.

DAVANJA ZA OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

ČLANAK SSC.31.

Pravo na novčana davanja i davanja u naravi

1. Ne dovodeći u pitanje bilo koje povoljnije odredbe u stavicima 2. i 3. ovog članka, članak SSC.15., članak SSC.16. stavak 1., članak SSC.17. stavak 1. i članak SSC.18. stavak 1. primjenjuju se i na davanja za ozljede na radu ili za profesionalne bolesti.
2. Osoba koja je pretrpjela ozljedu na radu ili je oboljela od profesionalne bolesti i boravi ili privremeno boravi u državi koja nije nadležna država ima pravo na posebna davanja u naravi iz sustava koji pokriva ozljede na radu i profesionalne bolesti, koja u ime nadležne ustanove pruža ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravka u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, kao da je osoba osigurana na temelju tog zakonodavstva.

3. Nadležna ustanova ne može odbiti davanje ovlaštenja predviđenog člankom SSC.18. stavkom 1. osobi koja je pretrpjela ozljedu na radu ili je oboljela od profesionalne bolesti i ima pravo na davanja koja su naplativa od te ustanove ako se liječenje primjereno stanju te osobe ne može osigurati u medicinski opravdanom roku u državi u kojoj ona boravi, uzimajući u obzir trenutačno zdravstveno stanje te osobe i vjerojatan tijek bolesti.

4. Članak SSC.19. primjenjuje se i na davanja obuhvaćena ovim poglavljem.

ČLANAK SSC.32.

Troškovi prijevoza

1. Nadležna ustanova države čijim se zakonodavstvom predviđa podmirivanje troškova prijevoza osobe koja je pretrpjela ozljedu na radu ili boluje od profesionalne bolesti do mjesta njezina mjesta boravišta ili do bolnice, podmiruje takve troškove do odgovarajućeg mjesta u državi u kojoj osoba boravi, uz uvjet da ta ustanova prethodno odobri takav prijevoz, propisno uzimajući u obzir razloge koji ga opravdavaju. Takvo se odobrenje ne zahtijeva u slučaju pograničnog radnika.

2. Nadležna ustanova države čijim se zakonodavstvom predviđa podmirivanje troškova prijevoza tijela osobe preminule zbog ozljede na radu do mjesta pokopa snosi takve troškove, u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, do odgovarajućeg mjesta u državi u kojoj je osoba boravila u vrijeme ozljede.

ČLANAK SSC.33.

Davanja za profesionalnu bolest ako je osoba koja boluje od takve bolesti
bila izložena istom riziku u više država

Ako je na temelju zakonodavstva dviju ili više država osoba koja je oboljela od profesionalne bolesti obavljala djelatnost koja zbog svoje prirode može uzrokovati navedenu bolest, davanja koja ona ili nadživjele osobe mogu zatražiti isplaćuju se isključivo na temelju zakonodavstva posljednje od tih država čiji su uvjeti zadovoljeni.

ČLANAK SSC.34.

Pogoršanje profesionalne bolesti

U slučaju pogoršanja profesionalne bolesti za koju je osoba koja boluje od takve bolesti primila ili prima davanja na temelju zakonodavstva države, primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) ako dotična osoba tijekom ostvarivanja davanja nije obavljala djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba na temelju zakonodavstva druge države, koja je mogla uzrokovati ili pogoršati bolest o kojoj je riječ, nadležna ustanova prve države snosi troškove davanja na temelju odredaba zakonodavstva koje primjenjuje, uzimajući u obzir pogoršanje;

- (b) ako je dotična osoba tijekom ostvarivanja davanja obavljala takvu djelatnost na temelju zakonodavstva druge države, nadležna ustanova prve države snosi trošak davanja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, ne uzimajući u obzir pogoršanje. Nadležna ustanova druge države odobrava dodatak dotičnoj osobi, čiji je iznos jednak razlici iznosa davanja propisanih nakon pogoršanja i iznosa koji bi bio propisan prije pogoršanja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, da se bolest o kojoj je riječ pojavila na temelju zakonodavstva te države;
- (c) pravila o smanjenju, obustavi ili ukidanju, utvrđena zakonodavstvom države, ne primjenjuju se protiv osoba koje primaju davanja koja pružaju ustanove dviju država u skladu s točkom (b).

ČLANAK SSC.35.

Pravila za uzimanje u obzir posebnih značajki određenog zakonodavstva

1. Ako ne postoji osiguranje od ozljeda na radu ili profesionalne bolesti u državi u kojoj dotična osoba boravi ili privremeno boravi, ili ako takvo osiguranje postoji, ali nema ustanove odgovorne za pružanje davanja u naravi, ta davanja pruža ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravka odgovorna za pružanje davanja u naravi u slučaju bolesti.

2. Ako nema osiguranja od ozljeda na radu ili profesionalnih bolesti u nadležnoj državi, odredbe ovog poglavlja o davanjima u naravi se, unatoč tome, primjenjuju na osobu koja ima pravo na ta davanja za slučaj bolesti, davanja za majčinstvo ili istovjetna davanja za očinstvo na temelju zakonodavstva te države, ako ta osoba pretrpi ozljedu na radu ili boluje od profesionalne bolesti tijekom boravišta ili privremenog boravka u drugoj državi. Troškove snosi ustanova nadležna za davanja u naravi na temelju zakonodavstva nadležne države.

3. Članak SSC.6. primjenjuje se na nadležnu ustanovu u državi u pogledu istovjetnosti ozljeda na radu i profesionalnih bolesti koje su se dogodile ili su potvrđene naknadno na temelju zakonodavstva druge države tijekom procjene stupnja nesposobnosti, prava na davanja ili njihova iznosa, uz uvjet da:

- (a) nema nadoknade u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti koja se dogodila ili je prethodno potvrđena na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje; i
- (b) nema nadoknade u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti koja se dogodila ili je nakon toga potvrđena na temelju zakonodavstva druge države u okviru kojeg se ozljeda na radu ili profesionalna bolest dogodila ili je potvrđena.

ČLANAK SSC.36.

Povrat troškova među ustanovama

1. Članak SSC.30. ujedno se primjenjuje na davanja obuhvaćena ovim poglavljem te se povrat troškova izvršava na temelju stvarnih troškova.

2. Države ili njihova nadležna tijela mogu predvidjeti druge metode povrata troškova ili se potpuno odreći povrata troškova među ustanovama u njihovoj nadležnosti.

POGLAVLJE 3.

POSMRTNA PRIPOMOĆ

ČLANAK SSC.37.

Pravo na pripomoć ako se smrt dogodi u državi koja nije nadležna država
ili ako osoba koja ima pravo na pripomoć boravi u državi koja nije nadležna država

1. Ako osigurana osoba ili član njezine obitelji umre u državi koja nije nadležna država smatra se da se smrt dogodila u nadležnoj državi.
2. Nadležna ustanova obvezna je isplatiti posmrtnu pripomoć koja osobi pripada na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, čak i ako osoba ima pravo boravišta u državi koja nije nadležna država.
3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se i ako smrt nastupi zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

ČLANAK SSC.38.

Pružanje davanja u slučaju smrti umirovljenika

1. U slučaju smrti umirovljenika koji je imao pravo na mirovinu na temelju zakonodavstva jedne države ili na mirovine na temelju zakonodavstva dvije ili više država, u vrijeme kada je taj umirovljenik boravio u državi u kojoj se ne nalazi ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi predviđenih na temelju članaka SSC.22. i SSC.23., posmrtna pripomoć koja mu pripada na temelju zakonodavstva koje primjenjuje ta ustanova, pruža ta ustanova na vlastiti teret, kao da je umirovljenik boravio u državi u kojoj se nalazi ta ustanova u vrijeme njegove smrti.
2. Stavak 1. primjenjuje se *mutatis mutandis* na članove obitelji umirovljenika.

POGLAVLJE 4.

INVALIDSKA DAVANJA

ČLANAK SSC.39.

Izračun invalidskih davanja

Ne dovodeći u pitanje članak SSC.7., ako, na temelju zakonodavstva nadležne države na temelju glave II. ovog Protokola iznos invalidskih davanja ovisi o trajanju razdobljâ osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta, nadležna država nije obvezna uzeti u obzir bilo koje od takvih razdoblja navršenih na temelju zakonodavstva druge države za potrebe izračuna plativog iznosa invalidskog davanja.

ČLANAK SSC.40.

Posebne odredbe o zbrajanju razdoblja

Nadležna ustanova države čijim se zakonodavstvom stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja ili boravišta primjenjuje, prema potrebi, članak SSC.46. *mutatis mutandis*.

ČLANAK SSC.41.

Pogoršanje invalidnosti

U slučaju pogoršanja invalidnosti u pogledu kojeg osoba prima davanja na temelju zakonodavstva države u skladu s ovim Protokolom, davanje se nastavlja pružati u skladu s ovim poglavljem, pri čemu se pogoršanje uzima u obzir.

ČLANAK SSC.42.

Pretvaranje invalidskih davanja u davanja za slučaj starosti

1. Ako je to predviđeno zakonodavstvom države koja isplaćuje invalidsko davanje u skladu s ovim Protokolom, invalidska davanja pretvaraju se u davanja za slučaj starosti pod uvjetima utvrđenima zakonodavstvom na temelju kojeg se pružaju i u skladu s glavom III. poglavljem 5.

2. Ako osoba koja prima invalidska davanja može temeljiti zahtjev za davanja za slučaj starosti na zakonodavstvu jedne ili više drugih država, u skladu s člankom SSC.45., bilo koja ustanova koja je odgovorna za pružanje invalidskih davanja na temelju zakonodavstva države nastavlja pružati takvoj osobi invalidska davanja na koja ima pravo na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, sve dok stavak 1. ne postane primjenjiv u odnosu na tu ustanovu ili sve dok dotična osoba ispunjava uvjete za takva davanja.

ČLANAK SSC.43.

Posebne odredbe za državne službenike

Članci SSC.7., SSC.39., SSC.41. i SSC.42. te članak SSC.55. stavci 2. i 3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na osobe obuhvaćene posebnim sustavom za državne službenike.

POGLAVLJE 5.

STAROSNE I OBITELJSKE MIROVINE

ČLANAK SSC.44.

Uzimanje u obzir razdoblja odgoja djeteta

1. Ako se na temelju zakonodavstva države koja je nadležna na temelju glave II. ne uzimaju u obzir razdoblja odgoja djeteta, ustanova države čije se zakonodavstvo, prema glavi II., primjenjivalo na dotičnu osobu jer je obavljala djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba na datum kad se, na temelju tog zakonodavstva, razdoblje odgoja djeteta počelo uzimati u obzir u odnosu na dotično dijete i nadalje je dužna uzeti u obzir to razdoblje kao razdoblje odgoja djeteta na temelju svojeg zakonodavstva, kao da je dijete odgajano na njezinu državnom području.
2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako se na dotičnu osobu primjenjuje ili se počne primjenjivati zakonodavstvo druge države na temelju obavljanja djelatnosti zaposlene ili samozaposlene osobe.

ČLANAK SSC.45.

Opće odredbe

1. Sve nadležne ustanove utvrđuju pravo na davanja, na temelju svih zakonodavstava država koja su se primjenjivala na dotičnu osobu, povodom podnesenog zahtjeva za priznavanje prava, ako dotična osoba nije izričito zatražila odgodu priznavanja prava na davanja za slučaj starosti na temelju zakonodavstva jedne ili više država.
2. Ako u određenom trenutku dotična osoba ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete utvrđene u svim zakonodavstvima država koja su se na nju primjenjivala, ustanove koje primjenjuju zakonodavstvo čiji su uvjeti ispunjeni ne uzimaju u obzir pri izračunu u skladu s člankom SSC.47. stavkom 1. točkom (a) ili (b) razdoblja navršena na temelju zakonodavstava čiji uvjeti nisu ispunjeni, ili više nisu ispunjeni, ako to ima za posljedicu manji iznos davanja.
3. Stavak 2. primjenjuje se *mutatis mutandis* ako dotična osoba izričito zatraži odgodu priznavanja prava na davanja za slučaj starosti.
4. Novi se izračun obavlja automatski kao da su i kada su uvjeti koji moraju biti ispunjeni na temelju drugih zakonodavstava ispunjeni ili ako osoba zatraži odgodu priznavanja prava na davanja za slučaj starosti u skladu sa stavkom 1., ako razdoblja navršena na temelju drugih propisa nisu već uzeta u obzir na temelju stavka 2. ili 3.

ČLANAK SSC.46.

Posebne odredbe o zbrajanju razdoblja

1. Ako se zakonodavstvom države priznanje određenih davanja uvjetuje razdobljima osiguranja koja su navršena isključivo obavljanjem posebne djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba ili u zanimanju koje podliježe posebnom sustavu za zaposlene ili samozaposlene osobe, nadležna ustanova te države uzima u obzir razdoblja navršena na temelju zakonodavstva drugih država samo ako su navršena na temelju odgovarajućeg sustava ili, u nedostatku toga, u istom zanimanju ili, ako je to primjereno, u istoj djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba.

Uzevši u obzir tako navršena razdoblja, ako dotična osoba ne ispunjava uvjete za primitak davanja iz posebnog sustava, ta se razdoblja uzimaju u obzir za potrebe pružanja davanja iz općeg sustava ili, u nedostatku toga, sustava koji se primjenjuje na fizičke ili administrativne radnike, ovisno o slučaju, uz uvjet da je dotična osoba bila osigurana u jednom ili drugom od tih sustava.

2. Razdoblja osiguranja navršena na temelju posebnog sustava države uzimaju se u obzir za potrebe pružanja davanja iz općeg sustava ili, u nedostatku toga, iz sustava druge države koji se primjenjuje, ovisno o slučaju, na fizičke ili administrativne radnike, uz uvjet da je dotična osoba bila uključena u jedan ili drugi od tih sustava, čak i ako su ta razdoblja već uzeta u obzir u potonjoj državi u okviru posebnog sustava.

3. Ako se zakonodavstvom ili posebnim sustavom države stjecanje, zadržavanje ili ponovna uspostava prava na davanja uvjetuje osiguranjem osobe u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, smatra se da je taj uvjet ispunjen ako je dotična osoba prethodno bila osigurana na temelju zakonodavstva ili posebnog sustava te države, te ako je u vrijeme nastanka osiguranog slučaja bila osigurana na temelju zakonodavstva druge države u odnosu na isti osigurani slučaj ili, u nedostatku navedenog, ako joj u odnosu na isti osigurani slučaj pripada davanje na temelju zakonodavstva druge države. Međutim, taj zadnji uvjet smatra se ispunjenim u slučajevima iz članka SSC.52.

ČLANAK SSC.47.

Priznavanje davanja

1. Nadležna ustanova izračunava pripadajući iznos davanja:
 - (a) na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, samo ako su uvjeti za stjecanje prava na davanja ispunjeni isključivo na temelju nacionalnog prava (samostalno davanje);
 - (b) izračunavanjem teoretskog iznosa, a zatim stvarnog iznosa (razmjerni dio davanja), kako slijedi:
 - i. teoretski iznos davanja jednak je davanju koje bi dotična osoba mogla zatražiti kad bi sva razdoblja osiguranja i/ili boravišta, navršena na temelju zakonodavstva drugih država, bila navršena na temelju zakonodavstva koje primjenjuje ta ustanova na datum priznavanja davanja. Ako na temelju tog zakonodavstva iznos ne ovisi o trajanju navršenih razdoblja, taj se iznos smatra teoretskim iznosom;

- ii. nadležna ustanova tada utvrđuje stvarni iznos razmjernog dijela davanja, primjenjujući na teoretski iznos omjer između trajanja razdoblja navršenih prije nastanka osiguranog slučaja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje i ukupnog trajanja razdoblja navršenih prije nastanka osiguranog slučaja na temelju zakonodavstva svih dotičnih država.

2. Ako je to primjereno, nadležna ustanova primjenjuje na iznos izračunan u skladu sa stavkom 1. točkama (a) i (b) sva pravila koja se odnose na smanjenje, obustavu ili ukidanje prava, na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, unutar ograničenja predviđenih člancima SSC.48., SSC.49. i SSC.50.

3. Dotična osoba ima pravo primati od nadležne ustanove svake države viši od iznosa izračunanih u skladu sa stavkom 1. točkama (a) i (b).

4. Ako je rezultat izračuna na temelju stavka 1. točke (a) u jednoj državi redovito samostalno davanje, koje je jednako ili više od razmjernog dijela davanja izračunanog u skladu sa stavkom 1. točkom (b), nadležna ustanova zanemaruje izračun razmjernog dijela uz uvjet:

- (a) da su takve okolnosti utvrđene u dijelu 1. Priloga SSC-4.;
- (b) da se ne primjenjuje zakonodavstvo koje sadrži pravila za sprečavanje preklapanja, kako je navedeno u člancima SSC.49. i SSC.50., ako nisu ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku SSC.50. stavku 2.; i
- (c) da u konkretnim okolnostima dotičnog slučaja članak SSC.52. nije primjenjiv u odnosu na razdoblja navršena na temelju zakonodavstva druge države.

5. Neovisno o stavcima 1., 2. i 3., izračun razmjernog dijela ne primjenjuje se na sustave u okviru kojih se pružaju davanja u odnosu na to koja vremenska razdoblja nisu relevantna za potrebe izračuna, uz uvjet da su takvi sustavi navedeni u dijelu 2. Priloga SSC-4. U takvim slučajevima dotična osoba ima pravo na davanje izračunano u skladu sa zakonodavstvom dotične države.

ČLANAK SSC.48.

Pravila za sprečavanje preklapanja

1. Svako preklapanje davanja za slučaj starosti i davanja za nadživjele osobe, izračunanih ili pruženih na osnovi razdoblja osiguranja ili boravišta koja je navršila ista osoba, smatra se preklapanjem istovrsnih davanja.
2. Preklapanje davanja koja se ne mogu smatrati istovrsnima u smislu stavka 1. smatra se preklapanjem davanja različite vrste.
3. Sljedeće odredbe primjenjuju se u smislu pravila radi sprečavanja preklapanja davanja utvrđenih zakonodavstvom države u slučaju preklapanja davanja za slučaj starosti i davanja za nadživjele osobe s istovrsnim davanjem ili davanjem različite vrste ili s drugim prihodom:
 - (a) nadležna ustanova uzima u obzir davanja ili prihode stečene u drugoj državi samo ako je zakonodavstvom koje primjenjuje predviđeno da u obzir treba uzeti davanja ili prihode stečene u inozemstvu;

- (b) nadležna ustanova uzima u obzir iznos davanja koje druga država treba platiti prije odbijanja poreza, doprinosa za socijalnu sigurnost i drugih pojedinačnih poreza ili odbitaka, ako zakonodavstvom koje primjenjuje nije predviđena primjena pravila za sprečavanje preklapanja nakon tih odbitaka, na temelju uvjeta i postupaka utvrđenih u Prilogu SSC-7.;
- (c) nadležna ustanova ne uzima u obzir iznos davanja stečenih na temelju zakonodavstva druge države na temelju dobrovoljnog osiguranja ili izbornog produženog osiguranja;
- (d) ako jedna država primjenjuje pravila za sprečavanje preklapanja davanja jer dotična osoba prima davanja iste ili različite vrste na temelju zakonodavstva drugih država, ili prihod stečen u drugim državama, pripadajuća se davanja mogu umanjiti samo za iznos takvih davanja ili takvog prihoda.

ČLANAK SSC.49.

Preklapanje istovrsnih davanja

1. Ako se istovrsna davanja na temelju zakonodavstva dviju ili više država preklapaju, pravila za sprečavanje preklapanja utvrđena zakonodavstvom jedne države ne primjenjuju se na razmjerni dio davanja.

2. Pravila za sprečavanje preklapanja davanja primjenjuju se na samostalno davanje samo ako je to davanje:

- (a) davanje čiji iznos ne ovisi o trajanju razdoblja osiguranja ili boravišta; ili
- (b) davanje čiji se iznos utvrđuje na temelju izjednačenog razdoblja za koje se smatra da je navršeno između datuma nastanka osiguranog slučaja i kasnijeg datuma, a preklapa se s:
 - i. davanjem istog tipa, ako nije sklopljen sporazum između dvije ili više država kako bi se izbjeglo uzimanje u obzir istog izjednačenog razdoblja više nego jednom; ili
 - ii. davanjem iz točke (a).

Davanja i sporazumi iz točaka (a) i (b) navedeni su u Prilogu SSC-5.

ČLANAK SSC.50.

Preklapanje davanja različite vrste

1. Ako se za ostvarivanje davanja različite vrste ili drugog prihoda zahtijeva primjena pravila za sprečavanje preklapanja davanja utvrđenih zakonodavstvom dotičnih država u odnosu na:
 - (a) dva ili više samostalnih davanja, nadležne ustanove dijele iznose jednog ili više davanja ili drugog prihoda kada se uzmu u obzir, s brojem davanja na koja se primjenjuju navedena pravila;

međutim, primjena ove točke ne može dotičnu osobu lišiti statusa umirovljenika za potrebe drugih poglavlja ove glave na temelju uvjeta i postupaka utvrđenih u Prilogu SSC-7.;

- (b) jedan ili više razmjernih dijelova davanja, nadležne ustanove uzimaju u obzir jedno ili više davanja ili druge prihode i sve elemente propisane za primjenu pravila za sprečavanje preklapanja kao funkciju omjera između razdoblja osiguranja i/ili boravišta utvrđenih za izračun davanja iz članka SSC.47. stavka 1. točke (b) podtočke ii.;
- (c) jedno ili više samostalnih davanja i jedan ili više razmjernih dijelova davanja, nadležne ustanove primjenjuju *mutatis mutandis* točku (a) za samostalna davanja, a točku (b) za razmjerne dijelove davanja.

2. Nadležna ustanova ne primjenjuje podjelu propisanu za samostalna davanja ako je zakonodavstvom koje primjenjuje predviđeno da se u obzir uzimaju davanja različite vrste ili drugi prihodi i svi ostali elementi za izračun dijela njihova iznosa, koji je utvrđen kao funkcija omjera među razdobljima osiguranja i/ili boravišta iz članka SSC.47. stavka 1. točke (b) podtočke ii.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se *mutatis mutandis* ako zakonodavstvo jedne ili više država predviđa da se pravo na davanje ne može steći ako dotična osoba ostvaruje davanje različite vrste koje pripada na temelju zakonodavstva druge države, ili drugi prihod.

ČLANAK SSC.51.

Dodatne odredbe za izračun davanja

1. Za izračun teoretskih i razmjernih iznosa iz članka SSC.47. stavka 1. točke (b) primjenjuju se sljedeća pravila:
 - (a) ako je ukupno trajanje razdobljâ osiguranja i/ili boravišta navršeno prije nastanka osiguranog slučaja na temelju zakonodavstva svih država na koje se to odnosi dulje od najduljeg razdoblja koje se zahtijeva zakonodavstvom jedne od tih država za ostvarivanje punog davanja, nadležna ustanova te države uzima u obzir to najdulje razdoblje umjesto ukupne duljine navršenih razdoblja; tom se metodom izračuna ustanovi ne nameće trošak davanja koji je veći od punog davanja predviđenog zakonodavstvom koje se primjenjuje. Ova se odredba ne primjenjuje na davanja čiji iznos ne ovisi o trajanju osiguranja;
 - (b) postupak namijenjen uzimanju u obzir razdoblja preklapanja utvrđen je u Prilogu SSC-7.;
 - (c) ako se zakonodavstvom jedne države predviđa da davanja treba izračunati na osnovi prihoda, doprinosa, osnovica za plaćanje doprinosa, povećanja, zarada, drugih iznosa ili kombinacije više njih (prosjeck, razmjern, unaprijed određen ili izjednačen), nadležna ustanova:
 - i. utvrđuje osnovicu za izračun davanja samo u skladu s razdobljima osiguranja navršenima na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje;

- ii. radi utvrđivanja iznosa koji treba izračunati u skladu s razdobljima osiguranja i/ili boravišta navršenima na temelju zakonodavstva drugih država, upotrebljava iste elemente utvrđene ili zabilježene za razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva koje primjenjuje;

ako je potrebno u skladu s postupcima utvrđenima u Prilogu SSC-6. za dotičnu državu;

- (d) u slučaju da točka (c) nije primjenjiva jer se zakonodavstvom države predviđa da davanja treba izračunati na temelju elemenata različitih od razdoblja osiguranja ili boravišta koji nisu vezani uz vrijeme, nadležna ustanova, u odnosu na svako razdoblje osiguranja ili boravišta navršeno na temelju zakonodavstva bilo koje druge države uzima u obzir iznos prikupljenih sredstava, sredstava za koje se smatra da su prikupljena ili bilo koji drugi element za izračun na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, podijeljen s odgovarajućim vremenskim jedinicama u dotičnom mirovinskom sustavu.

- 2. Odredbe zakonodavstva jedne države o revalorizaciji elemenata uzetih u obzir za izračun davanja primjenjuju se, ovisno o slučaju, na elemente koje nadležna ustanova te države treba uzeti u obzir, u skladu sa stavkom 1., za razdoblja osiguranja ili boravišta navršena na temelju zakonodavstva drugih država.

ČLANAK SSC.52.

Razdoblja osiguranja ili boravišta kraća od godinu dana

1. Neovisno o članku SSC.47. stavku 1. točki (b), od ustanove države ne zahtijeva se da omogućiti stjecanje davanja u odnosu na razdoblja navršena na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, a koja se uzimaju u obzir kada nastane osigurani slučaj:

- (a) ako je trajanje tih razdoblja kraće od godinu dana; i
- (b) ako se ne stječe pravo na davanje na temelju tog zakonodavstva, uzevši u obzir samo ta razdoblja.

Za potrebe ovog članka, „razdoblja” znači sva razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta koja se zahtijevaju za dotično davanje ili ga neposredno povećavaju.

2. Nadležna ustanova svake dotične države uzima u obzir razdoblja iz stavka 1. za potrebe članka SSC.47. stavka 1. točke (b) podtočke i.

3. Ako bi učinak primjene stavka 1. doveo do oslobađanja svih ustanova dotičnih država od njihovih obveza, davanja se stječu isključivo na temelju zakonodavstva posljednje od tih država čiji su uvjeti ispunjeni, kao da su sva razdoblja osiguranja i boravišta navršena i uzeta u obzir u skladu s člankom SSC.7. i člankom SSC.46. stavcima 1. i 2. bila navršena na temelju zakonodavstva te države.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na sustave navedene u dijelu 2. Priloga SSC-4.

ČLANAK SSC.53.

Priznavanje prava na dodatak

1. Korisnik davanja na kojeg se primjenjuje ovo poglavlje ne može u državi boravišta na temelju čijeg zakonodavstva mu pripada davanje primati davanje niže od najnižeg davanja određenog tim zakonodavstvom za razdoblja osiguranja ili boravišta jednaka svim razdobljima uzetim u obzir za davanje u skladu s ovim poglavljem.
2. Nadležna ustanova te države plaća mu kroz cijelo razdoblje boravišta na njezinu državnom području dodatak jednak razlici ukupnih davanja predviđenih na temelju ovog poglavlja i iznosa najnižeg davanja.

ČLANAK SSC.54.

Ponovni izračun i revalorizacija davanja

1. Ako su metoda za utvrđivanje davanja ili pravila za izračun davanja izmijenjeni na temelju zakonodavstva jedne države, ili je u osobnoj situaciji dotične osobe došlo do relevantne promjene koja bi na temelju tog zakonodavstva dovela do usklađivanja iznosa davanja, obavlja se ponovni izračun u skladu s člankom SSC.47.
2. S druge strane, ako se zbog povećanja troškova života ili promjena u razini dohotka ili na drugim osnovama za usklađivanje, davanja dotične države mijenjaju s pomoću postotka ili utvrđenog iznosa, takav postotak ili utvrđeni iznos izravno se primjenjuje na davanja kako su utvrđena u skladu s člankom SSC.47., bez potrebe ponovnog izračuna.

ČLANAK SSC.55.

Posebne odredbe za državne službenike

1. Članci SSC.7. i SSC.45., članak SSC.46. stavak 3. i članci od SSC.47. do SSC.54. primjenjuju se *mutatis mutandis* na osobe obuhvaćene posebnim sustavom za državne službenike.

2. Međutim, ako zakonodavstvo nadležne države stjecanje, ukidanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja na temelju posebnog sustava za državne službenike uvjetuje time da sva razdoblja osiguranja budu navršena unutar jednog ili više posebnih sustava za državne službenike u toj državi, ili da ih zakonodavstvo navedene države smatra istovjetnim takvim razdobljima, nadležne ustanove te države uzimaju u obzir samo razdoblja koja se mogu priznati na temelju zakonodavstva koje primjenjuju.

Ako nakon što se u obzir uzmu razdoblja ostvarena na taj način dotična osoba ne ispunjava uvjete za ostvarivanje tih davanja, ta se razdoblja uzimaju u obzir za priznavanje prava na davanja na temelju općeg sustava, ili u nedostatku toga, sustava koji se primjenjuje na fizičke ili administrativne radnike, ovisno o slučaju.

3. Ako se na temelju zakonodavstva jedne države davanja na temelju posebnog sustava za državne službenike izračunavaju na osnovi posljednje plaće ili plaća primljenih tijekom referentnog razdoblja, nadležna ustanova te države uzima u obzir, radi izračuna, samo one plaće, pravilno revalorizirane, koje su primljene tijekom jednog ili više razdoblja, tijekom kojih se na dotičnu osobu primjenjivalo to zakonodavstvo.

POGLAVLJE 6.

DAVANJA ZA NEZAPOSLENOST

ČLANAK SSC.56.

Posebne odredbe o zbrajanju razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja

1. Nadležna ustanova države čijim se zakonodavstvom stjecanje, zadržavanje, ponovna uspostava ili trajanje prava na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja, uzima u obzir razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja navršena na temelju zakonodavstva bilo koje druge države, u mjeri u kojoj je to potrebno, kao da su navršena na temelju zakonodavstva koje primjenjuje.

Međutim, ako se primjenjivim zakonodavstvom pravo na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, razdoblja zaposlenja ili samozaposlenja navršena na temelju zakonodavstva druge države ne uzimaju se u obzir, ako se takva razdoblja ne bi smatrala razdobljima osiguranja da su navršena u skladu s primjenjivim zakonodavstvom.

2. Primjena stavka 1. ovog članka ovisi o tome je li, u skladu sa zakonodavstvom na temelju kojeg je podnesen zahtjev za davanja, dotična osoba nedavno navršila:

(a) razdoblja osiguranja, ako se tim zakonodavstvom zahtijevaju razdoblja osiguranja;

- (b) razdoblja zaposlenja, ako se tim zakonodavstvom zahtijevaju razdoblja zaposlenja; ili
- (c) razdoblja samozaposlenja, ako se tim zakonodavstvom zahtijevaju razdoblja samozaposlenja.

ČLANAK SSC.57.

Izračun davanja za nezaposlenost

1. Ako se izračun davanja za nezaposlenost temelji na iznosu prethodne plaće ili dohotka od profesionalne djelatnosti dotične osobe, nadležna država uzima u obzir plaću ili dohodak od profesionalne djelatnosti koji je dotična osoba primila isključivo na temelju svoje zadnje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba na temelju zakonodavstva nadležne države.
2. Ako je zakonodavstvom koje primjenjuje nadležna država predviđeno posebno referentno razdoblje za utvrđivanje plaće ili dohotka od profesionalne djelatnosti koje se upotrebljava za izračun iznosa davanja i ako se na dotičnu osobu primjenjivalo zakonodavstvo druge države tijekom cijelog referentnog razdoblja ili tijekom dijela tog referentnog razdoblja, nadležna država uzima u obzir samo plaću ili dohodak od profesionalne djelatnosti koje je dotična osoba primila tijekom svoje zadnje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba na temelju tog zakonodavstva.

POGLAVLJE 7.

PREDMIROVINSKA DAVANJA

ČLANAK SSC.58.

Davanja

Ako se primjenjivim zakonodavstvom pravo na predmirovinska davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja, članak SSC.7. ne primjenjuje se.

GLAVA IV.

OSTALE ODREDBE

ČLANAK SSC.59.

Suradnja

1. Nadležna tijela država obavješćuju Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti o svakoj promjeni svojeg zakonodavstva koja se odnosi na grane socijalne sigurnosti obuhvaćene člankom SSC.3., a relevantna je za ili bi mogla utjecati na provedbu ovog Protokola.

2. Ako se ovim Protokolom ne zahtijeva da se takve informacije dostave Posebnom odboru za koordinaciju socijalne sigurnosti, nadležna tijela država priopćuju jedna drugima mjere poduzete radi provedbe ovog Protokola, koje su relevantne za provedbu ovog Protokola, a o kojima nije dostavljena obavijest na temelju stavka 1.
3. Za potrebe ovog Protokola, tijela i ustanove država međusobno si pružaju svu pomoć i postupaju kao da provode svoje zakonodavstvo. Administrativna pomoć koju ta tijela i ustanove pružaju u pravilu je besplatna. Međutim, Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti utvrđuje prirodu troškova koji mogu biti predmet povrata te granice iznad kojih je predviđen njihov povrat.
4. Tijela i ustanove država mogu, za potrebe ovog Protokola, izravno komunicirati jedni s drugima i s uključenim osobama ili njihovim predstavnicima.
5. Ustanove i osobe obuhvaćene ovim Protokolom obvezne su razmjenjivati informacije i surađivati kako bi se zajamčila pravilna provedba ovog Protokola.

U skladu s načelom dobre uprave, ustanove odgovaraju na sve upite u razumnom roku i pružaju dotičnim osobama sve informacije koje se zahtijevaju za ostvarivanje prava koja su im ovim Protokolom dodijeljena.

Dotične osobe moraju što je prije moguće obavijestiti ustanove nadležne države i države stalnog boravišta o svim promjenama svoje osobne ili obiteljske situacije koje utječu na njihova prava na davanja na temelju ovog Protokola.

6. Nepoštovanje obveza o informiranju iz stavka 5. trećeg podstavka može dovesti do primjene razmjernih mjera u skladu s nacionalnim pravom. Međutim, te su mjere istovjetne mjerama koje se na temelju domaćeg prava primjenjuju u sličnim okolnostima te u praksi podnositeljima zahtjeva ne onemogućuju niti pretjerano otežavaju primjenu prava koja su im ovim Protokolom dodijeljena.

7. U slučaju teškoća pri tumačenju ili primjeni ovog Protokola, koje bi ugrozile prava dotične osobe, ustanova nadležne države ili države boravišta dotične osobe obraća se ustanovi ili ustanovama dotične države ili država. Ako se u razumnom roku ne može pronaći rješenje, stranka može zatražiti savjetovanje u okviru Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti.

8. Tijela, ustanove i sudovi jedne države ne smiju odbaciti zahtjeve ili druge dokumente koji su im podneseni na osnovi toga što su sastavljeni na službenom jeziku Unije, uključujući engleski.

ČLANAK SSC.60.

Obrada podataka

1. Države u sve većoj mjeri upotrebljavaju nove tehnologije za razmjenu, pristup i obradu podataka potrebnih za primjenu ovog Protokola.

2. Svaka država odgovorna je za upravljanje svojim dijelom usluga obrade podataka.

3. Ni jedno tijelo ni ustanova druge države ne smije odbaciti elektronički dokument koji je poslala ili izdala ustanova u skladu s ovim Protokolom i Prilogom SSC-7. samo na temelju činjenice da je primljen elektroničkim putem, nakon što je ustanova koja ga je primila izjavila da može primiti elektroničke dokumente. Reprodukcijska i snimanje takvih dokumenata smatra se ispravnom i točnom reprodukcijom izvornog dokumenta ili prikazom informacija na koje se odnosi, ako se ne dokaže suprotno.

4. Elektronički se dokumenti smatraju važećima ako računalni sustav na kojem je dokument snimljen sadržava zaštitne mjere potrebne za sprečavanje bilo kakvih izmjena, otkrivanja ili neovlaštenog pristupa snimci. U svako doba moguće je reproducirati snimljenu informaciju u odmah čitljivom obliku.

ČLANAK SSC.61.

Izuzeća

1. Sva izuzeća od ili smanjenja poreza, plaćanja biljega, javnobilježničkih ili registracijskih pristojbi, predviđena na temelju zakonodavstva jedne države za potvrde ili dokumente koje je potrebno predložiti kod primjene zakonodavstva te države, proširuju se i na slične potvrde ili dokumente koje treba predložiti pri primjeni zakonodavstva druge države ili ovog Protokola.

2. Sve izjave, dokumenti i potvrde bilo koje vrste koje je potrebno predložiti pri primjeni ovog Protokola izuzeti su od potvrde vjerodostojnosti od strane diplomatskih ili konzularnih tijela.

ČLANAK SSC.62.

Zahtjevi, prijave ili žalbe

Svi zahtjevi, izjave ili žalbe koje su trebale biti podnesene, u okviru primjene zakonodavstva jedne države, unutar određenog roka nekom tijelu, ustanovi ili sudu te države dopušteni su ako se podnesu unutar istog roka odgovarajućem tijelu, ustanovi ili sudu druge države. U takvom slučaju tijelo, ustanova ili sud koji primi taj zahtjev, izjavu ili žalbu prosljeđuje ih bez odgode nadležnom tijelu, ustanovi ili sudu prijašnje države, izravno ili putem nadležnih tijela dotičnih država. Datum na koji su takvi zahtjevi, prijave ili žalbe podneseni tijelu, ustanovi ili sudu druge države smatra se datumom njihova podnošenja nadležnom tijelu, ustanovi ili sudu.

ČLANAK SSC.63.

Liječnički pregledi

1. Liječničke preglede predviđene zakonodavstvom jedne države može na zahtjev nadležne ustanove, na državnom području druge države, obaviti ustanova mjesta privremenog boravka ili boravišta osobe koja ima pravo na davanja, na temelju uvjeta utvrđenih u Prilogu SSC-7. ili uvjeta koje su dogovorila nadležna tijela dotičnih država.
2. Liječnički pregledi koji se obavljaju na temelju uvjeta utvrđenih u stavku 1. smatraju se obavljenima na državnom području nadležne države.

ČLANAK SSC.64.

Prikupljanje doprinosa i povrat davanja

1. Prikupljanje doprinosa od strane ustanove jedne države i povrat nepripadnih davanja koja je pružila ustanova jedne države, može se izvršiti u drugoj državi, u skladu s postupcima i uz jamstva i pogodnosti koje se primjenjuju na tražbine na ime doprinosa odgovarajućoj ustanovi potonje države, kao i povrat nepripadnih davanja koja je pružila.
2. Ovršne odluke sudskih i upravnih tijela koje se odnose na prikupljanje doprinosa, kamata i ostalih pristojba, ili na povrat nepripadnih davanja koja su pružena na temelju zakonodavstva jedne države, priznaju se i izvršavaju na zahtjev nadležne ustanove u drugoj državi uz ograničenja i u skladu s postupcima utvrđenima zakonodavstvom i svim ostalim postupcima koji se primjenjuju na slične odluke potonje države. Takve se odluke proglašavaju ovršnima u toj državi u mjeri u kojoj se zakonodavstvom i svim ostalim postupcima te države to zahtijeva.
3. Na tražbine ustanove jedne države u postupcima ovrhe, stečaja ili nagodbe u drugoj državi primjenjuju se iste pogodnosti koje zakonodavstvo potonje države propisuje za istovrsne tražbine.
4. Postupak primjene ovog članka, uključujući nadoknadu troškova, uređuje se Prilogom SSC-7. ili, prema potrebi i kao komplementarna mjera, sporazumima između država.

ČLANAK SSC.65.

Prava ustanova

1. Ako osoba prima davanja na temelju zakonodavstva jedne države u odnosu na ozljedu koja je nastala kao posljedica događaja u drugoj državi, sva prava ustanove odgovorne za pružanje davanja protiv treće strane odgovorne za pružanje nadoknade za ozljedu uređuju se sljedećim pravilima:

- (a) ako je ustanova, koja je odgovorna za pružanje davanja, na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, subrogirana u odnosu na prava koja korisnik ima u odnosu na treću stranu, takvu subrogaciju priznaje svaka država;
- (b) ako ustanova odgovorna za pružanje davanja ima izravno pravo prema trećoj strani, svaka država priznaje takva prava.

2. Ako osoba primi davanja na temelju zakonodavstva jedne države za ozljedu koja je nastala kao posljedica događaja koji su se dogodili u drugoj državi, odredbe navedenog zakonodavstva kojima se utvrđuju slučajevi u kojima građanskopravna odgovornost poslodavaca ili njihovih zaposlenika treba biti isključena, primjenjuje se u odnosu na navedenu osobu ili nadležnu ustanovu.

Stavak 1. primjenjuje se i na sva prava ustanove odgovorne za pružanje davanja protiv poslodavaca ili njihovih zaposlenika u slučajevima kada njihova odgovornost nije isključena.

3. Ako su u skladu s člankom SSC.30. stavkom 3. ili člankom 36. stavkom 2. dvije ili više država ili njihovih nadležnih tijela sklopili sporazum kojim se odriču povrata troškova među ustanovama u svojoj nadležnosti, ili ako povrat troškova ne ovisi o iznosu davanja koja su stvarno pružena, sva prava koja proizlaze u odnosu na odgovornu treću stranu uređuju se sljedećim pravilima:

- (a) ako ustanova države boravišta ili privremenog boravka odobri davanja osobi u odnosu na ozljedu koju je pretrpjela na njezinu državnom području, ta ustanova, u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje, ostvaruje pravo na subrogaciju ili na izravni postupak protiv treće strane odgovorne za pružanje nadoknade za ozljedu;
- (b) za primjenu točke (a):
 - i. za osobu koja prima davanja smatra se da je osigurana kod ustanove mjesta boravišta ili privremenog boravka, i
 - ii. ta se ustanova smatra ustanovom odgovornom za pružanje davanja;
- (c) stavci 1. i 2. i dalje se primjenjuju na sva davanja koja nisu obuhvaćena sporazumom o odricanju ili povratu troškova koji ne ovisi o iznosu stvarno pruženih davanja.

ČLANAK SSC.66.

Provedba zakonodavstva

Posebne odredbe za provedbu zakonodavstva određene države navedene su u Prilogu SSC-6 Protokolu.

GLAVA V.

ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK SSC.67.

Zaštita prava pojedinaca

1. Stranke osiguravaju u skladu sa svojim domaćim pravnim poretkom da odredbe Protokola o koordinaciji socijalne sigurnosti imaju snagu zakona, izravno ili u okviru nacionalnog zakonodavstva kojim se izvršavaju te odredbe tako da se pravne ili fizičke osobe mogu pozvati na te odredbe pred domaćim sudovima i upravnim tijelima.
2. Stranke osiguravaju sredstva za pravne i fizičke osobe kako bi djelotvorno zaštitile svoja prava na temelju ovog Protokola, kao što je mogućnost upućivanja pritužbi upravnim tijelima ili pokretanja postupka pred nadležnim sudom u odgovarajućem sudskom postupku, kako bi se pronašao odgovarajući i pravodoban pravni lijek.

ČLANAK SSC.68.

Izmjene

Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti može izmijeniti priloge i dodatke ovom Protokolu.

ČLANAK SSC.69.

Prestanak ovog Protokola

Ne dovodeći u pitanje članak 779. ovog Sporazuma, svaka stranka može u bilo kojem trenutku okončati ovaj Protokol dostavom pisane obavijesti diplomatskim putem. U tom slučaju ovaj Protokol prestaje biti na snazi prvog dana devetog mjeseca nakon datuma obavijesti.

ČLANAK SSC.70.

Klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti

1. Ovaj Protokol prestaje se primjenjivati petnaest godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.
2. Najmanje 12 mjeseci prije nego što se ovaj Protokol prestane primjenjivati u skladu sa stavkom 1., bilo koja stranka obavješćuje drugu stranku o svojoj želji da pregovara o sklapanju ažuriranog Protokola.

ČLANAK SSC.71.

Dogovori nakon prestanka

Ako se ovaj Protokol prestane primjenjivati na temelju članka SSC.69., članka SSC.70. ili članka 779. ovog Sporazuma, zadržavaju se prava osiguranih osoba u pogledu prava koja se temelje na navršenim razdobljima ili činjenicama ili događajima nastalima prije prestanka primjene ovog Protokola. Vijeće za partnerstvo može utvrditi dodatne dogovore u kojima se pravodobno prije prestanka primjene ovog Protokola navode primjereni, dosljedni i prijelazni dogovori.

ODREĐENE NOVČANE DAVANJA
NA KOJA SE OVAJ PROTOKOL NE PRIMJENJUJE

DIO 1.

POSEBNA NEDOPRINOSNA NOVČANA DAVANJA
(članak SSC.3. stavak 4. točka (a) ovog Protokola)

i. UJEDINJENA KRALJEVINA

- (a) Dodatak uz državnu mirovinu (Zakon o dodatku uz državnu mirovinu iz 2002. i Zakon o dodatku uz državnu mirovinu (Sjeverna Irska) iz 2002.);
- (b) Doplati za tražitelje zaposlenja koji se temelji na dohotku (Zakon o tražiteljima zaposlenja iz 1995. i Odluka o tražiteljima zaposlenja (Sjeverna Irska) iz 1995.);
- (c) Doplati za osobe s invaliditetom u dijelu u kojem se odnosi na mobilnost (Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti iz 1992. te Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti (Sjeverna Irska) iz 1992.);
- (d) Plaćanje za osobnu neovisnost, dio koji se odnosi na mobilnost (dio 4. Zakona o reformi socijalne skrbi iz 2012., i dio 5. Odluke o reformi socijalne skrbi (Sjeverna Irska)) iz 2015.

- (e) Doplatak za zapošljavanje i potporu, vezan za dohodak (Zakon o reformi socijalne skrbi iz 2007. i Zakon o reformi socijalne skrbi (Sjeverna Irska) iz 2007.);
- (f) Plaćanje za hranu u okviru programa „Best Start Foods” (propisi o pomoći u obliku hrane (Škotska) iz 2019. (SSI 2019/193));
- (g) Bespovratna sredstva u okviru programa „Best Start” (bespovratna sredstva za trudnoću i dojenčad, bespovratna sredstva za rano učenje, bespovratna sredstva za školsku dob) (propisi o pomoći za ranu dob u okviru programa „Best Start Grants” (Škotska) iz 2018. (SSI 2018/370)).
- (h) Plaćanje za potporu za pogreb (Propisi o pomoći za troškove pogreba (Škotska) iz 2019. (SSI 2019/292)).

ii. DRŽAVE ČLANICE

AUSTRIJA

Nadomjesni dodatak (Savezni zakon od 9. rujna 1955. o Općem socijalnom osiguranju – ASVG, Savezni zakon od 11. listopada 1978. o socijalnom osiguranju za osobe koje obavljaju djelatnost u obrtu i trgovini – GSVG, te Savezni zakon od 11. listopada 1978. o socijalnom osiguranju poljoprivrednika – BSVG).

BELGIJA

- (a) Doplatak koji zamjenjuje dohodak (Zakon od 27. veljače 1987.);
- (b) Zajamčeni dohodak za starije osobe (Zakon od 22. ožujka 2001.).

BUGARSKA

Socijalna starosna mirovina (članak 89. Zakonika o socijalnoj sigurnosti).

CIPAR

- (a) Socijalna mirovina (Zakon o socijalnoj mirovini iz 1995. (Zakon 25(I)/95, s izmjenama));
- (b) Doplatak za teško motoričko oštećenje (Odluke Vijeća ministara br. 38210 od 16. listopada 1992., 41370 od 1. kolovoza 1994., 46183 od 11. lipnja 1997., te 53675 od 16. svibnja 2001.);
- (c) Posebna potpora slijepim osobama (Zakon od posebnim potporama iz 1996. (Zakon 77(I)/96), kako je izmijenjen).

ČEŠKA

Socijalni doplatok (Zakon o državnoj socijalnoj potpori br. 117/1995 Sb.).

DANSKA

Troškovi smještaja za umirovljenike (Zakon o pojedinačnoj pomoći za smještaj, pročišćeni tekst u Zakonu br. 204 od 29. ožujka 1995.).

ESTONIJA

- (a) Doplatak za odrasle osobe s invaliditetom (Zakon o socijalnim davanjima za osobe s invaliditetom od 27. siječnja 1999.);

- (b) Državni doplatak za nezaposlenost (Zakon o uslugama i potpori na tržištu rada od 29. rujna 2005.).

FINSKA

- (a) Doplatak za stanovanje za umirovljenike (Zakon o doplatku za stanovanje za umirovljenike, 571/2007);
- (b) Potpora za tržište rada (Zakon o davanjima za nezaposlenost 1290/2002);
- (c) Posebna pomoć za useljenike (Zakon o posebnoj pomoći za useljenike, 1192/2002).

FRANCUSKA

- (a) Dodatni doplatci iz:

- i. posebnog fonda za invalidnost i
- ii. fonda solidarnosti za starije osobe u odnosu na stečena prava

(Zakon od 30. lipnja 1956., kodificiran u svesku VIII. Zakonika o socijalnoj sigurnosti);

- (b) Doplatak za odrasle osobe s invaliditetom (Zakon od 30. lipnja 1975., kodificiran u svesku VIII. Zakonika o socijalnoj sigurnosti).
- (c) Posebni doplatak (Zakon od 10. srpnja 1952., kodificiran u svesku VIII. Zakonika o socijalnoj sigurnosti) u odnosu na stečena prava;

- (d) Starosni solidarni doplatok (Odluka od 24. lipnja 2004., kodificirana u svesku VIII. Zakonika o socijalnoj sigurnosti) od 1. siječnja 2006.

NJEMAČKA

- (a) Dohodak za osnovne životne potrebe za starije osobe i osobe sa smanjenom sposobnošću zarađivanja, na temelju poglavlja 4. sveska XII. Socijalnog zakonika.
- (b) Davanja za pokrivanje osnovnih troškova života u okviru temeljne skrbi za tražitelje zaposlenja, ako su, u odnosu na ta davanja, ispunjeni uvjeti za stjecanje prava na privremeni dodatak slijedom primitka davanja za nezaposlenost (članak 24. stavak 1. sveska II. Socijalnog zakonika).

GRČKA

Posebna davanja za starije osobe (Zakon 1296/82).

MAĐARSKA

- (a) Invalidska renta (Dekret br. 83/1987 (XII 27) Vijeća ministara o invalidskoj renti);
- (b) Nedoprinosni starosni doplatok (Zakon III. iz 1993. o socijalnoj upravi i socijalnim davanjima);
- (c) Doplatok za prijevoz (Dekret vlade br. 164/1995. (XII 27) o doplatcima za prijevoz za osobe s teškim fizičkim invaliditetom).

IRSKA

- (a) Doplatak za tražitelje zaposlenja (pročišćeni tekst Zakona o socijalnoj skrbi iz 2005., dio 3., poglavlje 2.);
- (b) Državna mirovina (nedoprinosna) (pročišćeni tekst Zakona o socijalnoj skrbi iz 2005. dio 3. poglavlje 4.);
- (c) Udovička (nedoprinosna) i udovčeva (nedoprinosna) mirovina (pročišćeni tekst Zakona o socijalnoj skrbi iz 2005., dio 3., poglavlje 6.);
- (d) Doplatak za invaliditet (pročišćeni tekst Zakona o socijalnoj skrbi iz 2005., dio 3., poglavlje 10.);
- (e) Doplatak za mobilnost (Zakon o zdravstvu iz 1970., odjeljak 61.);
- (f) Mirovina za slijepe osobe (pročišćeni tekst Zakona o socijalnoj skrbi iz 2005. dio 3. poglavlje 5.).

ITALIJA

- (a) Socijalne mirovine za osobe bez vlastitih sredstava (Zakon br. 153 od 30. travnja 1969.);
- (b) Mirovine i doplatci za civilne osobe s tjelesnim oštećenjem ili invaliditetom (zakoni br. 118 od 30. ožujka 1971., br. 18 od 11. veljače 1980., te br. 508 od 21. studenoga 1988.);
- (c) Mirovine i doplatci za gluhoonijeme osobe (zakoni br. 381 od 26. svibnja 1970. i br. 508 od 23. studenoga 1988.);

- (d) Mirovine i doplatci za slijepce civilne osobe (zakoni br. 382 od 27. svibnja 1970. i br. 508 od 23. studenoga 1988.);
- (e) Davanja uz najnižu mirovinu (Zakoni br. 218 od 4. travnja 1952., br. 638 od 11. studenoga 1983. i br. 407 od 29. prosinca 1990.);
- (f) Davanja uz doplatak za invaliditet (Zakon br. 222 od 12. lipnja 1984.);
- (g) Socijalni doplatak (Zakon br. 335 od 8. kolovoza 1995.).
- (h) Socijalni dodatak (članak 1. stavci 1. i 12. Zakona br. 544 od 29. prosinca 1988. i njegovih naknadnih izmjena).

LATVIJA

- (a) Državno davanje za socijalnu sigurnost (Zakon o državnim socijalnim davanjima od 1. siječnja 2003.);
- (b) Doplatak za nadoknadu troškova prijevoza osobama s invaliditetom s ograničenom mobilnošću (Zakon o državnim socijalnim davanjima od 1. siječnja 2003.).

LITVA

- (a) Mirovina s naslova socijalne pomoći (Zakon iz 2005. o državnim davanjima iz socijalne pomoći, članak 5.);
- (b) Nadoknada za pomoć (Zakon iz 2005. o državnim davanjima iz socijalne pomoći, članak 15.);

- (c) Nadoknada troškova prijevoza za osobe s invaliditetom koje imaju problema s mobilnošću (Zakon iz 2000. o nadoknadi troškova prijevoza, članak 7.).

LUKSEMBURG

Dohodak za osobe s teškim invaliditetom (članak 1. stavak 2., Zakon od 12. rujna 2003.), uz iznimku osoba kojima je priznat status radnika s invaliditetom i koji su zaposleni na matičnom tržištu rada ili u zaštićenom okružju.

MALTA

- (a) Dodatni doplatak (odjeljak 73. Zakona o socijalnoj sigurnosti (Cap. 318) 1987.);
- (b) Starosna mirovina (Zakon o socijalnoj sigurnosti (poglavlje 318.) 1987.).

NIZOZEMSKA

- (a) Zakon o potpori radu i zapošljavanju mladih osoba s invaliditetom od 24. travnja 1997. (Wet Wajong).
- (b) Zakon o dopunskim davanjima od 6. studenoga 1986. (TW).

POLJSKA

Socijalna mirovina (Zakon od 27. lipnja 2003. o socijalnim mirovinama).

PORTUGAL

- (a) Nedoprinosna državna starosna i invalidska mirovina (Zakonski dekret br. 464/80 od 13. listopada 1980.);
- (b) Nedoprinosna udovička mirovina (Regulatorni dekret br. 52/81 od 11. studenoga 1981.);
- (c) Solidarni dodatak za starije osobe (Zakonski dekret br. 232/2005 od 29. prosinca 2005., izmijenjen Zakonskim dekretom br. 236/2006 od 11. prosinca 2006.).

SLOVAČKA

- (a) Pravo na usklađivanje mirovina priznato je prije 1. siječnja 2004. u slučaju mirovina koje predstavljaju jedini izvor prihoda.
- (b) Pravo na socijalnu mirovinu priznato je prije 1. siječnja 2004.

SLOVENIJA

- (a) Državna mirovina (Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju od 23. prosinca 1999.).
- (b) Zaštitni dodatak za umirovljenike (Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju od 23. prosinca 1999.).
- (c) Doplatka za uzdržavanje (Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju od 23. prosinca 1999.).

ŠPANJOLSKA

- (a) Najniži zajamčeni dohodak (Zakon br. 13/82 od 7. travnja 1982.).
- (b) Novčana davanja kao pomoć starijim osobama i osobama s invaliditetom koje su nesposobne za rad (Kraljevski dekret br. 2620/81 od 24. srpnja 1981.):
 - i. invalidske i starosne nedoprinosne mirovine kako je predviđeno u glavi VI. poglavlju II. pročišćenog teksta Općeg zakona o socijalnoj sigurnosti, koji je odobren Kraljevskim zakonodavnim dekretom br. 8/2015 od 30. listopada 2015.; i
 - ii. davanja koja se priznaju kao dodatak uz te mirovine, predviđene zakonodavstvom autonomnih zajednica (*Comunidades Autónomas*), pri čemu ti dodaci jamče najniži prihod za osnovne životne potrebe uzimajući u obzir gospodarsku i socijalnu situaciju u dotičnim autonomnim zajednicama (*Comunidades Autónomas*).
- (c) Doplatci za promicanje mobilnosti i nadoknadu troškova prijevoza (Zakon br. 13/1982 od 7. travnja 1982.).

ŠVEDSKA

- (a) Dodaci za stanovanje za primatelje mirovina (Zakon 2001:761);
- (b) Financijska potpora za starije osobe (Zakon 2001:853).

DIO 2.

DAVANJA ZA DUGOTRAJNU NJEGU

(članak SSC.3. stavak 4. točka (d) ovog Protokola)

i. UJEDINJENA KRALJEVINA

- (a) Doplati za skrb (Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti iz 1992., Propisi o socijalnoj sigurnosti (doplati za skrb) iz 1991., Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti (Sjeverna Irska) iz 1992. i Propisi o socijalnoj sigurnosti (doplati za skrb) (Sjeverna Irska) iz 1992.);
- (b) Doplati za njegovatelja (Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti iz 1992., Propisi o socijalnoj sigurnosti (doplati za njegu osoba s invaliditetom) iz 1976., Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti (Sjeverna Irska) iz 1992.) i Propisi o socijalnoj sigurnosti (doplati za njegu osoba s invaliditetom) iz 1976. (Sjeverna Irska);
- (c) Doplati za osobe s invaliditetom, dio koji se odnosi na skrb (Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti iz 1992., Propisi o socijalnoj sigurnosti (doplati za osobe s invaliditetom) iz 1991., Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti (Sjeverna Irska) iz 1992. i Propisi o socijalnoj sigurnosti (doplati za osobe s invaliditetom) (Sjeverna Irska) iz 1992.);

- (d) Plaćanje za osobnu neovisnost, dio koji se odnosi na svakodnevni život (Zakon o reformi socijalne skrbi iz 2012. (dio 4.), Propisi o socijalnoj sigurnosti (plaćanje za osobnu neovisnost) iz 2013., Propisi o plaćanju za osobnu neovisnost (prijelazne odredbe) iz 2013., Propisi o plaćanju za osobnu neovisnost (prijelazne odredbe) (izmjena) iz 2019., Odluka o reformi socijalne skrbi (Sjeverna Irska) iz 2015. (dio 5.), Propisi o plaćanju za osobnu neovisnost (Sjeverna Irska) 2016., Propisi o plaćanju za osobnu neovisnost (prijelazne odredbe) (Sjeverna Irska) iz 2016. i Propisi o plaćanju za osobnu neovisnost (prijelazne odredbe) (izmjena) (Sjeverna Irska) iz 2019.);
- (e) Dodatak na doplatak za njegovatelja (Zakon o socijalnoj sigurnosti (Škotska) iz 2018.);
- (f) Bespovratna sredstva za mladog njegovatelja (Propisi o pomoći za njegovatelja (bespovratna sredstva za mladog njegovatelja) (Škotska) iz 2020., kako je izmijenjeno).

ii. DRŽAVE ČLANICE

AUSTRIJA

- (a) Savezni zakon o doplatku za dugotrajnu njegu (*Bundespflegegeldgesetz, BPGG*), izvorna verzija BGBl. br. 110/1993, zadnja izmjena BGBl- I br. 100/2016.
- (b) Uredba o uvođenju saveznog doplatka za dugotrajnu njegu (*Einstufungsverordnung zum Bundespflegegeldgesetz, EinstV*).

- (c) Uredba saveznog ministra rada, socijalnih pitanja i zaštite potrošača o procjeni potreba skrbi za djecu i mlade u skladu sa Saveznim zakonom o sestrinstvu (*Bundespflegegeldgesetz , Kinder-EinstV*).
- (d) Brojne primjenjive zakonske osnove, npr. Sporazum između savezne vlade i saveznih država (*Länder*) o zajedničkim mjerama za osobe kojima je potrebna skrb. Zakoni o socijalnoj pomoći i invaliditetu saveznih država (*Länder*).
- (e) Zakon o fondu za skrb (*Pflegefondsgesetz, PFG*), izvorna verzija: Službeni list (BGBl. I) br. 57/2011.
- (f) Pravilnik o statistici usluga skrbi iz 2012. (*Pflegedienstleistungsstatistik-Verordnung 2012*).
- (g) Potpora za 24-satnu skrb: Savezni zakon o doplatku za dugotrajnu njegu (*Bundespflegegeldgesetz, BPGG*):
- (h) Smjernice za potporu 24-satnoj skrbi (članak 21. točka (b) Saveznog zakona o doplatku za dugotrajnu njegu (*Bundespflegegeldgesetz*)).
- (i) Smjernice za odobravanje davanja za potporu članovima obitelji koji skrbe o drugima (članak 21. točka (a) Saveznog zakona o doplatku za dugotrajnu njegu (*Bundespflegegeldgesetz*)).
- (j) Zabrana pomoći za skrb.

- (k) Savezni zakon o posebnom dodatku zbog ukidanja pristupa sredstvima za smještaj osoba u ustanovama za bolničku skrb.
- (l) Savezni zakon o posebnom dodatku zbog ukidanja pristupa sredstvima za smještaj osoba u ustanovama za bolničku skrb za 2019. i 2020., BGBl. I br. 95/2019.

BELGIJA

- (a) Zakon o obveznom osiguranju za zdravstvenu skrb i davanje za slučaj bolesti (*Loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités / Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen*), koordiniran 14. srpnja 1994.
- (b) Zakon od 27. veljače 1987. o doplatcima za osobe s invaliditetom (*Loi relative aux allocations aux personnes handicapées / Wet betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten*).
- (c) Flamanska socijalna zaštita (Vlaamse sociale bescherming): Dekret Flamanskog parlamenta od 18. svibnja 2018. o organizaciji flamanske socijalne zaštite (*Decreet houdende Vlaamse sociale bescherming*) i nalozi flamanske vlade od 30. studenoga 2018.
- (d) Valonski zakonik za socijalnu zaštitu i zdravlje (*Code wallon de l'Action sociale et de la Santé*), dio koji se odnosi na dekrete. Dio 1., svezak III.b, uspostavljen Dekretom od 8. studenoga 2018.
- (e) Valonski regulatorni zakonik o socijalnoj zaštiti i zdravlju, dio I./1. uspostavljen Dekretom valonske vlade od 21. prosinca 2018.

- (f) Dekret od 13. prosinca 2018. o ponudama starijim ili uzdržavanim osobama te o palijativnoj skrbi (*Dekret über die Angebote für Senioren und Personen mit Unterstützungsbedarf sowie über die Palliativpflege*).
- (g) Dekret od 4. lipnja 2007. o domovima za psihijatrijsku njegu (*Dekret über die psychiatrischen Pflegewohnheime*).
- (h) Dekret vlade od 20. lipnja 2017. o pomoći za mobilnost (*Erlass über die Mobilitätshilfen*).
- (i) Dekret od 13. prosinca 2016. o osnivanju ureda germanofone zajednice za samoodređen život (*Dekret zur Schaffung einer Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für selbstbestimmtes Leben*).
- (j) Kraljevski dekret od 5. ožujka 1990. o doplatku za pomoć starijim osobama (*Arrêté royal du 5 mars 1990 relatif à l'allocation pour l'aide aux personnes âgées*).
- (k) Dekret vlade od 19. prosinca 2019. o prijelaznim aranžmanima koji se odnose na postupak za dobivanje prethodnog odobrenja ili odobrenja za pokriće ili podjelu troškova dugoročne rehabilitacije u inozemstvu (*Erlass der Regierung zur übergangsweisen Regelung des Verfahrens zur Erlangung einer Vorabgeehmigung oder Zustimmung zwecks Kostenübernahme oder Kostenbeteiligung für eine Langzeitrehabilitation im Ausland*).
- (l) Uredba od 21. prosinca 2018. o briselskim tijelima zdravstvenog osiguranja u području zdravstvene skrbi i pomoći osobama (*Ordonnance du 21 décembre 2018 relative aux organismes assureurs bruxellois dans le domaine des soins de santé et de l'aide aux personnes*).

- (m) Suradnja među savezним jedinicama:
- (n) Sporazum o suradnji od 31. prosinca 2018. između Flamanske zajednice, Valonske regije, Komisije frankofone zajednice, Zajedničke komisije zajednica i Germanofone zajednice u pogledu pomagala za mobilnost.
- (o) Sporazum o suradnji od 31. prosinca 2018. između Flamanske zajednice, Valonske regije, Frankofone zajednice, Zajedničke komisije zajednica, Komisije frankofone zajednice i Germanofone zajednice u pogledu financiranja skrbi pri korištenju ustanova za skrb koje se nalaze izvan granica savezne jedinice.

BUGARSKA

- (a) Zakonik o socijalnom osiguranju (*Кодекс за социално осигуряване*), naslov iz 1999. izmijenjen 2003.
- (b) Zakon o socijalnoj pomoći (*Закон за социално подпомагане*) iz 1998.
- (c) Pravilnik o provedbi Zakona o socijalnoj pomoći (*Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане*) iz 1998.
- (d) Zakon o integraciji osoba s invaliditetom (*Закон за хората с увреждания*) iz 2019.
- (e) Zakon o osobnoj pomoći (*Закон за личната помощ*) iz 2019. koji je stupio na snagu 1. rujna 2019.
- (f) Pravilnik o provedbi Zakona o integraciji osoba s invaliditetom (*Правилник за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания*) iz 2004.

- (g) Odluka o medicinskoj stručnosti (*Наредба за медицинската експертиза*) iz 2010.
- (h) Tarifa za naknade za socijalne usluge financirane iz državnog proračuna (*Тарифа за таксите за социални услуги, финансирани от държавния бюджет*) iz 2003.

HRVATSKA

- (a) Zakon o socijalnoj skrbi iz 2013., Narodne novine br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17 i 98/19).
- (b) Zakon o udomiteljstvu, Narodne novine br. 90/11 i 78/12, kako je izmijenjen.
- (c) Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga iz 2014., Narodne novine br. 40/14 i 66/15.
- (d) Pravilnik o sudjelovanju i načinu plaćanja korisnika i drugih obveznika uzdržavanja u troškovima smještaja izvan vlastite obitelji iz 1998., Narodne novine br. 112/98 i 05/02, kako je izmijenjen.
- (e) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije fizičkih osoba koje profesionalno pružaju socijalne usluge iz 2015., Narodne novine br. 66/15.

CIPAR

- (a) Službe za socijalnu skrb (*Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας*):
- (b) Propisi i dekreti o zajamčenom minimalnom dohotku i općenito o socijalnim davanjima (hitne potrebe i potrebe za skrbi), kako su izmijenjeni ili zamijenjeni. Zakoni o domovima za starije osobe i osobe s invaliditetom (*Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμοι*) od 1991. do 2011. [L. 222/91 i L. 65(I)/2011].
- (c) Zakoni o centrima za dnevni boravak odraslih osoba (*Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμοι*) (L. 38(I)/1997 i L.64(I)/2011).
- (d) Program državnih potpora na temelju Uredbe 360/2012 o pružanju usluga od općeg gospodarskog interesa (De minimis) [*Σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων 'Ήσσονος Σημασίας, βάση του Κανονισμού 360/2012 για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος*].
- (e) Služba za upravljanje socijalnim davanjima (*Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας*):
- (f) Zakon o zajamčenom minimalnom dohotku i općenito o socijalnim davanjima iz 2014., kako je izmijenjen ili zamijenjen.
- (g) Propisi i dekreti o zajamčenom minimalnom dohotku i općenito o socijalnim davanjima, kako su izmijenjeni ili zamijenjeni.

ČEŠKA

- (a) Zakon br. 108/2006 o socijalnim uslugama (*Zákon o sociálních službách*).
- (b) Zakon br. 372/2011 o zdravstvenim uslugama (*Zákon o zdravotních službách*).
- (c) Zakon br. 48/1997 o javnom zdravstvenom osiguranju (*Zákon o veřejném zdravotním pojištění*).

DANSKA

- (a) Pročišćeni akt br. 988 od 17. kolovoza 2017. o socijalnim uslugama (*om social service*).
- (b) Pročišćeni akt br. 119 od 1. veljače 2019. o socijalnom stanovanju (*om almene boliger*).

ESTONIJA

Zakon o socijalnoj skrbi (*Sotsiaalhoolekande seadus*) iz 2016.

FINSKA

- (a) Zakon o uslugama i pomoći za osobe s invaliditetom (*Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista*) od 3. travnja 1987.
- (b) Zakon o potpori funkcionalnom kapacitetu starijeg stanovništva te o uslugama socijalne i zdravstvene skrbi za starije osobe (*Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä kaiden sosiaali- ja terveystalveluista*) od 28. prosinca 2012.

- (c) Zakon o socijalnoj skrbi (*Sosiaalihuoltolaki*) od 30. prosinca 2014.
- (d) Zakon o zdravstvenoj skrbi (*Terveydenhuoltolaki*) od 30. prosinca 2010.
- (e) Zakon o primarnoj zdravstvenoj skrbi (*Kansanterveyslaki*) od 28. siječnja 1972.
- (f) Zakon o potpori za neformalnu skrb (*Laki omaishoidon tuesta*) od 2. prosinca 2005.
- (g) Zakon o obiteljskoj skrbi (*Perhehoitolaki*) od 20. ožujka 2015.

FRANCUSKA

- (a) Dodatak za treću stranu (*majoration pour tierce personne, MTP*): članci L. 341-4 i L. 355-1 Zakonika o socijalnoj sigurnosti (*Code de la sécurité sociale*).
- (b) Dopunsko davanje za pomoć trećoj osobi (*prestation complémentaire pour recours à tierce personne*): članak L. 434-2 Zakonika o socijalnoj sigurnosti
- (c) Posebni dodatak za obrazovanje djeteta s invaliditetom (*complément d'allocation d'éducation de l'enfant handicapé*): članak L. 541-1 Zakonika o socijalnoj sigurnosti
- (d) Doplatak za invaliditet (*prestation de compensation du handicap, PCH*): članci od L. 245-1 do L. 245-14 Zakonika o socijalnim mjerama i obitelji (*Code de l'action sociale et des familles*).

- (e) Doplatak za gubitak samostalnosti (*allocation personnalisée d'autonomie, APA*): članci od L. 232-1 do L. 232-28 Zakonika o socijalnim mjerama i obitelji (*Code de l'action sociale et des familles*).

NJEMAČKA

- (a) Osiguranje za dugotrajnu njegu (*Pflegeversicherung*):
- (b) Socijalno osiguranje za dugotrajnu njegu za osobe osigurane u okviru obveznog osiguranja za slučaj bolesti i privatno obvezno osiguranje za dugotrajnu njegu za osobe osigurane u okviru privatnog zdravstvenog osiguranja: Zakonik o socijalnoj sigurnosti (*Sozialgesetzbuch*), svezak XI. (SGB XI), kako je zadnje izmijenjen člankom 2. Zakona od 21. prosinca 2019. (BGBl. I str. 2913.).

GRČKA

- (a) Zakon br. 1140/1981, kako je izmijenjen.
- (b) Zakonodavni dekret br. 162/73 i Zajednička ministarska odluka br. Π4β/5814/1997.
- (c) Ministarska odluka br. Π1γ/ΑΓΠ/οικ.14963 od 9. listopada 2001.
- (d) Zakon br. 4025/2011.
- (e) Zakon br. 4109/2013.
- (f) Zakon br. 4199/2013, članak 127.

- (g) Zakon br. 4368/2016, članak 334.
- (h) Zakon br. 4483/2017, članak 153.
- (i) Zakon br. 498/1-11-2018, članci 28., 30. i 31. o „Uredbi o jedinstvenim zdravstvenim davanjima” nacionalne organizacije pružatelja zdravstvenih usluga (EOPYY).

MAĐARSKA

- (a) Usluge dugotrajne njege koje pružaju osobnu socijalnu skrb (socijalne usluge):
- (b) Zakon III. iz 1993. o socijalnoj upravi i socijalnoj pomoći (*törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról*), kako je dopunjen vladinim i ministarskim dekretima.

IRSKA

- (a) Zakon o zdravstvu iz 1970. (br. 1 iz 1970.).
- (b) Zakon o programu potpore za domove za starije i nemoćne iz 2009. (br. 15 iz 2009.).
- (c) Pročišćeni tekst Zakona o socijalnoj skrbi iz 2005.
- (d) Doplati za stalnu njegu.
- (e) Skrbničko davanje.
- (f) Skrbnički doplati.

- (g) Bespovratna sredstva za skrbničku potporu.
- (h) Doplatak za kućnu njegu.

ITALIJA

- (a) Zakon br. 118 od 30. ožujka 1971. o invalidskim davanjima za civile (*Legge 30 Marzo 1971, n. 118 – Conversione in Legge del D.L. 30 gennaio 1971, n. 5 e nuove norme in favore dei mutilati ed Invalidi civili*).
- (b) Zakon br. 18 od 11. veljače 1980. o doplatku za stalnu njegu (*Legge 11 Febbraio 1980, n. 18 – Indennità di accompagnamento agli Invalidi Civili totalmente inabili*).
- (c) Zakon br. 104 od 5. veljače 1992., članak 33. (Okvirni zakon o invaliditetu) (*Legge 5 Febbraio 1992, n. 104 – Legge-quadro per l'assistenza, l'integrazione sociale e i diritti delle persone handicappate*).
- (d) Zakonodavni dekret br. 112 od 31. ožujka 1998. o prijenosu zakonodavnih zadaća i upravnih nadležnosti s države na regije i lokalne subjekte (*Decreto Legislativo 31 Marzo 1998, n. 112 - Conferimento di funzioni e compiti amministrativi dello Stato alle regioni ed agli enti locali, in attuazione del capo I della Legge 15 Marzo 1997, n. 59*).
- (e) Uredba (EZ) br. 883/04 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti Europskog parlamenta i Vijeća (*Regolamento (CE) 883 del 29 aprile 2004 del Parlamento Europeo e del Consiglio, relativo al coordinamento dei sistemi di sicurezza sociale – SNCB – članak 70. i Prilog X.*).

- (f) Zakon br. 183 od 4. studenoga 2010., članak 24., kojim se mijenjaju pravila o dozvolama za pomoć osobama s invaliditetom u teškim situacijama (*Legge n. 183 del 4 Novembre 2010, art. 24. – Modifiche alla disciplina in materia di per l'assistenza a portatori di handicap in situazione di gravità*).
- (g) Zakon br. 147 od 27. prosinca 2013. koji sadržava odredbe za izradu godišnjeg i višegodišnjeg državnog proračuna – Zakon o stabilnosti iz 2014. (*Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato – Legge di stabilità 2014*).

LATVIJA

- (a) Zakon o socijalnim uslugama i socijalnoj pomoći (*Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums*), 31.10.2002.
- (b) Zakon o medicinskom liječenju (*Ārstniecības likums*), 12.6.1997.
- (c) Zakon o pravima pacijenata (*Pacientu tiesību likums*), 30.12.2009.
- (d) Propisi Kabineta ministara br. 555 o organizaciji zdravstvene zaštite i postupku plaćanja (*Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumi Nr.555 „Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība”*), 28.8.2018.
- (e) Propisi Kabineta ministara br. 275 o postupcima za plaćanje usluga socijalne skrbi i socijalne rehabilitacije i o postupcima pokrivanja troškova usluga iz proračuna lokalne uprave (*Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumi Nr. 275 „Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta”*), 27.5.2003.

- (f) Propisi Kabineta ministara br. 138 o primanju socijalnih usluga i socijalne pomoći (*Ministru kabineta 2019. gada 2. aprīļa noteikumi Nr 138 „Noteiku mi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu”*), 2.4.2019.

LITVA

- (a) Zakon o nadoknadama ciljnih vrijednosti (*Tikslinių kompensacijų įstatymas*) od 29. lipnja 2016. (br. XII-2507).
- (b) Zakon o socijalnim uslugama (*Socialinių paslaugų įstatymas*) od 19. siječnja 2006. (br. X-493).
- (c) Zakon o zdravstvenom osiguranju (*Sveikatos draudimo įstatymas*) od 21. svibnja 1996. (br. I-1343).
- (d) Zakon o sustavu zdravstvene zaštite (*Sveikatos sistemas įstatymas*) od 19. srpnja 1994. (br. I-552).
- (e) Zakon o ustanovama za zdravstvenu skrb (*Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas*) od 6. lipnja 1996. (br. I-1367).

LUKSEMBURG

Zakon od 19. lipnja 1998. o uvođenju osiguranja za uzdržavanje, kako je izmijenjen Zakonom od 23. prosinca 2005. i Zakonom od 29. kolovoza 2017.

MALTA

- (a) Zakon o socijalnoj sigurnosti (*Att dwar is-Sigurta' Socjali*) (Cap. 318).

- (b) Supsidijarno zakonodavstvo 318.19: Propisi o cijenama ustanova i hostela u državnom vlasništvu (*Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Hostels Statali Indikati*).
- (c) Supsidijarno zakonodavstvo 318.17: Propisi o prijenosu sredstava (kreveti financirani od strane vlade) (*Regolamenti dwar it-trasferiment ta' Fondi għal Sodod Iffinanzjati mill-Gvern*).
- (d) Supsidijarno zakonodavstvo 318.13: Propisi o cijenama usluga smještaja koje financira država (*Regolamenti dwar Rati għal Servizzi residenzjali Finanzjali mill-Istat*).

NIZOZEMSKA

Zakon o dugotrajnoj njezi (*Wet langdurige zorg* (WLZ)), Zakon od 3. prosinca 2014.

POLJSKA

- (a) Zakon o uslugama zdravstvene skrbi koje su financirane javnim sredstvima (*Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*) od 27. kolovoza 2004.
- (b) Zakon o socijalnoj pomoći (*Ustawa o pomocy społecznej*) od 12. ožujka 2004.
- (c) Zakon o obiteljskim davanjima (*Ustawa o świadczeniach rodzinnych*) od 28. studenoga 2003.
- (d) Zakon o socijalnim mirovinama (*Ustawa o rencie socjalnej*) od 27. lipnja 2003.
- (e) Zakon o mirovinama Fonda za socijalno osiguranje (*Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych*) od 17. prosinca 1998.

- (f) Zakon o strukovnoj i socijalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (*Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*) od 27. kolovoza 1997.
- (g) Zakon o potpori trudnicama i njihovim obiteljima „Za život” (*Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*) od 4. studenoga 2016.
- (h) Zakon o dopunskom davanju za osobe koje ne mogu samostalno živjeti (*Ustawa o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji*) od 31. srpnja 2019.

PORTUGAL

- (a) Socijalno osiguranje i jamčenje dostatnih sredstava:
- (b) Zakonski dekret 265/99 od 14. srpnja 1999. o dodatku za dugotrajnu njegu (*complemento por dependência*), kako je više puta izmijenjen.
- (c) Zakon 90/2009 od 31. kolovoza 2009. o posebnom sustavu zaštite u slučaju invaliditeta (*regime especial de proteção na invalidez*), kako je ponovno objavljen u pročišćenoj verziji Zakonskim dekretom 246/2015 od 20. listopada 2015., kako je izmijenjen.
- (d) Sustav socijalne sigurnosti i nacionalna zdravstvena služba:

- (e) Zakonski dekret 101/06 od 6. lipnja 2006. o nacionalnoj mreži integrirane trajne skrbi (*rede de cuidados continuados integrados*), kako je ponovno objavljen u pročišćenoj verziji u Zakonskom dekretu 136/2015 od 28. srpnja 2015.
- (f) Zakonski dekret br. 8/2010 od 28. siječnja 2010., kako je izmijenjen i ponovno objavljen Zakonskim dekretom br. 22/2011 od 10. veljače 2011. o osnivanju jedinica i timova za integriranu trajnu skrb u području mentalnog zdravlja (*unidades e equipas de cuidados continuados integrados de saúde mental*).
- (g) Dekret br. 343/2015 od 12. listopada 2015. o standardima kojima se uređuje bolnička i ambulantna pedijatrijska skrb te timovi za upravljanje otpuštanjem i timovi za pedijatrijsku njegu u okviru nacionalne mreže dugoročne integrirane skrbi (*condições de instalação e funcionamento das unidades de internamento de cuidados integrados pediátricos e de ambulatório pediátricos, bem como as condições a que devem obedecer as equipas de gestão de altas e as equipas de cuidados continuados integrados destinadas a cuidados pediátricos da Rede Nacional de Cuidados Continuados Integrados*).
- (h) Zakon br. 6/2009 od 6. rujna o statusu neformalnog pružatelja skrbi (*Estatuto do cuidador informal*).

RUMUNJSKA

- (a) Zakon 17 od 6. ožujka 2000. o socijalnoj pomoći starijim osobama (*Legea privind asistența socială a persoanelor vârstnice*), kako je naknadno izmijenjen.
- (b) Zakon 448 od 6. prosinca 2006. o zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom (*Legea privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*), kako je naknadno izmijenjen.

- (c) Zakon o socijalnoj pomoći (*Legea asistenței sociale*) br. 292 od 20. prosinca 2011.

SLOVAČKA

- (a) Zakon o socijalnim uslugama (*Zákon o sociálnych službách*) br. 448/2008.
- (b) Zakon o finansijskim davanjima za nadoknadu namijenjenu osobama s invaliditetom (*Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia*) br. 447/2008.
- (c) Zakon o zdravstvenoj skrbi i uslugama povezanim sa zdravstvenom skrbi (*Zákon o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti*) br. 576/2004.
- (d) Zakon o pružateljima zdravstvene zaštite, zdravstvenim radnicima i strukovnim zdravstvenim udrugama (*Zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch a stavovských organizáciách v zdravotníctve*) br. 578/2004.
- (e) Zakon o osnovnim životnim potrebama (*Zákon o životnom minime*) br. 601/2003.
- (f) Zakon o obitelji (*Zákon o rodine*) br. 36/2005.
- (g) Zakon o socijalnoj i pravnoj zaštiti djece i socijalnom skrbništvu (*Zákon o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele*) br. 305/2005
- (h) Zakon o socijalnom radu (*Zákon o sociálnej práci*) br. 219/2014.

SLOVENIJA

Ne postoji poseban zakon o dugotrajnoj njezi.

Davanja za dugotrajnu njegu uključena su u sljedeće zakone:

- (a) Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju (*Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju*) (Službeni list Republike Slovenije br. 96/2012, kako je naknadno izmijenjen).
- (b) Zakon o socijalnim davanjima (*Zakon o socialno vartsvenih prejemkih*) (Službeni list Republike Slovenije br. 61/2010, kako je naknadno izmijenjen).
- (c) Zakon o ostvarivanju prava na javna sredstva (*Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev*) (Službeni list Republike Slovenije br. 62/2010, kako je naknadno izmijenjen).
- (d) Zakon o socijalnoj zaštiti (*Zakon o socialnem varstvu*) (Službeni list Republike Slovenije br. 3/2004 – službeni pročišćeni tekst, kako je naknadno izmijenjen).
- (e) Zakon o roditeljskoj skrbi i obiteljskim davanjima (*Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih*) (Službeni list Republike Slovenije br. 110/2006 – službeni pročišćeni tekst, kako je naknadno izmijenjen).
- (f) Zakon o socijalnoj zaštiti osoba s psihičkim i fizičkim invaliditetom (*Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb*) (Službeni list Republike Slovenije br. 41/83, kako je naknadno izmijenjen).

- (g) Zakon o zdravstveni skrbi i zdravstvenom osiguranju (*Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju*) (Službeni list Republike Slovenije br. 72/2006 – službeni pročišćeni tekst, kako je naknadno izmijenjen).
- (h) Zakon o ratnim veteranima (*Zakon o vojnih veteranih*) (Službeni list Republike Slovenije br. 59/06 – službeni pročišćeni tekst, kako je naknadno izmijenjen).
- (i) Zakon o ratnim invalidima (*Zakon o vojnih invalidih*) (Službeni list Republike Slovenije br. 63/59 – službeni pročišćeni tekst, kako je naknadno izmijenjen).
- (j) Zakon o uravnoteženju javnih financija (*Zakon za uravnoteženje javnih finance (ZUJF)*) (Službeni list Republike Slovenije br. 40/2012 – službeni pročišćeni tekst, kako je naknadno izmijenjen).
- (k) Zakon o usklađivanju prijenosa pojedincima i kućanstvima u Republici Sloveniji (*Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji*) (Službeni list Republike Slovenije br. 114/2006 – službeni pročišćeni tekst, kako je naknadno izmijenjen).

ŠPANJOLSKA

- (a) Zakon br. 39/2006 o promicanju osobne autonomije i pomoći osobama u situacijama ovisnosti od 14. prosinca 2006., kako je izmijenjen.
- (b) Ministarska odluka od 15. travnja 1969.

- (c) Kraljevski dekret br. 1300/95 od 21. srpnja 1995., kako je izmijenjen.
- (d) Kraljevski dekret br. 1647/97 od 31. listopada 1997., kako je izmijenjen.

ŠVEDSKA

- (a) Zakon o socijalnim uslugama (*Socialtjänstlagen (2001:453)*) iz 2001.
- (b) Zakon o zdravstvenoj skrbi (*Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)*) iz 2017.

DIO 3.

ISPLATE KOJE SU POVEZANE S GRANOM SOCIJALNE SIGURNOSTI
NAVEDENOM U ČLANKU SSC.3. STAVKU 1. OVOG PROTOKOLA
I KOJE SU PLAĆENE RADI POKRIVANJA TROŠKOVA GRIJANJA U HLADNIM
VREMENSKIM UVJETIMA

(članak SSC.3. stavak 4. točka (f) ovog Protokola).

i. UJEDINJENA KRALJEVINA

Plaćanje za gorivo za zimu (Zakon o doprinosima i za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti iz 1992., Propisi o plaćanju za gorivo za zimu iz socijalnih sredstava iz 2000., Zakon o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti (Sjeverna Irska) iz 1992. i Propisi o plaćanju za gorivo za zimu (Sjeverna Irska) iz 2000.).

ii. DRŽAVE ČLANICE

DANSKA

(a) Zakon o socijalnim i državnim mirovinama, LBK br. 983 od 23.9.2019.

(b) Uredbe o socijalnim i državnim mirovinama, LBK br. 1602 od 27.12.2019.

OGRANIČENJA PRAVA NA DAVANJA U NARAVI
ZA ČLANOVE OBITELJI POGRANIČNOG RADNIKA

(iz članka SSC.16. stavka 2. ovog Protokola)

HRVATSKA

DANSKA

IRSKA

FINSKA

ŠVEDSKA

UJEDINJENA KRALJEVINA

VIŠE PRAVA ZA UMIROVLJENIKE KOJI SE VRAĆAJU U NADLEŽNU DRŽAVU

(članak SSC.25. stavak 2. ovog Protokola)

AUSTRIJA

BELGIJA

BUGARSKA

CIPAR

ČEŠKA

FRANCUSKA

NJEMAČKA

GRČKA

MAĐARSKA

LUKSEMBURG

NIZOZEMSKA

POLJSKA

SLOVENIJA

ŠPANJOLSKA

ŠVEDSKA

SLUČAJEVI U KOJIMA SE RAZMJERNI IZRAČUN ZANEMARUJE
ILI SE NE PRIMJENJUJE

(članak SSC.47. stavci 4. i 5. ovog Protokola)

DIO 1.

SLUČAJEVI U KOJIMA SE RAZMJERNI IZRAČUN ZANEMARUJE
NA TEMELJU ČLANKA SSC.47. STAVKA 4.

AUSTRIJA

- (a) Svi zahtjevi za davanja na temelju Saveznog zakona od 9. rujna 1955. o Općem socijalnom osiguranju (ASVG), Saveznog zakona od 11. listopada 1978. o socijalnom osiguranju osoba koje samostalno obavljaju djelatnost u obrtu i trgovini (GSVG), Saveznog zakona od 11. listopada 1978. o socijalnom osiguranju samostalnih poljoprivrednika (BSVG), te Saveznog zakona od 30. studenoga 1978. o socijalnom osiguranju samozaposlenih osoba u slobodnim profesijama (FSVG).
- (b) Svi zahtjevi za obiteljske mirovine na osnovi mirovinskog računa na temelju Općeg mirovinskog zakona (APG) od 18. studenoga 2004., uz iznimku slučajeva na temelju dijela 2.

- (c) Svi zahtjevi za obiteljske mirovine iz austrijskih pokrajinskih liječničkih komora (*Landesärztekammer*) na razini osnovne naknade (osnovno i svako dopunsko davanje ili osnovna mirovina).
- (d) Svi zahtjevi za pomoć nadživjelim osobama iz mirovinskog fonda Austrijske veterinarske komore.
- (e) Svi zahtjevi za davanja s osnove udovičke mirovine i mirovine za siročad prema statutima socijalnih ustanova austrijskih odvjetničkih komora, dio A.
- (f) Svi zahtjevi za davanja na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju bilježnika od 3. veljače 1972. NVG 1972.

CIPAR

Svi zahtjevi za starosne mirovine i mirovine za nadživjele osobe.

DANSKA

Svi zahtjevi za mirovine iz Zakona o socijalnim mirovinama, osim mirovina navedenih u Prilogu SSC-5. ovom Protokolu.

IRSKA

Svi zahtjevi za državnu mirovinu (prijelazno razdoblje), državnu mirovinu (doprinosnu), udovičku (doprinosnu) mirovinu i udovčevu (doprinosnu) mirovinu.

LATVIJA

Svi zahtjevi za obiteljske mirovine (Zakon o državnim mirovinama od 1. siječnja 1996.; Zakon o mirovinama koje financira država od 1. srpnja 2001.).

LITVA

Svi zahtjevi za obiteljske mirovine iz državnog socijalnog osiguranja izračunane na temelju osnovnog iznosa obiteljske mirovine (Zakon o mirovinama iz državnog socijalnog osiguranja).

NIZOZEMSKA

Svi zahtjevi za starosne mirovine na temelju Zakona o općem osiguranju za starost (AOW).

POLJSKA

Svi zahtjevi za starosne mirovine u sustavu definiranih davanja i obiteljske mirovine, osim u slučajevima u kojima ukupna razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva više od jedne države iznose 20 godina ili više za žene i 25 godina za muškarce, a nacionalna razdoblja osiguranja iznose manje od toga (ali ne manje od 15 godina za žene i 20 godina za muškarce), s time da se izračun obavlja na temelju članaka 27. i 28. Zakona od 17. prosinca 1998. (SL 2015, br. 748).

PORTUGAL

Svi zahtjevi za starosnu i obiteljsku mirovinu, osim u slučajevima u kojima ukupna razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva više od jedne države iznose 21 ili više kalendarskih godina, a nacionalna razdoblja osiguranja iznose 20 ili manje godina, s time da se izračun obavlja na temelju članaka 32. i 33. Zakonskog dekreta br. 187/2007 od 10. svibnja 2007.

SLOVAČKA

- (a) Svi zahtjevi za obiteljsku mirovinu (mirovinu za udovice, udovce i siročad) izračunani prema zakonodavstvu na snazi prije 1. siječnja 2004., čiji iznos proizlazi iz mirovine koja se prethodno isplaćivala umrloj osobi;
- (b) Svi zahtjevi za mirovine izračunani na temelju Zakona br. 461/2003 Coll. o socijalnoj sigurnosti, kako je izmijenjen.

ŠVEDSKA

- (a) Zahtjevi za starosnu mirovinu u obliku zajamčene mirovine (poglavlja 66. i 67. Zakonika o socijalnom osiguranju).
- (b) Zahtjevi za starosnu mirovinu u obliku dopunske mirovine (poglavlje 63. Zakonika o socijalnom osiguranju).

UJEDINJENA KRALJEVINA

Svi zahtjevi za starosnu mirovinu, državnu mirovinu na temelju dijela 1. Zakona o mirovinama iz 2014., davanja udovicama i davanja za obudovljenost, s iznimkom onih za koje, tijekom porezne godine koja počinje 6. travnja 1975. ili poslije tog datuma:

- i. je dotična stranka navršila razdoblja osiguranja, zaposlenja ili boravišta na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine i države članice; a jedna (ili više) poreznih godina nije se smatrala godinom za stjecanje prava u smislu zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine;
- ii. bi se razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva na snazi u Ujedinjenoj Kraljevini za razdoblja prije 5. srpnja 1948. uzimala u obzir u smislu primjene članka SSC.47. stavka 1. točke (b) ovog Protokola primjenom razdoblja osiguranja, zaposlenja ili boravišta navršenih na temelju zakonodavstva države članice.

Svi zahtjevi za dodatnu mirovinu na temelju Zakona o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti iz 1992., odjeljak 44., te Zakona o doprinosima za socijalnu sigurnost i davanjima iz socijalne sigurnosti (Sjeverna Irska) iz 1992., odjeljak 44.

DIO 2.

SLUČAJEVI U KOJIMA SE PRIMJENJUJE ČLANAK SSC.47. STAVAK 5.

AUSTRIJA

- (a) Starosne mirovine i obiteljske mirovine koje iz njih proizlaze na temelju izračuna mirovine na temelju Općeg zakona o mirovinama (APG) od 18. studenoga 2004.
- (b) Obvezni doplatci na temelju članka 41. Saveznog zakona od 28. prosinca 2001., BGBl I br. 154 o općem platnom fondu austrijskih farmaceuta (*Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich*).
- (c) Starosne i prijevremene starosne mirovine austrijskih pokrajinskih liječničkih komora na razini osnovnog prava (osnovno i dopunsko davanje ili osnovna mirovina); i sva mirovinska davanja austrijskih pokrajinskih liječničkih komora na razini dodatnih prava (dodatna ili pojedinačna mirovina).
- (d) Starosna potpora iz mirovinskog fonda Austrijske veterinarske komore.
- (e) Davanja prema statutima socijalnih ustanova austrijskih odvjetničkih komora, dijelovi A i B, s iznimkom zahtjeva za davanja koja proizlaze iz udovičkih i mirovina za siročad prema statutima socijalnih ustanova austrijskih odvjetničkih komora, dio A.

- (f) Davanja od socijalnih ustanova Savezne komore arhitekata i inženjera-konzultanata na temelju austrijskog Zakona o građevinarskoj komori (*Ziviltechnikerkammergesetz*) iz 1993., te statuta socijalnih ustanova, s iznimkom davanja na temelju davanja za nadživjele osobe, koje se izvode iz zadnje navedenih davanja.
- (g) Davanja prema statutu socijalne ustanove Savezne komore profesionalnih računovođa i poreznih savjetnika na temelju austrijskog Zakona o profesionalnim računovođama i poreznim savjetnicima (*Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz*).

BUGARSKA

Starosne mirovine iz obveznog dopunskog mirovinskog osiguranja, na temelju dijela II. glave II. Zakonika o socijalnom osiguranju.

HRVATSKA

Mirovine iz sustava obveznog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje prema Zakonu o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 49/99, kako je izmijenjen) i Zakonu o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (NN 106/99, kako je izmijenjen), osim u slučajevima predviđenima člancima 47. i 48. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, te obiteljska mirovina.

ČEŠKA

Mirovine plaćane iz programa drugog mirovinskog stupa utvrđenog Aktom br. 426/2011 zb. o mirovinskoj štednji.

DANSKA

- (a) Osobne mirovine.
- (b) Davanja u slučaju smrti (akumulirane na osnovi doprinosa *Arbejdsmarkedets Tillægspension* u razdoblju prije 1. siječnja 2002.).
- (c) Davanja u slučaju smrti (akumulirane na osnovi doprinosa *Arbejdsmarkedets Tillægspension* u razdoblju prije 1. siječnja 2002.) iz Pročišćenog zakona o dopunskim mirovinama za zaposlene osobe (*Arbejdsmarkedets Tillægspension*) 942:2009.

ESTONIJA

Obvezni sustav za starosne mirovine.

FRANCUSKA

Osnovni ili dopunski sustavi u kojima se davanja za slučaj starosti izračunavaju na temelju mirovinskih bodova.

MAĐARSKA

Mirovinska davanja koja se temelje na članstvu u privatnim mirovinskim fondovima.

LATVIJA

Starosne mirovine (Zakon o državnim mirovinama od 1. siječnja 1996.; Zakon o mirovinama koje financira država od 1. srpnja 2001.).

POLJSKA

Starosne mirovine u sustavu definiranih doprinosa.

PORTUGAL

Dopunske mirovine odobrene na temelju Zakonskog dekreta br. 26/2008 od 22. veljače 2008. (javni sustav koji se temelji na kapitalizaciji).

SLOVAČKA

Obvezna štednja za starosne mirovine.

SLOVENIJA

Mirovine iz obveznog dopunskog mirovinskog osiguranja.

ŠVEDSKA

Starosna mirovina u obliku mirovine na osnovi dohotka i mirovine na osnovi premija (poglavlja 62. i 64. Zakonika o socijalnom osiguranju).

UJEDINJENA KRALJEVINA

Stupnjevana mirovinska davanja koje se isplaćuju na temelju Zakona o nacionalnom osiguranju iz 1965., odjelci 36. i 37., te Zakona o nacionalnom osiguranju (Sjeverna Irska) iz 1966., odjelci 35. i 36.

DAVANJA I SPORAZUMI KOJIMA SE OMOGUĆUJE
PRIMJENA ČLANKA SSC.49.

- I. Davanja iz članka SSC.49. stavka 2. točke (a) ovog Protokola, čiji iznos ne ovisi o trajanju navršenih razdoblja osiguranja ili boravišta

DANSKA

Puna danska nacionalna starosna mirovina stečena nakon desetogodišnjeg boravka osobe kojoj je pravo na mirovinu priznato do 1. listopada 1989.

FINSKA

Nacionalne mirovine i mirovine supružnika utvrđene prema prijelaznim pravilima i priznate prije 1. siječnja 1994. (Zakon o izvršenju Zakona o nacionalnim mirovinama 569/2007);

Dodatni iznos dječje mirovine pri izračunu samostalnog davanja prema Zakona o državnim mirovinama 568/2007.

FRANCUSKA

Invalidska mirovina za nadživjelog supružnika iz općeg sustava socijalne sigurnosti ili sustava za radnike u poljoprivredi kada je izračunana na osnovi invalidske mirovine preminulog supružnika određene u skladu s člankom SSC.47. stavkom 1. točkom (a).

GRČKA

Davanja na temelju Zakona br. 4169/1961 iz sustava osiguranja za poljoprivredu (OGA)

NIZOZEMSKA

Zakon o općem osiguranju za uzdržavane nadživjele osobe od 21. prosinca 1995. (ANW)

Zakon o radu i dohotku prema radnoj sposobnosti od 10. studenoga 2005. (WIA)

ŠPANJOLSKA

Obiteljske mirovine koje se odobravaju iz općih i posebnih sustava, s iznimkom posebnog sustava za državne službenike

ŠVEDSKA

Nadoknada za slučaj bolesti i nadoknada za bolovanje povezane s dohotkom (poglavlje 34. Zakona o socijalnoj sigurnosti).

Zajamčena mirovina i zajamčena nadoknada koje su zamijenile punu državnu mirovinu koja se pružala na temelju zakonodavstva o državnim mirovinama koje se primjenjivalo do 1. siječnja 1993. te punu državnu mirovinu koja se priznavala na temelju prijelaznih pravila zakonodavstva koje se primjenjivalo od tog datuma.

- II. Davanja iz članka SSC.49. stavka 2. točke (b) ovog Protokola, čiji se iznos utvrđuje ovisno o izjednačenom razdoblju za koje se smatra da je navršeno između datuma nastanka osiguranog slučaja i nekog kasnijeg datuma.

FINSKA

Mirovine zaposlenika za koje se u obzir uzimaju buduća razdoblja prema nacionalnom zakonodavstvu

NJEMAČKA

Obiteljske mirovine, u pogledu kojih je uzeto u obzir dopunsko razdoblje.

Starosne mirovine za koje je u obzir uzeto već stečeno dopunsko razdoblje

ITALIJA

Talijanske mirovine za potpunu nesposobnost za rad (*inabilità*)

LATVIJA

Obiteljska mirovina izračunana na temelju pretpostavljenih razdoblja osiguranja (članak 23. stavak 8. Zakona o državnim mirovinama od 1. siječnja 1996.).

LITVA

- (a) Mirovine zbog nesposobnosti za rad iz državnog socijalnog osiguranja koje se isplaćuju na temelju Zakona o mirovinama iz državnog socijalnog osiguranja.
- (b) Obiteljske mirovine i mirovine za siročad iz državnog socijalnog osiguranja, izračunane na temelju mirovine zbog nesposobnosti za rad umrle osobe na temelju Zakona o mirovinama iz državnog socijalnog osiguranja.

LUKSEMBURG

Obiteljske mirovine.

SLOVAČKA

Slovačka obiteljska mirovina koja proizlazi iz invalidske mirovine.

ŠPANJOLSKA

Starosne mirovine na temelju posebnog sustava za državne službenike predviđene na temelju glave I. pročišćenog teksta Zakona o umirovljenim državnim službenicima ako je u vrijeme nastanka osiguranog slučaja korisnik bio aktivan državni službenik ili se takvim smatrao; mirovine za slučaj smrti i mirovine za nadživjele osobe (mirovina za udovice, udovce, siročad ili roditelje) predviđene na temelju glave I. pročišćenog teksta Zakona o umirovljenim državnim službenicima ako je u vrijeme smrti državni službenik bio aktivan ili se takvim smatrao

ŠVEDSKA

Nadoknada za slučaj bolesti i nadoknada za bolovanje u obliku zajamčene nadoknade (poglavlje 35. Zakonika o socijalnom osiguranju)

Obiteljska mirovina izračunana na temelju izjednačenih razdoblja osiguranja (poglavlja od 76. do 85. Zakonika o socijalnom osiguranju).

- III. Ugovori iz članka SSC.49. stavka 2. točke (b) podtočke i. ovog Protokola čiji je cilj sprečavanje da se isto izjednačeno razdoblje uzme dvaput ili više puta u obzir:

Ugovor o socijalnoj sigurnosti od 28. travnja 1997. između Republike Finske i Savezne Republike Njemačke

Ugovor o socijalnoj sigurnosti od 10. studenoga 2000. između Republike Finske i Velikog Vojvodstva Luksemburga

Nordijska konvencija o socijalnoj sigurnosti od 18. kolovoza 2003.

POSEBNE ODREDBE ZA PRIMJENU ZAKONODAVSTVA
DRŽAVA ČLANICA I UJEDINJENE KRALJEVINE

(članak SSC.3. stavak 2., članak SSC.51. stavak 1. i članak SSC.66.)

AUSTRIJA

1. Za potrebe stjecanja razdoblja u mirovinskom osiguranju, pohađanje škole ili usporedive obrazovne ustanove u drugoj državi smatra se istovjetnim pohađanju škole ili obrazovne ustanove na temelju članka 227. stavka 1. točke 1. i članka 228. stavka 1. točke 3. Općeg zakona o socijalnom osiguranju (*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG)*), članka 116. stavka 7. Saveznog zakona o socijalnoj sigurnosti za osobe koje obavljaju djelatnost u obrtu i trgovini (*Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG)*), te članka 107. stavka 7. Zakona o socijalnoj sigurnosti poljoprivrednika (*Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG)*), ako se na dotičnu osobu u neko vrijeme primjenjivalo austrijsko zakonodavstvo na temelju toga što je obavljala djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba, te su uplaćivani posebni doprinosi predviđeni na temelju članka 227. stavka 3. ASVG-a, članka 116. stavka 9. GSVG-a i članka 107. stavka 9. BSVG-a za dokup tih razdoblja obrazovanja.

2. Za potrebe izračuna razmjernog dijela davanja iz članka SSC.47. stavka 1. točke (b) ovog Protokola, ne uzimaju se u obzir posebna povećanja doprinosa za dopunsko osiguranje i dopunsko davanje za rudare na temelju austrijskog zakonodavstva. U tim se slučajevima razmjerni dio davanja izračunan bez tih doprinosa, ako je to primjereno, uvećava za puni iznos posebnih povećanja doprinosa za dopunsko osiguranje i dopunsko davanje za rudare.
3. Ako su na temelju članka SSC.7. ovog Protokola navršena zamjenska razdoblja na temelju austrijskog sustava mirovinskog osiguranja, koja, međutim, ne mogu biti osnovica za izračun na temelju članaka 238. i 239. ASVG-a, članaka 122. i 123. GSVG-a, te članaka 113. i 114. BSVG-a, primjenjuje se osnovica za izračun razdoblja skrbi o djetetu na temelju članka 239. ASVG-a, članka 123. GSVG-a i članka 114. BSVG-a.

BUGARSKA

Članak 33. stavak 1. bugarskog Zakona o zdravstvenom osiguranju primjenjuje se na sve osobe za koje je Bugarska nadležna država članica na temelju glave III. poglavlja 1. ovog Protokola.

CIPAR

Za potrebe primjene odredaba članaka SSC.7., SSC.46. i SSC.56. ovog Protokola, za svako razdoblje koje je započelo 6. listopada 1980. ili nakon tog datuma, tjedan osiguranja na temelju zakonodavstva Republike Cipra utvrđuje se tako da se ukupna zarada koja podliježe osiguranju za relevantno razdoblje podijeli s tjednim iznosom osnovne zarade koja podliježe osiguranju za relevantnu godinu doprinosa, uz uvjet da tako utvrđen broj tjedana nije veći od broja kalendarskih tjedana u relevantnom razdoblju.

ČEŠKA

Za potrebe definiranja članova obitelji u skladu s člankom SSC.1. točkom (s) ovog Protokola, izraz „supružnik” uključuje registrirane partnere definirane u češkom Zakonu br. 115/2006, zb. o registriranom partnerstvu.

DANSKA

1. (a) Za potrebe izračuna mirovine na temelju Zakona o socijalnoj mirovini (*lov om social pension*), razdoblja obavljanja djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba koje je na temelju danskog zakonodavstva navršio pogranični radnik ili radnik koji je u Dansku otišao obavljati posao sezonskog karaktera smatraju se razdobljima boravka koje je u Danskoj navršio nadživjeli supružnik ako je, tijekom tih razdoblja, nadživjeli supružnik s tim radnikom bio u braku, s time da nije bilo rastave od stola i postelje niti *de facto* rastave zbog neslaganja naravi, te uz uvjet da je tijekom tih razdoblja supružnik imao boravište na državnom području druge države. Za potrebe ove točke, „posao sezonskog karaktera” znači posao koji je ovisan o izmjeni godišnjih doba, pa se potreba za njime automatski ponavlja svake godine.
- (b) Za potrebe izračuna mirovine na temelju Zakona o socijalnoj mirovini (*lov om social pension*), razdoblja obavljanja djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba koje je prije 1. siječnja 1984. na temelju danskog zakonodavstva navršila osoba na koju se ne primjenjuje točka (a) smatraju se razdobljima boravka koje je u Danskoj navršio nadživjeli supružnik u mjeri u kojoj je tijekom tih razdoblja nadživjeli supružnik s tim radnikom bio u braku, s time da nije bilo rastave od stola i postelje niti *de facto* rastave zbog neslaganja naravi, te uz uvjet da je tijekom tih razdoblja supružnik imao boravište na državnom području druge države.

- (c) Razdoblja koja treba uzeti u obzir na temelju točaka (a) i (b) ne uzimaju se u obzir ako se podudaraju s razdobljima uzetima u obzir za potrebe izračuna mirovine koja dotičnoj osobi pripada na temelju zakonodavstva o obveznom osiguranju druge države ili s razdobljima tijekom kojih je dotična osoba na temelju tog zakonodavstva primala mirovinu. Međutim, ta je razdoblja potrebno uzeti u obzir ako je godišnji iznos navedene mirovine manji od polovice osnovnog iznosa socijalne mirovine.
2. (a) Neovisno o odredbama članka SSC.7. ovog Protokola, osobe koje nisu imale plaćeno zaposlenje u jednoj ili više država imaju pravo na dansku socijalnu mirovinu samo ako imaju ili su prethodno imale stalno boravište u Danskoj barem 3 godine, podložno dobnim granicama propisanim danskim zakonodavstvom. Podložno članku SSC.5. ovog Protokola, članak SSC.8. ovog Protokola ne primjenjuje se na dansku socijalnu mirovinu na koju su takve osobe stekle pravo.
- (b) Odredbe iz točke (a) ne primjenjuju se na pravo na dansku socijalnu mirovinu za članove obitelji osoba koje imaju ili su imale plaćeno zaposlenje u Danskoj niti na studente ili članove njihovih obitelji.
3. Privremeno davanje za nezaposlene osobe koje su uključene u sustav fleksibilnog radnog mjesta (*ledighedsydelse*) (Zakon br. 455. od 10. lipnja 1997.) obuhvaćena je glavom III. poglavljem 6. ovog Protokola.

4. Ako korisnik danske socijalne mirovine ima pravo i na obiteljsku mirovinu iz druge države, te se mirovine za potrebe provedbe danskog zakonodavstva smatraju istovrsnim davanjima u smislu članka SSC.48. stavka 1., ali uz uvjet da je osoba čija su razdoblja osiguranja ili boravišta poslužila kao osnova za izračun obiteljske mirovine stekla pravo i na dansku socijalnu mirovinu.

ESTONIJA

Za potrebe izračuna roditeljskih davanja smatra se da se razdoblja zaposlenja u državama koje nisu Estonija temelje na istom prosječnom iznosu socijalnog poreza koji se plaćao tijekom razdoblja zaposlenja u Estoniji, s kojima se zbrajaju. Ako je tijekom referentne godine osoba bila zaposlena samo u drugim državama, za potrebe izračuna davanja smatra se da se ona temelji na prosječnom socijalnom porezu koji se plaćao u Estoniji u razdoblju od referentne godine do rodiljnog dopusta.

FINSKA

1. Za potrebe utvrđivanja prava i izračuna iznosa finske nacionalne mirovine na temelju članaka SSC.47., SSC.48. i 49. ovog Protokola, s mirovinama stečenima na temelju zakonodavstva druge države postupa se na isti način kao s mirovinama stečenim na temelju finskog zakonodavstva.

2. Pri primjeni članka SSC.47. stavka 1. točke (b) podtočke i. ovog Protokola za potrebe izračuna zarade za izjednačeno razdoblje na temelju finskog zakonodavstva kojim se uređuju mirovine povezane sa zaradom, ako je pojedina osoba razdoblja mirovinskog osiguranja na temelju djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba za dio referentnog razdoblja na temelju finskog zakonodavstva stekla u drugoj državi, zarada za priznato razdoblje istovjetna je zbroju zarada ostvarenih tijekom dijela referentnog razdoblja u Finskoj, koji se dijeli s brojem mjeseci za koje su ostvarena razdoblja osiguranja u Finskoj tijekom referentnog razdoblja.

FRANCUSKA

1. Za osobe koje u Francuskoj primaju davanja u naravi na temelju članka SSC.15. ili SSC.24. ovog Protokola i koje imaju boravište u francuskim departmanima Haut-Rhin, Bas-Rhin ili Moselle, davanja u naravi pružena u ime ustanove druge države koja je odgovorna za pokrivanje njihovih troškova uključuju davanja pružena u općem sustavu osiguranja za slučaj bolesti i u lokalnom sustavu obveznog dopunskog osiguranja za slučaj bolesti u Alsace-Moselleu.
2. Francusko zakonodavstvo koje se primjenjuje na osobu koja obavlja ili je prethodno obavljala djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u smislu primjene poglavlja 5. glave III. ovog Protokola uključuje osnovni sustav ili osnovne sustave osiguranja za slučaj starosti i dopunski mirovinski sustav ili dopunske mirovinske sustave koji su se primjenjivali na dotičnu osobu.

NJEMAČKA

1. Neovisno o članku SSC.6. točki (a) ovog Protokola i članku 5. stavku 4. točki 1. sveska VI. Socijalnog zakonika (*Sozialgesetzbuch*), osoba koja prima punu starosnu mirovinu na temelju zakonodavstva druge države može zatražiti da bude obvezno osigurana u okviru njemačkog sustava mirovinskog osiguranja.

2. Neovisno o članku SSC.6. točki (a) ovog Protokola i članku 7. sveska VI. Socijalnog zakonika (*Sozialgesetzbuch (SGB)*), osoba koja je obvezno osigurana u drugoj državi ili prima starosnu mirovinu na temelju zakonodavstva druge države može pristupiti sustavu dobrovoljnog osiguranja u Njemačkoj.
3. Za potrebe odobravanja novčanih davanja na temelju članka 47. stavka 1. sveska V. SGB-a, članka 47. stavka 1. sveska VII. SGB-a i članka 200. stavka 2. zakonika *Reichsversicherungsordnung* osiguranim osobama koje žive u drugoj državi njemački sustavi osiguranja izračunavaju neto plaću, koja se upotrebljava za procjenu davanja, kao da osigurana osoba živi u Njemačkoj, ako osigurana osoba ne zatraži procjenu na temelju neto plaće koju stvarno prima.
4. Državljanima drugih država kojima je mjesto boravišta ili uobičajenog boravišta izvan Njemačke i koji ispunjavaju opće uvjete njemačkog sustava mirovinskog osiguranja mogu uplaćivati dobrovoljne doprinose samo ako su neko vrijeme prethodno bili dobrovoljno ili obvezno osigurani u njemačkom sustavu mirovinskog osiguranja; to se odnosi i na osobe bez državljanstva i izbjeglice čije je mjesto boravišta ili uobičajenog boravišta u drugoj državi.
5. Paušalno priznato razdoblje (*pauschale Anrechnungszeit*) na temelju članka 253. sveska VI. Socijalnog zakonika (*Sozialgesetzbuch*) utvrđuju se isključivo u odnosu na njemačka razdoblja.
6. Ako se na ponovni izračun mirovine primjenjuje njemačko zakonodavstvo o mirovinama koje je bilo na snazi 31. prosinca 1991., za potrebe priznavanja njemačkih zamjenskih razdoblja (*Ersatzzeiten*) primjenjuje se samo njemačko zakonodavstvo.

7. Njemačko zakonodavstvo o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima u odnosu na koje se ostvaruje nadoknada na temelju zakona kojim se uređuju strane mirovine i o davanjima za razdoblja osiguranja koja se mogu priznati na temelju zakona kojim se uređuju strane mirovine na područjima navedenima u stavku 1. točkama 2. i 3. Zakona o raseljenim osobama i izbjeglicama (*Bundesvertriebenengesetz*) nastavlja se primjenjivati unutar područja primjene ovog Protokola, neovisno o odredbama stavka 2. Zakona o stranim mirovinama (*Fremdrentengesetz*).
8. Za izračun teoretskog iznosa iz članka SSC.47. stavka 1. točke (b) podtočke i. ovog Protokola, u mirovinskim sustavima za slobodna zanimanja nadležna ustanova kao osnovu za svaku godinu osiguranja navršenu na temelju zakonodavstva bilo koje druge države uzima prosjek godišnjih mirovinskih prava stečenih tijekom razdoblja osiguranja kod nadležne ustanove na temelju uplate doprinosa.

GRČKA

1. Zakon br. 1469/84 o dobrovoljnom uključenju u sustav mirovinskog osiguranja za grčke državljane i strane državljane grčkog podrijetla primjenjuje se na državljane drugih država, osobe bez državljanstva i izbjeglice, ako su dotične osobe, bez obzira na mjesto boravišta ili privremenog boravka, neko vrijeme prethodno bile obvezno ili dobrovoljno uključene u grčki sustav mirovinskog osiguranja.
2. Neovisno o članku SSC.6. točki (a) ovog Protokola i članku 34. Zakona 1140/1981, osoba koja prima mirovinu u odnosu na ozljede na radu ili profesionalne bolesti na temelju zakonodavstva druge države može zatražiti da bude obvezno osigurana na temelju zakonodavstva koje primjenjuje OGA, u mjeri u kojoj obavlja djelatnost koja ulazi u područje primjene tog zakonodavstva.

IRSKA

1. Neovisno o članku SSC.19. stavku 2. i članku SSC.57. ovog Protokola, za potrebe izračuna propisane ukupne tjedne zarade osigurane osobe za potrebe odobravanja davanja za slučaj bolesti i davanja za nezaposlenost na temelju irskog zakonodavstva, osiguranoj se osobi priznaje iznos jednak prosječnoj tjednoj plaći zaposlene osobe u relevantnoj propisanoj godini u odnosu na svaki tjedan djelatnosti kao zaposlena osoba na temelju zakonodavstva druge države tijekom te propisane godine.

MALTA

Posebne odredbe za državne službenike

- (a) Isključivo za potrebe primjene članka SSC.43. i SSC.55. ovog Protokola, osobe zaposlene na temelju Zakona o oružanim snagama Malte (Poglavlje 220. Zakonâ Malte), Zakona o policiji (Poglavlje 164. Zakonâ Malte) i Zakona o zatvorima (Poglavlje 260. Zakonâ Malte) smatraju se državnim službenicima.
- (b) Mirovine koje su plative na temelju navedenih zakona i Pravilnika o mirovinama (poglavlje 93. Zakonâ Malte) smatraju se, isključivo za potrebe primjene članka SSC.1. točke (cc) ovog Protokola „posebnim sustavima za državne službenike”.

1. Zdravstveno osiguranje

- (a) Kad je riječ o pravima na davanja u naravi na temelju nizozemskog zakonodavstva, osobe koje imaju pravo na davanja u naravi za potrebe provedbe poglavlja 1. i 2. glave III. ovog Protokola znače:
 - i. osobe koje su se, na temelju članka 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju (*Zorgverzekeringswet*), obvezne osigurati pri nekom od pružatelja zdravstvenog osiguranja; i
 - ii. u mjeri u kojoj oni nisu već obuhvaćeni podtočkom i., članovi obitelji aktivnog vojnog osoblja koji žive u drugoj državi i osobe s boravištem u drugoj državi, a koji na temelju ovog Protokola imaju pravo na zdravstvenu zaštitu u svojoj državi boravka, s tim da troškove snosi Nizozemska.
- (b) U skladu s odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju (*Zorgverzekeringswet*), osobe iz točke 1. podtočke (a) i. moraju se osigurati kod pružatelja zdravstvenog osiguranja, dok se osobe iz točke 1. podtočke (a) ii. moraju prijaviti Kolegiju za zdravstveno osiguranje (*College voor zorgverzekeringen*).
- (c) Odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju (*Zorgverzekeringswet*) i Općeg zakona o izvanrednim medicinskim troškovima (*Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten*) o odgovornosti za plaćanje doprinosa primjenjuju se na osobe iz podtočke (a) i članove njihovih obitelji. U odnosu na članove obitelji, doprinosi se naplaćuju od osobe koja je nositelj prava na zdravstvenu zaštitu, s iznimkom članova obitelji vojnog osoblja koji žive u drugoj državi od kojih se doprinosi neposredno naplaćuju.

- (d) Odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju (*Zorgverzekeringswet*) o zakašnjelom osiguranju primjenjuju se *mutatis mutandis* u slučaju zakašnjele prijave Kolegiju za zdravstveno osiguranje (*College voor zorgverzekeringen*) u odnosu na osobe iz podtočke (a) ii.
- (e) Osobe koje imaju pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države koja nije Nizozemska te koje imaju boravište ili privremeni boravak u Nizozemskoj imaju pravo na davanja u naravi u skladu s policom koju osiguranim osobama u Nizozemskoj nudi ustanova mjesta boravišta ili mjesta privremenog boravka, uzimajući u obzir članak 11. stavke 1., 2. i 3. te članak 19. stavak 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju (*Zorgverzekeringswet*), kao i na davanja u naravi predviđena Općim zakonom o izvanrednim medicinskim troškovima (*Algemene wet Bijzondere Ziektekosten*).
- (f) Za potrebe članaka SSC.21. do SSC.27. ovog Protokola sljedeća se davanja, uz mirovine o kojima je riječ u glavi III. poglavljima 4. i 5. ovog Protokola, smatraju mirovinama za čiju su isplatu stečena prava na temelju nizozemskog zakonodavstva:
- mirovine priznate na temelju Zakona od 6. siječnja 1966. o mirovinama za državne službenike i nadživjele osobe (*Algemene burgerlijke pensioenwet*) (nizozemski Zakon o mirovinama državnih službenika),
 - mirovine priznate na temelju Zakona od 6. listopada 1966. o mirovinama za vojne službenike i nadživjele osobe (*Algemene militaire pensioenwet*) (Zakon o mirovinama vojnih službenika),

- davanja za nesposobnost za rad priznate na temelju Zakona od 7. lipnja 1972. o davanjima za nesposobnost vojnog osoblja za rad (*Wetarbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen*) (Zakon o nesposobnosti vojnog osoblja za rad),
- mirovine priznate na temelju Zakona od 15. veljače 1967. o mirovinama za zaposlene u Nizozemskim željeznicama (*NV Nederlandse Spoorwegen*) i nadživjele osobe (*Spoorwegpensioenwet*) (Zakon o mirovinama željezničara),
- mirovine priznate na temelju Uredbe o uvjetima zapošljavanja pri Nizozemskim željeznicama (*Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen*),
- davanja priznata umirovljenim osobama prije dostizanja starosne dobi od 65 godina u sklopu mirovinskog sustava, koja su predviđena za osiguravanje dohotka za bivše zaposlenike u starijoj dobi, ili davanja koja se pružaju u slučaju prijevremenog napuštanja tržišta rada na temelju sustava koji određuje država ili na temelju kolektivnog ugovora za osobe od 55 godina nadalje,
- davanja priznata vojnim zaposlenicima i državnim službenicima na temelju sustava koji se primjenjuje u slučaju otkaza zbog viška radne snage, umirovljenja ili prijevremenog umirovljenja.

- (g) Za potrebe članka SSC.16. stavka 1. ovog Protokola, osobe iz podtočke (a) ii. ovog stavka koje privremeno borave u Nizozemskoj imaju pravo na davanja u naravi u skladu s policom koju osiguranim osobama u Nizozemskoj nudi ustanova mjesta privremenog boravka, uzimajući u obzir članak 11. stavke 1., 2. i 3. te članak 19. stavak 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju (*Zorgverzekeringswet*), kao i davanja u naravi predviđena Općim zakonom o posebnim medicinskim troškovima (*Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten*).

2. Primjena Općeg zakona o starosnim mirovinama (*Algemene Ouderdomswet (AOW)*)

- (a) Umanjenje iz članka 13. stavka 1. AOW-a (Općeg zakona o starosnim mirovinama) ne primjenjuje se na kalendarske godine prije 1. siječnja 1957. tijekom kojih je korisnik, koji ne ispunjava uvjete da mu se te godine priznaju kao razdoblja osiguranja:
- imao boravište u Nizozemskoj u dobi između 15 i 65 godina,
 - dok je imao boravište u drugoj državi, radio je u Nizozemskoj za poslodavca s poslovnim nastanom u Nizozemskoj, ili
 - radio je u drugoj državi tijekom razdoblja koja se smatraju razdobljima osiguranja u okviru nizozemskog sustava socijalne sigurnosti.

Odstupajući od članka 7. AOW-a, smatra se da pravo na mirovinu ima i svatko tko je imao boravište ili je radio u Nizozemskoj u skladu s prethodno navedenim uvjetima samo prije 1. siječnja 1957.

- (b) Umanjenje iz članka 13. stavka 1. AOW-a ne primjenjuje se na kalendarske godine prije 2. kolovoza 1989. tijekom kojih osoba koja je u braku ili je bila u braku, u dobi između 15 i 65 godina, nije bila osigurana na temelju navedenog zakonodavstva, dok je imala boravište na državnom području države koja nije Nizozemska, ako se te kalendarske godine podudaraju s razdobljima osiguranja koje je supružnik te osobe navršio na temelju tog zakonodavstva ili s kalendarskim godinama koje treba uzeti u obzir na temelju točke 2. podtočke (a), uz uvjet da se brak tih osoba u tom razdoblju održao.

Odstupajući od članka 7. AOW-a, smatra se da takva osoba ima pravo na mirovinu.

- (c) Umanjenje iz članka 13. stavka 2. AOW-a ne primjenjuje se na kalendarske godine prije 1. siječnja 1957. tijekom kojih je supružnik umirovljenika koji ne ispunjava uvjete da mu se te godine priznaju kao razdoblja osiguranja:

- imao boravište u Nizozemskoj u dobi između 15 i 65 godina, ili
- dok je imao boravište u drugoj državi, radio je u Nizozemskoj za poslodavca s poslovnim nastanom u Nizozemskoj, ili
- radio je u drugoj državi tijekom razdoblja koja se smatraju razdobljima osiguranja u okviru nizozemskog sustava socijalne sigurnosti.

- (d) Umanjenje iz članka 13. stavka 2. AOW-a ne primjenjuje se na kalendarske godine prije 2. kolovoza 1989. tijekom kojih supružnik umirovljenika koji ima boravište na području države koja nije Nizozemska, u dobi između 15 i 65 godina, nije bio osiguran na temelju AOW-a, ako se te kalendarske godine podudaraju s razdobljima osiguranja koje je umirovljenik navršio na temelju tog zakonodavstva ili s kalendarskim godinama koje se uzimaju u obzir na temelju točke 2. podtočke (a), uz uvjet da se brak tih osoba u tom razdoblju održao.
- (e) Točka 2. podtočke (a), (b), (c) i (d) ne primjenjuju se na razdoblja koja se podudaraju s:
- razdobljima koja se mogu uzeti u obzir za izračun mirovinskih prava na temelju zakonodavstva države koja nije Nizozemska o osiguranju za slučaj starosti, ili
 - razdobljima za koja je dotična osoba primala starosnu mirovinu na temelju takvog zakonodavstva.

Razdoblja dobrovoljnog osiguranja u sustavu druge države ne uzimaju se u obzir za potrebe ove točke.

- (f) Točka 2. podtočke (a), (b), (c) i (d) primjenjuju se isključivo ako je dotična osoba nakon navršenih 59 godina imala 6 godina boravište u jednoj ili više država i samo dok ta osoba ima boravište u jednoj od tih država.
- (g) Odstupajući od poglavlja IV. AOW-a, svakom tko ima boravište u državi koja nije Nizozemska, a čiji je supružnik obvezno osiguran na temelju tog zakonodavstva, dopušteno je dobrovoljno se osigurati na temelju tog zakonodavstva za razdoblja u kojima je supružnik obvezno osiguran.

To dopuštenje ne prestaje važiti ako se obvezno osiguranje supružnika prekine zbog njegove smrti i ako nadživjeli supružnik mirovinu prima samo na temelju Općeg zakona o nadživjelim članovima obitelji (*Algemene nabestaandenwet (ANW)*).

U svakom slučaju, dopuštenje za dobrovoljno osiguranje prestaje važiti na datum na koji osoba navrší 65 godina.

Doprinos koji treba platiti za dobrovoljno osiguranje utvrđuje se u skladu s odredbama koje se odnose na utvrđivanje doprinosa za dobrovoljno osiguranje na temelju AOW-a. Međutim, ako dobrovoljno osiguranje uslijedi nakon razdoblja osiguranja iz točke 2. podtočke (b), doprinos se utvrđuje u skladu s odredbama povezanim s utvrđivanjem doprinosa za obvezno osiguranje na temelju AOW-a, s time da se za dohodak koji se uzima u obzir smatra da je primljen u Nizozemskoj.

- (h) Dopuštenje iz točke 2. podtočke (g) ne daje se osobama koje su osigurane na temelju zakonodavstva druge države koje se odnosi na mirovine ili davanja za nadživjele osobe;
- (i) Svatko tko se želi dobrovoljno osigurati na temelju točke 2. podtočke (g) obavezan je za te potrebe podnijeti zahtjev Banci socijalnog osiguranja (*Sociale Verzekeringsbank*) najkasnije godinu dana nakon datuma na koji su ispunjeni uvjeti za sudjelovanje.

3. Primjena Općeg zakona o nadživjelim članovima obitelji (*Algemene nabestaandenwet (ANW)*).

- (a) Ako nadživjeli supružnik ima pravo na obiteljsku mirovinu na temelju ANW-a na temelju članka SSC.46. stavka 3. ovog Protokola, ta se mirovina izračunava u skladu s člankom SSC.47. stavkom 1. točkom (b) ovog Protokola.

Za potrebe primjene tih odredaba, razdoblja osiguranja prije 1. listopada 1959. smatraju se i razdobljima osiguranja navršenim na temelju nizozemskog zakonodavstva, ako je tijekom tih razdoblja osigurana osoba, nakon 15. godine života:

- imala boravište u Nizozemskoj, ili je
 - dok je imala boravište u drugoj državi, radila u Nizozemskoj za poslodavca s poslovnim nastanom u Nizozemskoj, ili je
 - radila je u drugoj državi tijekom razdoblja koja se smatraju razdobljima osiguranja u okviru nizozemskog sustava socijalne sigurnosti.
- (b) Razdoblja koja treba uračunati na temelju točke 3. podtočke (a) ne uzimaju se u obzir ako se podudaraju s razdobljima obveznog osiguranja navršenima na temelju zakonodavstva druge države u odnosu na obiteljske mirovine.
- (c) Za potrebe članka SSC.47. stavka 1. točke (b) ovog Protokola, kao razdoblja osiguranja u obzir se uzimaju samo razdoblja navršena na temelju nizozemskog zakonodavstva nakon 15. godine života.
- (d) Odstupajući od članka 63.a stavka 1. ANW-a, osobi s boravištem u državi koja nije Nizozemska, čiji je supružnik obvezno osiguran na temelju ANW-a, dopušteno je dobrovoljno se osigurati na temelju ANW-a, uz uvjet da je to osiguranje već započelo do datuma početka primjene ovog Protokola, ali samo za razdoblja u kojima je supružnik obvezno osiguran.

To dopuštenje prestaje važiti na datum prekida obveznog osiguranja supružnika na temelju ANW-a, ako obvezno osiguranje supružnika nije prekinuto zbog njegove smrti te ako nadživjeli supružnik mirovinu ne prima samo na temelju ANW-a.

U svakom slučaju, dopuštenje za dobrovoljno osiguranje prestaje važiti na datum na koji osoba navrší 65 godina.

Doprinos koji treba platiti za dobrovoljno osiguranje utvrđuje se u skladu s odredbama koje se odnose na utvrđivanje doprinosa za dobrovoljno osiguranje na temelju ANW-a. Međutim, ako dobrovoljno osiguranje uslijedi nakon razdoblja osiguranja kako je navedeno u točki 2. podtočki (b), doprinos se utvrđuje u skladu s odredbama koje se odnose na utvrđivanje doprinosa za obvezno osiguranje na temelju ANW-a, s time da se za dohodak koji treba uzeti u obzir smatra da je primljen u Nizozemskoj.

4. Primjena nizozemskog zakonodavstva koje se odnosi na nesposobnost za rad

Pri izračunu davanja na temelju WAO-a, WIA-e ili WAZ-a, nizozemske ustanove uzimaju u obzir:

- razdoblja plaćenog zaposlenja i razdoblja koja se tretiraju kao takva, a navršena su u Nizozemskoj prije 1. srpnja 1967.,
- razdoblja osiguranja navršena na temelju WAO-a,

- razdoblja osiguranja koje je dotična osoba navršila nakon 15. godine života na temelju Općeg zakona o nesposobnosti za rad (*Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW)*), u mjeri u kojoj se ta razdoblja ne podudaraju s razdobljima osiguranja navršenima na temelju WAO-a,
- razdoblja osiguranja navršena na temelju WAZ-a,
- razdoblja osiguranja navršena na temelju WIA-a.

ŠPANJOLSKA

1. Za potrebe provedbe članka SSC.47. stavka 1. točke (b) ovog Protokola, godine koje radniku nedostaju do dobi umirovljenja ili dobi u kojoj je umirovljenje obvezno kako je propisano na temelju članka 31. stavka 4. pročišćene verzije Zakona o državnim mirovinama (*Ley de Clases Pasivas del Estado*) uzimaju se u obzir kao godine stvarno odrađene u službi države samo ako je u trenutku događaja u odnosu na koji mu pripada pravo na mirovinu za nadživjele članove obitelji korisnik bio obuhvaćen posebnim sustavom za državne službenike u Španjolskoj ili je obavljao djelatnost po osnovi koje je uživao izjednačen status u tom sustavu, ili ako je korisnik u trenutku događaja u odnosu na koji mu pripada pravo na mirovinu, obavljao djelatnost za koji bi, da ju je obavljao u Španjolskoj, bio obavezan uključiti se u posebni sustav za državne službenike, pripadnike oružanih snaga ili pravosudne službenike.
2. (a) Na temelju članka SSC.51. stavka 1. točke (c), teoretsko španjolsko davanje izračunava se na temelju stvarnih doprinosa osobe uplaćenih tijekom godina koje neposredno prethode uplati posljednjeg doprinosa u španjolski sustav socijalne sigurnosti. Ako se pri izračunu osnovnog iznosa mirovine u obzir moraju uzeti razdoblja osiguranja i/ili boravišta na temelju zakonodavstva druge države, za ta se razdoblja uzima osnovica za plaćanje doprinosa u Španjolskoj koja je vremenski najbliža referentnom razdoblju, uzimajući u obzir kretanje indeksa maloprodajnih cijena.

(b) Iznos dobivene mirovine uvećava se za iznos uvećanja i revalorizacija izračunanih za svaku naknadnu godinu za mirovine iste naravi.

3. Razdoblja navršena u drugim državama koja se moraju uračunati u posebnom sustavu za državne službenike, pripadnike oružanih snaga i pravosudne uprave, za potrebe članka SSC.51. ovog Protokola izjednačavaju se s razdobljima koja su vremenski najbliža razdobljima navršenima u svojstvu državnog službenika u Španjolskoj.
4. Dodatni iznosi na temelju dobi iz Druge prijelazne odredbe Općeg zakona o socijalnoj sigurnosti primjenjuju se na sve korisnike na temelju ovog Protokola na čije su ime uplaćeni doprinosi na temelju španjolskog zakonodavstva prije 1. siječnja 1967.; primjenom članka SSC.6. ovog Protokola razdoblja osiguranja priznata u drugoj državi prije 1. siječnja 1967. ne mogu se smatrati jednakima doprinosima uplaćenima u Španjolskoj samo za potrebe ovog Protokola. Datum koji se umjesto 1. siječnja 1967. upotrebljava za Posebni sustav za pomorce je 1. kolovoza 1970. odnosno za Posebni sustav socijalne sigurnosti za djelatnost ugljenog rudarstva 1. travnja 1969.

ŠVEDSKA

1. Odredbe ovog Protokola koje se odnose na zbrajanje razdoblja osiguranja i razdoblja boravka ne primjenjuju se na prijelazne odredbe švedskog zakonodavstva kojima se uređuje pravo na zajamčenu mirovinu osobama rođenima 1937. ili prije, koje su u Švedskoj imale boravište u specificiranom razdoblju prije podnošenja zahtjeva za mirovinu (Zakon 2000:798).

2. Za potrebe izračuna dohotka za fiktivne nadoknade za slučaj bolesti i nadoknade za bolovanje koje su povezane s dohotkom, u skladu s poglavljem 8. Zakona o nacionalnom osiguranju (*Lag (1962:381) om allmän försäkrings*), primjenjuju se sljedeća pravila:
 - (a) ako se na osiguranu osobu tijekom referentnog razdoblja primjenjivalo i zakonodavstvo jedne ili više država na osnovi djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba, dohodak u toj državi ili tim državama smatra se istovjetnim prosječnom bruto dohotku osigurane osobe u Švedskoj tijekom referentnog razdoblja u Švedskoj, izračunan dijeljenjem zarade u Švedskoj s brojem godina tijekom kojih je ta zarada ostvarena;
3. (a) Za potrebe izračuna fiktivne vrijednosti sredstava za obiteljsku mirovinu koja se temelji na dohotku (Zakon 2000:461), ako nije zadovoljen zahtjev iz švedskog zakonodavstva za ostvarivanje prava na mirovinu s obzirom na barem tri od pet kalendarskih godina koje su neposredno prethodile smrti osigurane osobe (referentno razdoblje), u obzir se uzimaju i razdoblja osiguranja navršena u drugim državama, na isti način kao da su navršena u Švedskoj. Za razdoblja osiguranja u drugim državama smatra se da se temelje na prosječnoj švedskoj mirovinskoj osnovici. Ako dotična osoba ima samo godinu dana s mirovinskom osnovicom u Švedskoj, za svako razdoblje osiguranja navršeno u drugoj državi smatra se da predstavlja isti iznos.

- (b) Za potrebe izračuna fiktivne vrijednosti mirovinskih sredstava za udovičke mirovine ako je smrt nastupila 1. siječnja 2003. ili nakon tog datuma, ako nije zadovoljen zahtjev iz švedskog zakonodavstva za mirovinska sredstva s obzirom na barem dvije od 4 kalendarske godine koje su neposredno prethodile smrti osigurane osobe (referentno razdoblje), a tijekom referentnog razdoblja navršena su razdoblja osiguranja u drugoj državi, za te se godine smatra da se temelje na istim mirovinskim sredstvima kao i godina navršena u Švedskoj.

UJEDINJENA KRALJEVINA

1. Ako u skladu sa zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine osoba može imati pravo na starosnu mirovinu:
 - (a) ako se doprinosi bivšeg supružnika uzimaju u obzir kao da je riječ o vlastitim doprinosima te osobe; ili
 - (b) ako je supružnik ili bivši supružnik te osobe ispunio uvjete koji se odnose na doprinose, tada se, uz uvjet da supružnik ili bivši supružnik obavlja ili je obavljao djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba, a na njega se primjenjivalo zakonodavstvo dviju ili više država, za potrebe utvrđivanja prava na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine u oba slučaja primjenjuju odredbe glave III. poglavlja 5. ovog Protokola. U tom se slučaju upućivanja u člancima od SSC.44. do SSC.55. ovog Protokola na „razdoblja osiguranja” smatraju upućivanjima na razdoblja osiguranja koja su navršili:
 - i. supružnik ili bivši supružnik ako zahtjev podnosi:
 - udana žena; ili

- osoba čiji je brak okončan drukčije nego smrću supružnika; ili
- ii. bivši supružnik, ako zahtjev podnosi:
 - udovac koji neposredno prije navršavanja dobi za umirovljenje nema pravo na doplatak za obudovjelog roditelja; ili
 - udovica koja neposredno prije navršavanja dobi za umirovljenje nema pravo na doplatak za obudovjelu majku, doplatak za obudovjelog roditelja ili udovičku mirovinu, ili koja ima pravo samo na starosnu udovičku mirovinu izračunanu na temelju članka SSC.47. stavka 1. točke (b) ovog Protokola, s time da za te potrebe „starosna udovička mirovina” znači udovička mirovina koja je plativa u umanjenom iznosu, u skladu s odjeljkom 39. člankom 4. Zakona o doprinosima za socijalnu sigurnosti i davanjima iz socijalne sigurnosti iz 1992.

2. Za potrebe članka SSC.8. ovog Protokola, u slučaju novčanih davanja za slučaj starosti ili novčanih davanja za nadživjele osobe, mirovina za ozljede na radu ili profesionalne bolesti te posmrtna pripomoć, za svakog korisnika na kojeg se primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine i koji privremeno borave na državnom području druge države, za vrijeme tog privremenog boravka smatra se da ima boravište na državnom području te druge države.

3. (1) Za potrebe izračuna faktora zarade za utvrđivanje prava na davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, za svaki se tjedan obavljanja djelatnosti kao zaposlena osoba na temelju zakonodavstva države članice koji je započeo tijekom relevantne dohodovne godine u smislu zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, smatra da je dotična osoba plaćala doprinose kao zaposlena osoba ili je imala zaradu na koju su plaćeni doprinosi, na temelju zarade istovjetne iznosu u visini dvije trećine gornje granične vrijednosti zarade koja je važila za tu godinu.
- (2) Za potrebe članka SSC.47. stavka 1. točke (b) ovog Protokola:
- (a) ako je u bilo kojoj dohodovnoj godini koja je započela na datum 6. travnja 1975. ili nakon toga datuma osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba navršila razdoblja osiguranja, zaposlenja ili boravišta isključivo u državi članici, a primjenom točke (1) ovog odlomka ta se godina za potrebe članka SSC.47. stavka 1. točke (b) podtočke i. ovog Protokola, računa kao godina za koju se ostvaruje pravo na davanje u smislu zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, smatra se da je ta osoba u toj državi članici te godine bila osigurana 52 tjedna;
- (b) ako se bilo koja dohodovna godina koja je započela 6. travnja 1975. ili nakon tog datuma ne računa kao godina za koju se ostvaruje pravo na davanje u smislu zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine za potrebe članka SSC.47. stavka 1. točke (b) podtočke i. ovog Protokola, razdoblja osiguranja, zaposlenja ili boravišta navršena u toj godini ne uzimaju se u obzir.

- (3) Za potrebe pretvaranja faktora zarade u razdoblja osiguranja, faktor zarade ostvaren u relevantnoj dohodovnoj godini u smislu zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine dijeli se s nižom graničnom vrijednosti zarade koja je važila za tu godinu. Rezultat se iskazuje kao cijeli broj, a ostatak se zanemaruje. Za tako izračunani broj smatra se da predstavlja broj tjedana osiguranja navršenih na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine tijekom te godine, uz uvjet da taj broj nije veći od broja tjedana tijekom kojih se na osobu u toj godini primjenjivalo to zakonodavstvo.
-

PROVEDBENI DIO

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

ČLANAK SSCL.1.

Definicije

1. Za potrebe ovog Priloga primjenjuju se definicije iz članka SSC.1. ovog Protokola.
2. Pored definicija iz stavka 1.:
 - (a) „pristupna točka” znači subjekt koji obavlja funkcije:
 - i. elektroničke kontaktne točke;

- ii. automatskog usmjeravanja na temelju adrese; i
 - iii. inteligentnog usmjeravanja na temelju programske podrške koja omogućuje automatsku provjeru i usmjeravanje (na primjer, aplikacija umjetne inteligencije) ili ljudske intervencije;
- (b) „tijelo za vezu” znači svako tijelo koje je odredilo nadležno tijelo države da za jednu ili više grana socijalne sigurnosti iz članka SSC.3. ovog Protokola odgovara na zahtjeve za informacije i zahtjeve za pomoć za potrebe primjene ovog Protokola i ovog Priloga te koje treba ispuniti zadaće koje su mu dodijeljene na temelju glave IV. ovog Priloga;
- (c) „dokument” znači skup podataka, bez obzira na upotrijebljeni medij, koji su strukturirani na takav način da se mogu razmjenjivati elektroničkim putem i koji se moraju priopćiti kako bi se omogućila provedba ovog Protokola i ovog Priloga;
- (d) „strukturirani elektronički dokument” znači svaki strukturirani dokument u obliku namijenjenom za elektroničku razmjenu informacija između država;
- (e) „prijenos elektroničkim putem” znači prijenos podataka upotrebom elektroničke opreme za obradu (uključujući digitalno sažimanje) podataka te s pomoću žica, radijskog prijenosa, optičkih tehnologija ili drugih elektromagnetskih sredstava;

- (f) „prijevara” znači svako namjerno činjenje ili namjerno nečinjenje kako bi se:
- i. primila davanja iz sustava socijalne sigurnosti ili omogućilo drugoj osobi da primi davanja iz sustava socijalne sigurnosti iako nisu ispunjeni uvjeti za pravo na takva davanja na temelju prava dotične države ili dotičnih država ili ovog Protokola; ili
 - ii. izbjeglo plaćanje doprinosa za socijalnu sigurnost ili omogućilo drugoj osobi da izbjegne plaćanje doprinosa za socijalnu sigurnost, iako su takvi doprinosi obvezni na temelju prava dotične države ili dotičnih država ili ovog Protokola.

POGLAVLJE 2.

ODREDBE O SURADNJI I RAZMJENI PODATAKA

ČLANAK SSCI.2.

Opseg i pravila razmjene podataka među ustanovama

1. Za potrebe ovog Priloga, razmjena podataka između tijela država te ustanova i osoba obuhvaćenih ovim Protokolom temelji se na načelima javne uprave, učinkovitosti, aktivne pomoći, brze dostave i dostupnosti, uključujući i e-dostupnost, osobito za osobe s invaliditetom i starije osobe.

2. Ustanove bez odgode pružaju ili razmjenjuju sve podatke potrebne za utvrđivanje prava i obveza osoba na koje se ovaj Protokol primjenjuje. Ti se podaci između država prenose izravno preko samih ustanova ili neizravno preko tijela za vezu.
3. Ako je osoba greškom podnijela informacije, dokumente ili zahtjeve ustanovi na državnom području države koja nije država u kojoj se nalazi ustanova određena u skladu s ovim Prilogom, prva ustanova te informacije, dokumente ili zahtjeve bez odgode ponovo podnosi ustanovi određenoj u skladu s ovim Prilogom uz naznaku datuma na koji su početno podneseni. Taj je datum za drugu ustanovu obvezujući. Ustanove država ne smatraju se odgovornima ako nisu postupile zbog toga što su im ustanove država sa zakašnjenjem poslale informacije, dokumente ili zahtjeve, niti se smatra da su samim time donijele kakvu odluku.
4. Ako se podaci prenose neizravno preko tijela za vezu države odredišta, rokovi za odgovor na zahtjev teku od datuma kad je zahtjev primilo tijelo za vezu, na isti način kao da ga je primila ustanova u toj državi.

ČLANAK SSCI.3.

Opseg i pravila razmjene podataka između dotičnih osoba i ustanova

1. Države osiguravaju da sve dotične osobe imaju na raspolaganju potrebne informacije o odredbama uvedenima ovim Protokolom i ovim Prilogom kako bi im se omogućilo da ostvaruju svoja prava. Usluge koje se pružaju pristupačne su korisnicima.

2. Osobe na koje se ovaj Protokol primjenjuje obvezne su nadležnoj ustanovi dostaviti informacije, dokumente ili popratne dokaze potrebne za utvrđivanje okolnosti u kojima se nalaze oni ili članovi njihovih obitelji, za utvrđivanje ili održavanje njihovih prava i obveza te za utvrđivanje primjenjivog zakonodavstva i njihovih obveza na temelju tog zakonodavstva.
3. U mjeri u kojoj je to potrebno za primjenu ovog Protokola i ovog Priloga, nadležne ustanove dotičnim osobama prosljeđuju informacije i izdaju dokumente bez odgode te u svim slučajevima u rokovima utvrđenima na temelju zakonodavstva države o kojoj je riječ.

Nadležna ustanova o svojoj odluci obavještuje podnositelja zahtjeva koji ima boravište ili privremeni boravak u drugoj državi izravno ili posredstvom tijela za vezu države boravišta ili privremenog boravka. U slučaju odbijanja zahtjeva za davanje, ona naznačuje i razloge odbijanja, pravna sredstva i rokove za podnošenje žalbe. Primjerak te odluke šalje se i drugim uključenim ustanovama.

ČLANAK SSCI.4.

Obrasci, dokumenti i načini razmjene podataka

1. Podložno članku SSCI.75. i Dodatku SSCI-2., struktura, sadržaj i oblik obrazaca i dokumenata koji se izdaju u ime država za potrebe provedbe ovog Protokola dogovaraju se u okviru Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti.

2. Prijenos podataka između ustanova ili tijela za vezu može se, podložno odobrenju Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti, obavljati putem elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti. U mjeri u kojoj se obrasci i dokumenti iz stavka 1. razmjenjuju putem elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti, moraju biti usklađeni s pravilima koja se primjenjuju na taj sustav.

Ako se prijenos podataka između ustanova ili tijela za vezu ne obavlja putem elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti, relevantne ustanove i tijela za vezu koriste se načinima prikladnima svakom pojedinačnom slučaju i u najvećoj mogućoj mjeri daju prednost prijenosu elektroničkim putem.

3. U komunikaciji s dotičnim osobama nadležne ustanove primjenjuju načine prikladne svakom pojedinačnom slučaju te u najvećoj mogućoj mjeri daju prednost komunikaciji elektroničkim putem.

ČLANAK SSCI.5.

Pravna vrijednost dokumenata i popratnih dokaza izdanih u drugoj državi

1. Ustanove drugih država prihvaćaju dokumente koje je izdala ustanova države, kojima se potvrđuje položaj neke osobe za potrebe primjene ovog Protokola i ovog Priloga te popratne dokaze na temelju kojih su ti dokumenti izdani sve dok ih država u kojoj su izdani ne ukine ili proglasi nevažećima.

2. Ako postoji dvojba o valjanosti dokumenta ili točnosti činjenica na kojima se temelje u njemu sadržani podaci, ustanova države koja zaprimi dokument zahtijeva potrebna pojašnjenja od ustanove koja ga je izdala te, ako je to primjereno, ukidanje tog dokumenta. Ustanova koja je izdala dokument ponovno razmatra razloge za izdavanje dokumenta te ga prema potrebi ukida.
3. Na temelju stavka 2., ako postoji dvojba o informacijama koje je pružila dotična osoba, valjanosti dokumenta ili popratnih dokaza ili točnosti činjenica na kojima se temelje u njima sadržani podaci, ustanova mjesta privremenog boravka ili boravišta, u mjeri u kojoj je to moguće, pristupa potrebnoj provjeri tih informacija ili dokumenta na zahtjev nadležne ustanove.
4. Ako dotične ustanove ne postignu dogovor, nadležna tijela mogu iznijeti sporno pitanje pred Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti, najranije mjesec dana nakon datuma na koji je ustanova koja je primila dokument podnijela svoj zahtjev. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti nastoji pomiriti stavove u roku od šest mjeseci od datuma na koji je pitanje pred njega izneseno.

ČLANAK SSCI.6.

Privremena primjena zakonodavstva i privremeno odobravanje davanja

1. Ako u ovom Prilogu nije predviđeno drukčije, u slučaju razlike u stavovima između ustanova ili tijela dviju ili više država u odnosu na utvrđivanje primjenjivog zakonodavstva, na dotičnu se osobu privremeno primjenjuje zakonodavstvo jedne od tih država, pri čemu se red prvenstva utvrđuje kako slijedi:
 - (a) zakonodavstvo države u kojoj osoba stvarno obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba, ako tu djelatnost obavlja samo u jednoj državi;
 - (b) zakonodavstvo države boravišta ako dotična osoba obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u dvjema državama ili više njih te obavlja dio svoje djelatnosti u državi boravišta, ili ako dotična osoba nije zaposlena ni samozaposlena;
 - (c) u svim ostalim slučajevima, zakonodavstvo države čija je primjena prvo zatražena, ako osoba obavlja djelatnost, ili djelatnosti, u dvjema državama ili više njih.
2. U slučaju razlike u stavovima između ustanova ili tijela dviju ili više država o tome koja bi ustanova trebala pružiti davanja u novcu ili naravi, dotična osoba koja bi, da nema spora, mogla ostvariti pravo na ta davanja, na privremenoj osnovi ima pravo na davanja predviđena zakonodavstvom koje primjenjuje ustanova mjesta boravišta te osobe ili, ako ta osoba nema boravište na državnom području jedne od dotičnih država, na davanja predviđena zakonodavstvom koje primjenjuje ustanova kojoj je zahtjev prvotno podnesen.

3. Ako dotične ustanove ili tijela ne postignu dogovor, stranka može pitanje iznijeti pred Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti, najranije mjesec dana nakon datuma na koji je došlo do razlika u stavovima, kako je navedeno u stavku 1. ili 2. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti nastoji pomiriti stavove u roku od šest mjeseci od datuma na koji je pitanje pred njega izneseno.
4. Ako se utvrdi da zakonodavstvo države u kojoj je osoba bila privremeno osigurana nije primjenjivo zakonodavstvo ili da ustanova koja je privremeno odobrila davanja nije nadležna ustanova, ustanova za koju se utvrdi da je nadležna smatra se takvom s retroaktivnim djelovanjem, kao da razlike u stavovima nije bilo, i to najkasnije počevši od datuma početka privremenog osiguranja ili otkad su dotična davanja prvi put odobrena na privremenoj osnovi.
5. Ako je potrebno, ustanova za koju se utvrdi da je nadležna i ustanova koja je privremeno isplaćivala novčana davanja ili je privremeno primala uplate doprinosa, rješava financijski položaj dotične osobe u pogledu doprinosa i privremeno isplaćenih novčanih davanja, ako je to primjereno, u skladu s glavom IV. poglavljem 2. ovog Priloga.

Nadležna ustanova u skladu s glavom IV. ovog Priloga izvršava povrat davanja u naravi koja je ustanova odobrila na privremenoj osnovi u skladu sa stavkom 2.

ČLANAK SSCI.7.

Privremeni izračun davanja i doprinosa

1. Ako u ovom Prilogu nije predviđeno drukčije, u slučaju da osoba ima pravo na davanje ili obvezu uplate doprinosa u skladu s ovim Protokolom, a nadležna ustanova nema sve informacije o stanju u drugoj državi koje su potrebne za konačni izračun iznosa tog davanja ili doprinosa, ta ustanova na zahtjev dotične osobe priznaje to davanje ili izračunava taj doprinos na privremenoj osnovi, ako je to moguće učiniti na temelju informacija koje su toj ustanovi na raspolaganju.
2. Dotično davanje ili doprinos ponovno se izračunavaju nakon što se dotičnoj ustanovi dostave svi potrebni popratni dokazi ili dokumenti.

POGLAVLJE 3.

OSTALE OPĆE ODREDBE ZA PRIMJENU OVOG PROTOKOLA

ČLANAK SSCI.8.

Ostali postupci između tijela i ustanova

1. Dvije ili više država, ili njihova nadležna tijela, mogu se sporazumjeti o postupcima koji nisu predviđeni u ovom Prilogu, uz uvjet da ti postupci nemaju štetan utjecaj na prava ili obveze dotičnih osoba.
2. Svi sporazumi sklopljeni u tu svrhu dostavljaju se Posebnom odboru za koordinaciju socijalne sigurnosti i navode u Dodatku SSCI-1.
3. Odredbe sadržane u provedbenim sporazumima sklopljenima između dvije ili više država sa svrhom koja je identična ili slična svrsi sporazumâ iz stavka 2., koji su na snazi dan prije stupanja na snagu ovog Sporazuma, i dalje se primjenjuju u odnosima između tih država, uz uvjet da su uključeni i u Dodatak SSCI-1 ovom Protokolu.

ČLANAK SSCI.9.

Sprečavanje preklapanja davanja

Neovisno o ostalim odredbama ovog Protokola, ako se davanja na temelju zakonodavstva dviju ili više država uzajamno smanje, obustave ili ukinu, svi iznosi koji se ne bi isplatili u slučaju stroge primjene pravila o smanjenju, obustavi ili ukidanju utvrđenih zakonodavstvom dotične države dijele se brojem davanja koja su predmet smanjenja, obustave ili ukidanja.

ČLANAK SSCI.10.

Elementi za utvrđivanje boravišta

1. U slučaju razlike u stavovima među ustanovama dviju ili više država o utvrđivanju boravišta osobe na koju se ovaj Protokol primjenjuje, te ustanove suglasno utvrđuju središte interesa dotične osobe na temelju ukupne procjene svih dostupnih informacija povezanih s relevantnim činjenicama, koje mogu uključivati, ovisno o slučaju:
 - (a) trajanje i neprekinutost prisutnosti na državnom području dotičnih država;

(b) situaciju navedene osobe, uključujući:

- i. narav i posebne značajke djelatnosti koju obavlja, posebno mjesto gdje se ta djelatnost uobičajeno obavlja, stabilnost djelatnosti te trajanje svakog ugovora o radu;
- ii. njezino obiteljsko stanje i obiteljske veze;
- iii. obavljanje bilo kakve neplaćene djelatnosti;
- iv. u slučaju studenta, izvor studentovih prihoda;
- v. njezine stambene prilike, posebno koliko su trajne;
- vi. državu za koju se smatra da u njoj osoba ima boravište za potrebe oporezivanja.

2. Ako razmatranje raznih kriterija na temelju relevantnih činjenica navedenih u stavku 1. ne dovede do suglasja dotičnih ustanova, smatra se da su, za potrebe utvrđivanja stvarnog mjesta boravišta te osobe, odlučujuće njezine namjere koje proizlaze iz takvih činjenica i okolnosti, a posebno razlozi koji su je naveli da se preseli.
3. Kad je riječ o studentu koji je otišao u drugu državu radi redovitog studija, ne smatra se da je tijekom trajanja studija središte interesa tog studenta u toj državi studiranja, pri čemu se ne dovodi u pitanje mogućnost da se ova pretpostavka ospori.

4. Stavak 3. primjenjuje se *mutatis mutandis* na članove obitelji studenta.

ČLANAK SSCI.11.

Zbrajanje razdoblja

1. Za potrebe primjene članka SSC.7., nadležna ustanova obraća se ustanovama država čije se zakonodavstvo također primjenjivalo na dotičnu osobu zbog utvrđivanja svih razdoblja navršenih na temelju njihovih zakonodavstava.
2. Odnosna razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozapošljavanja ili boravišta navršena na temelju zakonodavstva jedne države pribrajaju se razdobljima navršenima na temelju zakonodavstva bilo koje druge države, u mjeri u kojoj je to potrebno radi primjene članka SSC.7., uz uvjet da se ta razdoblja ne preklapaju.
3. Ako se razdoblje osiguranja ili boravišta navršeno u skladu s obveznim osiguranjem na temelju zakonodavstva jedne države preklapa s razdobljem osiguranja navršenim na osnovi dobrovoljnog osiguranja ili izbornog produženog osiguranja na temelju zakonodavstva druge države, u obzir se uzima samo razdoblje navršeno na osnovi obveznog osiguranja.
4. Ako se razdoblje osiguranja ili boravišta koje se ne smatra istovjetnim razdobljem navršenim na temelju zakonodavstva jedne države preklapa s istovjetnim razdobljem na temelju zakonodavstva druge države, u obzir se uzima samo razdoblje koje se ne smatra istovjetnim razdobljem.

5. Svako razdoblje koje se na temelju zakonodavstva dviju ili više država smatra istovjetnim uzima u obzir samo ustanova države čije se zakonodavstvo posljednje obvezno primjenjivalo na dotičnu osobu prije tog razdoblja. U slučaju da se na dotičnu osobu nije obvezno primjenjivalo zakonodavstvo neke države prije tog razdoblja, to razdoblje uzima u obzir ustanova prve države čije se zakonodavstvo obvezno primjenjivalo na dotičnu osobu nakon tog razdoblja.
6. U slučaju da se ne može precizno utvrditi vrijeme u kojem su određena razdoblja osiguranja ili boravišta navršena na temelju zakonodavstva jedne države, pretpostavlja se da se ta razdoblja ne preklapaju s razdobljima osiguranja ili boravišta navršenim na temelju zakonodavstva druge države, a ona se uzimaju u obzir ako je to povoljno za dotičnu osobu i to u mjeri u kojoj se mogu opravdano uzeti u obzir.

ČLANAK SSCI.12.

Pravila za preračunavanje razdoblja

1. Ako su razdoblja navršena na temelju zakonodavstva države iskazana u jedinicama drukčijima od onih koje su predviđene zakonodavstvom druge države, preračunavanje potrebno radi zbrajanja na temelju članka SSC.7. obavlja se na temelju sljedećih pravila:
 - (a) razdoblje koje treba upotrebljavati kao osnovu za preračunavanje jest razdoblje koje je priopćila ustanova države na temelju čijeg je zakonodavstva to razdoblje navršeno;

- (b) u slučaju sustava u kojima su razdoblja iskazana u danima, preračunavanje iz dana u druge jedinice i obratno, kao i preračunavanje između različitih sustava koji se temelje na danima obavlja se prema sljedećoj tablici:

Sustav koji se temelji na	1 dan odgovara	1 tjedan odgovara	1 mjesec odgovara	1 tromjesečje odgovara	Najveći broj dana u jednoj kalendarskoj godini
5 dana	9 sati	5 dana	22 dana	66 dana	264 dana
6 dana	8 sati	6 dana	26 dana	78 dana	312 dana
7 dana	6 sati	7 dana	30 dana	90 dana	360 dana

- (c) u slučaju sustava u kojima su razdoblja iskazana u jedinicama koje nisu dani:
- tri mjeseca ili 13 tjedana istovjetno je jednom tromjesečju i obratno;
 - jedna godina istovjetna je četirima tromjesečjima, 12 mjeseci ili 52 tjedna i obratno;
 - za preračunavanje tjedana u mjesece i obratno, tjedni i mjeseci preračunavaju se u dane u skladu s pravilima preračunavanja za sustave koji se temelje na šest dana iz tablice iz točke (b);
- (d) u slučaju razdoblja iskazanih u razlomcima te se brojke preračunavaju u sljedeću manju cijelu jedinicu primjenom pravila utvrđenih u točkama (b) i (c). Ako su godine iskazane u razlomcima, oni se preračunavaju u mjesece, ako se sustav o kojem je riječ ne temelji na tromjesečjima;

(e) ako se kao rezultat preračunavanja iz ovog stavka dobije razlomak određene jedinice, kao rezultat preračunavanja na temelju ovog stavka uzima se sljedeća viša cijela jedinica.

2. Ukupan zbroj razdoblja navršenih tijekom jedne kalendarske godine radi primjene stavka 1. ne smije biti veći od broja dana naznačenih u zadnjem stupcu tablice iz stavka 1. točke (b), 52 tjedna, 12 mjeseci ili četiri tromjesečja.

Ako razdoblja koja treba preračunati odgovaraju najvećoj godišnjoj vrijednosti razdoblja na temelju zakonodavstva države u kojoj su navršena, primjena stavka 1. ne smije dovesti do toga da u jednoj kalendarskoj godini razdoblja budu kraća od moguće najveće godišnje vrijednosti razdoblja predviđene na temelju dotičnog zakonodavstva.

3. Preračunavanje se obavlja samo jednom operacijom koja obuhvaća sva ona razdoblja koja su priopćena u ukupnom iznosu ili za svaku godinu ako su razdoblja priopćena za svaku godinu posebno.
4. Ako ustanova priopći razdoblja iskazana u danima, istodobno navodi temelji li se sustav koji provodi na pet, šest ili sedam dana.

GLAVA II.

ODREĐIVANJE ZAKONODAVSTVA KOJE SE PRIMJENJUJE

ČLANAK SSCI.13.

Pojedinosti u vezi s člancima SSC.11.

i SSC.12. ovog Protokola

1. Za potrebe primjene članka SSC.11. stavka 1. točke (a), „osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u državi za poslodavca koji ondje uobičajeno obavlja svoje djelatnosti i koju je taj poslodavac uputio u drugu državu” uključuje osobu koja je zaposlena s namjerom da bude upućena u drugu državu, uz uvjet da se neposredno prije početka zaposlenja dotične osobe na nju već primjenjivalo zakonodavstvo države u kojoj njezin poslodavac ima poslovni nastan.
2. Za potrebe primjene članka SSC.11. stavka 1. točke (a) ovog Protokola, riječi „koji ondje uobičajeno obavlja svoje djelatnosti” odnose se na poslodavca koji redovno obavlja znatan dio djelatnosti, a ne samo poslove unutarnjeg upravljanja, na državnom području države u kojoj ima poslovni nastan, uzimajući u obzir sve kriterije karakteristične za djelatnost koju obavlja poduzeće o kojem je riječ. Relevantni kriteriji moraju biti prilagođeni posebnim značajkama svakog poslodavca i stvarnoj naravi djelatnosti koja se obavlja.

3. Za potrebe primjene članka SSC.11. stavka 1. točke (b) ovog Protokola, riječi „koja uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba” odnose se na osobu koja obično obavlja znatan dio djelatnosti na državnom području države u kojoj ta osoba ima poslovni nastan. Posebno je nužno da je ta osoba svoju djelatnost već neko vrijeme obavljala prije datuma na koji se želi pozvati na odredbe tog članka te da, tijekom svakog razdoblja privremenog obavljanja djelatnosti u drugoj državi, ona u državi u kojoj ima poslovni nastan i dalje ispunjava uvjete za obavljanje svoje djelatnosti kako bi je mogla nastaviti obavljati po povratku.
4. Za potrebe primjene članka SSC.11. stavka 1. točke (b) ovog Protokola, kriterij za utvrđivanje toga je li djelatnost koju samozaposlena osoba odlazi obavljati u drugu državu „slična” djelatnosti samozaposlene osoba koju ta osoba uobičajeno obavlja jest stvarna narav djelatnosti, a ne naziv određene djelatnosti zaposlene ili samozaposlene osobe koji toj djelatnosti može pripisati druga država.
5. Za potrebe primjene članka SSC.12. stavaka 1. i 5. ovog Protokola, osoba koja „uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba” u „jednoj državi članici ili više njih te u Ujedinjenoj Kraljevini” odnosno u „dvije ili više država članica” odnosi se na osobu koja istodobno, ili naizmjenično, za isto poduzeće ili poslodavca ili više poduzeća ili poslodavaca, obavlja jednu ili više zasebnih djelatnosti u takvim državama.
6. Za potrebe članka SSC.12. stavaka 1. i 5. ovog Protokola, zaposleni član letačke ili kabinske posade koji uobičajeno obavlja usluge opsluživanja putnika i usluge povezane s teretom u dvjema državama ili više njih podliježe zakonodavstvu države u kojoj se nalazi domaća baza, kako je definirano u članku SSC.1. ovog Protokola.

7. Marginalne se djelatnosti zanemaruju za potrebe utvrđivanja primjenjivog zakonodavstva na temelju članka SSC.12. ovog Protokola. Članak SSC.15 primjenjuje se na sve slučajeve iz ovog članka.
8. Za potrebe primjene članka SSC.12. stavaka 2. i 6. ovog Protokola, osoba koja „uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba” u „jednoj državi članici ili više njih te u Ujedinjenoj Kraljevini” odnosno u „dvije ili više država članica” odnosi se posebno na osobu koja u takvim državama istodobno ili naizmjenično obavlja jednu ili više zasebnih djelatnosti u svojstvu samozaposlene osobe, bez obzira na vrstu tih djelatnosti.
9. Za potrebe razlikovanja djelatnosti na temelju stavaka 5. i 8. ovog članka od situacija opisanih u članku SSC.11. stavku 1. ovog Protokola, odlučujuće je trajanje djelatnosti u jednoj ili više država (bilo da je stalne, *ad hoc* ili privremene naravi). U tu se svrhu izvršava opća procjena svih relevantnih činjenica, a u slučaju zaposlene osobe to je posebno mjesto rada na način kako je definirano u ugovoru o radu.
10. Za potrebe primjene članka SSC.12. stavaka 1., 2., 5. i 6. ovog Protokola, „znatan dio djelatnosti zaposlene ili samozaposlene osobe” koja se obavlja u državi znači kvantitativno značajan dio svih djelatnosti zaposlene osobe ili samozaposlene osobe, s time da to ne mora nužno biti glavni dio tih djelatnosti.
11. Kako bi se utvrdilo obavlja li se znatan dio djelatnosti u državi, u obzir se uzimaju sljedeći okvirni kriteriji:
 - (a) u slučaju djelatnosti zaposlene osobe, radno vrijeme ili plaća; i

- (b) u slučaju djelatnosti samozaposlene osobe, promet, radno vrijeme, broj pruženih usluga ili dohodak.

Ako je u okviru opće procjene utvrđeno da je udio u odnosu na navedene kriterije manji od 25 %, to je pokazatelj da se u relevantnoj državi ne obavlja znatan dio djelatnosti.

12. Za potrebe primjene članka SSC.12. stavka 2. točke (b) ovog Protokola, „središte interesa” djelatnosti samozaposlene osobe utvrđuje se uzimajući u obzir sve vidove profesionalnih djelatnosti te osobe, a to je osobito mjesto stalnog i trajnog sjedišta te osobe, uobičajena narav ili trajanje djelatnosti koje se obavljaju, broj pruženih usluga te namjera dotične osobe koja je razvidna iz svih okolnosti.
13. Za utvrđivanje primjenjivog zakonodavstva na temelju stavaka 10., 11. i 12., dotične ustanove uzimaju u obzir stanje koje se predviđa za sljedećih 12 kalendarskih mjeseci.
14. Ako osoba obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u dvije ili više država za poslodavca koji ima poslovni nastan izvan državnog područja država te ako ta osoba boravi u državi u kojoj ne obavlja znatan dio djelatnosti, na nju se primjenjuje zakonodavstvo države boravišta.

ČLANAK SSCI.14.

Postupci za primjenu članka SSC.10. stavaka 3. točke (b), članka SSC.10. stavka 4.

i članka SSC.11. ovog Protokola

(o pružanju informacija dotičnim ustanovama)

1. Ako člankom SSCI.15. ovog Priloga nije predviđeno drukčije, u slučaju da osoba obavlja djelatnost izvan nadležne države, poslodavac ili, u slučaju osobe koja ne obavlja djelatnost kao zaposlena osoba, dotična osoba o tome obavješćuje, kad god je to moguće unaprijed, nadležnu ustanovu države čije se zakonodavstvo primjenjuje. Ta ustanova dotičnoj osobi izdaje potvrdu iz članka SSCI.16. stavka 2. ovog Priloga i bez odgode čini dostupnima informacije o zakonodavstvu koje se primjenjuje na tu osobu, na temelju članka SSC.10. stavka 3. točke (b) ili članka SSC.11. ovog Protokola, ustanovi koju je odredilo nadležno tijelo države u kojoj se djelatnost obavlja.
2. Poslodavac u smislu članka SSC.10. stavka 4. ovog Protokola koji ima zaposlenika na brodu koji plovi pod zastavom druge države o tome obavješćuje, kad god je to moguće unaprijed, nadležnu ustanovu države čije se zakonodavstvo primjenjuje. Ta ustanova bez odgode stavlja na raspolaganje informacije o zakonodavstvu koje se primjenjuje na dotičnu osobu, na temelju članka SSC.10. stavka 4. ovog Protokola, ustanovi koju je odredilo nadležno tijelo države pod čijom zastavom plovi plovilo na kojem zaposlenik treba obavljati djelatnost.

ČLANAK SSCI.15.

Postupak za primjenu članka SSC.12. ovog Protokola

1. Osoba koja obavlja djelatnosti u dvije ili više država, ili ako se primjenjuje članak SSC.12. stavak 5. ili 6 ., o tome obavješćuje ustanovu koju je odredilo nadležno tijelo države boravišta te osobe.
2. Imenovana ustanova mjesta boravišta bez odgode određuje koje se zakonodavstvo primjenjuje na dotičnu osobu, uzimajući u obzir članak SSC.12. ovog Protokola i članak SSCI.13. ovog Priloga. To početno utvrđivanje privremene je naravi. Ustanova obavješćuje imenovane ustanove svake države u kojoj se djelatnost obavlja o svojoj privremenoj odluci o utvrđivanju.
3. Privremeno utvrđivanje primjenjivog zakonodavstva, kako je predviđeno stavkom 2., postaje konačno u roku od dva mjeseca od trenutka kad su ustanove koje su odredila nadležna tijela dotične države (dotičnih država) o njoj obaviještene u skladu sa stavkom 2., ako konačna odluka o utvrđivanju zakonodavstva nije već donesena na temelju stavka 4., ili ako barem jedna od dotičnih ustanova ustanovu koju je odredilo nadležno tijelo države boravišta do kraja tog dvomjesečnog razdoblja nije obavijestila da još ne može prihvatiti odluku o utvrđivanju ili da o tome ima drukčiji stav.
4. Ako se zbog dvojbe o utvrđivanju primjenjivog zakonodavstva zahtijeva da ustanove ili tijela dviju ili više država stupe u kontakt, zakonodavstvo koje se primjenjuje na dotičnu osobu se, na zahtjev jedne ili više ustanova koje su odredila nadležna tijela dotične države (dotičnih država) ili samih nadležnih tijela, određuje sporazumno, uzimajući u obzir članak SSC.12. ovog Protokola i relevantne odredbe članka SSCI.13. ovog Priloga.

Ako među dotičnim ustanovama ili nadležnim tijelima postoje razlike u stavovima, one nastoje postići suglasnost u skladu s navedenim uvjetima, pri čemu se primjenjuje članak SSCI.6.

5. Nadležna ustanova države za čije je zakonodavstvo utvrđeno da se treba primjenjivati, bilo privremeno ili konačno, bez odgode obavješćuje dotičnu osobu.
6. Ako dotična osoba ne dostavi informacije iz stavka 1., ovaj se članak primjenjuje na inicijativu ustanove koju je odredilo nadležno tijelo u državi boravišta čim bude obaviještena o situaciji te osobe, moguće posredstvom druge dotične ustanove.

ČLANAK SSCI.16.

Pružanje informacija dotičnim osobama i poslodavcima

1. Nadležna ustanova države čije zakonodavstvo postane primjenjivo na temelju glave II. ovog Protokola obavješćuje dotičnu osobu i, ako je to primjereno, njezina poslodavca ili poslodavce o obvezama utvrđenima tim zakonodavstvom. Pruža im potrebnu pomoć radi ispunjenja formalnosti koje se zahtijevaju tim zakonodavstvom.
2. Na zahtjev dotične osobe ili poslodavca nadležna ustanova države čije se zakonodavstvo primjenjuje na temelju glave II. pruža potvrdu da se to zakonodavstvo primjenjuje te navodi, ako je to primjereno, do kojeg se datuma primjenjuje i pod kojim uvjetima.

ČLANAK SSCI.17.

Suradnja među ustanovama

1. Relevantne ustanove priopćuju nadležnoj ustanovi države čije se zakonodavstvo primjenjuje na određenu osobu na temelju glave II. ovog Protokola informacije koje se zahtijevaju kako bi se utvrdio datum od kojeg to zakonodavstvo postaje primjenjivo te doprinosi koje su ta osoba i njezin poslodavac ili poslodavci odgovorni uplaćivati na temelju tog zakonodavstva.
2. Nadležna ustanova države čije zakonodavstvo postane primjenjivo na osobu na temelju glave II. ovog Protokola informacije o datumu početka primjene tog zakonodavstva stavlja na raspolaganje ustanovi koju je odredilo nadležno tijelo države čije se zakonodavstvo posljednje primjenjivalo na tu osobu.

ČLANAK SSCI.18.

Suradnja u slučaju sumnje u valjanost izdanih dokumenata u vezi s primjenjivim zakonodavstvom

1. Ako postoji dvojba o valjanosti dokumenta kojim se potvrđuje položaj osobe za potrebe primjenjivog zakonodavstva ili točnosti činjenica na kojima se dokument temelji, ustanova države koja zaprimi dokument traži potrebna pojašnjenja od ustanove koja ga je izdala te, ako je to primjereno, ukidanje ili ispravak tog dokumenta. Ustanova koja podnosi zahtjev obrazlaže ga i dostavlja relevantnu popratnu dokumentaciju zbog koje je podnesen zahtjev.

2. Pri primanju takvog zahtjeva, ustanova koja je izdala dokument ponovno razmatra razloge za njegovo izdavanje te ga u slučaju uočavanja pogreške ukida ili ispravlja u roku od 30 radnih dana od primitka zahtjeva. Ukidanje ili ispravak imaju retroaktivan učinak. Međutim, ako postoji opasnost od nerazmjernog ishoda, te posebice od gubitka statusa osigurane osobe tijekom cjelokupnog relevantnog razdoblja ili njegova dijela, u dotičnoj državi ili državama, države razmatraju razmjerniji aranžman. Ako se na temelju dostupnih dokaza ustanova koja je izdala dokument može uvjeriti da je podnositelj dokumenta počinio prijevaru, bez odgode i s retroaktivnim učinkom povlači ili ispravlja dokument.

GLAVA III.

POSEBNE ODREDBE O RAZLIČITIM KATEGORIJAMA DAVANJA

POGLAVLJE 1.

DAVANJA ZA SLUČAJ BOLESTI, DAVANJA ZA MAJČINSTVO I ISTOVJETNA DAVANJA ZA OČINSTVO

ČLANAK SSCI.19.

Opće provedbene odredbe

1. Nadležna tijela ili ustanove osiguravaju da se osiguranim osobama stave na raspolaganje sve potrebne informacije o postupcima i uvjetima za odobravanje davanja u naravi ako se takva davanja primaju na državnom području države koja nije država nadležne ustanove.

2. Neovisno o članku SSC.6. točki (a) ovog Protokola, država može postati odgovorna za trošak davanja u skladu s člankom SSC.20. ovog Protokola samo ako je osigurana osoba podnijela zahtjev za mirovinu na temelju zakonodavstva te države ili ako, u skladu s člancima od SSC.21. do SSC.27. ovog Protokola, prima mirovinu na temelju zakonodavstva navedene države.

ČLANAK SSCI.20.

Sustav pravila koji se primjenjuje u slučaju postojanja više sustava pravila
u državi boravišta ili privremenog boravka

Ako zakonodavstvo države boravišta ili privremenog boravka predviđa više sustava osiguranja za slučaj bolesti, majčinstva i očinstva za više kategorija osiguranih osoba, odredbe koje se primjenjuju na temelju članka SSC.15., članka SSC.17. stavka 1. te članaka SSC.18., SSC.20, SSC.22. i SSC.24. ovog Protokola jesu odredbe zakonodavstva o općem sustavu za zaposlene osobe.

ČLANAK SSC1.21.

Boravište u državi koja nije nadležna država

Postupak i opseg prava

1. Za potrebe primjene članka SSC.15. ovog Protokola osigurana osoba ili članovi njezine obitelji obvezni su se odmah prijaviti ustanovi mjesta boravišta. Njihovo pravo na davanja u naravi u državi boravišta potvrđuje se dokumentom koji izdaje nadležna ustanova na zahtjev osigurane osobe ili na zahtjev ustanove mjesta boravišta.
2. Dokument iz stavka 1. vrijedi sve dok nadležna ustanova ne obavijesti ustanovu mjesta boravišta o tome da je opozvan.

Ustanova mjesta boravišta obavješćuje nadležnu ustanovu o svakoj prijavi na temelju stavka 1. te o svakoj promjeni ili opozivu te prijave.

3. Ovaj se članak primjenjuje *mutatis mutandis* na osobe iz članaka SSC.20., SSC.22., SSC.23. i SSC.24. ovog Protokola.

Povrat troškova

4. Ako osoba ili članovi njezine obitelji:
 - (a) imaju izdani dokument iz stavka 1.;

- (b) prijavili su taj dokument kod ustanove mjesta boravišta u skladu sa stavkom 1.; i
- (c) osoba ili članovi njezine obitelji ili netko u njihovo ime platili su zdravstvenu naknadu državi boravišta kao dio zahtjeva za dozvolu ulaska, privremenog boravka, rada ili boravišta u toj državi;

ta osoba ili članovi njezine obitelji mogu od ustanove države boravišta zatražiti povrat troška plaćene zdravstvene naknade (u cijelosti ili djelomično, ovisno o slučaju).

- 5. Ako je podnesen zahtjev u skladu sa stavkom 1., ustanova države boravišta taj zahtjev rješava u roku od tri kalendarska mjeseca, počevši od dana primitka zahtjeva, te izvršava eventualan povrat troškova u skladu s ovim člankom.
- 6. Ako je razdoblje valjanosti dokumenta iz stavka 1. kraće od razdoblja za koje je plaćena zdravstvena naknada, iznos povrata nije veći od onog dijela zdravstvene naknade koji odgovara razdoblju za koje je dokument izdan.
- 7. Ako je zdravstvenu naknadu platila druga osoba u ime osobe na koju se primjenjuje ovaj članak, povrat se može izvršiti toj drugoj osobi.

ČLANAK SSCI.22.

Privremeni boravak u državi koja nije nadležna država

Postupak i opseg prava

1. Za potrebe primjene članka SSC.17. ovog Protokola, osigurana osoba predložuje pružatelju zdravstvenih usluga u državi privremenog boravka dokument o pravu koji izdaje nadležna ustanova, u kojem je naznačeno njegovo pravo na davanja u naravi. Ako osigurana osoba nema takav dokument, ustanova mjesta privremenog boravka, na zahtjev ili prema potrebi, obraća se nadležnoj ustanovi kako bi dobila taj dokument.
2. U tom se dokumentu navodi da osigurana osoba ima pravo na davanja u naravi pod uvjetima utvrđenima u članku SSC.17. ovog Protokola, uz iste uvjete koji se primjenjuju na osobe osigurane na temelju zakonodavstva države privremenog boravka, te taj dokument zadovoljava zahtjeve iz Dodatka SSCI-2.
3. Davanja u naravi iz članka SSC.17. stavka 1. ovog Protokola odnose se na davanja u naravi koja se pružaju u državi privremenog boravka, u skladu s njezinim zakonodavstvom, te koja postanu nužna zbog medicinskih razloga kako osigurana osoba ne bi bila prisiljena vratiti se u nadležnu državu prije kraja planiranog boravka radi dobivanja potrebnog liječenja.

Postupak i aranžmani za pokrivanje troškova i izvršenje povrata davanja u naravi

4. Ako je osigurana osoba stvarno snosila troškove svih ili dijela davanja u naravi pruženih u okviru članka SSC.17. ovog Protokola te ako se zakonodavstvom koje primjenjuje ustanova mjesta privremenog boravka omogućuje povrat tih troškova osiguranoj osobi, ta osoba može poslati zahtjev za povrat troškova ustanovi mjesta privremenog boravka. U tom slučaju ta ustanova osobi izravno izvršava povrat troškova čiji iznos odgovara tim davanjima, u granicama i pod uvjetima stopa povrata troškova utvrđenih u njezinu zakonodavstvu.
5. Ako povrat tih troškova nije izravno zatražila ustanova mjesta privremenog boravka, povrat nastalih troškova dotičnoj osobi izvršava nadležna ustanova u skladu sa stopama povrata troškova koje primjenjuje ustanova mjesta privremenog boravka ili iznosima koji bi podlijegali povratu troškova ustanovi mjesta privremenog boravka da se u dotičnom slučaju primjenjivao članak SSCI.47.

Ustanova mjesta privremenog boravka pruža nadležnoj ustanovi na njezin zahtjev sve potrebne informacije o tim stopama ili iznosima.

6. Odstupajući od stavka 5., nadležna ustanova može izvršiti nadoknadu nastalih troškova u granicama i pod uvjetima stopa povrata troškova utvrđenih njezinim zakonodavstvom, uz uvjet da je osigurana osoba suglasna da se na nju primijeni ta odredba.

7. Ako zakonodavstvo države privremenog boravka u dotičnom slučaju ne predviđa povrat troškova na temelju stavaka 4. i 5., nadležna ustanova može izvršiti povrat troškova u granicama i pod uvjetima stopa povrata troškova utvrđenih njezinim zakonodavstvom bez suglasnosti osigurane osobe.
8. Povrat troškova osiguranoj osobi ni u kojem slučaju ne smije premašiti iznos njezinih stvarnih troškova.
9. U slučaju znatnih rashoda, nadležna ustanova može osiguranoj osobi platiti odgovarajući predujam čim joj ta osoba podnese zahtjev za povrat troškova.

Članovi obitelji

10. Stavci od 1. do 9. primjenjuju se *mutatis mutandis* na članove obitelji osigurane osobe.

Povrat troškova za studente

11. Ako osoba:
 - (a) ima važeći dokument o pravu iz Dodatka SSCI-2. koji je izdala nadležna ustanova;
 - (b) primljena je na visoko učilište u državi koja nije nadležna država („država studiranja”) kako bi redovito studirala te stekla visokoškolsku kvalifikaciju koju ta država priznaje, što uključuje diplome, potvrde ili akademske stupnjeve doktora znanosti na visokim učilištima, što može podrazumijevati i pripremni program koji prethodi takvom obrazovanju, u skladu s nacionalnim pravom, ili obvezno osposobljavanje;

- (c) ne obavlja niti je obavljala djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u državi studiranja tijekom razdoblja na koje se odnosi zdravstvena naknada; i
- (d) ta osoba, ili netko u njezino ime, platila je zdravstvenu naknadu državi studiranja kao dio zahtjeva za dozvolu ulaska, privremenog boravka ili boravišta u svrhu redovnog studiranja u toj državi;

ta osoba može od ustanove države studiranja zatražiti povrat troška plaćene zdravstvene naknade (u cijelosti ili djelomično, ovisno o slučaju).

- 12. Ako je podnesen zahtjev u skladu sa stavkom 11., ustanova države studiranja taj zahtjev obrađuje i rješava u razumnom roku, najkasnije šest kalendarskih mjeseci od dana primitka zahtjeva, te izvršava eventualan povrat u skladu s ovim člankom.
- 13. Ako je razdoblje valjanosti dokumenta o pravu iz stavka 11. točke (a) kraće od razdoblja za koje je plaćena zdravstvena naknada, iznos povrata u vezi sa zdravstvenom naknadom jednak je plaćenom iznosu koji odgovara razdoblju valjanosti tog dokumenta.
- 14. Ako je zdravstvenu naknadu platila druga osoba u ime osobe na koju se primjenjuje ovaj članak, povrat se može izvršiti toj drugoj osobi.
- 15. Stavci od 11. do 14. primjenjuju se *mutatis mutandis* na članove obitelji navedene osobe.
- 16. Ovaj članak stupa na snagu 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

17. Osoba koja ispunjava uvjete iz stavka 11. u razdoblju između stupanja na snagu ovog Sporazuma i datuma navedenog u stavku 16. može, nakon stupanja na snagu ovog članka, podnijeti zahtjev za povrat na temelju stavka 11. u odnosu na to razdoblje.
18. Odstupajući od članka SSC.5. stavka 1., država studiranja može odrediti pristojbe u skladu sa svojim nacionalnim pravom u odnosu na davanja u naravi koja ne ispunjavaju kriterije navedene u članku SSC.17. stavku 1. točki (a) i koja se pružaju osobi kojoj je izvršen povrat troškova tijekom njezina privremenog boravka za razdoblje na koje se povrat odnosi.

ČLANAK SSC.23.

Planirano liječenje

Postupak izdavanja odobrenja

1. Za potrebe primjene članka SSC.18. stavka 1. ovog Protokola, osigurana osoba ustanovi mjesta privremenog boravka predložuje dokument koji je nadležna ustanova izdala. Za potrebe ovog članka, nadležna ustanova znači ustanova koja snosi trošak planiranog liječenja; u slučajevima iz članka SSC.18. stavka 4. i članka SSC.25. stavka 5. ovog Protokola u kojima se povrat davanja u naravi pruženih u državi boravišta izvršava na temelju fiksnih iznosa, nadležna ustanova znači ustanovu mjesta boravišta.

2. Ako osigurana osoba nema boravište u nadležnoj državi, odobrenje traži od ustanove mjesta boravišta koja zahtjev bez odgode prosljeđuje nadležnoj ustanovi.

U tom slučaju ustanova mjesta boravišta izjavom potvrđuje da su u državi boravišta ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku SSC.18. stavku 2. drugoj rečenici ovog Protokola.

Nadležna ustanova može odbiti izdavanje zatraženog odobrenja samo ako, u skladu s procjenom ustanove mjesta boravišta, u državi boravišta osigurane osobe nisu ispunjeni uvjeti navedeni u članku SSC.18. stavku 2. drugoj rečenici ovog Protokola ili ako se i u samoj nadležnoj državi može pružiti isto liječenje u medicinski opravdanom roku, uzimajući u obzir trenutačno zdravstveno stanje i vjerojatan tijek bolesti dotične osobe.

Nadležna ustanova o svojoj odluci obavještuje ustanovu mjesta boravišta.

Ako se u rokovima utvrđenima nacionalnim zakonodavstvom ne dobije odgovor, smatra se da je nadležna ustanova izdala odobrenje.

3. Ako je osiguranoj osobi koja nema boravište u nadležnoj stranci hitno potrebno liječenje od životne važnosti, a odobrenje se ne može odbiti u skladu s člankom SSC.18. stavkom 2. drugom rečenicom ovog Protokola, odobrenje izdaje ustanova mjesta boravišta u ime nadležne ustanove, koju ustanova mjesta boravišta odmah obavještuje o tome.

Nadležna ustanova prihvaća nalaze i mogućnosti liječenja što su ih u smislu potrebnog hitnog liječenja od životne važnosti predložili liječnici koje je odobrila ustanova mjesta boravišta koja izdaje odobrenje.

4. Nadležna ustanova zadržava pravo da, u svako doba tijekom postupka izdavanja odobrenja, osiguranu osobu uputi na pregled kod liječnika po vlastitu izboru u stranci privremenog boravka ili boravišta.
5. Ne dovodeći u pitanje odluke o odobrenju, ustanova mjesta privremenog boravka obavještuje nadležnu ustanovu ako je s medicinskoga gledišta primjereno dopunsko liječenje u odnosu na ono koje je obuhvaćeno postojećim odobrenjem.

Pokrivanje troška davanja u naravi koji je nastao za osiguranu osobu

6. Ne dovodeći u pitanje stavak 7., članak SSCI.22. stavci 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis*.
7. Ako je osigurana osoba stvarno snosila sve ili dio troškova odobrenog liječenja, a troškovi povrata koji je nadležna ustanova obvezna izvršiti u korist ustanove mjesta privremenog boravka ili osigurane osobe prema stavku 6. (stvarni trošak) niži su od troškova koje bi morala preuzeti za isto liječenje u nadležnoj državi (fiktivni trošak), nadležna ustanova na zahtjev izvršava povrat troška liječenja koji je snosila osigurana osoba do iznosa za koji fiktivni trošak premašuje stvarni trošak. Međutim, iznos povrata ne može biti veći od stvarnih troškova osigurane osobe te se njime može uzeti u obzir iznos koji bi osigurana osoba morala platiti da su usluge liječenja pružene u nadležnoj državi.

Pokrivanje troškova puta i privremenog boravka u okviru planiranog liječenja

8. Ako se nacionalnim zakonodavstvom nadležne ustanove predviđa povrat troškova puta i privremenog boravka koji su nerazdvojivi od liječenja osigurane osobe, takve troškove za dotičnu osobu, a ako je potrebno i za osobu koja mora biti u njezinoj pratnji, preuzima ta ustanova kad se izda odobrenje u slučaju liječenja u drugoj državi.

Članovi obitelji

9. Stavci od 1. do 8. primjenjuju se *mutatis mutandis* na članove obitelji osigurane osobe.

ČLANAK SSC.I.24.

Novčana davanja za nesposobnost za rad u slučaju privremenog boravka ili boravišta u državi koja nije nadležna država

Postupak koji treba slijediti osigurana osoba

1. Ako se zakonodavstvom nadležne države zahtijeva da je osigurana osoba obvezna predložiti potvrdu kako bi imala pravo na novčana davanja za nesposobnost za rad na temelju članka SSC.19. stavka 1. ovog Protokola, osigurana osoba traži od liječnika u državi boravišta koji je utvrdio njezino zdravstveno stanje da potvrdi njezinu nesposobnost za rad i vjerojatno trajanje te nesposobnosti.

2. Osigurana osoba šalje potvrdu nadležnoj ustanovi u roku utvrđenom zakonodavstvom nadležne države.
3. Ako liječnici koji pružaju usluge liječenja u državi boravišta ne izdaju potvrde o nesposobnosti za rad, a takve se potvrde zahtijevaju na temelju zakonodavstva nadležne države, dotična osoba obraća se izravno ustanovi mjesta boravišta. Ta ustanova odmah poduzima radnje kako bi se obavila medicinska procjena nesposobnosti te osobe za rad te sastavila potvrda iz stavka 1. Potvrda se odmah prosljeđuje nadležnoj ustanovi.
4. Prosljeđivanje dokumenta iz stavaka 1., 2. i 3. ne oslobađa osiguranu osobu od ispunjenja obveza predviđenih primjenjivim zakonodavstvom, posebno u pogledu njezina poslodavca. Ako je to primjereno, poslodavac ili nadležna ustanova mogu pozvati zaposlenika da sudjeluje u aktivnostima s ciljem poticanja i podupiranja svojeg povratka na posao.

Postupak koji treba slijediti ustanova države boravišta

5. Na zahtjev nadležne ustanove, ustanova mjesta boravišta obavlja sve potrebne administrativne provjere ili liječničke preglede dotične osobe u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje ustanova mjesta boravišta. Izvješće liječnika koji je obavio pregled, posebno u odnosu na vjerojatno trajanje nesposobnosti za rad, ustanova mjesta boravišta bez odgode prosljeđuje nadležnoj ustanovi.

Postupak koji treba slijediti nadležna ustanova

6. Nadležna ustanova zadržava pravo uputiti osiguranu osobu na pregled kod liječnika po vlastitu izboru.
7. Ne dovodeći u pitanje članak SSC.19. stavak 1. drugu rečenicu ovog Protokola, nadležna ustanova izravno isplaćuje novčana davanja dotičnoj osobi te, prema potrebi, o tome obavješćuje ustanovu mjesta boravišta.
8. Za potrebe primjene članka SSC.19. stavka 1. ovog Protokola, podaci iz potvrde o nesposobnosti za rad osigurane osobe sastavljene u drugoj državi na temelju medicinskih nalaza liječnika ili ustanove koja je obavila pregled, imaju istu pravnu valjanost kao i potvrda sastavljena u nadležnoj državi.
9. Ako nadležna ustanova odbije novčana davanja, svoju odluku dostavlja osiguranoj osobi i, istodobno, ustanovi mjesta boravišta.

Postupak u slučaju privremenog boravka u državi koja nije nadležna država

10. Stavci od 1. do 9. primjenjuju se *mutatis mutandis* ako osigurana osoba ima privremeni boravak u državi koja nije nadležna država.

ČLANAK SSCI.25.

Doprinosi umirovljenika

Ako osoba prima mirovinu od više država, iznos doprinosa oduzetih od svih isplaćenih mirovina ni pod kojim okolnostima ne smije biti viši od iznosa oduzetog u odnosu na osobu koja prima isti iznos mirovine od nadležne države.

ČLANAK SSCI.26.

Posebne provedbene mjere

1. Ako je osoba ili skupina osoba na zahtjev izuzeta iz obveznog osiguranja za slučaj bolesti pa takve osobe samim time nisu obuhvaćene sustavom osiguranja za slučaj bolesti na koji se primjenjuje ovaj Protokol, ustanova države ne postaje isključivo po osnovi tog izuzeća odgovorna za pokrivanje troškova davanja u naravi ili novčanih davanja pruženih tim osobama ili članovima njihovih obitelji na temelju članaka od SSC.15. do SSC.30. ovog Protokola.
2. Ako osobe iz stavka 1. i članovi njihovih obitelji imaju boravište u državi u kojoj pravo na davanja u naravi ne podliježe uvjetima osiguranja ili djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba, obvezni su platiti pune troškove davanja u naravi pruženih u zemlji njihova boravišta.

POGLAVLJE 2.

DAVANJA ZA OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

ČLANAK SSCI.27.

Pravo na davanja u naravi i novčana davanja
u slučaju boravišta ili privremenog boravka u državi
koja nije nadležna država

1. Za potrebe primjene članka SSC.31. ovog Protokola, primjenjuju se *mutatis mutandis* postupci utvrđeni u člancima SSCI.21. do SSCI.24. ovog Priloga.
2. Ako ustanova države boravišta ili privremenog boravka pruža posebna davanja u naravi u vezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima na temelju nacionalnog zakonodavstva države privremenog boravka ili boravišta, ona o tome bez odgode obavješćuje nadležnu ustanovu.

ČLANAK SSCI.28.

Postupak u slučaju ozljede na radu koja se dogodi ili profesionalne bolesti koja nastupi u državi koja nije nadležna država

1. Ako se ozljeda na radu dogodi ili se profesionalna bolest prvi put dijagnosticira u državi koja nije nadležna država, prijava ozljede na radu ili profesionalne bolesti ili obavijest o njima, ako su takva prijava ili obavijest predviđeni na temelju nacionalnog zakonodavstva, obavljaju se u skladu sa zakonodavstvom nadležne države, ne dovodeći u pitanje, ako je to primjereno, druge primjenjive pravne odredbe na snazi u državi u kojoj je ozljeda na radu nastala ili u kojoj je prvi put medicinski dijagnosticirana profesionalna bolest, a koje se i nadalje primjenjuju u takvim slučajevima. Prijava ili obavijest upućuje se nadležnoj ustanovi.
2. Ustanova države na čijem je državnom području ozljeda na radu nastala ili u kojoj je profesionalna bolest prvi put dijagnosticirana dostavlja nadležnoj ustanovi liječničke potvrde sastavljene na državnom području te države.
3. Ako je zbog ozljede koja je nastala na putu na posao ili s posla na državnom području države koja nije nadležna država potrebno provesti istragu na državnom području prve države kako bi se utvrdila moguća prava na relevantna davanja, nadležna ustanova može imenovati osobu za te potrebe, o čemu obavješćuje tijela te države. Ustanove međusobno surađuju kako bi procijenile sve relevantne informacije i proučile izvješća i sve druge dokumente koji se odnose na ozljedu.

4. Nakon liječenja se, na zahtjev nadležne ustanove, šalje detaljno izvješće popraćeno liječničkim potvrdama o trajnim posljedicama ozljede ili bolesti, a posebno o trenutnom stanju ozlijeđene osobe te o oporavku od ozljeda ili njihovoj stabilizaciji. Relevantne pristojbe plaća ustanova mjesta boravišta ili mjesta privremenog boravka, ako je to primjereno, prema tarifi koju primjenjuje ta ustanova, a na teret nadležne ustanove.
5. Na zahtjev ustanove mjesta boravišta ili privremenog boravka, ako je to primjereno, nadležna ustanova dostavlja toj ustanovi odluku u kojoj se navodi datum oporavka od ozljeda ili njihove stabilizacije te, ako je to primjereno, odluku o odobravanju mirovine.

ČLANAK SSCI.29.

Sporovi koji se odnose na profesionalnu narav ozljede ili bolesti

1. Ako nadležna ustanova ospori primjenu zakonodavstva koje se odnosi na ozljede na radu ili profesionalne bolesti na temelju članka SSC.31. stavka 2. ovog Protokola, ona o tome bez odgode obavješćuje ustanovu mjesta boravišta ili privremenog boravka koja je pružila davanja u naravi, koja će se potom smatrati davanjima iz osiguranja za slučaj bolesti.
2. Kad se o tom pitanju donese konačna odluka, nadležna ustanova obvezna je bez odgode obavijestiti ustanovu mjesta boravišta ili privremenog boravka koja je pružila davanja u naravi.

Ako ozljeda na radu ili profesionalna bolest nije utvrđena, davanja u naravi nastavljaju se pružati kao davanja za slučaj bolesti, ako dotična osoba na njih ima pravo.

Ako je ozljeda na radu ili profesionalna bolest utvrđena, davanja u naravi za slučaj bolesti koja su pružena dotičnoj osobi smatraju se davanjima za ozljedu na radu ili profesionalnu bolest od datuma na koji je nastala ozljeda na radu ili je prvi put medicinski dijagnosticirana profesionalna bolest.

3. Članak SSCI.6. stavak 5. drugi podstavak primjenjuje se *mutatis mutandis*.

ČLANAK SSCI.30.

Postupak u slučaju izloženosti riziku od profesionalne bolesti u dvije ili više država

1. U slučaju iz članka SSC.33. ovog Protokola, prijava profesionalne bolesti ili obavijest o njoj šalje se ustanovi nadležnoj za profesionalne bolesti u posljednjoj državi na temelju čijeg je zakonodavstva dotična osoba obavljala djelatnost koja je mogla prouzročiti tu bolest.

Ako ustanova kojoj je poslana prijava ili obavijest utvrdi da se djelatnost koja je mogla prouzročiti profesionalnu bolest o kojoj je riječ posljednji put obavljala na temelju zakonodavstva druge države, prijavu ili obavijest i sve popratne potvrde šalje istovjetnoj ustanovi u toj državi.

2. Ako ustanova posljednje države prema čijemu je zakonodavstvu dotična osoba obavljala djelatnost koja je mogla prouzročiti profesionalnu bolest o kojoj je riječ, utvrdi da ta osoba ili nadživjele osobe ne zadovoljavaju zahtjeve iz tog zakonodavstva, među ostalim i zbog toga što dotična osoba u toj državi nikada nije obavljala djelatnost koja je prouzročila profesionalnu bolest ili zbog toga što ta država ne priznaje profesionalnu narav bolesti, ta ustanova bez odgode prosljeđuje prijavu ili obavijest i sve popratne potvrde, uključujući i nalaze i izvješća o liječničkim pregledima koje je obavila prva ustanova, ustanovi države na temelju čijeg je zakonodavstva dotična osoba prethodno obavljala djelatnost koja je mogla prouzročiti profesionalnu bolest o kojoj je riječ.
3. Ako je to primjereno, ustanove ponavljaju postupak naveden u stavku 2. sve dok se ne utvrdi istovjetna ustanova u državi na temelju čijeg je zakonodavstva dotična osoba prvi put obavljala djelatnost koja je mogla prouzročiti profesionalnu bolest o kojoj je riječ.

ČLANAK SSCI.31.

Razmjena informacija među ustanovama i predujmovi u slučaju žalbe protiv odluke o odbijanju

1. U slučaju žalbe protiv odluke o odbijanju davanja koju je donijela ustanova države na temelju čijeg je zakonodavstva dotična osoba obavljala djelatnost koja je mogla prouzročiti profesionalnu bolest o kojoj je riječ, ta ustanova obavješćuje ustanovu kojoj je poslana prijava ili obavijest u skladu s postupkom predviđenim u članku SSCI.30. stavku 2., a naknadno je obavješćuje i o donesenoj konačnoj odluci.

2. Ako osoba ima pravo na davanja na temelju zakonodavstva koja primjenjuje ustanova kojoj je poslana prijava ili obavijest, ta ustanova predujmljuje davanja u iznosu koji se, ako je to primjereno, utvrđuje nakon savjetovanja s ustanovom koja je donijela odluku protiv koje je podnesena žalba, tako da se izbjegne preplata. Potonja ustanova izvršava povrat predujmova ako se, po žalbi, utvrdi da je dužna pružiti ta davanja. Taj će se iznos potom oduzeti od ukupnog iznosa davanja koja pripadaju dotičnoj osobi, u skladu s postupkom predviđenim u člancima SSCI.56. i SSCI.57.
3. Članak SSCI.6. stavak 5. drugi podstavak primjenjuje se *mutatis mutandis*.

ČLANAK SSCI.32.

Pogoršanje profesionalne bolesti

U slučajevima obuhvaćenima člankom SSC.34. ovog Protokola, podnositelj zahtjeva mora ustanovi države, od koje traži da mu se prizna pravo na davanja, pružiti podatke koji se odnose na prethodno priznata davanja za profesionalnu bolest o kojoj je riječ. Ta se ustanova može obratiti bilo kojoj drugoj ustanovi koja je prethodno bila nadležna kako bi dobila informacije koje smatra potrebnima.

ČLANAK SSCI.33.

Procjena stupnja nesposobnosti u slučaju ozljeda na radu koje su nastale
ili profesionalnih bolesti koje su nastupile prethodno ili naknadno

Ako je prethodna ili naknadna nesposobnost za rad nastala kao posljedica ozljede koja je nastala dok se na dotičnu osobu primjenjivalo zakonodavstvo države koja ne pravi razliku u odnosu na način nastanka nesposobnosti za rad, nadležna ustanova ili tijelo koje je odredilo nadležno tijelo dotične države o kojoj je riječ:

- (a) na zahtjev nadležne ustanove druge države, pruža informacije o stupnju prethodne ili naknadne nesposobnosti za rad te, ako je moguće, informacije koje joj omogućuju utvrditi je li nesposobnost posljedica ozljede na radu u smislu zakonodavstva koje primjenjuje ustanova u toj drugoj državi;
- (b) pri utvrđivanju prava na davanja i iznosa davanja uzima u obzir stupanj nesposobnosti koja je nastala kao posljedica tih prethodnih ili naknadnih slučajeva, u skladu s primjenjivim zakonodavstvom.

ČLANAK SSCI.34.

Podnošenje i ispitivanje zahtjeva za mirovine ili dodatne doplatke

Kako bi mogla primati mirovinu ili dodatni doplatak na temelju zakonodavstva neke države, dotična osoba ili nadživjele osobe koji imaju boravište na državnom području druge države podnose, ako je to primjereno, zahtjev nadležnoj ustanovi ili ustanovi mjesta boravišta, koja ga šalje nadležnoj ustanovi.

Zahtjev sadržava informacije koje se zahtijevaju na temelju zakonodavstva koje primjenjuje nadležna ustanova.

POGLAVLJE 3.

POSMRTNA PRIPOMOĆ

ČLANAK SSCI.35.

Podnošenje zahtjeva za posmrtnu pripomoć

Za potrebe članaka SSC.37. i SSC.38. ovog Protokola, zahtjev za posmrtnu pripomoć šalje se nadležnoj ustanovi ili ustanovi mjesta boravišta podnositelja zahtjeva koja ga šalje nadležnoj ustanovi.

Zahtjev sadržava informacije koje se zahtijevaju na temelju zakonodavstva koje primjenjuje nadležna ustanova.

POGLAVLJE 4.

INVALIDSKA DAVANJA TE STAROSNE I OBITELJSKE MIROVINE

ČLANAK SSCI.36.

Dodatne odredbe o izračunu davanja

1. Za potrebe izračuna teoretskog i stvarnog iznosa davanja u skladu s člankom SSC.47. stavkom 1. točkom (b) ovog Protokola, primjenjuju se pravila predviđena člankom SSCI.11. stavcima 3., 4., 5. i 6. ovog Priloga.
2. Ako razdoblja dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja nisu uzeta u obzir na temelju članka SSCI.11. stavka 3. ovog Priloga, ustanova države na temelju čijeg su zakonodavstva ta razdoblja navršena izračunava iznos koji odgovara tim razdobljima na temelju zakonodavstva koje primjenjuje. Stvarni iznos davanja, izračunan u skladu s člankom SSC.47. stavkom 1. točkom (b) ovog Protokola, uvećava se za iznos koji odgovara razdobljima dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja.

3. Ustanova svake države izračunava, na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, iznos koji pripada na ime razdobljâ dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja koji, na temelju članka SSC.48. stavka 3. točke (c) ovog Protokola, ne podliježe pravilima druge države koja se odnose na ukidanje, smanjenje ili obustavu.

Ako se zakonodavstvom koje nadležna ustanova primjenjuje toj ustanovi ne omogućuje taj iznos utvrditi neposredno jer se tim zakonodavstvom pripisuju različite vrijednosti razdobljima osiguranja, može se utvrditi fiktivni iznos. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti utvrđuje detaljna pravila za utvrđivanje tog fiktivnog iznosa.

ČLANAK SSCL37.

Zahtjevi za davanja

Podnošenje zahtjeva za starosne i obiteljske mirovine

1. Podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev ustanovi u mjestu svojeg boravišta ili ustanovi posljednje države čije se zakonodavstvo primjenjivalo. Ako se na dotičnu osobu ni u jednom trenutku nije primjenjivalo zakonodavstvo koje primjenjuje ustanova mjesta boravišta, ta ustanova zahtjev prosljeđuje ustanovi posljednje države čije se zakonodavstvo primjenjivalo.
2. Datum podnošenja zahtjeva važi za sve dotične ustanove.

3. Odstupajući od stavka 2., ako podnositelj zahtjeva, unatoč tome što je to od njega zatraženo, ne priopći činjenicu da je bio zaposlen ili da je imao boravište u drugim državama, kao datum podnošenja zahtjeva ustanovi koja primjenjuje zakonodavstvo o kojem je riječ smatra se datum na koji je podnositelj zahtjeva dopunio svoj početni zahtjev ili podnio novi zahtjev za razdoblja zaposlenja i/ili boravišta u državi koja nedostaju, ako to zakonodavstvo ne sadrži povoljnije odredbe.

ČLANAK SSCI.38.

Potvrde i informacije koje podnositelj zahtjeva treba podnijeti uz zahtjev

1. Podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje ustanova iz članka SSCI.37. stavka 1. i prilaže popratne dokumente koji se zahtijevaju tim zakonodavstvom. Podnositelj zahtjeva posebno dostavlja sve raspoložive relevantne informacije i popratne dokumente koji se odnose na razdoblja osiguranja (ustanove, identifikacijski brojevi), zaposlenja (poslodavci) ili samozaposlenja (narav i mjesto djelatnosti) te boravišta (adrese), a koja su eventualno navršena na temelju drugog zakonodavstva, uz naznaku trajanja tih razdoblja.
2. Ako podnositelj zahtjeva, u skladu s člankom SSC.45. stavkom 1. ovog Protokola, zatraži odgodu priznavanja prava na davanja za slučaj starosti na temelju zakonodavstva jedne ili više država, to navodi u svojem zahtjevu i naznačuje na temelju kojeg se zakonodavstva odgoda traži. Kako bi podnositelju zahtjeva omogućile ostvariti to pravo, dotične ustanove, na zahtjev podnositelja zahtjeva, priopćuju podnositelju sve informacije koje imaju na raspolaganju kako bi podnositelj zahtjeva mogao procijeniti posljedice istodobnog ili naknadnog priznavanja davanja za koja bi mogao podnijeti zahtjev.

3. Ako podnositelj zahtjeva povuče zahtjev za davanja predviđena na temelju zakonodavstva određene države, to se povlačenje ne smatra istodobnim povlačenjem zahtjeva za davanja na temelju zakonodavstva druge države.

ČLANAK SSCI.39.

Ispitivanje zahtjeva koje provode dotične ustanove

Ustanova za kontakt

1. Ustanova kojoj se zahtjev za davanja podnosi ili prosljeđuje u skladu s člankom SSCI.37. stavkom 1. u daljnjem se tekstu naziva „ustanova za kontakt”. Ustanova mjesta boravišta ne naziva se ustanovom za kontakt ako se na dotičnu osobu ni u jednom trenutku nije primjenjivalo zakonodavstvo koje ta ustanova primjenjuje.

Uz ispitivanje zahtjeva za davanja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, ta ustanova, u svojstvu ustanove za kontakt, potiče razmjenu podataka, priopćavanje odluka i radnje potrebne za ispitivanje zahtjeva od strane dotičnih ustanova te podnositelju zahtjeva na zahtjev dostavlja sve informacije koje su za to ispitivanje bitne, a koje proizlaze iz ovog Protokola i obavješćuje podnositelja zahtjeva o njegovu tijeku.

Ispitivanje zahtjeva za starosne i obiteljske mirovine

2. Ustanova za kontakt bez odgode šalje zahtjeve za davanja i sve dokumente koje ima na raspolaganju te, ako je to primjereno, relevantne dokumente koje je dostavio podnositelj zahtjeva, svim dotičnim ustanovama kako bi one mogle sve istodobno započeti ispitivati zahtjev. Ustanova za kontakt obavještuje ostale ustanove o razdobljima osiguranja ili boravišta na koje se primjenjuje njezino zakonodavstvo. Naznačuje i koje je dokumente potrebno podnijeti naknadno te čim prije dopunjuje zahtjev.
3. Svaka od dotičnih ustanova obavještuje ustanovu za kontakt i ostale dotične ustanove, što je prije moguće, o razdobljima osiguranja ili boravišta prema njihovom zakonodavstvu.
4. Svaka od dotičnih ustanova izračunava iznos davanja u skladu s člankom SSC.47. ovog Protokola te ustanovi za kontakt i ostalim dotičnim ustanovama dostavlja svoju odluku, iznos pripadajućih davanja i sve informacije potrebne u smislu članaka od SSC.48. do SSC.50. ovog Protokola.
5. Ako ustanova, na temelju informacija iz stavaka 2. i 3. ovog članka, utvrdi da se primjenjuje članak SSC.52. stavak 2. ili 3. ovog Protokola, obavještuje o tome ustanovu za kontakt i ostale dotične ustanove.

ČLANAK SSCI.40.

Obavješćivanje podnositelja zahtjeva o odlukama

1. Svaka ustanova obavješćuje podnositelja zahtjeva o odluci koju je donijela u skladu s primjenjivim zakonodavstvom. U svakoj se odluci navode pravni lijekovi i rokovi za podnošenje žalbe. Čim se ustanova za kontakt obavijesti o svim odlukama koje je donijela svaka od ustanova, ona podnositelju zahtjeva i ostalim dotičnim ustanovama šalje sažetak tih odluka. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti sastavlja predložak sažetka. Sažetak se podnositelju zahtjeva šalje na jeziku ustanove ili, na zahtjev podnositelja zahtjeva, na bilo kojem jeziku po njegovu izboru, uključujući engleski, koji je priznat kao službeni jezik Unije.
2. Ako se, nakon što je primio sažetak, podnositelju zahtjeva čini da odluke, koje su donijele dvije ili više ustanova, u interakciji mogu imati negativan učinak na njegova prava, podnositelj zahtjeva ima pravo na preispitivanje odluka od strane dotičnih ustanova u rokovima utvrđenima odgovarajućim nacionalnim zakonodavstvom. Rokovi počinju teći na datum primitka sažetka. Podnositelja zahtjeva u pisanom obliku obavješćuje se o ishodu preispitivanja.

ČLANAK SSCI.41.

Utvrđivanje stupnja invaliditeta

Svaka ustanova, u skladu sa svojim zakonodavstvom, ima mogućnost uputiti podnositelja zahtjeva na pregled kod liječnika ili drugog stručnjaka po vlastitu izboru radi utvrđivanja stupnja invaliditeta. Međutim, ustanova države uzima u obzir dokumente, liječnička izvješća i administrativne informacije koje je prikupila ustanova bilo koje druge države kao da su sastavljeni na njezinu državnom području.

ČLANAK SSCI.42.

Privremena obročna plaćanja i predujmovi davanja

1. Neovisno o članku SSCI.7. ovog Priloga, svaka ustanova koja pri ispitivanju zahtjeva za davanja utvrdi da podnositelj zahtjeva ima pravo na samostalno davanje na temelju primjenjivog zakonodavstva, u skladu s člankom SSC.47. stavkom 1. točkom (a) ovog Protokola, to davanje isplaćuje bez odgode. Takvo plaćanje smatra se privremenim ako bi na iznos mogao utjecati ishod postupka ispitivanja zahtjeva.
2. Kad je iz raspoloživih informacija očito da podnositelj zahtjeva ima pravo na davanje od ustanove na temelju članka SSC.47. stavka 1. točkom (b) ovog Protokola, ta ustanova isplaćuje predujam u iznosu koji je što je moguće bliži iznosu koji će mu se vjerojatno isplaćivati na temelju članka SSC.47. stavka 1. točke (b) ovog Protokola.

3. Svaka ustanova koja je obvezna isplatiti privremena davanja ili predujmove na temelju stavka 1. ili 2. o tome bez odgode obavješćuje podnositelja zahtjeva, pri čemu njegovu pozornost posebno skreće na privremenu narav te mjere i na pravo na žalbu u skladu sa svojim zakonodavstvom.

ČLANAK SSCI.43.

Novi izračun davanja

1. U slučaju novog izračuna davanja u skladu s člankom SSC.45. stavkom 4. i člankom SSC.54. stavkom 1. ovog Protokola, članak SSCI.42. ovog Priloga primjenjuje se *mutatis mutandis*.
2. U slučaju novog izračuna, ukidanja ili obustave davanja, ustanova koja je donijela odluku o tome obavješćuje dotičnu osobu bez odgode i sve ustanove kod kojih dotična osoba ima određeno pravo.

ČLANAK SSCI.44.

Mjere za ubrzanje postupka izračuna mirovine

1. Za potrebe lakšeg i bržeg ispitivanja zahtjeva i isplate davanja, ustanove čije se zakonodavstvo primjenjivalo na određenu osobu:
 - (a) razmjenjuju s ustanovama drugih država ili im stavljaju na raspolaganje podatke za identifikaciju osoba koje jedno nacionalno zakonodavstvo koje se primjenjuje zamjenjuju za drugo te zajedno vode računa da se pohrane ti podaci za identifikaciju i da budu odgovarajući, ili, u suprotnome, da se tim osobama omogući pristup njihovim podacima za identifikaciju;
 - (b) dovoljno prije najniže dobi za početak mirovinskih prava ili prije dobi koju treba utvrditi nacionalnim zakonodavstvom razmjenjuju s dotičnom osobom i ustanovama drugih država ili im stavljaju na raspolaganje informacije (navršena razdoblja ili drugi važni podaci) o pravima na mirovine osoba koje jedno primjenjivo zakonodavstvo zamjenjuju za drugo ili, u suprotnome, tim osobama pruže informacije ili sredstva uz pomoć kojih se mogu upoznati sa svojim budućim pravima na davanja.
2. Za potrebe stavka 1., Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti utvrđuje elemente informacija koje treba razmijeniti ili staviti na raspolaganje te uspostavlja odgovarajuće postupke i mehanizme uzimajući u obzir značajke, administrativni i tehnički ustroj te tehnološka sredstva koja nacionalni mirovinski sustavi imaju na raspolaganju. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti osigurava provedbu tih mirovinskih sustava tako što organizira praćenje poduzetih mjera i njihove primjene.

3. Za potrebe stavka 1. ustanovi u prvoj državi u kojoj je zbog provedbe mjera socijalne sigurnosti osobi dodijeljen osobni identifikacijski broj (OIB) pružaju se informacije iz ovog članka.

ČLANAK SSCI.45.

Mjere koordinacije u državama

1. Ne dovodeći u pitanje članak SSC.46. ovog Protokola, ako nacionalno zakonodavstvo sadržava pravila za utvrđivanje odgovorne ustanove ili sustava koji se primjenjuje ili onog koji pripisuje razdoblja osiguranja određenom sustavu, ta se pravila primjenjuju, pri čemu se uzimaju u obzir samo razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva dotične države.
2. Ako nacionalno zakonodavstvo uključuje pravila za koordinaciju posebnih sustava za državne službenike i općeg sustava za zaposlene osobe, na ta pravila ne utječu odredbe ovog Protokola ni ovog Priloga.

POGLAVLJE 5.

DAVANJA ZA NEZAPOSLENOST

ČLANAK SSCI.46.

Zbrajanje razdoblja i izračun davanja

1. Članak SSCI.11. stavak 1. ovog Priloga primjenjuje se *mutatis mutandis* na članak SSC.56. ovog Protokola. Ne dovodeći u pitanje temeljne obveze uključenih ustanova, dotična osoba može nadležnoj ustanovi podnijeti dokument koji je izdala ustanova države čije se zakonodavstvo na nju primjenjivalo u odnosu na posljednju djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba, u kojem su navedena razdoblja navršena na temelju tog zakonodavstva.
2. Za potrebe primjene članka SSC.57. ovog Protokola, nadležna ustanova države, čijim se zakonodavstvom predviđa izračun davanja koji ovisi o broju članova obitelji dotične osobe, uzima u obzir i članove obitelji dotične osobe koji imaju boravište u drugoj državi kao da imaju boravište u nadležnoj državi. Ta se odredba ne primjenjuje ako u državi u kojoj članovi obitelji imaju boravište neka druga osoba ima pravo na davanja za nezaposlenost koja se izračunavaju na temelju broja članova obitelji.

GLAVA IV.

FINANCIJSKE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

POVRAT TROŠKA DAVANJA PRI PRIMJENI ČLANKA SSC.30. I ČLANKA SSC.36. OVOG PROTOKOLA

ODJELJAK 1.

POVRAT NA TEMELJU STVARNIH RASHODA

ČLANAK SSCI.47.

Načela

1. Za potrebe primjene članka SSC.30. i članka SSC.36. ovog Protokola nadležna ustanova ustanovi koja je pružila davanja u naravi izvršava povrat stvarnog iznosa troškova za ta davanja koji proizlazi iz računovodstvene dokumentacije ustanove koja ih je pružila, ako se ne primjenjuje članak SSCI.57. ovog Priloga.

2. Ako cjelokupni stvarni iznos troškova za davanja iz stavka 1. ili njegov dio nije iskazan u računovodstvenoj dokumentaciji ustanove koja ih je pružila, iznos koji treba nadoknaditi utvrđuje se na temelju paušalnog iznosa koji se izračunava od svih odgovarajućih elemenata izvedenih iz raspoloživih podataka. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti procjenjuje osnovice koje treba upotrebljavati za izračun paušalnog iznosa te utvrđuje njegovu visinu.
3. Pri povratu ne moraju se uzeti u obzir stope koje su više od važećih stopa za davanja u naravi pružena osiguranim osobama na koje se primjenjuje zakonodavstvo koje primjenjuje ustanova koja pruža davanja iz stavka 1.

ODJELJAK 2.

POVRAT NA TEMELJU FIKSNIH IZNOSA

ČLANAK SSCI.48.

Identifikacija dotične države ili dotičnih država

1. Države iz članka SSC.30. stavka 2. ovog Protokola čiji je pravni ili upravni ustroj takav da povrat na temelju stvarnih rashoda nije primjeren navedene su u Dodatku SSCI-3. ovom Prilogu.

2. Kad je riječ o državama navedenima u Dodatku SSCI-3., iznos davanja u naravi dodijeljenih:
- (a) članovima obitelji koji nemaju boravište u istoj državi kao osigurana osoba, kako je predviđeno člankom SSC.15. ovog Protokola; i
 - (b) umirovljenicima i članovima njihovih obitelji, kako je predviđeno člankom SSC.22. stavkom 1. te člancima SSC.23. i SSC.24. ovog Protokola;

nadležne ustanove ustanovama koje su pružile ta davanja izvršavaju povrat troškova na temelju fiksnog iznosa utvrđenog za svaku kalendarsku godinu. Taj fiksni iznos u najvećoj mogućoj mjeri odgovara stvarnom rashodu.

ČLANAK SSCI.49.

Metoda izračuna mjesečnih fiksnih iznosa i ukupnog fiksnog iznosa

1. Za svaku državu vjerovnika mjesečni fiksni iznos po osobi (F_i) za kalendarsku godinu utvrđuje se tako da se prosječni godišnji trošak po osobi (Y_i), po dobnim skupinama (i), podijeli s 12 te da se na dobiveni rezultat primijeni umanjeње (X) u skladu sa sljedećom formulom:

$$F_i = Y_i * 1/12 * (1-X)$$

pri čemu:

- indeks ($i = 1, 2 \text{ i } 3$) predstavlja tri dobne skupine koje se uzimaju u obzir za izračun fiksnih iznosa:
 - $i = 1$: osobe mlađe od 20 godina,
 - $i = 2$: osobe starosti od 20 do 64 godine,
 - $i = 3$: osobe starosti 65 godina ili više,
 - Y_i predstavlja prosječni godišnji trošak po osobi u dobnoj skupini i , kako je definirano u stavku 2.,
 - koeficijent X (0,20 ili 0,15) predstavlja umanjenje kako je definirano u stavku 3.
2. Prosječni godišnji trošak po osobi (Y_i) u dobnoj skupini „ i ” dobiva se tako da se godišnji rashodi za sva davanja u naravi koja su pružile ustanove države vjerovnika svim osobama u toj dobnoj skupini na koje se primjenjuje njezino zakonodavstvo i koje imaju boravište na njezinu državnom području podijele s prosječnim brojem osoba u toj dobnoj skupini u dotičnoj kalendarskoj godini. Izračun se temelji na rashodima nastalim u okviru sustavâ iz članka SSCI.20.
3. Umanjenje koje treba primijeniti na mjesečni fiksni iznos u načelu iznosi 20 % ($X = 0,20$). Za umirovljenike i članove njihovih obitelji umanjenje iznosi 15 % ($X = 0,15$) u slučaju kad nadležna država nije navedena u Prilogu SSC-3. ovom Protokolu.

4. Za svaku državu dužnika, ukupni fiksni iznos za kalendarsku godinu predstavlja umnožak rezultata dobivenih tako da se za svaku dobnu skupinu „i” utvrđeni mjesečni fiksni iznos po osobi pomnoži s brojem mjeseci koje su dotične osobe u toj dobnoj skupini navršile u državi vjerovniku.

Broj mjeseci koje su dotične osobe navršile u državi vjerovniku predstavlja zbroj kalendarskih mjeseci u kalendarskoj godini tijekom koje su dotične osobe, zbog činjenice da imaju boravište na državnom području države vjerovnika, imale pravo primati davanja u naravi na tom državnom području na teret države dužnika. Ti se mjeseci utvrđuju uvidom u evidenciju koju za te potrebe vodi ustanova mjesta boravišta na temelju pisanih dokaza o pravima korisnika koje je dostavila nadležna ustanova.

5. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti može iznijeti prijedlog koji sadržava izmjene za koje se može pokazati da su potrebne kako bi se osiguralo da se fiksni iznosi izračunavaju tako da budu što bliži stvarnim rashodima koji su nastali te da umanjenja iz stavka 3. ne dovedu do neravnoteže u isplatama ili dvostrukih isplata za države.
6. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti utvrđuje metode utvrđivanja elemenata za izračun fiksnih iznosa iz ovog članka.

ČLANAK SSCI.50.

Obavijesti o prosječnim godišnjim troškovima

Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti obavješćuje se o prosječnom godišnjem trošku po osobi u svakoj dobnoj skupini za određenu godinu najkasnije do kraja druge godine nakon dotične godine. Ako se obavješćivanje ne obavi u tom roku, uzet će se u obzir posljednji prosječni godišnji trošak po osobi za prethodnu godinu koji je utvrdio Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti.

ODJELJAK 3.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

ČLANAK SSCI.51.

Postupak povrata troškova među ustanovama

1. Povrat troškova među državama izvršava se u najkraćem mogućem roku. Svaka dotična ustanova obvezna je izvršiti povrat tražbina prije isteka rokova navedenih u ovom odjeljku, čim to može učiniti. Spor o određenoj tražbini nije prepreka za izvršenje povrata jedne ili više ostalih tražbina.

2. Povrat troškova između ustanova država članica i Ujedinjene Kraljevine, predviđen člancima SSC.30. i SSC.36. ovog Protokola, izvršava se posredstvom tijela za vezu. Može se uspostaviti posebno tijelo za vezu za povrat troškova na temelju članka SSC.30. i članka SSC.36. ovog Protokola.

ČLANAK SSCI.52.

Rokovi za prijavu i namirenje tražbina

1. Tražbine koje se temelje na stvarnim rashodima prijavljuju se tijelu za vezu države dužnika u roku od 12 mjeseci od kraja kalendarskog polugodišta u kojem su te tražbine zabilježene u računovodstvenoj dokumentaciji ustanove vjerovnika.
2. Tražbine fiksnih iznosa za određenu kalendarsku godinu prijavljuju se tijelu za vezu države dužnika u roku od 12 mjeseci od mjeseca u kojem je Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti odobrio prosječne troškove za dotičnu godinu. Evidencije iz članka SSCI.49. stavka 4. predočuju se do kraja godine koja slijedi nakon referentne godine.
3. U slučaju iz članka SSCI.7. stavka 5. drugog podstavka, rok naveden u stavcima 1. i 2. ovog članka ne počinje teći prije nego što se utvrdi nadležna ustanova.
4. Tražbine prijavljene nakon rokova utvrđenih u stavcima 1. i 2. ne uzimaju se u obzir.

5. Ustanova dužnik plaća tražbine tijelu za vezu države vjerovnika iz članka SSCI.51. u roku od 18 mjeseci od kraja mjeseca u kojem su one prijavljene tijelu za vezu države dužnika. To se ne primjenjuje na tražbine koje je ustanova dužnik u istom roku odbila zbog važnog razloga.
6. Svi sporovi koji se odnose na tražbinu rješavaju se najkasnije u roku od 36 mjeseci nakon mjeseca u kojem je tražbina prijavljena.
7. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti olakšava konačno zatvaranje računa ako se namirenje ne može postići u roku navedenom u stavku 6. te na obrazloženi zahtjev jedne od stranaka u sporu daje svoje mišljenje o sporu u roku od šest mjeseci od mjeseca u kojem mu je to pitanje proslijeđeno.

ČLANAK SSCI.53.

Kamate na zakašnjela plaćanja i predujmovi

1. Nakon proteka roka od 18 mjeseci navedenog u članku SSCI.52. stavku 5. na dospelje i nenaplaćene tražbine ustanove vjerovnika mogu se zaračunati kamate, ako ustanova dužnik, u roku od šest mjeseci od kraja mjeseca u kojemu je tražbina prijavljena, nije uplatila predujam u iznosu od najmanje 90 % ukupne tražbine prijavljene na temelju članka SSCI.52. stavka 1. ili 2. Na dijelove tražbine koji nisu pokriveni predujmom kamata se može obračunati tek po proteku roka od 36 mjeseci navedenog u članku SSCI.52. stavku 6.

2. Kamate se izračunavaju na temelju referentne stope koju primjenjuje financijska institucija koju u tu svrhu određuje Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti za svoje glavne operacije refinanciranja. Primjenjiva referentna stopa je stopa koja je važeća prvog dana mjeseca u kojem je plaćanje dospjelo.
3. Niti jedno tijelo za vezu nije obvezno prihvatiti predujam predviđen stavkom 1. Međutim, ako tijelo za vezu odbije takvu ponudu, ustanova vjerovnik više nema pravo obračunati kamate na zakašnjela plaćanja u vezi s dotičnim tražbinama koje nisu tražbine na temelju stavka 1. druge rečenice.

ČLANAK SSCI.54.

Godišnji obračun tražbina

1. Vijeće za partnerstvo utvrđuje stanje tražbina za svaku kalendarsku godinu na temelju izvješća Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti. Za te potrebe, tijela za vezu dostavljaju Posebnom odboru za koordinaciju socijalne sigurnosti, u rokovima i prema postupcima koje taj odbor utvrdi, iznose tražbina koje su prijavljene, namirene ili osporene (vjerovnička pozicija) te iznose tražbina koje su zaprimljene, namirene ili osporene (dužnička pozicija).
2. Vijeće za partnerstvo može obaviti sve odgovarajuće provjere statističkih i računovodstvenih podataka koji su upotrijebljeni kao osnova za izradu godišnjeg obračuna tražbina predviđenog stavkom 1., posebno kako bi se osigurala njihova usklađenost s pravilima utvrđenima ovom glavom.

POGLAVLJE 2.

NAPLATA NEPRIPADNIH DAVANJA, NAPLATA PRIVREMENIH ISPLATA I DOPRINOSA, PRIJEBOJ I POMOĆ PRI NAPLATI

ODJELJAK 1.

NAČELA

ČLANAK SSCI.55.

Zajedničke odredbe

Za potrebe primjene članka SSC.64. ovog Protokola i u okvirima utvrđenima tim člankom, naplata tražbina se, kad god je to moguće, obavlja prijebojem između ustanova dotične države članice i Ujedinjene Kraljevine ili u odnosu na dotičnu fizičku ili pravnu osobu u skladu s člancima od SSCI.56. do SSC.58. ovog Priloga. Ako postupkom prijeboja nije moguće naplatiti tražbinu u cijelosti ili djelomično, preostali dospjeli iznos naplaćuje se u skladu s člancima od SSCI.59. do SSCI.69. ovog Priloga.

ODJELJAK 2.

PRIJEBOJ

ČLANAK SSCI.56.

Nepripadno primljena davanja

1. Ako je ustanova države određenoj osobi nepripadno isplatila davanja, ta ustanova može, pod uvjetima i u granicama utvrđenima zakonodavstvom koje primjenjuje, zatražiti od ustanove države odgovorne za isplatu davanja dotičnoj osobi da od zaostalih ili tekućih iznosa koji se duguju dotičnoj osobi oduzme nepripadno isplaćeni iznos, bez obzira na granu socijalne sigurnosti u okviru koje se davanje isplaćuje. Ustanova potonje države oduzima dotični iznos podložno uvjetima i ograničenjima koja se primjenjuju na tu vrstu postupka prijeboja u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, na isti način kao da je sama izvršila preplatu, te oduzeti iznos doznačuje ustanovi koja je isplatila nepripadna davanja.

2. Odstupajući od stavka 1., ako je u postupku priznavanja ili revizije davanja u odnosu na invalidska davanja te starosne i obiteljske mirovine na temelju glave III. poglavlja 3. i 4. ovog Protokola ustanova države određenoj osobi isplatila nepripadni iznos davanja, ta ustanova može zatražiti od ustanove države odgovorne za isplatu odgovarajućih davanja dotičnoj osobi da od zaostalih iznosa plativih dotičnoj osobi oduzme nepripadno isplaćeni iznos. Nakon što je ustanova potonje države o tim zaostalim iznosima obavijestila ustanovu koja je isplatila nepripadni iznos, ustanova koja je isplatila nepripadni iznos u roku od dva mjeseca priopćuje visinu nepripadno isplaćenog iznosa. Ustanova koja ima obvezu isplatiti nepodmireni iznos i dobije to priopćenje u roku obvezna je odbijeni iznos doznačiti ustanovi koja je isplatila nepripadne iznose. Nakon proteka roka ta ustanova dotičnoj osobi bez odgode isplaćuje zaostale iznose.
3. Ako je osoba primala socijalnu pomoć u jednoj državi tijekom razdoblja u kojem je imala pravo na davanja na temelju zakonodavstva druge države, tijelo koje je pružalo pomoć može, ako ima zakonsko pravo tražiti povrat davanja priznatih dotičnoj osobi, zahtijevati od ustanove bilo koje druge države odgovorne za isplatu davanja u korist dotične osobe da od iznosa što ih ta država isplaćuje dotičnoj osobi oduzme iznos isplaćene pomoći.

Ta se odredba primjenjuje *mutatis mutandis* na svakog člana obitelji dotične osobe koji je primio pomoć na državnom području države tijekom razdoblja u kojem je osigurana osoba imala pravo na davanja na temelju zakonodavstva druge države u odnosu na tog člana obitelji.

Ustanova države koja je isplatila nepripadni iznos pomoći šalje obračun dugovanog iznosa ustanovi druge države, koja potom taj iznos oduzima, podložno uvjetima i ograničenjima koja su utvrđena za tu vrstu postupka prijeboja u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, te taj iznos bez odgode prenosi ustanovi koja je isplatila nepripadni iznos.

ČLANAK SSCI.57.

Privremeno isplaćena novčana davanja ili doprinosi

1. Za potrebe primjene članka SSCI.6., najkasnije tri mjeseca nakon što je utvrđeno primjenjivo zakonodavstvo ili je utvrđena ustanova odgovorna za isplatu davanja, ustanova koja je privremeno isplaćivala novčana davanja sastavlja obračun privremeno isplaćenih iznosa i šalje ga ustanovi za koju se utvrdi da je nadležna.

Ustanova za koju se utvrdi da je nadležna za isplatu davanja oduzima iznos s naslova privremene isplate od nepodmirenih iznosa odgovarajućih davanja koja duguje dotičnoj osobi te oduzeti iznos bez odgode prenosi ustanovi koja je privremeno isplaćivala novčana davanja.

Ako je iznos privremeno isplaćenih davanja veći od nepodmirenih iznosa ili ako nepodmirenih iznosa nema, ustanova za koju se utvrdi da je nadležna taj iznos oduzima od tekućih isplata, podložno uvjetima i ograničenjima koji se primjenjuju na tu vrstu postupka prijeboja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, te oduzeti iznos bez odgode doznačuje ustanovi koja je privremeno isplaćivala novčana davanja.

2. Ustanova koja je privremeno primala uplate doprinosa od pravne ili fizičke osobe ne izvršava povrat iznosa o kojima je riječ osobi koja ih je uplatila, tek kada pri utvrđenoj nadležnoj ustanovi utvrdi iznose koji joj se duguju na temelju članka SSCI.6. stavka 4.

Na zahtjev ustanove za koju se utvrdi da je nadležna, koji se podnosi najkasnije u roku od tri mjeseca nakon što se utvrdi primjenjivo zakonodavstvo, ustanova koja je privremeno primala uplate doprinosa doznačuje ih ustanovi za koju se utvrdi da je nadležna za to razdoblje za potrebe rješavanja stanja doprinosa što joj ih pravna ili fizička osoba duguje. Za doznačene se doprinose retroaktivno smatra da su bili uplaćeni ustanovi za koju se utvrdi da je nadležna.

Ako je iznos privremeno plaćenih doprinosa veći od iznosa koji pravna ili fizička osoba duguje utvrđenoj nadležnoj ustanovi, ustanova koja je privremeno primala uplate doprinosa izvršava povrat preplaćenog iznosa dotičnoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

ČLANAK SSCI.58.

Troškovi prijeboja

Ako se dug naplaćuje u postupku prijeboja predviđenom člancima SSCI.56. i SSCI.57., za to se ne zaračunavaju nikakvi troškovi.

ODJELJAK 3.

NAPLATA

ČLANAK SSCI.59.

Definicije i zajedničke odredbe

1. Za potrebe ovog odjeljka:
 - (a) „tražbina” znači sve tražbine koje se odnose na doprinose ili na davanja nepripadno isplaćena ili pružena, uključujući kamate, novčane kazne, upravne sankcije i sve druge pristojbe i troškove u vezi s tražbinom u skladu sa zakonodavstvom države koja ostvaruje tražbinu;
 - (b) „stranka koja podnosi zahtjev” znači, u odnosu na svaku državu, svaka ustanova koja podnosi zahtjev za informacije, obavijest ili naplatu u odnosu na prethodno definiranu tražbinu;
 - (c) „stranka koja prima zahtjev” znači, u odnosu na svaku državu, svaka ustanova kojoj se može podnijeti zahtjev za informacije, obavijest ili naplatu.
2. Zahtjevi i s njima povezana priopćavanja među državama u pravilu se upućuju preko za to određenih ustanova.

3. Praktične provedbene mjere, među ostalim i one koje se odnose na članak SSCI.4. i na utvrđivanje najnižeg iznosa za koji se može podnijeti zahtjev za naplatu, donosi Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti.

ČLANAK SSCI.60.

Zahtjevi za informacije

1. Na zahtjev stranke koja podnosi zahtjev, stranka koja prima zahtjev prosljeđuje sve informacije koje stranci koja podnosi zahtjev mogu biti od koristi pri naplati njezine tražbine.
2. S ciljem dobivanja tih informacija, stranka koja prima zahtjev izvršava ovlasti predviđene na temelju zakona i drugih propisa i upravnih praksi koji se primjenjuju na naplatu sličnih tražbina koja nastaju u njezinoj državi. U zahtjevu za informacije navodi se ime, posljednja poznata adresa i sve ostale relevantne informacije povezane s identifikacijom dotične pravne ili fizičke osobe na koju se odnose informacije koje treba pružiti te vrsta i iznos tražbine za koju se podnosi zahtjev.
3. Stranka koja prima zahtjev nije obvezna dostaviti informacije:
 - (a) koje ne bi mogla dobiti za potrebe naplate sličnih tražbina koja nastaju na njezinu državnom području;
 - (b) kojima bi se otkrile komercijalne, industrijske ili profesionalne tajne; ili

(c) čije bi otkrivanje moglo dovesti u pitanje sigurnost ili bi bilo protivno javnom poretku države.

4. Stranka koja prima zahtjev obavještuje stranku koja podnosi zahtjev o razlozima za odbijanje zahtjeva za informacije.

ČLANAK SSCI.61.

Dostava

1. Stranka koja prima zahtjev, na zahtjev stranke koja podnosi zahtjev, te u skladu s pravilima na snazi u pogledu dostave sličnih instrumenata ili odluka na njezinu državnom području, dostavlja primatelju sve instrumente i odluke, uključujući i one sudske naravi, koji dolaze iz države stranke koja podnosi zahtjev te koji se odnose na tražbinu ili njezinu naplatu.
2. U zahtjevu za dostavu navodi se ime, adresa i sve ostale relevantne informacije povezane s identifikacijom dotičnog primatelja, kojima stranka koja podnosi zahtjev uobičajeno ima pristup, vrsta i predmet instrumenta ili odluke koja se dostavlja, te, ako je potrebno, naziv, adresa i sve ostale relevantne informacije povezane s identifikacijom dužnika i tražbina na koju se instrument ili odluka odnosi te ostale korisne informacije.
3. Stranka koja prima zahtjev bez odgode obavještuje stranku koja podnosi zahtjev o radnjama poduzetima povodom njezina zahtjeva za obavijest te posebno o datumu na koji su odluka ili instrument proslijeđeni primatelju.

ČLANAK SSCI.62.

Zahtjev za naplatu

1. Na zahtjev stranke koja podnosi zahtjev, stranka koja prima zahtjev naplaćuje tražbine koje su predmet instrumenta kojim se omogućuje izvršenje koji je izdala stranka koja podnosi zahtjev u mjeri u kojoj se to omogućuje i u skladu je sa zakonima i upravnim praksama na snazi u državi stranke koja prima zahtjev.
2. Stranka koja podnosi zahtjev može podnijeti zahtjev za naplatu samo:
 - (a) ako stranci koja prima zahtjev ujedno dostavi službenu ili ovjerenu presliku instrumenta kojim se omogućuje izvršenje tražbine u državi stranke koja podnosi zahtjev, osim kad se primjenjuje članak SSCI.64. stavak 3.;
 - (b) ako se tražbina ili instrument kojim se omogućuje njezino izvršenje ne osporavaju u njezinoj državi;
 - (c) ako je u svojoj državi primijenila odgovarajuće postupke naplate koji su joj na raspolaganju na temelju instrumenta iz stavka 1., a poduzete mjere neće dovesti do isplate tražbine u cijelosti;
 - (d) ako prema njezinu zakonodavstvu nije nastupila zastara.

3. U zahtjevu za naplatu navodi se:

- (a) ime, adresa i sve ostale relevantne informacije povezane s identifikacijom dotične fizičke ili pravne osobe ili identifikacijom bilo koje treće strane koja drži sredstva te osobe;
- (b) ime, adresa i sve ostale relevantne informacije povezane s identifikacijom stranke koja podnosi zahtjev;
- (c) navođenje instrumenta kojim se omogućuje njezino izvršenje, izdan u državi stranke koja podnosi zahtjev;
- (d) vrsta i iznos tražbine, uključujući dospjelu glavnicu, kamate, novčane kazne, upravne sankcije i sve ostale pristojbe i troškove iskazane u valutama države ili država stranke koja podnosi zahtjev i stranaka koje primaju zahtjev;
- (e) datum na koji je stranka koja podnosi zahtjev ili stranka koja prima zahtjev primatelju dostavila instrument;
- (f) datum od kojeg i razdoblje u kojem je moguće izvršenje na temelju zakonâ na snazi u državi stranke koja podnosi zahtjev;
- (g) sve druge relevantne informacije.

4. Zahtjev za naplatu sadržava i izjavu stranke koja podnosi zahtjev kojom se potvrđuje da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 2.
5. Čim za njih sazna, stranka koja podnosi zahtjev prosljeđuje stranci koja prima zahtjev sve relevantne informacije povezane s predmetom zbog kojeg je podnesen zahtjev za naplatu.

ČLANAK SSCI.63.

Instrument kojim se dopušta izvršenje naplate

1. U skladu s člankom SSC.64. stavkom 2. ovog Protokola, instrument kojim se dopušta izvršenje tražbine neposredno se priznaje i prema njemu se automatski odnosi kao prema instrumentu kojim se dopušta izvršenje tražbine države stranke koja prima zahtjev.
2. Neovisno o stavku 1., instrument kojim se omogućuje izvršenje tražbine može, ako je to primjereno i u skladu s odredbama na snazi u državi stranke koja prima zahtjev, biti prihvaćen ili priznat kao instrument kojim se dopušta izvršenje na državnom području te države, odnosno dopunjen ili zamijenjen takvim instrumentom.

Države nastoje izvršiti prihvaćanje, priznanje, dopunu ili zamjenu u roku od tri mjeseca od datuma primitka zahtjeva za naplatu, ako se ne primjenjuje treći podstavak ovog stavka. Države ne smiju odbiti izvršiti te radnje ako je instrument kojim se omogućuje izvršenje pravilno sastavljen. Stranka koja prima zahtjev obavješćuje stranku koja podnosi zahtjev o razlozima prekoračenja tromjesečnog roka.

Ako bi bilo koja od tih radnji imala za posljedicu nastanak spora u vezi s tražbinom ili instrumentom kojim se omogućuje izvršenje koji je izdala stranka koja podnosi zahtjev, primjenjuje se članak SSCI.65.

ČLANAK SSCI.64.

Aranžmani i rokovi u pogledu plaćanja

1. Tražbine se naplaćuju u valuti države stranke koja prima zahtjev. Stranka koja prima zahtjev doznaju stranci koja podnosi zahtjev cijeli iznos tražbine koji je stranka koja prima zahtjev naplatila.
2. Ako se to omogućuje zakonima ili drugim propisima na snazi u njezinoj državi te nakon savjetovanja sa strankom koja podnosi zahtjev, stranka koja prima zahtjev može omogućiti dužniku rok za plaćanje ili odobriti obročno plaćanje. Sve kamate koje stranka koja prima zahtjev obračuna po dodatnim rokovima za plaćanje također se doznaju stranci koja podnosi zahtjev.
3. Od datuma na koji je akt kojim se omogućuje izvršenje radi naplate tražbine neposredno priznat u skladu s člankom SSCI.63. stavkom 1., odnosno na koji je prihvaćen, priznat, dopunjen ili zamijenjen u skladu s člankom SSCI.63. stavkom 2., zaračunavaju se kamate na zakašnjela plaćanja na temelju zakonâ i drugih propisa na snazi u državi stranke koja prima zahtjev te se navedene kamate također doznaju stranci koja podnosi zahtjev.

ČLANAK SSCI.65.

Osporavanje tražbine ili instrumenta kojim se omogućuje izvršenje radi njezine naplate te osporavanje mjera izvršenja

1. Ako u tijeku postupka naplate zainteresirana stranka ospori tražbinu ili instrument izdan u državi stranke koja podnosi zahtjev kojim se omogućuje izvršenje te tražbine, ta stranka pokreće postupak pred odgovarajućim tijelima države stranke koja podnosi zahtjev, u skladu sa zakonima na snazi u toj državi. O pokretanju postupka stranka koja podnosi zahtjev bez odgode obavješćuje stranku koja prima zahtjev. Zainteresirana stranka o pokretanju postupka jednako tako može obavijestiti stranku koja prima zahtjev.
2. Čim stranka koja prima zahtjev primi obavijest ili informacije iz stavka 1. bilo od stranke koja podnosi zahtjev ili od zainteresirane stranke, ona prekida postupak izvršenja do odluke odgovarajućeg tijela o tom pitanju, ako stranka koja podnosi zahtjev ne zatraži drukčije u skladu s drugim podstavkom ovog stavka. Ako stranka koja prima zahtjev to smatra potrebnim, a ne dovodeći u pitanje članak SSCI.68., ona može poduzeti mjere predostrožnosti radi osiguravanja naplate u mjeri u kojoj se to omogućuje zakonima ili drugim propisima na snazi u njezinoj državi za slične tražbine.

Neovisno o prvom podstavku, stranka koja podnosi zahtjev može, u skladu sa zakonima i drugim propisima i upravnim praksama na snazi u svojoj državi, od stranke koja prima zahtjev zatražiti da naplati osporenu tražbinu, u mjeri u kojoj se to omogućuje relevantnim zakonima i drugim propisima i upravnim praksama na snazi u državi stranke koja prima zahtjev. Ako ishod osporavanja u konačnici bude povoljan za dužnika, stranka koja podnosi zahtjev odgovorna je za izvršenje povrata svih naplaćenih iznosa, zajedno sa svim dospjelim nadoknadama, u skladu sa zakonodavstvom koje je na snazi u državi stranke koja prima zahtjev.

3. Ako se spor odnosi na mjere izvršenja poduzete u državi stranke koja prima zahtjev, postupak se pokreće pred odgovarajućim tijelom te države u skladu s njezinim zakonima i drugim propisima.
4. Ako je odgovarajuće tijelo pred kojim se pokrene postupak u skladu sa stavkom 1. sudsko ili upravno tijelo, odluka tog tijela, u mjeri u kojoj je donesena u korist stranke koja podnosi zahtjev i dopušta naplatu tražbine u državi stranke koja podnosi zahtjev, čini „instrument kojim se omogućuje izvršenje” u smislu članaka SSCI.62. i SSCI.63. te se naplata tražbine provodi na temelju te odluke.

ČLANAK SSCI.66.

Ograničenja koja se primjenjuju na pružanje pomoći

1. Stranka koja prima zahtjev nije obvezna:
 - (a) odobriti pomoć predviđenu člancima od SSCI.62. do SSCI.65. ako bi, zbog okolnosti u kojima se nalazi dužnik, naplata tražbine prouzročila ozbiljne gospodarske ili socijalne poteškoće u državi stranke koja prima zahtjev, u mjeri u kojoj se zakonima ili drugim propisima ili upravnim praksama na snazi u državi stranke koja prima zahtjev omogućuje takvo postupanje za slične nacionalne tražbine;

- (b) odobriti pomoć predviđenu člancima od SSCI.60. do SSCI.65. ako se početni zahtjev na temelju članaka od SSCI.60. do SSCI.62. odnosi na tražbine koje su starije od pet godina, računajući od trenutka u kojem je instrument kojim se omogućuje naplata uspostavljen u skladu sa zakonima ili drugim propisima ili upravnim praksama koji su na datum podnošenja zahtjeva bili na snazi u državi stranke koja podnosi zahtjev. Međutim, ako se tražbina ili instrument ospori, rok počinje teći od trenutka kad država stranke koja podnosi zahtjev utvrdi da se tražbina ili nalog za izvršenje kojim se omogućuje naplata više ne mogu osporavati.
2. Stranka koja prima zahtjev obavješćuje stranku koja podnosi zahtjev o razlozima za odbijanje zahtjeva za pomoć.

ČLANAK SSCI.67.

Rokovi zastare

1. Pitanja koja se tiču rokova zastare uređena su:
- (a) zakonima na snazi u državi stranke koja podnosi zahtjev, u mjeri u kojoj se odnose na tražbinu ili instrument kojim se omogućuje njezino izvršenje; i
 - (b) zakonima na snazi u državi stranke koja prima zahtjev, u mjeri u kojoj se odnose na mjere izvršenja države koja prima zahtjev.

Rokovi zastare prema zakonima na snazi u državi stranke koja prima zahtjev počinju teći na datum neposrednog priznanja ili na datum prihvaćanja, priznanja, dopune ili zamjene u skladu s člankom SSCI.63.

2. Za mjere koje je stranka koja prima zahtjev poduzela radi naplate tražbine povodom zahtjeva za pomoć koje bi, da ih je obavila stranka koja podnosi zahtjev, imale učinak zastoja ili prekida roka zastare prema zakonima na snazi u državi stranke koja podnosi zahtjev, smatra se da su, u mjeri u kojoj je riječ o tom učinku, poduzete u toj državi.

ČLANAK SSCI.68.

Mjere predostrožnosti

Na obrazloženi zahtjev stranke koja podnosi zahtjev, stranka koja prima zahtjev poduzima mjere predostrožnosti radi osiguravanja naplate tražbine, u mjeri u kojoj se to dopušta zakonima i drugim propisima na snazi u državi stranke koja prima zahtjev.

Za potrebe provedbe prvog stavka, odredbe i postupci utvrđeni u člancima SSCI.62., SSCI.63., SSCI.65. i SSCI.66. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

ČLANAK SSCI.69.

Troškovi naplate

1. Stranka koja prima zahtjev naplaćuje od dotične fizičke ili pravne osobe i zadržava sve nastale troškove koje ima u vezi naplatom, u skladu sa zakonima i drugim propisima države stranke koja prima zahtjev koji se primjenjuju na slične tražbine.
2. Uzajamna pomoć koja se pruža na temelju ovog odjeljka u pravilu je besplatna. Međutim, ako naplata predstavlja poseban problem ili ako uključuje vrlo visoke troškove, stranka koja podnosi zahtjev i stranka koja prima zahtjev mogu se dogovoriti o načinima nadoknade troškova koji se posebno odnose na slučajeve o kojima je riječ.

Država stranke koja podnosi zahtjev ostaje odgovorna državi stranke koja prima zahtjev za sve troškove i gubitke koji su nastali kao posljedica radnji za koje se utvrdi da su bile neutemeljene u pogledu sadržaja tražbine ili valjanosti instrumenta koji je izdala stranka koja podnosi zahtjev.

GLAVA V.

OSTALE, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK SSCI.70.

Liječnički pregledi i administrativne provjere

1. Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe, ako korisnik davanja ili podnositelj zahtjeva za davanja ili član njegove obitelji ima privremeni boravak ili boravište na državnom području države u kojoj se ne nalazi ustanova dužnik, liječnički pregled na zahtjev te ustanove obavlja ustanova u mjestu korisnikova privremenog boravka ili boravišta u skladu s postupcima utvrđenima zakonodavstvom koje ta ustanova primjenjuje.

Ustanova dužnik, prema potrebi, obavješćuje ustanovu mjesta privremenog boravka ili boravišta o svim posebnim uvjetima koje treba ispuniti ili pitanjima koja je potrebno obuhvatiti liječničkim pregledom.

2. Ustanova mjesta privremenog boravka ili boravišta prosljeđuje izvješće ustanovi dužniku koja je zatražila liječnički pregled. Ta je ustanova vezana nalazima ustanove mjesta privremenog boravka ili boravišta.

Ustanova dužnik pridržava pravo korisnika uputiti na pregled kod liječnika po njezinu izboru. Međutim, korisnik može biti pozvan vratiti se u državu ustanove dužnika samo ako može putovati ne dovodeći pritom u pitanje svoje zdravlje te ako troškove puta i smještaja plati ustanova dužnik.

3. Ako korisnik davanja ili podnositelj zahtjeva za davanja ili član njegove obitelji ima privremeni boravak ili boravište na državnom području države u kojoj se ne nalazi ustanova dužnik, administrativne provjere na zahtjev ustanove dužnika obavlja ustanova u mjestu korisnikova privremenog boravka ili boravišta.

U tom se slučaju primjenjuje i stavak 2.

4. Kao iznimka od načela besplatne uzajamne administrativne suradnje iz članka SSC.59. stavka 3. ovog Protokola, ustanova dužnik, koja je zatražila provjere iz ovog članka, nadoknađuje stvarni iznos troškova tih provjera ustanovi od koje je zatraženo da te provjere obavi.

ČLANAK SSCI.71.

Obavijesti

1. Države priopćuju Posebnom odboru za koordinaciju socijalne sigurnosti pojedinosti o tijelima i subjektima definiranim u članku SSC.1. ovog Protokola i članku SSCI.1. stavku 2. točkama (a) i (b) ovog Priloga, i ustanovama određenima u skladu s ovim Prilogom.
2. Tijela navedena u stavku 1. dobivaju elektronički identitet u obliku identifikacijske šifre i elektroničke adrese.

3. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti utvrđuje strukturu, sadržaj i detaljna pravila povezana s dostavom pojedinosti iz stavka 1., uključujući jedinstveni oblik i predložak.
4. Za potrebe provedbe ovog Protokola, Ujedinjena Kraljevina može sudjelovati u elektroničkoj razmjeni informacija o socijalnoj sigurnosti i snositi s tim povezane troškove.
5. Države su odgovorne za ažuriranje informacija navedenih u stavku 1.

ČLANAK SSCI.72.

Informiranje

Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti priprema informacije koje su potrebne kako bi se osiguralo da dotične stranke budu upoznate sa svojim pravima i administrativnim formalnostima koje trebaju ispuniti kako bi ih ostvarile. Te se informacije po mogućnosti pružaju elektroničkim putem, objavom na internetskim stranicama kojima javnost ima pristup. Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti osigurava da se informacije redovito ažuriraju i prati kvalitetu usluga koje se pružaju strankama.

ČLANAK SSCI.73.

Konverzija valute

Za potrebe ovog Protokola i ovog Priloga, tečaj između dviju valuta jest referentni tečaj koji objavljuje financijska institucija koju je u tu svrhu odredio Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti. Datum koji se uzima u obzir za utvrđivanje tečaja utvrđuje Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti.

ČLANAK SSCI.74.

Provedbene odredbe

Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti može donijeti daljnje smjernice o provedbi ovog Protokola i ovog Priloga.

ČLANAK SSCI.75.

Privremene odredbe za obrasce i dokumente

1. U prijelaznom razdoblju, čiji se datum isteka dogovara u okviru Posebnog odbora za koordinaciju socijalne sigurnosti, svi obrasci i dokumenti koje izdaju nadležne ustanove u obliku koji se upotrebljavao neposredno prije stupanja na snagu ovog Protokola vrijede za potrebe provedbe ovog Protokola te se, ako je to primjereno, i dalje upotrebljavaju za razmjenu informacija među nadležnim ustanovama. Svi takvi obrasci i dokumenti izdani prije tog privremenog razdoblja i tijekom njega vrijede do njihova isteka ili poništenja.

2. Obrasci i dokumenti koji su valjani u skladu sa stavkom 1. uključuju:
- (a) europske kartice zdravstvenog osiguranja izdane u ime Ujedinjene Kraljevine, koje su valjani dokumenti o pravu za potrebe članka SSC.17. i članka SSC.25. stavka 1. ovog Protokola te članka SSCI.22. ovog Priloga; i
 - (b) prenosive dokumente kojima se potvrđuje stanje socijalne sigurnosti osobe, kako je potrebno za provedbu ovog Protokola.

ADMINISTRATIVNI DOGOVORI IZMEĐU DVIJU ILI VIŠE DRŽAVA

(iz članka SSCI.8 ovog Priloga)

BELGIJA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Razmjena nota od 4. svibnja i 14. lipnja 1976. u vezi s člankom 105. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 574/72 (odricanje od povrata troškova administrativnih provjera i liječničkih pregleda)

Razmjena nota od 18. siječnja i 14. ožujka 1977. u vezi s člankom 36. stavkom 3. Uredbe (EEZ) br. 1408/71 (aranžman u vezi s povratom ili odricanjem od povrata troškova davanja u naravi pruženih na temelju uvjetâ iz poglavlja 1. glave III. Uredbe (EEZ) br. 1408/71), kako je izmijenjena razmjenama nota od 4. svibnja i 23. srpnja 1982. (sporazum o povratu troškova nastalih na temelju članka 22. stavka 1. točke (a) Uredbe (EEZ) br. 1408/71)

DANSKA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Razmjena nota od 30. ožujka i 19. travnja 1977. izmijenjena razmjenom nota od 8. studenoga 1989. i 10. siječnja 1990. o sporazumu o odricanju od povrata troškova davanja u naravi te administrativnih provjera i liječničkih pregleda

ESTONIJA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Aranžman koji su 29. ožujka 2006. finalizirala nadležna tijela Republike Estonije i Ujedinjene Kraljevine na temelju članka 36. stavka 3. i članka 63. stavka 3. Uredbe (EEZ) br. 1408/71 kojim se utvrđuju drugi načini povrata troškova davanja u naravi pruženih na temelju Uredbe (EZ) br. 883/2004 od strane obiju država s učinkom od 1. svibnja 2004.

FINSKA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Razmjena nota od 1. i 20. lipnja 1995. u vezi s člankom 36. stavkom 3. i člankom 63. stavkom 3. Uredbe (EEZ) br. 1408/71 (nadoknada troška ili odricanje od povrata troška davanja u naravi) te člankom 105. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 574/72 (odricanje od povrata troška administrativnih provjera i liječničkih pregleda)

FRANCUSKA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Razmjena nota od 25. ožujka i 28. travnja 1997. u vezi s člankom 105. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 574/72 (odricanje od povrata troškova administrativnih provjera i liječničkih pregleda)

Sporazum od 8. prosinca 1998. o posebnim načinima utvrđivanja iznosâ povrata za davanja u naravi na temelju Uredbe (EEZ) br. 1408/71 i Uredbe (EEZ) br. 574/72

MAĐARSKA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Aranžman koji su 1. studenoga 2005. finalizirala nadležna tijela Republike Mađarske i Ujedinjene Kraljevine na temelju članka 35. stavka 3. i članka 41. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 883/2004 kojim se uspostavljaju drugi načini povrata troškova davanja u naravi pruženih na temelju navedene Uredbe od strane obiju država s učinkom od 1. svibnja 2004.

IRSKA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Razmjena nota od 9. srpnja 1975. u vezi s člankom 36. stavkom 3. i člankom 63. stavkom 3. Uredbe (EEZ) br. 1408/71 (aranžman u vezi s povratom ili odricanjem od povrata troškova davanja u naravi pruženih na temelju uvjeta iz poglavlja 1. ili 4. glave III. Uredbe (EEZ) br. 1408/71) te članka 105. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 574/72 (odricanje od povrata troškova administrativnih provjera i liječničkih pregleda)

ITALIJA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Aranžman koji su 15. prosinca 2005. potpisala nadležna tijela Talijanske Republike i Ujedinjene Kraljevine na temelju članka 36. stavka 3. i članka 63. stavka 3. Uredbe (EEZ) br. 1408/71 kojim se uspostavljaju drugi načini povrata troškova davanja u naravi pruženih na temelju Uredbe (EZ) br. 883/2004 od strane obiju zemalja, s učinkom od 1. siječnja 2005.

LUKSEMBURG – UJEDINJENA KRALJEVINA

Razmjena nota od 18. prosinca 1975. i 20. siječnja 1976. u vezi s člankom 105. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 574/72 (odricanje od povrata troškova nastalih u vezi s administrativnim provjerama i liječničkim pregledima iz članka 105. Uredbe (EEZ) br. 574/72)

MALTA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Aranžman koji je 17. siječnja 2007. finaliziran između nadležnih tijela Malte i Ujedinjene Kraljevine na temelju članka 35. stavka 3. i članka 41. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 883/2004 kojim se uspostavljaju drugi načini povrata troškova davanja u naravi pruženih na temelju navedene Uredbe od strane obiju država s učinkom od 1. svibnja 2004.

NIZOZEMSKA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Druga rečenica članka 3. Administrativnog dogovora od 12. lipnja 1956. o provedbi Konvencije od 11. kolovoza 1954.

PORTUGAL – UJEDINJENA KRALJEVINA

Aranžman od 8. lipnja 2004. kojim se uspostavljaju drugi načini povrata troškova davanja u naravi pruženih od strane obiju država s učinkom od 1. siječnja 2003.

ŠPANJOLSKA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Sporazum od 18. lipnja 1999. o povratu troškova davanja u naravi odobrenih na temelju odredaba Uredbe (EEZ) br. 1408/71 i Uredbe (EEZ) br. 574/72

ŠVEDSKA – UJEDINJENA KRALJEVINA

Aranžman od 15. travnja 1997. u vezi s člankom 36. stavkom 3. i člankom 63. stavkom 3. Uredbe (EEZ) br. 1408/71 (povrat troška ili odricanje od povrata troška davanja u naravi) te člankom 105. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 574/72 (odricanje od povrata troškova administrativnih provjera i liječničkih pregleda)

DOKUMENT O PRAVU

(članak SSC.17. i članak SSC.25. stavak 1. ovog Protokola
i članak SSCI.22. ovog Priloga)

1. Dokumenti o pravu koje su za potrebe članka SSC.17. i članka SSC.25. stavka 1. ovog Protokola izdale nadležne ustanove država članica usklađeni su s Odlukom br. S2 Administrativne komisije od 12. lipnja 2009. o tehničkim specifikacijama europske kartice zdravstvenog osiguranja.
2. Dokumenti o pravu koje su za potrebe članka SSC.17. i članka SSC.25. stavka 1. izdale nadležne ustanove Ujedinjene Kraljevine sadržavaju sljedeće podatke:
 - (a) prezime i ime imatelja dokumenta;
 - (b) osobni identifikacijski broj imatelja dokumenta;
 - (c) datum rođenja imatelja dokumenta;
 - (d) datum isteka valjanosti dokumenta;
 - (e) oznaku „UK” umjesto oznake ISO-a za Ujedinjenu Kraljevinu;

- (f) identifikacijski broj i skraćeni naziv ustanove Ujedinjene Kraljevine koja izdaje dokument;
 - (g) logički broj dokumenta;
 - (h) ako je riječ o privremenom dokumentu, datum izdavanja i datum isporuke dokumenta te potpis i pečat ustanove Ujedinjene Kraljevine.
3. O tehničkim specifikacijama dokumenata o pravu koje je izdala Ujedinjena Kraljevina bez odgode se obavješćuje Posebni odbor za koordinaciju socijalne sigurnosti kako bi se ustanovama država članica koje pružaju davanja u naravi olakšalo prihvatanje odnosnih dokumenata.

DAVANJA U NARAVI ZA KOJA JE POTREBAN PRETHODNI DOGOVOR

(članak SSC.17. i članak SSC.25. stavak 1. ovog Protokola)

1. Davanja u naravi koja treba pružiti na temelju članka SSC.17. i članka SSC.25. stavka 1. ovog Protokola uključuje davanja koja se pružaju u vezi s kroničnim ili postojećim bolestima te u vezi s trudnoćom i rođenjem djeteta.
2. Davanja u naravi, uključujući davanja povezana s kroničnim ili postojećim bolestima ili rođenjem djeteta, nisu obuhvaćena ovim odredbama ako je cilj privremenog boravka u drugoj državi primanje tih liječenja.

3. Svako ključno liječenje koje je dostupno samo u specijaliziranoj medicinskoj jedinici ili za koje je potrebno specijalizirano osoblje ili oprema mora biti podložno prethodnom dogovoru između osigurane osobe i jedinice koja pruža liječenje kako bi se osiguralo da je liječenje dostupno tijekom privremenog boravka osigurane osobe u državi koja nije nadležna država ili država boravišta.
4. U nastavku se iznosi netaksativan popis liječenja koja ispunjavaju te kriterije:
 - (a) dijaliza;
 - (b) liječenje kisikom;
 - (c) posebno liječenje astme;
 - (d) ehokardiografija u slučaju kroničnih autoimunih bolesti;
 - (e) kemoterapija.

DRŽAVE KOJE TRAŽE POVRAT
TROŠKA DAVANJA U NARAVI NA TEMELJU FIKSNIH IZNOSA
(iz članka SSCI.48. stavka 1. ovog Priloga)

IRSKA

ŠPANJOLSKA

CIPAR

PORTUGAL

ŠVEDSKA

UJEDINJENA KRALJEVINA

PRIJELAZNE ODREDBE
POVEZANE S PRIMJENOM ČLANKA SSC.11.

DRŽAVE ČLANICE
